

Ministerstvo financí
č.j. 25/46 603/2011 - 252

I N F O R M A C E
o činnosti daňové a celní správy
České republiky

za rok 2010

Praha, květen 2011

Obsah

	ÚVOD	3
A.	INFORMACE O ČINNOSTI DAŇOVÉ SPRÁVY ČR ZA ROK 2010	10
I.	ÚVOD	11
II.	VÝSLEDKY DAŇOVÉHO ŘÍZENÍ	14
III.	OSTATNÍ AGENDY	48
IV.	MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	59
V.	MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE DAŇOVÝCH SPRÁV A STYK S VEŘEJNOSTÍ	68
VI.	INFORMATIKA	71
VII.	PERSONALISTIKA	79
VIII.	HOSPODAŘENÍ DAŇOVÉ SPRÁVY	83
IX.	KONTROLNÍ A DOHLÍDKOVÁ ČINNOST	89
X.	SVOBODNÝ PŘÍSTUP K INFORMACÍM	90
XI.	ZÁVĚR	92
B.	INFORMACE O ČINNOSTI CELNÍ SPRÁVY ČR ZA ROK 2010	93
I.	ÚVOD	94
II.	VÝSLEDKY DAŇOVÉHO A CELNÍHO ŘÍZENÍ	95
III.	MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	135
IV.	INFORMATIKA A STATISTIKA	142
V.	PERSONALISTIKA	152
VI.	FINANCE	156
VII.	PROVOZNÍ ZABEZPEČENÍ CELNÍ SPRÁVY	166
VIII.	INTERNÍ AUDIT, KONTROLNÍ ČINNOST	167
IX.	SVOBODNÝ PŘÍSTUP K INFORMACÍM	170
X.	VZTAHY S OBCHODNÍ I LAICKOU VEŘEJNOSTI	171
XI.	ZÁVĚR	171

Ministerstvo financí předkládá Vládě České republiky a veřejnosti souhrnnou informaci o činnosti daňové správy a celní správy České republiky za rok 2010.

Rok 2010 byl stále poznamenán dopady hospodářské krize na správu daní a cel. Vývoj příjmové stránky byl v roce 2010 nepříznivě ovlivněn zejména poklesem výkonnosti české ekonomiky v roce 2009.

Ministerstvo financí pracovalo na realizaci „Koncepte vytvoření jednoho inkasního místa pro příjmy veřejných rozpočtů“ (JIM). Tento projekt je zacílen na vytvoření jednoho výběrního místa pro daně, cla a veřejnoprávní pojistné. Realizace projektu JIM je časově a věcně rozvržena tak, aby se k dosažení cílového stavu dospělo postupnými kroky s cílem minimalizace nákladů a zajištění výkonnosti daňové správy. Dalším hlediskem je zohlednění potřeb souběžné modernizace daňové správy. V prvním kroku bylo přistoupeno k vytvoření Generálního finančního ředitelství, jakožto centrálního orgánu daňové správy, ke dni 1. ledna 2011 zákonem č. 199/2010 Sb., jehož součástí je též komplexní novela zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů. Dnem 1. ledna 2011 byla zřízena soustava územních finančních orgánů v čele s Generálním finančním ředitelstvím. Generální finanční ředitelství se stalo účetní jednotkou. Finanční ředitelství a finanční úřady mají postavení vnitřních organizačních jednotek Generálního finančního ředitelství. Zejména druhé pololetí roku 2010 bylo po stránce organizační, věcné a personální rozhodující pro úspěšné zvládnutí této nejzásadnější změny struktury daňové správy od roku 1993. Je nutno vzít v úvahu, že ve stejné době došlo k realizaci celostátních úsporných opatření ve veřejné správě.

Struktura daňové správy byla v roce 2010 tvořena třístupňovou soustavou orgánů skládající se z Ministerstva financí, finančních ředitelství a finančních úřadů. Finanční ředitelství a finanční úřady tvořily územní finanční orgány. Ministerstvo financí je správním úřadem a ústředním orgánem státní správy pro daně, poplatky a clo.

Finanční úřady v roce 2010 vykonávaly správu všech daní, kromě spotřebních, podle zákona o správě daní a poplatků a současně fungovaly jako prvoinstanční orgán. Finanční ředitelství řídila finanční úřady, vykonávala správu daní a přezkoumávala rozhodnutí finančních úřadů vydaná ve správních řízeních. Struktura finančních ředitelství je odvozena od druhů daní, resp. dalších agend, naopak struktura finančních úřadů vychází z jednotlivých fází daňového řízení.

Další neméně důležitý zásadní úkol, který se podařilo splnit, byla příprava zavedení do praxe zásadního procesního zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, který nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2011. Pro bezporuchovou správu daní bylo nutné připravit podmínky pro plynulý přechod na aplikaci daňového řádu. To se týkalo zejména odborného proškolení zaměstnanců územních finančních orgánů a zajištění zásadní aktualizace systému Automatizovaného daňového informačního systému (ADIS). Významnou roli zde mělo využití internetových stránek pro sjednocení metodických postupů správců daní.

V průběhu celého roku 2010 probíhala intenzivní informační kampaň směrem k veřejnosti, ale také uvnitř daňové správy a celní správy. Souběžně probíhala ve dvou etapách nejrozsáhlejší praktická školení pro správce daní za poslední léta.

Počet zaměstnanců daňové správy byl pro léta 2008, 2009 a 2010 schválen ve výši 15 598. K 1. 7. 2010 došlo v souladu s usnesením vlády k materiálu „Dodatek k návrhu střednědobých výdajových rámců na léta 2010 až 2012“ ke snížení schváleného počtu zaměstnanců o 481 na 15 117. Plnění počtu zaměstnanců (sníženého) k 31. 12. 2010 bylo

97,5 %. Průměrný měsíční plat činil 25 794 Kč, což je o 1 164 Kč nižší než průměrná měsíční mzda ve veřejné správě.

Skutečné celkové výdaje rozpočtu k 31. prosinci 2010 činily 7 424 143 tis. Kč (98,8 % upraveného rozpočtu). Proti roku 2009 byly výdaje loňského roku o 559 545 tis. Kč nižší (tj. o 7,0 %).

Hlavní úkoly Celní správy České republiky v roce 2010 souvisely s postupnou realizací úkolů projektu Jednoho inkasního místa a projektu modernizace. Úkolem mj. bylo připravit legislativní návrh přechodu celní správy na dvoustupňový model řízení celních orgánů. Ten bude tvořen jedním ústředním orgánem podřízeným Ministerstvu financí, celními úřady v sídlech krajů a jedním celním úřadem pro hraniční problematiku Praha - Ruzyně.

V roce 2010 byla realizována studie proveditelnosti, která aktualizovala procesní model, definovala cílový stav nové organizační struktury a analyzovala možné přínosy a rizika přechodu ze tří na dvoustupňovou strukturu řízení. V oblasti vnitřních procesů byla velká pozornost věnována zavádění procesního řízení, metod měření výkonnosti a optimalizace lidských zdrojů. K 1. 7. 2010 došlo v celní správě k reorganizaci a transformaci agendy mobilního dohledu celních úřadů do větších celků, což mělo za důsledek zvýšení efektivity výkonu kontrolních a dohledových činností celních úřadů bez zvýšení počtu systemizovaných míst.

Generální ředitelství cel (GŘC) je organizační složkou státu a účetní jednotkou. Celní správa je bezpečnostním sborem. Orgány celní správy mají v zákonem stanovených případech postavení policejního orgánu.

Celní ředitelství a celní úřady mají ve věcech hospodaření s peněžními prostředky a jiným majetkem státu postavení vnitřní organizační jednotky GŘC. Činnost celní správy zapadá do systému celního dohledu nad zbožím v rámci jednotného celního území Evropské unie a při realizaci tohoto dohledu postupuje podle jednotných celních předpisů Společenství. Celní správa je výhradním správcem spotřebních daní, jehož povinností je dozor nad dodržováním předpisů o nakládání s vybranými výrobky při jejich výrobě, skladování a dopravě. Celní správa vybírá a vymáhá peněžité plnění uložená jinými orgány – vykonává tzv. dělenou správu. Od 1. 1. 2008 je celní správa správcem daně z pevných paliv, daně ze zemního plynu a daně z elektřiny.

Počet systemizovaných míst celní správy v roce 2010 činil 6 269, z toho bylo 4 664 celníků a 1 605 civilních zaměstnanců. K 31.12.2010 zrušeno celkem 380 SM, z toho v kategorii celník - 300 SM a v kategorii občanský zaměstnanec 80 SM.

Čerpání prostředků na platy v roce 2010 se v porovnání s rokem 2009 snížilo o 225 085 tis. Kč (9,02 %).

Skutečně čerpané celkové výdaje rozpočtu GŘC k 31. 12. 2010 činily 4 388 739 tis. Kč, tj. 96,61 %.

Zcela zásadně se zvýrazňuje význam **mezinárodní spolupráce** daňové správy, celní správy a Ministerstva financí v oblasti daní a celnictví, a to zejména v oblasti vzájemné mezinárodní pomoci a administrativní spolupráci, výměny informací, vzdělávacích projektů a spolupráce s mezinárodními organizacemi. To umožňuje vyšší efektivnost výběru daní, zejména s ohledem na stále rostoucí výskyt mezinárodních schémat daňových a celních úniků. Značná pozornost je věnována sjednávání například tzv. Memorand o vzájemné administrativní spolupráci. Tato Memoranda upravují kromě praktických pravidel provádění mezinárodní výměny informací (zejména tzv. automatické výměny informací) také ostatní druhy administrativní spolupráce, jako např. provádění tzv. simultánních daňových kontrol či přítomnost pracovníků správce daně jednoho státu na území státu druhého.

Přímá regionální spolupráce je jedním z efektivních a rychlých nástrojů mezinárodní spolupráce při správě daní a cel v boji proti mezinárodnímu vyhýbání se placení daní a cel a daňovým a celním únikům.

Mezinárodní prioritou Evropské unie, Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj a skupiny G 20 je boj proti škodlivým daňovým praktikám, a s tím spojeného zefektivňování mezinárodní spolupráce. Zdůrazňována je podpora zlepšování „good governance“ a jejího geografické rozšiřování. Tento trend se odráží také v současném vývoji v oblasti mezinárodní daňové spolupráce s jurisdikcemi s daňově preferenčním režimem. Česká republika se aktivně zapojila do uzavírání dohod o výměně informací v daňových záležitostech. Pro účely sjednávání těchto dohod byl vypracován „Vzorový návrh směrnice pro expertní jednání o dohodách o výměně informací v daňových záležitostech a návrh Dohody o výměně informací v daňových záležitostech“, které byly schváleny usnesením vlády č. 227 ze dne 22. 3. 2010.

Mezinárodní poskytování informací se opírá o výměnu informací na dožádání, poskytování informací z vlastního podnětu (spontánní výměna informací) a automatickou (pravidelnou) výměnu informací. Rozšiřuje se mezinárodní pomoc při vymáhání některých finančních pohledávek podle zákona č. 191/2004 Sb., o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek (dále jen „zákon č. 191/2004 Sb.“).

V roce 2010 pokračovala realizace, správa a vývoj činností v oblasti mezinárodní administrativní spolupráce týkající se DPH (VIES). Systém VIES umožňuje elektronickou výměnu informací a tím snižuje možnost daňovým únikům a podvodům v rámci jednotného vnitřního trhu Evropské unie.

Na podporu rozvoje všestranných a vzájemně výhodných hospodářských vztahů pokračovalo sjednávání mezinárodních smluv o omezení daňového zatížení a vyloučení mezinárodního dvojího zdanění ke kterému dochází v hospodářských, obchodních a kulturních stycích a které působí nepříznivě na rozvoj vzájemné hospodářské spolupráce.

V oblasti multilaterální spolupráce se česká daňová správa soustředila na plnění povinností vyplývajících z členství v Evropské organizaci daňových správ (IOTA) a Americké organizaci daňových správ (CIAT).

Celní správa se v rámci mezinárodní spolupráce účastnila pracovních skupin Evropské komise. Například pro celní spolupráci v rámci Rady EU (CCWP), pro celní politiku (CPG), pro celní spolupráci, pro celní unii, pro celní kodex Společenství atd. Dále se zaměřila na zajišťování a koordinaci mezinárodní technické pomoci v rámci programu Customs 2013 (implementace nových metod v celní oblasti), zajišťováním mezinárodních akcí a administrativní spoluprací v celních záležitostech (činnost národní koordinační jednotky), výměnu informací v rámci Evropského úřadu boje proti podvodům (OLAF), pokračovala prostřednictvím styčného celního úředníka spolupráce mezi odbornými útvary Celní správy ČR, Národní jednotkou Europolu a Národní ústřednou Interpolu. Celní správa ČR je v současné době zapojena do činnosti společných center policejní spolupráce. V rámci struktury GŘC je zařazen Úřad ELO (Excise Liaison Office) jako národní styčný úřad pro spotřební daně.

Výnos daní a cel v České republice v roce 2010

v mld. Kč

Druh příjmu		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
DPFO (včetně srážkové daně)	FÚ	133,3	143,7	136,9	152,0	132,9	116,6	130,0
DPPO (včetně srážkové daně)	FÚ	112,0	142,3	135,4	169,2	192,8	129,7	123,9
DPH	celkem	184,3	208,4	217,8	236,4	255,2	253,6	269,6
	FÚ	42,1	204,9	217,4	235,8	254,9	253,5	269,6
	CÚ	142,2	3,5	0,4	0,5	0,3	0,1	0,0
Spotřební daně	celkem	95,8	110,4	119,5	138,9	132,9	131,1	138,3
	FÚ**	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
	CÚ	85,9	110,4	119,5	138,9	132,9	131,1	138,2
Clo *	CÚ	7,5	6,2	6,3	7,4	7,9	6,3	7,1
Daň silniční	FÚ+CÚ	5,5	5,2	5,4	5,9	6,0	4,8	5,1
Daň z nemovitostí	FÚ	4,9	5,0	5,0	5,1	5,1	6,4	8,7
Daň dědická	FÚ	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Daň darovací	FÚ	0,8	0,8	0,6	0,7	0,3	0,2	0,1
Daň z převodu nemovitostí	FÚ	9,5	9,5	7,8	9,8	10,1	7,8	7,5
Ostatní příjmy, odvody a daně	FÚ+CÚ	5,3	5,4	5,1	5,1	5,0	4,7	3,5
Daňová a celní správa celkem		559,1	637,0	640,1	730,6	748,3	661,3	693,8
- z toho FÚ		323,4	516,8	513,7	583,7	610,0	523,8	548,5
- z toho CÚ		235,7	120,2	126,4	146,8	141,9	137,5	145,3
<i>Meziroční rozdíl inkasa všech daní a cel (v mld. Kč)</i>	FÚ+CÚ	41,1	77,9	3,1	90,5	17,0	-87,5	32,5
<i>Meziroční indexy inkasa všech daní a cel (v %)</i>	FÚ+CÚ	7,9	13,9	0,5	14,1	2,3	-11,7	4,9

* Celkové příjmy ze cla, včetně příjmů určených pro EU.

Shrnutí

Celková částka vybraná daňovou správou a celní správou v roce 2010 byla ve výši 693,8 mld. Kč. V porovnání s rokem 2009 bylo daňovou správou vybráno více o 25,630 mld. Kč (meziroční růst inkasa ve výši 4,7 %) a u celní správy k nárůstu inkasa celkových příjmů o 7,8 mld. Kč (meziroční růst inkasa ve výši 5,6 %), přičemž 96,6 % je inkaso vnitrostátní spotřební daně.

Při meziročním srovnání výnosu daní spravovaných daňovou správou došlo k nárůstu inkasa **u daně z přidané hodnoty** o 16,118 mld. Kč, u daně právnických osob o 4,203 mld. Kč a u daně z příjmů fyzických osob podávající příznání o 2,422 mld. Kč.

Celkové inkaso **spotřebních daní**, včetně dovozu a po odečtení vrácené spotřební daně, spravovaných celní správou činí navýšení o 7,223 mld. Kč, tj. o 5,5 %.

U daně z příjmů právnických osob výši inkasa negativně ovlivnila světová hospodářská krize a pokles sazby daně z 20 % na 19 %, zvýšil se počet insolvenčních řízení a počet žádostí o povolení posečkáni s placením daně nebo jejího zaplacení ve splátkách.

Na dani z příjmů fyzických osob podávajících daňové příznání se inkaso zvýšilo oproti roku 2009 o 2,422 mld. Kč. Nižší přírůstek inkasa způsobily mimo jiné i legislativní změny přijaté jako podpora podnikání a podpora rodin s dětmi (zavedení mimořádných odpisů majetku, zvýšení limitů pro výdaje stanovené procentem z příjmů atd.).

Celkový objem daňových nedoplatků evidovaných územními finančními orgány ke konci roku 2010 dosáhl **106,4 mld. Kč**, z toho na daních **nové daňové soustavy** platné od

1. ledna 1993 činil **104,2 mld. Kč** a na daních staré daňové soustavy platné do 31. prosince 1992 činil 2,2 mld. Kč. V porovnání s předcházejícím rokem se zvýšila celková kumulovaná výše daňových nedoplatků o 8 mld. Kč, tj. 8,1%. Tím došlo k návratu na úroveň předchozích let. U celní správy činil celkový objem nedoplatků cla a daní 5,023 mld. Kč, tj. snížení o 0,877 mld. Kč.

V roce 2010 dosáhl objem vymáhaných daňových nedoplatků daňovou správou 71,166 mld. Kč a ve srovnání s rokem 2009 se zvýšil o 3,155 mld. Kč (5%). Podíl vymáhaných daňových nedoplatků k celkovému kumulativnímu objemu daňových nedoplatků se snížil oproti roku 2009 o 2,1 procentního bodu na 66,89 %. Počet případů vymáhaných nedoplatků se zvýšil oproti roku 2009 o 998 754, což je nárůst o 33,327 %. Současně došlo ke zvýšení vymožených částky o 1,013 mld. Kč (16,89 %).

Celní správa celkem evidovala k 31.12. 2010 kumulované nedoplatky ve výši 5,023 mld. Kč, z toho na cle 0,591 mld. Kč, DPH 1,461 mld. Kč, spotřebních daní 2,575 mld. Kč a na příslušenství 0,326 mld. Kč. Převážná část nedoplatků je uplatněna v rámci konkurzního řízení, insolvenčního řízení nebo je vymáhána soudní cestou.

Počet evidovaných **daňových subjektů** se snížil oproti roku 2009 z 11 235 888 na 10 909 764 (o 2,9%) daňových subjektů, z toho počet aktivních daňových subjektů se snížil z 9,3 mil. na 8,9 mil. (- 4,3 %). Podíl aktivních vůči evidovaným daňovým subjektům v roce 2010 byl 81,93 %, zatímco v předchozím roce činil 86,9 %.

Počet celních prohlášení na propuštění dováženého a vyváženého zboží do jednotlivých celních režimů se s výjimkou režimu tranzitu zvýšil oproti roku 2009 na 1 409 495 (o 18 %).

V roce 2010 bylo daňovou správou provedeno 28 677 **vytýkacích řízení**, z toho 10 706 (37,33 %) bylo ukončeno s vyčíslením rozdílu mezi daňovou povinností, nadměrným odpočtem nebo daňovou ztrátou. V roce předchozím to bylo 35,71 %. Počet vytýkacích řízení oproti roku předchozímu poklesl cca o 7,1 % a naopak daňová povinnost v důsledku vytýkacího řízení vzrostla o 3 mld. Kč.

V témže roce bylo ukončeno 69 820 **daňových kontrol** (o 12,3 % méně oproti roku 2009) a doměřeno celkem 8,3 mld. Kč. Celková částka doměřených daní se v roce 2010 oproti roku 2009 zvýšila o 3,6 mld. Kč (o 44,05 %) a oproti roku 2008 více o 17,52 %.

Celní správa v roce 2010 zahájila 664 následných kontrol celních prohlášení a ukončila 698 těchto kontrol, z nichž bylo 403 pozitivních. Celkový zjištěný únik na cle a daních byl ve výši 249,5 mil. Kč. Dále zahájila 349 a ukončila 360 daňových kontrol, z nichž 132 bylo pozitivních. Doměřeno bylo 89,2 mil. Kč.

Daňovou správou bylo v roce 2010 **posečkáno** na daních a povolených splátek v celkovém objemu 29,711 mld. Kč, z toho v předchozích letech 5,812 mld. Kč. Současně bylo prominuto příslušenství daně ve výši 2,056 mld. Kč (cca 17% výše předepsaného) a prominuty daně ve výši 1,179 mld. Kč.

Celní správa poskytla v roce 2010 úlevu formou splátky, posečkání či odkladu s placením cel a daní v 1 108 případech ve výši 0,549 mld. Kč, což je o 32,06 % více než v roce 2009. Prominuté příslušenství činilo 2,833 mld. Kč (oproti předchozímu roku zvýšení o 62,44 %). Daně prominuty nebyly.

Vybrané indikátory činnosti daňové správy:

	2006	2007	2008	2009	2010
celkové příjmy vybírané DS jako % HDP	16,10 %	15,30 %	19,60 %	14,30 %	18,31 %
výše skutečně vybraných příjmů vybíraných DS vzhledem k odhadům schváleným ve státním rozpočtu %	100,20 %	104,00 %	100,40 %	79,10 %	94,52 %
náklady na DS jako % příjmů vybíraných DS	1,40 %	1,30 %	1,30 %	1,50 %	1,35 %
příjmy DS na počet zaměstnanců DS (příjem na 1 zaměstnance v mil. Kč)	37,4	42,8	39,5	34,1	37,2
% podíl kontrol s doměrkem větším než 10 000 Kč k celkovému počtu kontrol	16,10 %	17,50 %	17,60 %	18,70 %	22,16 %
kumulovaný počet nedoplatků k 31.12. jako % příjmů vybíraných DS v daném roce	19,70 %	16,90 %	16,60 %	18,80 %	19,40 %
% podíl elektronicky podaných daňových přiznání na celkovém počtu podaných daňových přiznáních	1,10 %	1,60 %	1,50 %	2,60 %	4,65 %

Vybrané indikátory činnosti celní správy:

	2006	2007	2008	2009	2010
celkové příjmy vybírané CS* jako % HDP	3,9 %	4,1 %	3,8 %	3,7 %	3,9 %
výše skutečně vybraných daňových příjmů vybíraných CS vzhledem k odhadům schváleným ve státním rozpočtu					
- SPD	94,6 %	100,1 %	93,5 %	86,4 %	92,6 %
- clo*	100,0 %	116,7 %	169,2 %	87,5 %	130,8 %
náklady na CS jako % příjmů vybíraných CS	3,7 %	3,5 %	3,3 %	3,61 %	3,02 %
náklady na správu daní jako % daňových příjmů vybíraných CS	0,94 %	0,90 %	1,11 %	0,90 %	0,76 %
příjmy CS na počet zaměstnanců CS* (příjem na 1 zaměstnance v mil. Kč)	18,1	21,0	22,5	22,0	24,4
počet kontrol s doměrkem větším než 10 000 Kč k celkovému počtu kontrol	26,3 %	20,5 %	21,1 %	26,9 %	24,3 %
kumulovaný počet nedoplatků ke konci roku jako % příjmů vybíraných CS v daném roce					
- z dovozu	4,9 %	3,4 %	3,7 %	3,8 %	3,2 %
- vnitrostátní	1,2 %	1,8 %	2,0 %	2,3 %	2,8 %
podíl elektronicky podaných celních přiznání na celkovém počtu podaných celních přiznání					
- dovozní režimy	75 %	61 %	62 %	92,8 %	82,9 %
- vývoz	80 %	90 %	94,5 %	95,9 %	99,9 %
- tranzit	82 %	87 %	86,5 %	99,9 %	99,9 %
podíl elektronicky podaných daňových přiznání na celkovém počtu podaných daňových přiznání	-	-	0,2 %	1,2 %	1,6 %

* nezahrnují příjmy odvedené do EU

I N F O R M A C E

o činnosti daňové správy České republiky

za rok 2010

I. ÚVOD

Územní finanční orgány byly vytvořeny s účinností od 1. ledna 1991. Soustavu územních finančních orgánů v roce 2010 tvořilo 8 finančních ředitelství a 199 finančních úřadů. Za dobu existence stávajícího systému daňové správy je možné konstatovat, že se tento systém do značné míry osvědčil a splnil požadavky na něj kladené při jeho vzniku. Na straně druhé však ve vztahu k jakémukoliv systému nelze očekávat jeho trvalou neměnnost. Daňová správa se tak nemohla vyhnout dalšímu procesu modernizace a zvyšování efektivity. S ohledem na poznatky z dlouhodobého fungování daňové správy byl v rámci současného stavu jak ze strany Ministerstva financí, tak i samotné daňové správy dlouhodobě identifikován potenciál ke zlepšení, zejména v oblastech, majících přímý vztah k organizačnímu uspořádání daňové správy a k definování jejich kompetencí.

Snahy o reformu daňové správy probíhají v České republice již řadu let. Dne 3. listopadu 2008 byl usnesením vlády č. 1336 schválen materiál „Program Projektu vytvoření jednoho inkasního místa pro příjmy veřejných rozpočtů“ neboli tzv. Projektu JIM. Projekt JIM předpokládá vytvoření jednoho výběrního místa pro daně a veřejnoprávní pojistné na bázi orgánů daňové správy. Významným prvkem tohoto řešení je mimo jiné vytvoření samostatné daňové správy podřízené Ministerstvu financí.

S ohledem na skutečnost, že výše uvedený Program Projektu JIM předpokládá dosažení cílového stavu postupnými kroky, a s ohledem na potřebu aktuálního prohloubení modernizace daňové správy, bylo napřed přistoupeno k vytvoření samostatné daňové správy podřízené Ministerstvu financí bez integrace výběru ostatních příjmů, a to jako přechodná fáze před vytvořením JIM, což zajistí dosažení některých klíčových efektů v časovém předstihu, a to při současné kompatibilitě s budoucím vytvořením JIM.

Dne 16. června 2010 byl ve Sbírce zákonů vyhlášen zákon č. 199/2010 Sb., jehož součástí je též komplexní novela zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů. Tato novela nabyla účinnosti dnem 1. ledna 2011.

Tímto dnem byla zřízena soustava územních finančních orgánů a v jejím rámci bylo zřízeno Generální finanční ředitelství, finanční ředitelství a finanční úřady. Generální finanční ředitelství se stalo účetní jednotkou.

Pro účely hospodaření s majetkem státu, včetně prostředků státního rozpočtu, účetnictví a pracovněprávních vztahů mají finanční ředitelství a finanční úřady postavení vnitřních organizačních jednotek Generálního finančního ředitelství.

Došlo tak zejména k vytvoření Generálního finančního ředitelství jako celostátního zastřešujícího orgánu daňové správy, podřízeného Ministerstvu financí. Generální finanční ředitelství vzniklo vyčleněním té části odborů z Ministerstva financí, která se dosud zabývala především řízením územních finančních orgánů a výkonem správy daní a byla soustředěna ve skupině Ústřední finanční a daňové ředitelství.

V návaznosti na schválení zákona č. 199/2010 Sb. byly v průběhu měsíce června 2010 v rámci Ústředního finančního a daňového ředitelství a územních finančních orgánů ustaveny jednotlivé pracovní skupiny, jejichž hlavním cílem do konce roku 2010 bylo zajistit úspěšnou realizaci změn vyplývajících z novely zákona č. 531/1990 Sb., spočívající zejména v přechodu příslušnosti k hospodaření s majetkem státu dosud užívaným Ministerstvem financí k výkonu působnosti podle zákona 531/1990 Sb. na Generální finanční ředitelství, v přechodu příslušnosti k hospodaření s majetkem z finančních ředitelství na Generální finanční ředitelství a dále

v přechodu práv a povinností vyplývajících z pracovněprávních vztahů zaměstnanců Ministerstva financí podílejících se na výkonu působnosti podle zákona č. 531/1990 Sb. z Ministerstva financí na Generální finanční ředitelství a v přechodu práv a povinností vyplývajících z pracovněprávních vztahů zaměstnanců finančních ředitelství na Generální finanční ředitelství.

U daně z příjmů právnických osob byl v roce 2010 zaznamenán mírný celorepublikový nárůst inkasa proti roku 2009. Inkaso ve výši 114 746 mil. Kč, vybrané finančními úřady v České republice v roce 2010, bylo o 4 203 mil. Kč vyšší než v roce 2009 (110 543 mil. Kč). Stále však zůstává pod úrovní dosaženou již v roce 2005 (137 432 mil. Kč).

Výši inkasa daně z příjmů právnických osob za rok 2010 negativně ovlivnil pokračující pokles výkonnosti české ekonomiky v roce 2009, jako bezprostřední důsledek celosvětové hospodářské krize. Z legislativních změn pak další pokles sazby daně z 20 % na 19 % pro zdaňovací období započatá v roce 2009.

I přes mírné oživení ekonomiky zaznamenané ve druhé polovině roku 2010 vyvolávaly projevy hospodářské stagnace zvýšené nároky na výkon správy daně z příjmů právnických osob. Zvýšily se počty daňových přiznání podávaných v souvislosti se zahájením insolvenčního řízení. Narostl také počet žádostí o povolení posečkání s placením daně nebo jejího zaplacení ve splátkách.

Na dani z příjmů fyzických osob podávajících přiznání inkaso v roce 2010 vzrostlo o 2 422 mil. Kč proti roku 2009. Nižší přírůstek inkasa způsobily především legislativní změny přijaté jako podpora podnikání a podpora rodin s dětmi (zavedení mimořádných odpisů majetku, zvýšení limitů pro výdaje stanovené procentem z příjmů a daňové zvýhodnění na vyživované dítě). V důsledku krize klesala zaměstnanost a celkový objem vyplacených mezd rostl jen mírně. To se projevilo stagnací inkasa na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků.

Vliv nepříznivé ekonomické situace v ČR způsobené celosvětovou finanční a hospodářskou krizí byl patrný i na inkasu daně silniční za rok 2010. Přesto již dochází k pozvolnému oživení ekonomiky a v důsledku toho i k mírnému meziročnímu nárůstu inkasa. Zvýšení je vyvoláno několika faktory – patrný je trend obměny vozového parku podnikatelů výkonnějšími vozy majícími vyšší daňové sazby i výsledek celostátních kontrolních akcí zaměřujících se na správnost vyměření daně u specifických kategorií vozidel.

U daně z nemovitostí došlo v roce 2010 k významnému nárůstu výše předepsané daně, a to z 6318 mil. Kč v roce 2009 na 8671 mil. Kč v roce 2010, tj. o 2353 mil. Kč. Nárůstu předepsané daně odpovídá také vývoj inkasa daně z nemovitostí, které ve zdaňovacím období roku 2010 vzrostlo oproti roku 2009 na 8747 mil. Kč, tj. o 2386 mil. Kč.

Důvodem nárůstu inkasa daně z nemovitostí je zejména skutečnost, že s účinností od 1.1.2010 byly novelou zákona o dani z nemovitostí zdvojnásobeny základní sazby daně u všech pozemků, staveb a jednotek, s výjimkou pozemků zemědělské půdy a staveb pro ostatní podnikatelskou činnost.

Daňové inkaso daně dědické, darovací a z převodu nemovitostí dosáhlo v roce 2010 celkem 7 678 mil. Kč a ve srovnání se skutečností roku 2009 se snížilo o cca 380 mil. Kč (index 95,2 %); výše inkasa u daně z převodu nemovitostí je i nadále ovlivněna ekonomickou krizí a s tím spojenou stagnací trhu s nemovitostmi, výše inkasa signalizuje určitou stabilizaci oproti výrazným poklesům v předchozích letech.

V souvislosti s přijetím nové procesní úpravy správy daní zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), s účinností od 1. 1. 2011, byla pozornost Ministerstva financí – Ústředního finančního a daňového ředitelství (dále jen

„ÚFDŘ“) zaměřena v roce 2010 na realizaci opatření přijatých k aplikaci této zásadní právní úpravy do praxe územních finančních orgánů. Již od listopadu 2009 do března 2010 probíhala pravidelná jednání Skupiny pro přípravu aplikace daňového řádu do praxe, zaměřená zejména na srovnání dosavadní procesní normy s novým daňovým řádem a na přesné nastavení postupů ve správě daní po 1. 1. 2011. Výstupy z těchto jednání, s upozorněním na základní změny procesní úpravy, byly po provedené analýze a definování jednotlivých úloh v příslušných garančních skupinách ADIS promítnuty do příslušných aplikačních oblastí informačního systému ADIS a po zpracování a schválení analytických zadání úloh rozvoje ADIS je zajišťováno podle stanovených distribučních termínů jejich postupné nasazování do provozu na finančních úřadech.

V roce 2010 byla úspěšně připravena a realizována opatření k proškolení vedoucích pracovníků finančních úřadů a finančních ředitelství k daňovému řádu s tím, že na obsahovém a organizačním zajištění těchto školení se aktivně podíleli vybraní lektori z řad pracovníků odboru metodiky správy daní ÚFDŘ a vybraní pracovníci finančních ředitelství. Ve druhé polovině roku proběhla i druhá etapa školení, která byla z hlediska obsahu zaměřena na proškolení pracovníků finančních úřadů podle jejich specializace (registrace a evidence, vyměření, kontrola a vymáhání). Organizačně i lektorsky byla zajištěna převážně pracovníky oddělení metodiky správy daní finančních ředitelství, s využitím osnov a pedagogických pomůcek zpracovaných k tomuto účelu ustanovenými pracovními skupinami z řad pracovníků odboru metodiky správy daní ÚFDŘ a zástupců finančních ředitelství. Do konce roku 2010 byla takto proškolená většina pracovníků územních finančních orgánů.

Pro účely sjednocení metodik a postupů správců daně byla na intranetových stránkách ČDS zřízena tzv. dotazovací schránka, do které měli přístup všichni pracovníci územních finančních orgánů. Vyhodnocování a zpracování jednotlivých dotazů bylo svěřeno odpovědným pracovníkům příslušných útvarů ÚFDŘ s tím, že zpracované odpovědi jsou pracovníkům územních finančních orgánů zpřístupněny rovněž na intranetových stránkách ČDS.

Na všech daních bylo nutné připravit podmínky pro plynulý přechod na aplikaci daňového řádu od 1. 1. 2011. To se týkalo zejména odborného proškolení zaměstnanců územních finančních orgánů a zajištění zásadní aktualizace systému ADIS.

Česká daňová správa i přesto, že celosvětová finanční krize znatelně ovlivnila hospodářské možnosti jednotlivých států, usilovala o nepřerušování kontinuity navazování a prohlubování vzájemných vztahů s partnerskými daňovými správami. Kromě plnění povinností, které vyplývají z členství české daňové správy v mezinárodních organizacích daňových správ, byla pozornost české daňové správy věnována i bilaterálním vztahům.

Prioritou v činnosti české daňové správy jsou služby poskytované široké daňové veřejnosti se snahou o zvýšení úrovně dobrovolného plnění daňových povinností a zlepšení obrazu české daňové správy v očích veřejnosti. Napříč celou republikou byla v období pro podávání daňového přiznání k dani z příjmů organizována celoplošná informační kampaň o všech možnostech a službách, které daňová správa poskytuje veřejnosti, aby splnění jejich daňových povinností bylo co nejjednodušší. Důraz byl kladen hlavně na využití elektronické komunikace s daňovou správou. Česká daňová správa na svých internetových stránkách rovněž nabídla interaktivní formuláře vybraných daňových přiznání, které je možné na počítači vyplnit a vytisknout. Rovněž nelze zapomenout na již tradiční slavnostní večer pana ministra financí při příležitosti ocenění právnických osob, které nejvíce přispěly svými daňovými odvody do státního rozpočtu.

II. VÝSLEDKY DAŇOVÉHO ŘÍZENÍ

1. VÝVOJ DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ

Základní údaje o daňových povinnostech a inkasu za rok 2010 podává **Tabulka č. 1**.

Porovnáme-li celkové inkaso daní staré a nové daňové soustavy u finančních úřadů za rok 2010 s rokem 2009 zjistíme, že došlo ke snížení výnosu z vybraných daní o částku zhruba 25 630 mil. Kč, což představuje meziroční pokles inkasa ve výši 4,9 %. Při meziročním srovnání výnosu všech daní došlo k největšímu nárůstu inkasa u daně z přidané hodnoty (o 16 118 mil. Kč) a u daně právnických osob (o 4 203 mil. Kč) a u daně z příjmů fyzických osob podávající příznání (o 2 422 mil. Kč). Poznamenáváme, že správa spotřební daně přešla od roku 2004 do kompetence celních úřadů, FÚ spravují jen zbytek starších případů.

Tabulka č. 1

(v mil. Kč)

Druh příjmu	Daňová povinnost	Inkaso	Rozdíl	Výtěžnost (%)
	sl. 1	sl. 2	sl. 2 – sl. 1	sl. 2 / sl. 1
DPH–daňová povinnost	507 763	500 446	-7 317	99
DPH–nadměrný odpočet a vracení daně	-231 979	230 865	1 115	100
DPH–celkem	275 784	269 582	-6 202	98
Daně spotřební–daňová povinnost	-448	7	455	99
Daně spotřební–vracení daně	0	-1	-1	
Daně spotřební celkem	-448	6	454	99
Daň z příjmů právnických osob	115 368	114 746	-622	99
Daň z příjmů srážkou § 36	19 515	19 298	-218	99
Daň silniční	5 210	5 100	-110	98
Daň dědická	86	87	0	100
Daň darovací	137	138	2	101
Daň z převodu nemovitostí	7 299	7 453	153	102
Daň z příjmů fyz. osob z příznání	10 439	7 987	-2 452	77
Daň z příjmů fyz. osob – záv. činnost	111 491	111 842	352	100
Daň z nemovitostí	8 671	8 747	76	101
Ostat. příjmy, odvody a poplatky	2 288	3 487	1 199	152
CELKEM NOVÉ DANĚ	555 840	548 472	-7 368	99
Daň z příjmů obyvatelstva	-1	1	3	-110
Ostatní zruš. daně	-133	3	136	-2
CELKEM STARÉ DANĚ	-135	4	139	-3
CELKEM	555 706	548 477	-7 229	99

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

a) Daň z příjmů právnických osob – z příznání

V roce 2010 byl na dani z příjmů právnických osob z příznání (dále jen „DPPO z příznání“) zaznamenán mírný celorepublikový nárůst proti roku 2009. Částka inkasa ve výši 114 746 mil. Kč, vybraná finančními úřady v České republice v roce 2010, byla o 4 203 mil. Kč vyšší než v roce 2009 (110 543 mil. Kč).

Nárůst inkasa byl způsoben především poklesem objemu tzv. „vratek“, představujících rozdíl mezi celkovou výší **DPPO z příznání** za rok 2009 podávaných v hodnoceném roce 2010 a zálohami, zaplacenými na tuto daň v předchozím roce 2009. Zatímco v roce 2009 činily **vrátky** 27 753 mil. Kč, **v roce 2010 poklesly** v důsledku realizace opatření, které bylo součástí Národního protikrizového plánu vlády (viz. usnesení vlády č. 204 ze dne 16.2.2009 dále jen „protikrizové opatření“) na **21 564 mil. Kč**, tj. o 6 189 mil. Kč.

I v roce 2010 pokračovalo využívání zákonné možnosti stanovit v odůvodněných případech na žádost poplatníků zálohy na daň jinak. **Zálohy na DPPO splatnou v roce 2011, tak byly v roce 2010 sníženy** 13 570 poplatníkům o **16 104 mil. Kč** proti jejich poslední známé daňové povinnosti. V důsledku toho v roce 2010 v porovnání s rokem 2009 pouze mírně vzrostl objem splatných záloh na daň, a to o 4 103 mil. Kč (z 101 409 mil. Kč na 105 512 mil. Kč, tj. o 4,0 %).

Celková daňová povinnost na DPPO z příznání za zdaňovací období započatá v roce 2009, splatná v roce 2010, **dosáhla 124 997 mil. Kč** proti 141 736 mil. Kč za zdaňovací období započatá v roce 2008, splatným v roce 2009 (pokles o 16 739 mil. Kč, tj. o 11,8 %). Kromě toho **v roce 2010 poklesl i objem doměrků na DPPO** (883 mil. Kč) proti roku 2009 (1 609 mil. Kč) o 726 mil. Kč, tj. o 45,3%.

Pokles inkasa prohloubilo také snížení sazby daně z 21 % na 20 %.

Z analýzy údajů z příznání k DPPO za zdaňovací období započatá v roce 2009, za která konec lhůty pro podání příznání k DPPO spadal do roku 2010, **vyplývalo:**

- **Dopady celosvětové hospodářské krize** do daňové povinnosti za rok 2009 **vedly** v porovnání s rokem 2008 **k dalšímu meziročnímu poklesu celorepublikového úhrnu účetních výsledků hospodaření o 32 807 mil. Kč** (z 564 334 mil. Kč na 531 527 mil. Kč), když z hlediska jeho vnitřní struktury **poklesl i úhrn zisků**, a to o **39 998 mil. Kč** (z 832 269 na 792 269 mil. Kč), avšak **při současném mírném poklesu úhrnu účetních ztrát o 7 191 mil. Kč** (ze 267 933 na 260 742 mil. Kč), jejichž dopad do daňového inkasa se projeví prostřednictvím odečtu daňových ztrát od základu daně nejdříve za zdaňovací období započatá v roce 2010, za která konec lhůty pro podání daňových příznání spadá do roku 2011. V úhrnu s nevyužitými daňovými ztrátami z předchozích zdaňovacích období zbývá k uplatnění odečtu od základu daně v nejvýše pěti následujících zdaňovacích obdobích částka 548 700 mil. Kč. Výpadek inkasa DPPO z příznání v důsledku dopadů hospodářské krize vyčíslený s použitím 20 % sazby činil 8 000 mil. Kč.
- Pokles výkonosti české ekonomiky se nepodařilo výrazněji eliminovat legislativními úpravami, které sledovaly zúžení rozsahu daňově uznatelných výdajů (nákladů), když **úhrn základů DPPO** po vyloučení celorepublikového snížení objemu zisků, **meziročně poklesl o 36 760 mil. Kč** (z – 45 658 mil. Kč na – 82 418 mil. Kč), což při použití 20 % sazby daně představuje výpadek inkasa ve výši **7 352 mil. Kč**.
- **Při vykázaném celorepublikovém úhrnu základů DPPO** před snížením o odčitatelné položky a položky snižující základ daně za zdaňovací období započatá v roce 2009,

ve výši 709 851 mil. Kč, **činil dopad snížení sazby daně z 21 % na 20 % dalších 7 099 mil. Kč.**

- **Meziroční nárůst odečtu daňových ztrát od základu daně o 9 309 mil. Kč** (z 51 009 mil. Kč na 60 318 mil. Kč) **se projevil poklesem inkasa DPPO o 1 862 mil. Kč.**
- **Meziroční nárůst odečtu nákladů na realizaci projektů ve výzkumu a vývoje od základu daně o 594 mil. Kč** (z 4 659 mil. Kč na 5 253 mil. Kč) **se projevil poklesem inkasa DPPO o 119 mil. Kč.**
- K meziročnímu poklesu o 170 mil. Kč došlo též u inkasa daně ze samostatného základu daně (z 240 mil. Kč na 70 mil. Kč).

Naproti tomu byly zanedbatelné vlivy působící na zvýšení inkasa **DPPO**, neboť nejvýznamnější z nich byl meziroční pokles zápočtu daně placené v zahraničí o **42 mil. Kč** (z 980 mil. Kč na 938 mil. Kč).

Rozhodující podíl na celkovém inkasu daně z příjmů právnických osob v roce 2010 i nadále zaujímaly klíčové daňové subjekty v oborech peněžnictví, telekomunikačních činností, zpracování ropy, výroby a rozvodu elektřiny, plynu, páry a teplé vody, zpracování železa a oceli, těžby černého a hnědého uhlí, výroby motorových vozidel, výroby pryžových pneumatik a vzdušnic a výroby tabákových výrobků a piva. V absolutním vyjádření však došlo u většiny těchto subjektů k poklesu inkasa.

Na úseku správy daně z příjmů právnických osob v roce 2010 dále vzrostly nároky na finanční úřady, zejména v důsledku zvýšení počtu podaných daňových přiznání (z 347 457 za zdaňovací období (dále „ZO“) započatá v roce 2008 na 360 233 případů za ZO započatá v roce 2009). Tento vliv byl sice částečně eliminován nárůstem počtu daňových přiznání podaných elektronicky (z 9 992 za ZO započatá v roce 2008 na 12 742 případů za ZO započatá v roce 2008), avšak jejich podíl na celkovém počtu podaných daňových přiznání (z 2,88 % za ZO započatá v roce 2008 na 3,54 % za ZO započatá v roce 2009), není adekvátní prostředkům vynaloženým na vytvoření a aktualizaci programového vybavení aplikace „Elektronická podání pro daňovou správu“.

Vývoj inkasa **daně z příjmů právnických osob** v letech 2006 až 2010 je uveden v **Tabulce č. 2.**

Tabulka č. 2 (v mil. Kč)

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	Index (%) 10/09	Rozdíl 10-09
Daňové inkaso	128 865	155 674	173 590	110 543	114 746	103,8	4 203
Předepsáno	128 314	155 325	172 620	107 995	115 368	106,8	7 373
Výtěžnost (%)	100,4	100,2	100,6	102,4	99,5	–	–

b) Daň z příjmů fyzických osob podávajících přiznání

U daně z příjmů fyzických osob podávajících přiznání byl **zaznamenán mírný meziroční přírůstek celorepublikového inkasa** z hodnoty 5 565 mil. Kč (rok 2009) na hodnotu 7 987 mil. Kč (rok 2010), tj. o **2 422 mil. Kč.**

Tabulka č. 3 ukazuje vývoj inkasa na dani z příjmů fyzických osob podávajících přiznání v letech 2006 – 2010.

Tabulka č. 3

(v mil. Kč)

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	Index (%) 10/09	Rozdíl 10-09
Daňové inkaso	17 854	17 003	17 749	5 565	7 987	143,5	2 422
Předepsáno	17 847	17 150	18 065	2 618	10 439	398,7	7 821
Výtěžnost (%)	100,0	99,2	98,3	212,6	76,5	–	–

Inkaso daně za roky 2009 a 2010 patří k nejnižším od roku 1994. **Rozhodně však nelze připustit závěr, že důvodem nízkého výnosu daně z příjmů fyzických osob byla nekvalitní nebo neefektivní činnost územních finančních orgánů.**

Výše inkasa za kalendářní rok se v první řadě odvíjí od hospodářských výsledků, které osoby samostatně výdělečně činné dosáhly **v předchozích dvou letech,** neboť systém výběru záloh na daň je takto nastaven. Roky 2008 a 2009 byly nepříznivé v důsledku ekonomické a finanční krize.

Na vývoj ekonomiky reagovala vláda České republiky protikrizovým opatřením, kterým byla poplatníkům zaměstnávajícím max. 5 zaměstnanců zrušena povinnost hradit zálohy na daň splatné v průběhu roku 2009 (předpokládané horší výsledky podnikatelů a tím i nižší daňová povinnost). **Přestože na daňovou povinnost roku 2009 část poplatníků nehradila žádné zálohy, nedošlo v roce 2010 k přírůstku objemu „doplatků“ daně na základě podaných příznání** za zdaňovací období roku 2009. To potvrzuje opodstatněnost opatření.

Přehled o vývoji předepsaného vyrovnání daně (doplatku) poskytuje **Tabulka č. 4.**

Tabulka č. 4

(v mil. Kč)

Rok	2009	2010	Index (%) 10/09	Rozdíl 10-09
Předpis vyrovnání daně za předchozí ZO podle příznání k dani z příjmů FO	11 648	5 188	44,5	-6 460

Kromě hospodářské krize měly na inkaso daně vliv také legislativní změny zákona o daních z příjmů. **Z legislativních změn, které negativně ovlivnily inkaso daně, lze uvést.**

Zavedení institutu mimořádných odpisů pro hmotný majetek pořízený v období od 1. 1. 2009 do 30. 6. 2010. Cílem této úpravy byla stimulace daňových poplatníků k pořízení hmotného majetku zatříděného v prvních dvou odpisových skupinách tím, že se zkrátila doba jeho odpisování (podpora zakázek). Vývoj objemu uplatněných daňových odpisů v podaných příznáních k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roků 2008 – 2009 ukazuje **Tabulka č. 5.**

Zvýšené limity výdajů stanovených % z příjmů pro zdaňovací období roku 2009 u většiny výdělečných činností, a to až o 20 % nahoru proti zdaňovacímu období roku 2008. Vývoj objemu uplatněných výdajů % z příjmů v podaných příznáních k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roků 2008 – 2009 ukazuje **Tabulka č. 6.**

Tabulka č. 5

(v mil. Kč)

Zdaňovací období	2008	2009	Index (%) 09/08	Rozdíl 09-08
Daňové odpisy podle příznání k dani z příjmů FO	19 402	20 766	107	1 364

Tabulka č. 6

(v mil. Kč)

Zdaňovací období	2008	2009	Index (%) 09/08	Rozdíl 09-08
Výdaje % z příjmů podle přiznání k dani z příjmů FO (jen § 7)	57 887	97 083	167,7	39 196

Z ostatních vlivů nelegislativního charakteru, které ještě prohloubily pokles inkasa lze uvést **stoupající počet vyživovaných dětí**, na které osoby samostatně výdělečně činné čerpají daňové zvýhodnění. Vývoj objemu čerpaného daňového zvýhodnění podle přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roků 2008 – 2009 ukazuje **Tabulka č. 7**.

V důsledku růstu nezaměstnanosti se stále větší počet fyzických osob pokouší podnikat. Tím **roste počet daňových přiznání, která musí správci daně zkontrolovat a zpracovat**. Vývoj počtu podaných přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roků 2008 – 2009 ukazuje **Tabulka č. 8**.

Tabulka č. 7

(v mil. Kč)

Zdaňovací období	2008	2009	Index (%) 09/08	Rozdíl 09-08
Daňové zvýhodnění podle přiznání k dani z příjmů FO	9 101	9 457	103,9	356

Tabulka č. 8

(v mil. Kč)

Zdaňovací období	2008	2009	Index (%) 09/08	Rozdíl 09-08
Počet podaných přiznání k dani z příjmů FO	1 738 337	1 789 630	103	51 293

Přestože se stále zdokonaluje aparát pro elektronické podání daňových přiznání (EPO) a tento způsob by na straně územních finančních orgánů přinesl snížení pracnosti, zatím tuto možnost využívá poměrně malý počet poplatníků. **V roce 2010 bylo na dani z příjmů fyzických osob podáno elektronicky více než 18 tisíc daňových přiznání**. Překážkou většího využití systému EPO je především to, že elektronicky nelze poslat originály některých povinných příloh k daňovému přiznání.

Inkaso daně z příjmů fyzických osob se zvýšilo také tím, že **správci daně v roce 2010 na základě daňových kontrol dodatečně vyměřili 537 mil. Kč**. K poklesu inkasa naopak došlo tím, že správci daně v roce 2010 **prominuli příslušenství daně za 178 mil. Kč**.

U daňových kontrol se správci daně často setkávají s případy neoprávněně uplatňovaných výdajů (nákladů), které pocházejí od nekontaktních osob. Dokazování je v takových případech velmi problematické. Při kontrolách jsou různými způsoby vyvolávány průtahy, které způsobují jejich neúměrné prodlužování. **Přetrvávajícím problémem jsou dlužníci – fyzické osoby s vyznačeným pobytem na adrese ohlašovny obecního nebo městského úřadu**. Potíže působí také **častá migrace podnikajících cizinců** v rámci České republiky.

U daně z příjmů fyzických osob se pravděpodobně nejvýrazněji projeví důsledky změny judikatury na základě rozhodnutí Ústavního soudu I.ÚS 1611/07 ze dne 2. 12. 2008 **ohledně prekluze lhůt pro vyměření daně – přechod na teorii 3+0 namísto dosavadní praxe 3+1**, kdy řada již zahájených kontrol se zřejmým doměrkem musela být uzavřena s nulovým výsledkem a řada subjektů určených ke kontrole již nebyla zkontrolována, ačkoli v rámci přípravy na kontrolu zde bylo možné očekávat kontrolní nález. Pro prekluzi práva rovněž došlo k vracení dodatečně vyměřené a již uhrazené daně, což způsobilo další výpadek inkasa.

Ačkoli vzrůstá tendence snižovat počty pracovníků správce daně, naopak stále stoupá náročnost správy daně, a to jak časově, tak i z hlediska odbornosti. Přesto pracovníci daňové správy již několik let zajišťují servis poplatníkům v době podávání daňových přiznání tím, že po dohodě se zástupci měst a obcí navštěvují vybrané obce a přímo na místě vybírají daňová přiznání a odpovídají na dotazy poplatníků. Ke zvýšení komfortu přispívá i prodloužení pracovní doby na FÚ v tomto období.

Podle údajů Českého statistického úřadu patří Česká republika mezi země s nadprůměrným podílem podnikatelů na celkové zaměstnanosti. Podíl inkasa ze samostatné výdělečné činnosti na celkových daňových příjmech však tomuto stavu neodpovídá. Příklady z praxe svědčí o tom, že podpora podnikání je u fyzických osob nastavena neopodstatněně vysoko (tolerance vykazované daňové ztráty po mnoho let i přes zjevný dostatek prostředků na výživu rodiny podnikatele a prokazatelný přírůstek majetku, tolerance dalšího podnikání u osob, které přivedly několik podniků do úpadku, rostoucí podíl cizinců bez kvalifikace z východních zemí žádajících o povolení k pobytu za účelem podnikání v ČR apod.).

c) Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků

V roce 2010 došlo k mírnému přírůstku celorepublikového inkasa na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků. Bylo vybráno celkem **111 842 mil. Kč**, což je o 800 mil. Kč více než v roce 2009.

Vývoj inkasa na dani z příjmů FO ze závislé činnosti a z funkčních požitků v letech 2006 – 2010 ukazuje **Tabulka č. 9**.

Jedinou legislativní změnou, která měla negativní vliv na inkaso daně, bylo **zvýšení hodnoty daňového zvýhodnění na vyživované dítě** pro zdaňovací období roku 2010 z částky 10 680 Kč na **částku 11 604 Kč**.

Zaměstnanci s vyššími příjmy, kterým byly sráženy zálohy na daň, čerpali daňové zvýhodnění v průběhu roku ve formě slevy ze záloh na daň. Z evidence správců daně vyplývá, že objem předepsaných záloh na daň v roce 2010 vyrovnal propad roku 2009. **Tabulka č. 10** poskytuje **přehled o vývoji předepsaných záloh na daň** z příjmů FO ze závislé činnosti a z funkčních požitků v letech 2008 – 2010.

Tabulka č. 9 (v mil. Kč)

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	Index (%) 10/09	Rozdíl 10-09
Daňové inkaso	111 633	126 388	115 180	111 042	111 842	100,7	800
Předepsáno	110 989	125 031	115 239	110 616	111 491	100,8	875
Výtěžnost (%)	100,6	101,1	99,9	100,4	100,3	–	–

Tabulka č. 10 (v mil. Kč)

Rok	2008	2009	2010	Index (%) 10/09	Rozdíl 10-09
Předepsané zálohy na daň z příjmů FO ze závislé činnosti	121 295	119 268	121 662	102	2 394

Přírůstku objemu předepsaných záloh bylo v roce 2010 dosaženo i přesto, že daňové zvýhodnění na jedno vyživované dítě oproti roku 2009 vzrostlo o 924 Kč (tj. o 8,7%). Jednou z příčin tohoto stavu mohl být růst objemu vyplacených mezd. Podle veřejně dostupných informací Českého statistického úřadu však mzdy v roce 2010 nerostly takovým tempem. Ačkoli byl v některých odvětvích zaznamenán růst hodnoty průměrné hrubé mzdy, **vzhledem k poklesu počtu zaměstnanců** v rámci celé republiky se **objem vyplacených mzdových prostředků meziročně zvýšil přibližně jen o 0,8%**.

Na základě zde uvedených skutečností lze učinit závěr, že **negativní působení zvýšené částky daňového zvýhodnění** pro zdaňovací období roku 2010 **bylo kromě mírného přírůstku objemu vyplacených mezd eliminováno také poklesem počtu vyživovaných dětí, na které zaměstnanci s vyššími příjmy v roce 2010 čerpali daňové zvýhodnění** (menší objem zvýhodnění ve formě slevy na dani).

Druhá skupina zaměstnanců, a to ti s nízkými příjmy nebo větším počtem vyživovaných dětí, čerpala daňové zvýhodnění v průběhu roku 2010 ve formě daňového bonusu.

Z evidence správců daně vyplývá, že objem daňových bonusů poukázaných zaměstnavatelům za poslední 3 kalendářní roky stále stoupá. V roce 2010 činil přírůstek poukázaných bonusů 400 mil. Kč proti roku 2009. Porovnáme-li přírůstek objemu poukázaných daňových bonusů (12,9%) a přírůstek hodnoty daňového zvýhodnění (8,7%), pak můžeme dovodit, že **zaměstnanci s nízkými příjmy nebo větším počtem vyživovaných dětí čerpali v roce 2010 daňové zvýhodnění na větší počet dětí než v roce 2009** (větší objem zvýhodnění ve formě bonusu). To bylo společně s vyšší částkou daňového zvýhodnění příčinou určitého poklesu inkasa daně v roce 2010, který však nezabránil meziročnímu přírůstku inkasa.

Tabulka č. 11 poskytuje **přehled o vývoji daňových bonusů poukázaných zaměstnavatelům** v letech 2008 – 2010.

Tabulka č. 11 (v mil. Kč)

Rok	2008	2009	2010	Index (%) 10/09	Rozdíl 10-09
Daňové bonusy poukázané zaměstnavatelům na dani z příjmů FO ze závislé činnosti	1 194	3 107	3 471	111,7	364

Ze šetření správců daně vyplývá, že nezanedbatelná skupina zaměstnavatelů prezentuje daňové bonusy na děti jako vlastní benefit, ačkoli jsou bonusy hrazeny z veřejných rozpočtů státu. Díky tomu si zaměstnavatelé snižují náklady na pracovní sílu, neboť v řadě případů vyplácejí jen minimální mzdu s tím, že daňový bonus deklarují jako kompenzaci výpadku čisté mzdy. Neznalým zaměstnancům, které zajímá pouze čistá mzda, tak zaměstnavatelé tvrdí, že část mzdy dostávají jako daňový bonus. Správci daně mají za to, že právě u nízko příjmových zaměstnanců klesají oficiálně vykázané mzdy, aby zaměstnavatelé „dosáhli“ na daňový bonus. Zástupci orgánů daňové správy již několik let a zatím neúspěšně brojí proti daňovým bonusům, neboť se domnívají, že negativní dopady této daňové podpory (administrativní náročnost v důsledku častých chyb ve výkazech, spekulace zaměstnavatelů v souvislosti s bonusy a výpadek inkasa veřejných rozpočtů z titulu bonusů) převažují nad pozitivním záměrem, pro který byla zavedena.

Kromě shora uvedeného existují signály o rostoucím objemu tzv. „černých mezd“, tj. mezd neevidovaných a nezdaněných, vyplacených vedle oficiálně vykázaných mezd. Zaměstnanci s nižším stupněm vzdělání často nedomyslí důsledky svého jednání (žádné odvody na sociální a zdravotní pojištění z „černých mezd“) a spokojí se s tím, že jejich faktický příjem

mírně převyšuje průměrnou čistou mzdu na pozici, kterou zastávají. Také tento vliv má zcela nepochybně negativní dopad na inkaso daně. Jeho výši však nelze kvantifikovat, neboť výplata „černých mezd“ se velmi obtížně prokazuje.

Komplikace a překážky výkonu správy daně na tomto druhu příjmu jsou ze strany správců daně spatřovány ve vysoké chybovosti zaměstnavatelů při vyplňování vyúčtování daně, zejména pak v souvislosti s vykazováním daňových bonusů. I přesto **správci daně v roce 2010 zkontrolovali a zaevidovali více než 300 tisíc vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti.** Podíl elektronicky podaných vyúčtování je zatím nízký (cca 10 tisíc).

Inkaso daně z příjmů FO ze závislé činnosti se zvýšilo také tím, že **správci daně v roce 2010 na základě daňových kontrol dodatečně vyměřili 117 mil. Kč.** K poklesu inkasa naopak došlo tím, že správci daně v roce 2010 **prominuli příslušenství daně za 24 mil. Kč.**

V rámci kontrolních zjištění se stále objevují případy, kdy zálohy na daň nejsou sráženy z částek, které se vyplácí společníkům a jednatelům společností s ručením omezeným za jejich práci pro společnost, ačkoli je tato aktivita podle zákona o daních z příjmů posuzována jako závislá činnost.

I přes shora uvedené však musíme konstatovat, že příjmy veřejných rozpočtů za položku daní z příjmů fyzických osob z převážné části dlouhodobě „naplňují“ zaměstnanci, kteří nemají srovnatelné podmínky zdanění jako podnikatelé, tj. superhrubá mzda zvyšující míru zdanění, nemožnost uplatňování daňových výdajů ke zdanitelným příjmům, nemožnost vykázat daňovou ztrátu nebo nemožnost odečtu ztráty od základu daně v pěti následujících zdaňovacích obdobích.

d) Daň z příjmů vybíraná srážkou podle zvláštní sazby

Dani vybírané srážkou podle zvláštní sazby podléhají příjmy fyzických i právnických osob. Daň je evidována odděleně podle vlastníka příjmů. Ve srovnání s předchozím rokem byl **v roce 2010 zaznamenán mírný přírůstek celkového inkasa o 109 mil. Kč.** Z toho část daně vybíraná z příjmů právnických osob vykázala přírůstek ve výši 54 mil. Kč a část daně vybíraná z příjmů fyzických osob vykázala přírůstek ve výši 55 mil. Kč. Vývoj inkasa na dani z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby v letech 2006 až 2010 ukazuje **Tabulka č. 12.**

Přírůstek inkasa na dani z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby v roce 2010 **způsobil nárůst počtu krátkodobých pracovních příležitostí** (dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti) **s výdělkem do 5 000 Kč měsíčně,** který se zdaňuje tímto způsobem.

Tabulka č. 12 (v mil. Kč)

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	Index (%) 10/09	Rozdíl 10-09
Daňové inkaso	14 003	15 700	19 299	19 189	19 298	100,6	109
Předepsáno	14 409	15 254	19 222	18 972	19 515	102,9	543
Výtěžnost (%)	97,2	97,2	99,6	98,9	98,9	–	–
Z inkasa daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby tvoří							
Daň příjmů FO	7 432	8 583	10 378	10 131	10 185	100,5	55
Daň příjmů PO	6 572	7 117	8 921	9 058	9 113	100,6	54

Snížil se také objem příjmů z úroků z vkladů na bankovních účtech jednak tím, že kvůli krizi a ztrátě zaměstnání mnoho fyzických osob vyčerpalo dříve naspořené finanční prostředky a dále proto, že **nízká míra úročení** vkladů nemotivuje klienty bank k využití těchto produktů.

e) Daň silniční

Negativní vliv přetrvávající celosvětové hospodářské krize byl patrný i na inkasu daně silniční za rok 2010 (5 100 mil. Kč, daň silniční je příjmem Státního fondu dopravní infrastruktury). Pozvolna již dochází k oživení ekonomiky, což je patrné na navýšení inkasa o 304 mil. Kč oproti roku 2009. Meziroční nárůst byl způsoben jednak legislativními změnami (navýšení daně u starších vozidel, tj. u vozidel registrovaných do 31. 12. 1989, snížení hranice největší povolené hmotnosti u vozidel určených výlučně k přepravě nákladů bez ohledu na jejich používání k podnikání z 12 tun na 3,5 tuny), jednak celorepublikovými kontrolními akcemi zaměřenými na správnost vyměření daně silniční u specifických kategorií vozidel. Určitý vliv může mít i obměna vozového parku podnikatelů (výkonnějšími vozy zdaňovanými vyššími sazbami daně). V následujícím zdaňovacím období lze i na úseku daně silniční očekávat pozitivní vývoj inkasa vzhledem k celkovému oživení trhu.

Přehled inkasa daně silniční od r. 2006 podává **Tabulka č. 13**.

Tabulka č. 13 (v mil. Kč)

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	Index (%) 10/09	Rozdíl 10-09
Daňové inkaso FÚ	5 428	5 915	6 002	4 796	5 100	106,3	304
Předepsáno FÚ	5 457	5 811	6 073	4 950	5 210	105,3	260
Výtěžnost (%)	99,5	101,8	98,8	96,8	97,9	–	–

f) Daň z přidané hodnoty

Za rok 2010 dosáhlo inkaso daně z přidané hodnoty úrovně 269,6 mld. Kč (celní úřady vykázali zápornou hodnotu ve výši –0,034 mld. Kč). Proti předchozímu roku došlo k navýšení o 16 mld. Kč, tzn. 6,3%.

Příjmem státního rozpočtu je částka 187,8 mld. Kč (69,68 % celkového inkasa) **a z celkové rozpočtem stanovené částky (188,6 mld. Kč) je to 99,6%.**

Vzhledem k tomu, že v pololetí 2010 byl státní rozpočet plněn na 46,9 % (o 4,5 % vyšší plnění než v pololetí minulého roku), vykazuje druhé pololetí významně příznivější hodnoty.

Z regionálního hlediska se do celkového inkasa nejvíce promítá vývoj na Finančním ředitelství pro hlavní město Prahu vzhledem k jeho podstatnému podílu na celkovém inkasu. Zde došlo k meziročnímu nárůstu o 14,6 mld. Kč, což činí více než 91 % celkového přírůstu. Tím došlo k navýšení již tak podstatného podílu z hodnoty 52,4 % v roce 2009 na 54,7 % v roce 2010. Vývoj na ostatních finančních ředitelstvích nevykazuje zásadní odchylky. Nejvýznamnější propad proti roku 2009 je zaznamenán u Finančního ředitelství v Praze (1,1 mld. Kč).

Na vývoj celkového inkasa v uplynulých letech dopadal zejména rychlejší nárůst hodnoty

nadměrných odpočtů než vlastní daňové povinnosti, přičemž ale meziroční nárůst vykazovaly obě tyto hodnoty. V roce 2009 došlo u obou ukazatelů k poklesu a přestože v roce 2010 pokles nepokračoval, nedosahují tyto hodnoty úrovně roku 2008 (viz. **Tabulka č. 14**). Přes jisté oživení trvá pokles ekonomické aktivity daňových subjektů v důsledku přetrvávající ekonomické recese.

Z pohledu legislativy DPH nejvýznamnější změnou pro rok 2010 je **změna snížené sazby daně z 9 % na 10 % a základní sazby daně z 19 % na 20 %** (součást opatření tzv. Janotova balíčku).

V roce 2009 zavedený nový institut skupinové registrace nemá na celkové inkaso daně výraznější dopad. I skupina v působnosti Finančního úřadu v Litvínově, podnikající v petrochemickém průmyslu, jejíž členové vykázali za rok 2008 daňovou povinnost ve výši 11,1 mld. Kč, po poklesu na 7,6 mld. Kč v roce 2009 vykázala v roce 2010 daňovou povinnost ve výši 10,1 mld.Kč.

Poměrně významným faktorem může být výše odpočtů čerpaná při výstavbě fotovoltaických elektráren. Vzhledem k nově zavedenému zdanění těchto elektráren jsou očekávána arbitrážní řízení proti státu a v této souvislosti dochází i ke spekulativním nákupům hotových elektráren.

Příznivě se na celkovém inkasu projevil pokles daně z přidané hodnoty vrácené plátcům v jiných členských státech EU a zahraničním osobám povinným k dani (§§ 82 a 83 zákona o DPH) – v roce 2010 vráceny 3 mld. Kč (v roce 2009 vráceno 4,9 mld. Kč). Bylo podáno 16 967 žádostí podle § 82 a 1107 žádostí podle § 83 (asi o 2000 žádostí méně než v loňském roce).

Tabulka č. 14

(v mil. Kč)

Vývoj inkasa DPH finančními úřady v letech 2006 až 2010							
Rok	2006	2007	2008	2009	2010	Index (%) 10/09	Rozdíl 10-09
Předepsáno	424 180	468 205	513 761	469 655	507 763	1,08	38 108
Daň. inkaso	428 105	475 743	516 563	470 240	500 446	1,06	30 206
Výtěžnost (%)	100,9	101,6	100,5	100,0	98,6	–	–
Nadměrný odpočet	– 210 711	–239 899	– 261 624	– 216 777	– 230 865	1,06	–14 088
CELKEM	217 394	235 844	254 939	253 463	269 582	1,06	16 119

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

Tabulka č. 15

(v mil. Kč)

Daň přiznaná a vyměřená	2009	2010	Index (%) 10/09	Rozdíl 10-09
Rozdíl mezi přiznanou a vyměřen. daní	3 955	3 758	95,0	–197
Vyměřeno dle dodateč. daň. přiznání	–2 417	–372	15,4	2 045
Dodatečně vyměřeno z kontroly	2 010	2 029	100,1	19
CELKEM	3 548	5 415	–	1 867

g) Daň z nemovitostí

V roce 2010 došlo k významnému nárůstu výše předepsané daně, a to z 6 318 mil. Kč v roce 2009 na 8 671 mil. Kč v roce 2010, tj. o 2 353 mil. Kč.

Důvodem je především skutečnost, že s účinností od 1. 1. 2010 byly novelou zákona o dani z nemovitostí zdvojnásobeny základní sazby daně u všech pozemků, staveb a jednotek, s výjimkou pozemků zemědělské půdy a staveb pro ostatní podnikatelskou činnost.

Kromě uvedené skutečnosti i nadále probíhá proces obnovy katastrálního operátu, při němž je odstraňována zjednodušená evidence pozemků, dochází k upřesňování jejich evidence a vyjasňování vlastnických vztahů. Zlepšuje se přístupnost údajů katastru nemovitostí a jejich provázanost se systémem ADIS. Zefektivňuje se tak kontrolní a vyhledávací činnost správců daně, což má rovněž pozitivní vliv na vývoj inkasa daně z nemovitostí.

Nárůstu výše vyměřené daně odpovídá také vývoj inkasa daně z nemovitostí, které ve zdaňovacím období roku 2010 vzrostlo oproti roku 2009 na 8 747 mil. Kč, tj. o 2 386 mil. Kč.

Přehled vývoje inkasa daně z nemovitostí od roku 2006 poskytuje **Tabulka č. 16**.

Poměr výše inkasa daně z nemovitostí u jednotlivých finančních ředitelství se oproti předchozím zdaňovacím obdobím významně nezměnil a odpovídá rozsahu jejich místní působnosti, přičemž u všech finančních ředitelství došlo k nárůstu inkasa, odrážejícímu zejména změny základních sazeb daně od 1. 1. 2010.

Tabulka č. 16 (v mil. Kč)

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	Index (%) 10/09	Rozdíl 10-09
Daňové inkaso	5 017	5 123	5 195	6 361	8 747	137,51	2 386
Předepsáno	4 978	5 023	5 104	6 318	8 671	137,24	2 353
Výtěžnost (%)	100,8	102,0	101,8	100,7	100,9	–	–

h) Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí

Za rok 2010 inkaso daně z převodu nemovitostí pokleslo o 356 mil. Kč na částku 7 453 mil. Kč, tj. na 95,4 procent výnosu daně v roce 2009. To lze považovat za stabilizaci oproti výraznému poklesu v roce 2009. Stávající výnos klesl pod úroveň roku 2005. Nadále se však projevuje krize na trhu s nemovitostmi jak snížením počtu převodů nemovitostí tak především snížením cen nemovitostí. Výnos daně z převodu nemovitostí tvoří v objemu celkových příjmů těchto majetkových daní stabilně nejvýznamnější podíl, v roce 2010 cca 97%.

U inkasa daně darovací pokračoval očekávaný pokles způsobený novelou zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a z převodu nemovitostí (dále jen „novela zákona“), na základě které jsou od daně darovací s účinností od 1. 1. 2008 zcela osvobozena bezúplatná nabytí majetku mezi osobami zařazenými v I. a II. skupině. Ve srovnání s výší inkasa v roce 2009 je stávající výnos pouze mírně nižší, tj. cca o 15%.

Výše inkasa daně dědické se stále snižuje, od roku 2009 klesla pod 100 mil. Kč a v roce 2010 činí 87 mil. Kč (index 98,9%). Z důvodu osvobození osob I. skupiny, do níž patří příbuzní v řadě přímé a manželé, od této daně, je výnos dlouhodobě nízký. Novela zákona ještě rozšířila

toto osvobození od 1. 1. 2008 i na osoby patřící do II. skupiny. Výnosy daně dědické a darovací budou tedy již zcela nevýznamné.

Přehled inkasa za roky 2006 – 2010 podávají **Tabulky č. 17 až 19.**

Tabulka č. 17 (v mil. Kč)

Daň z převodu nemovitostí							
Rok	2006	2007	2008	2009	2010	Index (%) 10/09	Rozdíl 10-09
Daňové inkaso	7 788	9 774	9 950	7 809	7 453	95,4	-356
Předepsáno	7 084	8 933	10 106	7 936	7 299	90,1	-806
Výtěžnost (%)	109,9	109,4	98,5	96,3	102,1	-	-

Tabulka č. 18 (v mil. Kč)

Daň darovací							
Rok	2006	2007	2008	2009	2010	Index (%) 10/09	Rozdíl 10-09
Daňové inkaso	604	692	345	162	138	85,2	-24
Předepsáno	569	720	299	157	137	92,6	-11
Výtěžnost (%)	106,2	96,1	115,4	109,5	100,7	-	-

Tabulka č. 19 (v mil. Kč)

Daň dědická							
Rok	2006	2007	2008	2009	2010	Index (%) 10/09	Rozdíl 10-09
Daňové inkaso	124	109	115	88	87	98,9	-1
Předepsáno	123	108	119	86	86	96,6	-3
Výtěžnost (%)	100,8	100,9	96,6	98,9	101,2	-	-

2. DAŇOVÉ NEDOPLATKY

a) Vývoj daňových nedoplatků

Nedoplatkem se rozumí suma rozdílů, kdy částka úhrad daňové povinnosti je nižší než celková částka předpisů daně na jednotlivých osobních daňových účtech (nezahrnuje se posečkaná a odepsaná daň). Celkový objem daňových nedoplatků evidovaných finančními úřady k 31. prosinci 2010 činí 106,4 mld. Kč, z toho na druzích příjmů nové daňové soustavy od 1. 1. 1993 (dále jen „nové daně“) dosáhl výše 104,2 mld. Kč a na druzích příjmů staré daňové soustavy do 31. 12. 1992 (dále jen „staré daně“) se vykazuje ve výši 2,2 mld. Kč.

Tabulka č. 20 udává za roky 2006 až 2010 údaje o celkovém objemu daňových nedoplatků evidovaných finančními úřady, dále pak údaje o pohybu meziročních indexů, a to i v rozdělení na druhy příjmů staré a nové daně. Meziroční nárůst mezi roky 2010 a 2009 byl o 8,1 %.

Tabulka č. 21 udává objem daňových nedoplatků po jednotlivých daních nebo skupin daní za roky 2006 až 2010. V meziročním srovnání roku 2009 a 2010 došlo k nárůstu výše celkového daňového nedoplatku o 7,9 mld. Kč.

Tabulka č. 20

(v mld. Kč)

Druh příjmu	Vývoj výše nedoplatků evidovaných územními finančními orgány								
	2006	2007	Index (%) 07/06	2008	Index (%) 08/07	2009	Index (%) 09/08	2010	Index (%) 1009
Staré daně	4,0	3,6	89,4	2,7	74,3	2,3	85,3	2,2	93,7
Nové daně	101,3	97,5	96,2	97,9	100,4	96,1	98,3	104,2	108,4
CELKEM	105,4	101,1	96,0	100,5	99,4	98,4	97,9	106,4	108,1

Tabulka č. 21

(v mil. Kč)

Druh příjmu	2006	2007	2008	2009	2010
Daň z přidané hodnoty	43 338	44 056	45 631	48 019	57 337
Daně spotřební	3 460	2 568	2 067	1 560	1 106
Daň z příjmů právnických osob	17 843	18 742	17 672	16 668	17 505
Daň z příjmů vybíraná srážkou – § 36	401	318	306	304	311
Daň silniční	1 098	1 106	1 129	1 249	1 346
Daň dědická	10	9	11	10	10
Daň darovací	228	240	181	171	172
Daň z převodu nemovitostí	4 455	3 991	3 846	3 503	3 270
Daň z příjmů fyz. osob – podnikat.	14 644	14 886	15 085	14 340	14 364
Daň z příjmů fyz. osob ze záv. čin.	5 310	4 571	4 338	4 099	4 053
Daň z nemovitostí	1 103	1 015	938	902	901
Ost. příjmy, odvody, pokuty a popl.	9 433	5 990	6 647	5 324	3 857
Daň z příjmů obyvatelstva	361	215	43	23	19
Ostatní zrušené daně	3 671	3 391	2 636	2 277	2 134
CELKEM	105 354	101 100	100 531	98 448	106 387
MEZIROČNÍ PŘÍRŮSTEK		-4 254	-569	-2 083	7 939

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

Největší nárůst objemu daňových nedoplatků vykazuje daň z přidané hodnoty (9 318 mil. Kč), daň z příjmů právnických osob (837 mil. Kč) a daň silniční (96 mil. Kč). Proti tomu největší pokles objemu daňového nedoplatku zaznamenala skupina daní ostatní příjmy, odvody, pokuty a poplatky (-1 467 mil. Kč), skupina spotřebních daní (-454 mil. Kč), daň z převodu nemovitostí (-233 mil. Kč) a skupina ostatní zrušené daně (-143 mil. Kč). U ostatních skupin daní nebo daní je meziroční rozdíl daňových nedoplatků zanedbatelný. U daně z přidané hodnoty a daně silniční má objem daňových nedoplatků stále rostoucí tendenci. U ostatních daní až na výjimky se spíše projevuje klesající trend objemu daňových nedoplatků.

Graf č. 1 znázorňuje podíl finančních úřadů v rámci působnosti jednotlivých finančních ředitelství na celkovém objemu daňových nedoplatků k 31. prosinci 2010.

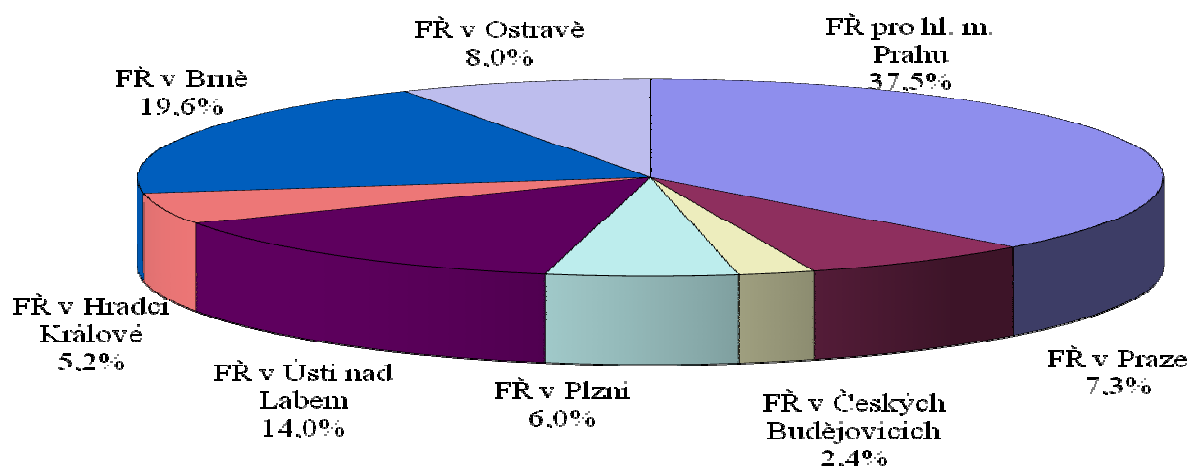
Největší podíl na celkovém objemu daňových nedoplatků je evidován na finančních úřadech v působnosti Finančního ředitelství pro hlavní město Prahu (37,5%) a na finančních úřadech v působnosti Finančního ředitelství v Brně (19,6%). K nejvyššímu meziročnímu nárůstu daňových nedoplatků došlo na finančních úřadech v rámci působnosti Finančního ředitelství pro hlavní město Prahu (+7,6 mld. Kč) a Finančního ředitelství v Ostravě (+0,8 mld. Kč). U finančních úřadů v rámci působnosti Finančního ředitelství pro hlavní město Prahu nárůst daňových nedoplatků nejvíce ovlivnil nárůst daňových nedoplatků daně z přidané hodnoty

(+7,2 mld. Kč) a daně z příjmů právnických osob (+1,3 mld. Kč). Meziroční pokles daňových nedoplatků byl zaznamenán na finančních úřadech v rámci působnosti Finančního ředitelství v Brně (-0,8 mld. Kč), na finančních úřadech v rámci působnosti Finančního ředitelství v Praze (-0,6 mld. Kč) a na finančních úřadech v rámci působnosti Finančního ředitelství v Ústí nad Labem (-0,5 mld. Kč).

Graf č. 2 znázorňuje podíl kumulovaných nedoplatků nových daní evidovaných u FÚ ke kumulovanému inkasu nových daní za období 1993 až 2010.

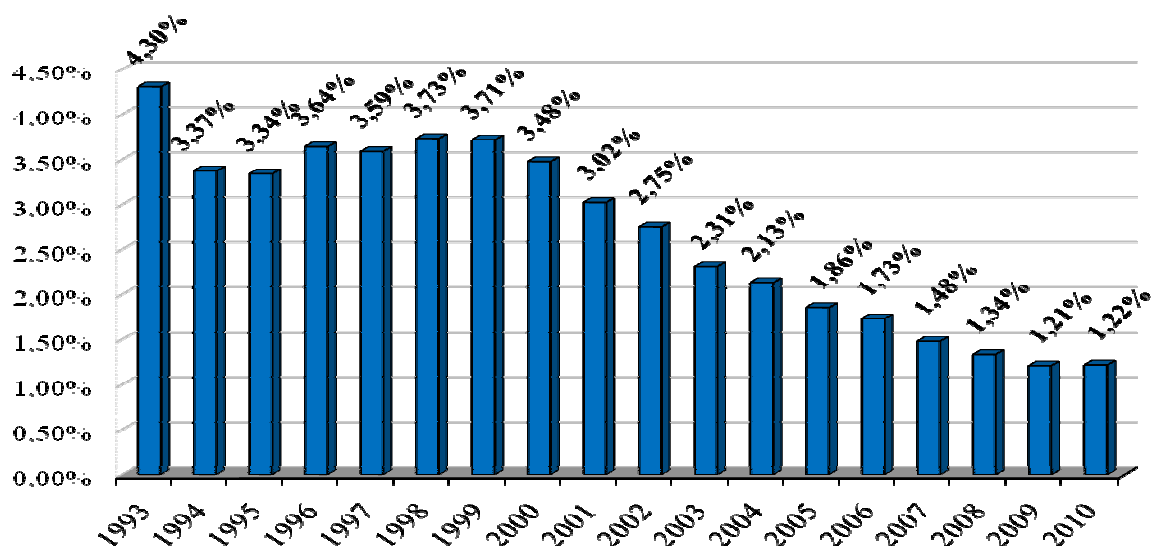
Graf č. 1:

Podíl na celkovém objemu nedoplatků za FŘ za rok 2010

Graf č. 2:

Podíl kumulovaných nedoplatků nových daní evidovaných u FÚ ke kumulovanému inkasu nových daní

b) Vymáhání daňových nedoplatků

Oblast zajištění daní a pohledávek na daních a příslušenství daní

Vývoj v oblasti zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň zajišťovacím příkazem a zajištění nedoplatků na daních a na příslušenství daní zřízením zástavního práva (za období let 2006 až 2010) dokumentují údaje v **Tabulce č. 22**.

Tabulka č. 22

Zákon č. 337/1992 Sb. Ukazatel	2006	2007	2008	2009	2010
Zajištění dle § 71					
počet rozhodnutí	1 940	102	72	81	100
částka (v mil. Kč)	283	1 386	6 187	481	2 578
Zástavní právo dle § 72					
počet rozhodnutí	9 100	8 885	9 053	9 042	10 760
částka (v mil. Kč)	5 016	5 062	6 412	6 696	8 729

Údaje jsou uvedeny souhrnně za daně staré daňové soustavy platné do 31. 12. 1992 a nové daňové soustavy platné od 1. 1. 1993.

Z údajů v **Tabulce č. 22** vyplývá, že jak v roce 2010, tak v předchozích letech byl počet vydaných rozhodnutí o zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň podle § 71 zákona o správě daní a poplatků (dále „ZSDP“) poměrně nízký (s výjimkou roku 2006). V roce 2010 byl sice zaznamenán mírný nárůst počtu vydaných zajišťovacích příkazů (v porovnání s předchozím rokem o **19** rozhodnutí), výrazně se však oproti minulému roku zvýšila celková částka zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň, a to ze 481 mil. Kč v roce 2009 na **2 578 mil. Kč** v roce 2010, tedy o **2 097 mil. Kč**. Vývoj v této oblasti byl v roce 2010 ovlivněn mimo jiné i realizací opatření přijatých územními finančními orgány k důslednějšímu prověřování obchodních transakcí s pohonnými hmotami, zejména v souvislosti s hrozícím rizikem neuhrazení či krácení DPH na výstupu.

Podstatně příznivější vývoj byl v roce 2010 zaznamenán u zajištění daňových nedoplatků na daních a příslušenství daní zástavním právem podle § 72 ZSDP. Ve srovnání s rokem 2009 došlo v roce 2010 k výraznějšímu nárůstu jak u počtu rozhodnutí o zřízení zástavního práva (o **1 718** na **10 760** rozhodnutí), tak u celkové částky zajištěných daňových pohledávek, která se oproti roku 2009 zvýšila o **2 033 mil. Kč** (z 6 696 mil. Kč v roce 2009 na **8 729 mil. Kč** v roce 2010).

Řízení o zajištění úhrady nesplacené nebo dosud nestanovené daně bylo i v roce 2010 negativně ovlivněno častým uplatňováním odvolání daňových subjektů proti vydaným zajišťovacím příkazům. Odvolání byla navíc v mnoha případech neúplná a na následné výzvy správce daně k doplnění podání bylo daňovými subjekty reagováno často až těsně před uplynutím stanovené třicetidenní lhůty pro jejich vyřízení, a to ve snaze ještě více ztížit tato řízení a zvrátit je ve svůj prospěch.

Na účinnost uplatňování institutu zástavních práv podle § 72 ZSDP se v minulých letech odrazila v neprospěch správců daně novela ZSDP provedená zákony č. 367/2000 Sb. a č. 317/2001 Sb., kterými došlo ke změně občanského zákoníku a dalších zákonů, včetně § 72 ZSDP, zejména úpravou vzniku zástavního práva nabytím právní moci rozhodnutí správce daně. Finanční úřady se v důsledku této úpravy dostávaly do nepříznivého postavení při uplatňování

pořadí zástavních práv v následných řízeních o zpeněžení zástavního práva a obdobně i v insolvenčních řízeních. K nápravě a i k vyšší účinnosti uplatňování tohoto zajišťovacího institutu v praxi územních finančních orgánů přispěla až novela provedená zákonem č. 304/2009 Sb., kterou se s účinností od 1. 1. 2010 změnil zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, včetně ustanovení § 72. Údaje v tabulce potvrzují, že institut zajištění daňových pohledávek zástavním právem byl územními finančními orgány aktivně využíván jak v minulých letech, tak i v roce 2010 a je finančními úřady považován za významný nástroj k vyšší vymahatelnosti daňových nedoplatků.

Oblast vymáhání daňových nedoplatků na daních a příslušenství daní

Hodnocení efektivity vymáhání daňových nedoplatků se vztahuje na činnost územních finančních orgánů v postavení správce daně podle § 1 odst. 3 ZSDP. Základní agregované údaje k posouzení vývoje vymáhaných a vymožených daňových nedoplatků evidovaných územními finančními orgány za rok 2010 a za předchozí roky, jsou obsaženy v **Tabulce č. 23**.

Tabulka č. 23

Rok *)	Nedoplatky vymáhané		Nedoplatky vymožené	
	Počet případů	Částka (mld. Kč)	Počet případů	Částka (mld. Kč)
2006	1 751 207	68,505	443 009	5,203
2007	1 811 163	68,477	471 228	6,054
2008	2 237 389	67,382	521 621	6,334
2009	2 997 730	68,011	553 470	5,999
2010	3 996 484	71,166	614 493	7,012

Údaje jsou uvedeny sumárně za daně staré daňové soustavy platné do 31. 12. 1992 a nové daňové soustavy platné od 1. 1. 1993.

Z údajů v tabulce vyplývá, že vývoj v této oblasti v roce 2010 i v předchozích letech byl provázen **meziročním růstem počtu případů vymáhaných i vymožených daňových pohledávek** evidovaných územními finančními orgány České republiky. Charakteristickým rysem tohoto vývoje je vyrovnanost a stabilita dosahovaných hodnot objemu vymáhaných a vymožených daňových nedoplatků v letech 2006 až 2009. V roce 2010 došlo k výraznému překročení těchto hodnot, a to nejen u počtu případů, ale i v objemu vymáhaných a zejména vymožených daňových nedoplatků. Údaje v tabulce potvrzují, že i přes narůstající aktivitu územních finančních orgánů je patrné, že v této oblasti lze při běžném využívání kapacit územních finančních orgánů, při využití všech dostupných prostředků a stávající úrovně legislativy, získat do veřejných rozpočtů cca 6 až 7 mld. Kč za kalendářní rok.

Územní finanční orgány evidovaly k 31. 12. 2010 ve vymáhání celkem **71,2 mld. Kč** daňových nedoplatků. Ve srovnání s minulým rokem se jejich objem zvýšil téměř o **3,2 mld. Kč** (index 2010/2009 = 104,6 %). Podíl vymáhaných daňových nedoplatků k celkové kumulované hodnotě daňových pohledávek evidovaných územními finančními orgány k 31. 12. 2010 (106,4 mld. Kč) dosáhl **66,9%**, přičemž hodnota tohoto ukazatele vykazuje oproti roku 2009 mírný pokles o 2,1 procentního bodu, a to zejména v důsledku relativně vyššího nárůstu celkového objemu daňových nedoplatků za rok 2010. Částka, která tvoří rozdíl mezi celkovým objemem evidovaných daňových nedoplatků a daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání (35,2 mld. Kč), tvoří daňové nedoplatky dosud nepředané vymáhacím útvarům finančních úřadů a jsou předmětem řízení o odvolání, vytykácích řízení a nebo se jedná o nedoplatky, k jejichž uhrazení byly daňovými subjekty podány žádosti o posečkání nebo zaplacení daně ve splátkách, a o nichž nebylo ke konci sledovaného období správcem daně rozhodnuto. Za rok 2010,

tj. v období od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010, bylo finančními úřady ve vymáhání evidováno **37,9 mld. Kč** daňových nedoplatků a ve srovnání s rokem 2009 vzrostl jejich objem meziročně o **5,9 mld. Kč**.

Každoročně je vývoj v oblasti vymáhání daňových nedoplatků ovlivňován v rozdílné výši prováděním **odpisů daňových nedoplatků pro nedobytnost** podle § 66 ZSDP. V letech 1996 až 2010 bylo finančními úřady tímto způsobem odespáno v souhrnu **139,6 mld. Kč** nedobytných daňových nedoplatků, přičemž v roce 2010 se jednalo o částku **6,5 mld. Kč** (v porovnání s rokem 2009 je to o 10,9 mld. Kč méně).

Dalším indikátorem k objektivnímu posouzení vývoje daňových nedoplatků ve vymáhání je podíl daňových pohledávek evidovaných ve vymáhání k celkovému objemu daňových nedoplatků evidovaných za sledované období. V uplynulých letech byly u tohoto ukazatele zaznamenány tyto hodnoty – v roce 2006 = 65,1 %, v roce 2007 = 67,7 %, v roce 2008 = 67 %, v roce 2009 = 69 % a v roce 2010 = 66,9 %.

Příznivě lze hodnotit vývoj u ukazatele objemu vymožených daňových nedoplatků za příslušný rok. V roce 2010 byla finančními úřady dosažena dosud nejvyšší hodnota objemu vymožených daňových nedoplatků, která poprvé přesáhla **7 mld. Kč** a ve srovnání s rokem 2009 vzrostla o více než 1 mld. Kč (index 2010/2009 = **116,9 %**). Úspěšnost vývoje v této oblasti lze hodnotově vyjádřit i porovnáním ukazatele podílu vymožených nedoplatků za příslušný rok k celkovému objemu vymáhaných daňových nedoplatků k 31. 12. příslušného roku. V uplynulých letech byly u tohoto ukazatele dosaženy následující hodnoty – v roce 2006 = 7,6 %, v roce 2007 = 8,8 %, v roce 2008 = 9,4 %, v roce 2009 = 8,8 % a v roce 2010 = 9,8 %.

Rozhodující objem vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků je dlouhodobě evidován na daních **nové daňové soustavy** platné od 1. 1. 1993. K 31. 12. 2010 vymáhaly finanční úřady u této kategorie daní **70,1 mld. Kč**, tj. **98,9 %** z celkové sumy daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání. V roce 2010, resp. za období od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010 jich bylo na daních nové daňové soustavy **vymoženo 7 mld. Kč**. Naopak vývoj u **daní staré daňové soustavy** platné do 31. 12. 1992 je logicky zcela opačný a vykazuje podstatně nižší hodnoty. K 31. 12. 2010 jich bylo **vymáháno** necelých **1,1 mld. Kč**, tj. **1,5 %** z celkové sumy daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání a v průběhu roku 2010 **vymoženo pouze 5,2 mil. Kč**, tj. **0,1 %** z celkové sumy daňových nedoplatků vymožených za sledované období. Tento vývoj je dlouhodobě ovlivněn postupným snižováním celkové částky daňových nedoplatků evidovaných na daních staré daňové soustavy v přecházejícím období (k 31. 12. 2010 se jejich objem snížil na necelé 2,2 mld. Kč, tj. o 0,1 mld. Kč oproti stavu v předchozím roce).

Největší objem vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků evidovaných na daních nové daňové soustavy je vykazován na **daní z přidané hodnoty**. K 31. 12. 2010 bylo na této dani vymáháno **37,3 mld. Kč** a za období od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010 vymoženo **4,7 mld. Kč**, což je o 1 mld. Kč více než v předchozím roce. Vyšší objem vymáhaných daňových nedoplatků je evidován na **daních z příjmů**. K 31. 12. 2010 dosáhla jejich výše v souhrnu **25,9 mld. Kč**, tj. o 0,7 mld. Kč více než v roce 2009. V průběhu roku 2010 bylo na daních z příjmů vymoženo přes **1,5 mld. Kč** daňových nedoplatků, což je zhruba na stejné úrovni jako v roce 2009. Na **daní z nemovitostí a na daních dědické, darovací a z převodu nemovitostí** byly k 31. 12. 2010 vymáhány téměř **3 mld. Kč** a v průběhu roku 2010 bylo vymoženo přes **0,4 mld. Kč** daňových nedoplatků a tento vývoj kopíruje stav dosažený v předchozích letech. Na **daní silniční** bylo k 31. 12. 2010 vymáháno **1,1 mld. Kč** a v průběhu roku 2010 vymoženo **0,2 mld. Kč**.

Poměr mezi objemem vymáhaných daní a vymáhaným příslušenstvím daní je v zásadě srovnatelný s vývojem v předchozích letech. Z celkového objemu vymáhaných daňových nedoplatků (71,2 mld. Kč) jich bylo k 31. 12. 2010 vymáháno na **daních 51,4 mld. Kč**, tj. **72,2 %** a více než jedna čtvrtina objemu nedoplatků je evidována na **příslušenství daní**,

kde bylo za sledované období vykázáno **19,8 mld. Kč**, tj. **27,8%**.

Územní finanční orgány jsou dlouhodoběji úspěšnější při vymáhání nedoplatků, jejichž výše se pohybuje v řádu do 1 mil. Kč, event. do 10 mil. Kč. Již z dřívějších analýz vyplývá, že nedoplatky nad 10 mil. Kč jsou vymahatelné jen z části nebo jsou již v mnoha případech zcela nedobytné. Údaje předložené územními finančními orgány ukazují, že dle kvalifikovaného odhadu činil objem **nedobytných daňových pohledávek** k 31. 12. 2010 částku **59,3 mld. Kč**, tj. již přes **polovinu** (50,3%) z celkové kumulované hodnoty daňových nedoplatků evidovaných územními finančními orgány za sledované období (106,4 mld. Kč). Z toho na **daních** jich bylo vykázáno **38,2 mld. Kč**, tj. 64,4 % a na **příslušenství daní** přes **21,1 mld. Kč**, tj. 35,6%. Výrazně vyšší podíl nedobytných daňových pohledávek je dlouhodobě vykazován na daních staré daňové soustavy, přičemž již dřívější analýzy a nízké objemy vymáhaných i vymožených daňových pohledávek u této kategorie daní potvrzují, že tyto pohledávky jsou v podstatě nevymahatelné. **Základními příčinami nedobytnosti** jsou nemajetnost a předluženost dlužníků a nemožnost dohledání jejich majetku, zánik daňového subjektu bez právního nástupce, úmrtí dlužníka a předluženost dědictví, u řady daňových subjektů je nařízeno několik soudních exekucí, přičemž některé jsou z důvodu nezjištěného majetku zastaveny, nízké uspokojení daňových pohledávek přihlášených do insolvenčních, resp. konkursních řízení, zvyšující se počet společností, které se dostávají do likvidace, přičemž mnohé z nich zůstávají dlouhodobě neřešeny. Nevymahatelnost pohledávek je dále ovlivňována převody majetku daňových subjektů na jiné osoby ještě před vznikem nedoplatku, přičemž řada těchto subjektů je bez příjmů, nekontaktních, často s bydlištěm na adrese obecního či městského úřadu, nebo jde o cizince, kterým byl ukončen dlouhodobý pobyt v České republice apod. Specifickou příčinou vzniku nedobytných pohledávek je často i nepřiměřené doměření daňových povinností podle pomůcek daňovým subjektům, které jsou již bez majetku a nebo před insolvenčním řízením.

K vymáhání daňových nedoplatků využívají finanční úřady všech zákonných prostředků. Rozhodující objem vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků byl finančními úřady dosažen **úkony v daňové exekuci**. V roce 2010 bylo tímto způsobem vymáháno **15,6 mld. Kč**, tj. **41 %** z objemu vymáhaných daňových nedoplatků za sledované období (37,9 mld. Kč) a vymoženo bylo **2,8 mld. Kč**, tj. **40 %** z objemu vymožených nedoplatků v roce 2010 (7 mld. Kč). Na základě výzvy správce daně k zaplacení nedoplatku v náhradní lhůtě, tedy ještě před zahájením a nařízením daňové exekuce, bylo daňovými subjekty uhrazeno **3,1 mld. Kč**, což je o 0,5 mld. Kč více než v předchozím roce. Další téměř **0,9 mld. Kč** bylo exekutory finančních úřadů vybráno od daňových subjektů ještě před provedením vymáhacího úkonu. V této souvislosti je nutno zdůraznit, že efektivita vymáhání je do značné míry ovlivňována rychlostí a včasností předávání nedoplatků z vyměřovacích na vymáhací oddělení finančních úřadů, čemuž byla územními finančními orgány věnována v uplynulém roce daleko větší pozornost a v této praxi je nutno nadále pokračovat.

Nejefektivnějším a nejvíce využívaným exekučním prostředkem je **daňová exekuce příkázáním pohledávky** na peněžní prostředky daňových dlužníků na účtech vedených u bank nebo příkázáním jiné pohledávky. Tímto způsobem vymáhaly finanční úřady v roce 2010 přes **12,9 mld. Kč**, tj. více než jednu třetinu, resp. **34 %** z celkového objemu vymáhaných daňových nedoplatků za sledované období a vymoženo bylo **2,2 mld. Kč**, tj. **31,4 %** z celkového objemu daňových nedoplatků vymožených za sledované období. Efektivita tohoto exekučního prostředku byla vedle patrného poklesu volných finančních prostředků na účtech daňových subjektů v důsledku hospodářské recese ovlivňována i skutečností, že zákon neumožňuje exekučně postihnout peněžní prostředky daňových dlužníků, kteří své příjmy z podnikatelské činnosti (nejen fyzické, ale i právnické osoby) deponují na účtech třetích osob.

Ve větší míře je finančními úřady využívána při vymáhání daňových nedoplatků **exekuce na srážku ze mzdy**, jiné odměny za závislou činnost nebo náhrady za pracovní příjem, důchody, sociální a nemocenské dávky, stipendia apod. V roce 2010 bylo takto vymáháno téměř **1,7 mld. Kč** daňových nedoplatků, tj. **4,5 %** z celkového objemu vymáhaných daňových nedoplatků za sledované období, avšak vymoženo pouze přes **0,2 mld. Kč**. Efektivita těchto exekucí je delší dobu negativně ovlivňována omezenými možnostmi správce daně zjistit a případně i dále sledovat změny zaměstnavatele dlužníka, který se snaží vyhybat exekuci krátkodobými pracovními úvazky s častou změnou zaměstnavatele. V případě „fluktuantů“ dochází k rozvázání pracovního poměru ihned po obdržení exekučního příkazu. Finanční úřady jsou v těchto případech nuceny vydávat další exekuční příkazy, postupně pro 3 i více plátců mzdy, přičemž výtěžnost těchto exekucí je téměř nulová. Nadále přetrvává „praxe“ některých zaměstnavatelů, kteří vyplácející zaměstnancům sjednanou mzdu „rozloženě“, část ve vykazované minimální výši a zbývající část v hotovosti přímo zaměstnanci (dlužníkovi), případně pouze v hotovosti, navíc mnohdy bez záznamu v mzdové evidenci. Důsledkem hospodářské recese je vedle růstu nezaměstnanosti v některých regionech České republiky i pokles výtěžnosti exekucí na srážku ze mzdy, neboť řada zaměstnanců (dlužníků) má mzdu již na tak nízké úrovni (mnohdy i po vzájemné dohodě zaměstnance se zaměstnavatelem), že to již neumožňuje plátcům mzdy provádět srážky. Finanční úřady opakovaně upozorňují na problémy spojené s vymáháním daňových nedoplatků u České správy sociálního zabezpečení v Praze (dále jen „ČSSZ“), jako poddlužníka při realizaci výkonu exekuce srážkami z důchodů. ČSSZ není schopna již delší dobu zajistit výkon exekuce, aniž by z její strany nedocházelo k několikaměsíčním časovým prodlevám. Tento stav trvá i přesto, že Ministerstvo práce a sociálních věcí přislíbilo v této věci již v roce 2008 nápravu.

Nízká úroveň efektivity vymáhání daňových nedoplatků v posledních letech přetrvává rovněž u mobiliárních exekucí. V roce 2010 vymáhaly finanční úřady v exekucích na **prodej movitých věcí** toliko **0,6 mld. Kč**, tj. **1,7 %** z celkového objemu daňových nedoplatků ve vymáhání za sledované období a vymoženy byly pouze necelé **0,2 mld. Kč**. Nejnižší částka daňových nedoplatků byla v roce 2010 vymáhána exekucemi na **prodej nemovitostí**. Jednalo se pouze o částku **0,4 mld. Kč**, tj. **1,1 %** z celkového objemu vymáhaných daňových nedoplatků za sledované období (o 1,2 procentního bodu méně než v předchozím roce) a vymoženy byly tímto způsobem necelé **0,2 mld. Kč**, což je na stejné úrovni jako v roce 2009. Nízká výtěžnost exekucí v případě movitých věcí je ovlivněna zejména poklesem zájmu potencionálních uchazečů o nabízené věci v místech konání dražeb, ale i poklesem hodnoty věcí prodávaných v dražbě. Ovlivňována je i tím, že řada daňových subjektů si majetek, včetně strojů a zařízení určených k podnikání, pořizuje formou finančního leasingu nebo na úvěr, který je pak následně zajištěn smlouvou o zajišťovacím převodu vlastnického práva ve prospěch jejich poskytovatele. Efektivita daňových exekucí prodejem nemovitostí je negativně ovlivňována i tím, že řada nemovitostí, které by mohly být postiženy touto exekucí, je zatížena zástavními právy dalších věřitelů s přednostním právem na uspokojení pohledávky, zejména bank. Finanční úřady v těchto případech od záměru nařídít exekuci raději odstoupí, neboť v konečném důsledku by při realizaci výkonu daňové exekuce byli uspokojeni jiní věřitelé, než správce daně. Nicméně exekuce na prodej nemovitostí zůstává nadále významným prostředkem vymáhání daňových nedoplatků, neboť řada dlužníků již po vydání exekučního příkazu na prodej nemovitosti raději zaplatí pohledávku dobrovolně, aby tím zamezila finalizaci prodeje nemovitosti v rámci dražby. Nutno uvést, že podíl uhrazené částky je v tomto případě podstatně vyšší než při realizaci prodeje v dražbě.

Z celkového objemu daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání k 31. 12. 2010 (71,2 mld. Kč) jich byla téměř pětina přihlášena finančními úřady do **insolvenčních řízení**. K 31. 12. 2010 se jednalo o částku **14,1 mld. Kč**, tj. **19,8%**. Za rok 2010, tj. za období

od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010, jich bylo přihlášeno do insolvenčních řízení přes **2,5 mld. Kč** (o 0,5 mld. Kč více než v předchozím roce) a v rámci těchto řízení jich bylo v tomto období uspokojeno přes **132 mil. Kč**, tj. **5,3 %** (o 0,7 procentního bodu méně). Tento výsledek je v podstatě srovnatelný s vývojem v předchozích letech, nicméně efektivita těchto řízení je z hlediska vynaložených nákladů, vyčleněných kapacit finančních úřadů a z hlediska míry uspokojení daňových pohledávek, dlouhodobě na nízké úrovni.

V roce 2010 byl zaznamenán nárůst počtu zahájených insolvenčních řízení. Vzestupný trend se několikanásobně projevil zejména u fyzických osob. Nejčastěji uváděnými důvody insolvence jsou především problémy spojené se zhoršenou platební morálkou obchodních partnerů, narůstající druhotnou platební neschopností, opožděnými platbami a neustále se prodlužujícími lhůtami splatnosti za jednotlivé zakázky. K tomu bohužel dochází zejména u společností, které mají dominantní postavení na trhu zakázek, a to hlavně tím, že v platebním styku dochází k záměrnému zpoždování plateb za již splatné pohledávky. K zaplacení některých splatných faktur dochází mnohdy až na základě hrozby nebo po podání žalobního návrhu. To vše za současného poklesu zakázek menšího rozsahu a zhoršení platební morálky i ostatních menších obchodních partnerů. Největší podíl nárůstu zahájených insolvenčních řízení byl zaznamenán zejména ve stavebnictví.

Stále platí, že návrh na zahájení insolvenčního řízení je často podáván až v okamžiku, kdy dlužník již nevládní žádný mobiliární či jiný majetek. Přihlášené pohledávky jsou tak uspokojovány v minimální míře z důvodu nemajetnosti dlužníků nebo nemožnosti vymáhání nedobytných pohledávek z obchodního styku. V období před prohlášením insolvenčního řízení je proto potřebné zaměřit pozornost správců daně na včasné zajištění daňových pohledávek, zvýšit četnost šetření solventnosti a majetkových poměrů u tzv. „rizikových“ daňových subjektů, sledovat včas a využívat signální informace o platební morálce jednotlivých subjektů a stanovit závazné lhůty pro předávání zjištěných informací pracovníkům vymáhacích oddělení finančních úřadů.

Finančními úřady je pozitivně hodnocen insolvenční rejstřík, ve kterém jsou zveřejňovány veškeré úkony a události jednotlivých fází insolvenčního řízení. Jeho obsah je přehledný s maximem informací o daňových subjektech a stavu řízení v daném čase. Plně se osvědčilo přebírání dat z insolvenčního rejstříku Ministerstva spravedlnosti a jejich následné zasílání na jednotlivé finanční úřady prostřednictvím IS ADIS. Pozitivním krokem bylo doplnění úlohy ADIS o insolvenční řízení, což významnou měrou zrychlilo, zjednodušilo a zpřesnilo zpracování přihlášek. Je proto potřebné, aby podle potřeb správců daně bylo na rozvoji této úlohy ADIS pokračováno i v následujících letech.

V oblasti vymáhání daňových nedoplatků se stále negativně projevují zdlouhavá a poměrně málo výtěžná řízení o výkonu rozhodnutí vedená **soudy**. Tyto faktory mají vliv na rozsah předávaných **návrhů na výkon rozhodnutí příslušným soudům**. V roce 2010 byly předány soudům k vymáhání daňové nedoplatky ve výši **0,2 mld. Kč** (226 mil. Kč), což je ve srovnání s předchozím rokem o 104 mil. Kč více. Z této částky jich však bylo soudy vymoženo pouze **6 mil. Kč**, tj. **2,7%**. Finanční úřady opakovaně upozorňují na zdlouhavost soudních řízení, zejména u návrhů na výkon rozhodnutí prodejem nemovitostí, na nepřiměřeně dlouhé lhůty od podání návrhu na výkon rozhodnutí do doby provedení prvních úkonů dražby. Obdobná situace je i v případech, kdy správci daně předkládají příslušným soudům odpůrcí či určovací žaloby, u nichž rovněž dochází k průtahům soudního řízení a dlužníkům je tak vytvářen další prostor k tomu, aby se zbavili i svého zbylého majetku. Není výjimkou, že k projednání některých kauz dochází až po několika letech. Tuto situaci ovlivňuje i skutečnost, že soudy odmítají správcům daně vydat předběžné opatření proti nakládání s majetkem, který je předmětem exekuce.

O výkon exekuce žádají finanční úřady i **soudní exekutory**. Objem daňových nedoplatků předaných k vymáhání soudním exekutorům je stále spíše zanedbatelný (k 31. 12. 2010 činil jejich objem částku **193 mil. Kč**). Za rok 2010 dosáhla tato částka pouze **41 mil. Kč** a oproti roku 2009 vzrostla o 20 mil. Kč. V hodnoceném období byly z této částky vymoženy pouze **2 mil. Kč**, tj. **4,9%**. Finanční úřady nadále upozorňují na některé problémy, s nimiž se setkávají nejen při zajišťování součinnosti soudním exekutorům podle exekučního řádu (zákon č. 120/2001 Sb.). Kromě stále se zvyšujícího počtu požadavků soudních exekutorů na sdělení řady údajů z daňového řízení, v mnoha případech se opakujících, jejichž vyřizování v nemalé míře zatěžuje pracovníky finančních úřadů a odvádí je od výkonu správy daní, byly i v roce 2010 zaznamenány problémy spočívající v **nepřiměřenosti exekucí prováděných soudními exekutory** s dopadem do vymáhání daňových nedoplatků. V průběhu roku 2010 se jednalo zejména o případy, kdy exekucemi na prodej nemovitostí vedenými některými exekutorskými úřady si soudní exekutoři řešili, zpravidla po dohodě s dlužníkem, zajištění pohledávek po dobu, než se nedoplatek v plném rozsahu exekutorskému úřadu uhradí formou splátek. Správce daně přihlášený do zahájeného exekučního řízení je v těchto případech a není jich málo, nucen pasivně vyčkávat a teprve až po uplynutí delší doby zjišťuje, že exekutorský úřad dražbu vůbec nerealizoval. Mnohdy je nařízena soudním exekutorem exekuce na prodej nemovitosti pro částku velmi nízkou ve vztahu k ceně nemovitosti a běžné jsou i případy, kdy se jedná o nedoplatek zejména elektrárenských a plynárenských společností v částkách 10 až 20 tis. Kč, ačkoliv hodnota nemovitosti přesahuje částku 2,5 mil. Kč. Tímto jednáním soudních exekutorů dochází k zablokování majetku dlužníka a správce daně je pak nucen probíhající daňovou exekucí přerušit, případně odložit nařízená dražební jednání na prodej movitých věcí či nemovitostí dlužníka. Je zřejmé, že účelem těchto řízení je pouze vynucení si úhrady dlužných částek, aniž by byly vzaty v úvahu pohledávky dalších věřitelů. Tato praxe v nemalé míře dopadá i na efektivitu vymáhání daňových nedoplatků. Finanční úřady proto opakovaně požadují, aby byla v zákoně č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí, stanovena v § 11 a § 14 maximální doba od sepsání věci do soupisu a do jejího zpeněžení u movitých věcí a u nemovitostí maximální doba od doručení exekučního příkazu na katastrální úřad do konání dražby, pod sankcí, že pokud nebude věc (movitá i nemovitá) v této době zpeněžena, může v exekuci (podle pořadí) pokračovat další oprávněný.

Efektivita výběru daní a vymáhání daňových pohledávek byla i v roce 2010 **negativně ovlivňována** celou řadou **dalších faktorů**. K nejzávažnějším patří:

- Vývoj nedoplatků a jejich vymáhání bylo významně ovlivněno dopady hospodářské recese. Výrazně vzrostl počet daňových subjektů, jejichž daňové nedoplatky byly v důsledku neplnění splatných daňových povinností předány k vymáhání poprvé, přičemž v minulých letech byla jejich platební morálka bezproblémová. V roce 2010 došlo k dalšímu růstu druhotné platební neschopnosti, která vedla v mnoha případech k omezení nebo až k úplnému ukončení podnikatelské činnosti některých firem, u nichž však v evidenci finančních úřadů zůstávají vysoké daňové nedoplatky. Obecným důsledkem je i nárůst počtu případů vydaných exekučních příkazů a následných dražebních jednání nejen u správců daně, ale také u soudních exekutorů. Na druhé straně nárůst nezaměstnanosti se projevil v omezování počtu prováděných exekucí na srážku ze mzdy a zejména v jejich výtěžnosti.

- Nemalá část daňových dlužníků (fyzických i právnických osob) je **předložena**. Avšak tyto osoby **mají závazky nejen vůči správci daně, ale i vůči dalším institucím či podnikatelským subjektům nebo občanům**. U fyzických osob jde mnohdy o osoby v současné době sociálně slabé, bez majetku, s obtížně zjistitelným nebo nepostižitelným příjmem. U právnických osob se do postavení největších dlužníků často dostávají **obchodní společnosti, za něž vystupují jako statutární orgány osoby nekontaktní**, mnohdy cizinci, které na sebe formálně přebírají účasti v obchodních společnostech, aniž by byly informovány o jejich skutečném stavu, o jejich pohledávkách a závazcích, často deklarujících nemožnost přístupu

do účetnictví s odůvodněním, že ho nemají k dispozici.

▪ Příbývají případy, kdy **daňoví dlužníci** (zejména obchodní společnosti) **utlumí, resp. ukončí podnikatelské aktivity**, aniž by byly z jejich strany uhrazeny platební povinnosti vůči státu. Přesto nadále pokračují v podnikatelských aktivitách, avšak v nově zřízených firmách, se stejným předmětem činnosti, neboť jim to naše dosud platná právní úprava umožňuje, přičemž i v těchto společnostech **zanechávají nevymahatelné pohledávky v řádech milionů Kč a bez jakýchkoliv legislativních překážek je jim umožněno zakládat další a další společnosti**. Vymožení daňového nedoplatku je v těchto případech již téměř nemožné. Na tuto skutečnost upozorňují finanční úřady opakovaně již několik let, avšak bez jakékoliv odezvy příslušných orgánů. Jejich požadavky se týkají zejména:

- zavedení trestní a majetkové odpovědnosti statutárních orgánů obchodních společností, především společností s ručením omezeným;
- zakotvení neúčinnosti právních úkonů, jimiž se daňový subjekt po zahájení daňové kontroly, nebo často již po podání daňového přiznání, zbavuje svého majetku (obdoba úpravy v insolvenčním zákoně).

▪ Přetrvávajícím jevem, ovlivňujícím efektivitu výběru daní a vymáhání daňových nedoplatků, je stálý růst **nekontaktních daňových subjektů**. U fyzických osob jde převážně o dlužníky, kteří jsou sice přihlášení k pobytu na tzv. „ohlašovací administrativní adrese“, tj. na adrese obecního či městského úřadu, nicméně pouze formálně a smysl tohoto opatření se tak zcela vytrácí. U právnických osob jde o firmy bez statutárního zástupce, příp. s nekontaktním statutárním zástupcem, event. cizincem, o firmy bez reálného sídla, resp. se sídlem, kde jsou na jedné adrese registrovány desítky či stovky dalších subjektů.

▪ K efektivnějšímu vymáhání pohledávek státu, ke zrychlení řízení a snížení jeho administrativní náročnosti u správců daně i dalších orgánů státní správy, je dlouhodobě požadováno vytvoření legislativních a technických podmínek pro umožnění **přímého přístupu do veřejnoprávních registrů**, resp. do již existujících databází bank, pojišťoven a správních úřadů. Ke zlepšení stávajícího stavu byla již sice přijata některá legislativní opatření, např. k zajištění přímého přístupu správních orgánů do základních registrů (viz zákon o základních registrech), prostřednictvím geografického informačního systému MISYS byl správcům daně umožněn přístup do evidence katastru nemovitostí. Správcům daně je dále umožněn přístup do Centrální evidence obyvatel, Registru motorových vozidel, Registru daňových subjektů a plátců DPH, a některých dalších informačních systémů MF, např. do databáze KSP (kontrola státní podpory stavebního spoření), ARES (registr ekonomických subjektů) apod. Nyní je požadováno zejména zpřístupnění centrálního registru účtů vedených u bank a přístupu do evidence zdravotních pojišťoven.

▪ Významně je činnost vymáhacích útvarů finančních úřadů limitována výší finančních prostředků rozdělovaných v rámci rozpočtů územních finančních orgánů. Stávající rozsah rozpočtových prostředků neumožňuje vytvářet podmínky pro zlepšení materiálně technické vybavenosti pro zajištění řádného výkonu činnosti exekutorů, zejména při práci v terénu. Nevyhovující je dosud vybavenost motorovými vozidly, manipulační technikou, skladovými prostory a prostředky pro záznam a dokumentaci při provádění mobiliárních exekucí.

3. DAŇOVÉ SUBJEKTY

Na pojem „daňový subjekt“ byl zaveden dvojitý pohled a to subjekt evidovaný v agendách správců daní a subjekt ekonomicky aktivní ve sledovaném období. Evidovaný počet daňových subjektů lze interpretovat jako víceméně reálný počet subjektů spravovaných správcem daně. Za aktivní počet daňových subjektů lze považovat počet skutečně aktivních daňových subjektů

v sledovaném období.

Tabulka č. 24 udává počty daňových subjektů za rok 2010 v členění podle jednotlivých daní.

Tabulka č. 24

Daň	Počet daňových subjektů	
	evidovaných*	aktivních**
Daň z přidané hodnoty	741 911	532 055
Daň z příjmů PO	471 892	462 340
Daň z příjmů FO podávajících příznání	2 338 653	2 043 116
Daň z příjmů FO –závislá činnost	599 231	493 247
Daň z příjmů –zvláštní sazba (§ 36)	471 336	404 511
Daň z nemovitostí	4 407 461	3 899 162
Daň dědická, darovací a z přev. nemovitostí	829 609	275 936
Daň silniční	1 049 671	828 378
CELKEM	10 909 764	8 938 745

* údaje o daňových subjektech aktivních vůči daňové správě;

** údaje o daňových subjektech ekonomicky aktivních ve sledovaném období

4. VYHLEDÁVACÍ ČINNOST, MÍSTNÍ ŠETŘENÍ, VYTÝKACÍ ŘÍZENÍ, DAŇOVÁ KONTROLA A PODNĚTY PŘEDANÉ ORGÁNŮM ČINNÝM V TRESTNÍM ŘÍZENÍ

a) Vyhledávací činnost

Vyhledávací činnost, jejíž náplní je shromažďování všech dostupných relevantních informací a poznatků, je výrazným přínosem pro účinné zahájení úkonů v daňových řízeních. Její význam se rok od roku zvyšuje. Výsledky vyhledávací činnosti přispívají ke zkvalitnění daňové kontroly, zvýšení efektivity a napomáhají snižování počtu kontrol bez nálezu. Prokazatelně má význam i v oblasti prevence.

Vzhledem k tomu, že vyhledávací činnost probíhá, na rozdíl od daňové kontroly, v reálném čase, stává se nástrojem, který výrazně zkvalitňuje přípravnou fázi daňové kontroly, ovlivňuje výběr daňových subjektů ke kontrole a sestavování plánu kontrol.

U vytipovaných daňových subjektů byly v rámci vyhledávací činnosti zjišťovány všechny údaje týkající se příjmů, majetkových poměrů a dalších skutečností, rozhodných pro správné a úplné vyměření a vymáhání daně. Velmi často užívaným nástrojem – úkonem bylo místní šetření, který jako jeden z procesních úkonů daňového řízení byl upraven ustanovením § 15 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

Kvalitně provedená analyticko–vyhledávací činnost snižuje časovou náročnost a zvyšuje efektivnost prováděné kontroly. Při vyhledávací činnosti na celostátní i regionální úrovni se využívají sdělení a oznámení přijatá či postoupená jinými odděleními, ale i jinými státními orgány, zejména Policií ČR, orgány Celní správy, živnostenskými úřady, úřady práce, soudy apod., a dále i oznámení či sdělení fyzických a právnických osob. Ty jsou následně doplněny údaji získanými vlastní vyhledávací činností a z databází vedených daňovou správou. Využívanými prameny jsou též informace získané ze svědeckých výpovědí,

ale také z hromadných sdělovacích prostředků.

b) Místní šetření

Místní šetření jsou na finančních úřadech prováděna pracovníky všech oddělení finančních úřadů, v největší míře však pracovníky kontrolních oddělení. Místní šetření jsou též prováděna pracovníky analyticko vyhledávacích útvarů z důvodu zjištění co nejvíce skutečností pro následující daňové řízení. Veškeré zjištěné údaje a skutečnosti jsou analyzovány a předány k využití při dalších řízeních. Místní šetření jsou prováděna jak u daňových subjektů, tak i u jiných osob.

c) Vytýkácí řízení

Vytýkácí řízení byla finančními úřady prováděna dle ustanovení § 43 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů. Jsou zaměřena na odstranění pochybnosti správce daně o správnosti, úplnosti, pravdivosti a průkaznosti údajů uvedených v daňovém přiznání.

V roce 2010 bylo provedeno celkem **28 677** vytýkácích řízení, přičemž **10 706** jich bylo ukončeno s vyčíslením rozdílu mezi původně deklarovanou daňovou povinností, nadměrným odpočtem nebo daňovou ztrátou a tím, co finanční úřady ve vytýkáčím řízení vyměřily. Počet vytýkácích řízení oproti roku předchozímu nepatrně poklesl a naopak daňová povinnost vzrostla v důsledku vytýkácích řízení o cca **3 mld. Kč**.

Vytýkácí řízení u všech daní, zejména u daně z přidané hodnoty, je nejefektivnějším daňovým řízením pro krátký časový odstup od podání daňového přiznání a zejména nevyplacení neoprávněně nárokováného nadměrného odpočtu. Nejčastěji je prováděno na dani z přidané hodnoty, dani z příjmu fyzických osob a dani z příjmů právnických osob.

Vytýkácí řízení na DPH byla zahajována v návaznosti na uplatnění nároku na odpočet z plnění přijatého od neplátce, neprokázání přijetí plnění, duplicitní uplatnění nároku na odpočet, použitých pro jinou než ekonomickou činnost, nedostatečnou dokladovost apod. V roce 2010 došlo v důsledku vytýkácích řízení k výraznému přírůstku daňové povinnosti na DPH i v důsledku probíhajících a nově zahájených kontrolních akcí.

U daně z příjmů fyzických osob byla vytýkácí řízení zahajována zejména z těchto důvodů:

- při nesrovnalostech v nezdanitelné části základu daně dle § 15 zákona o daních z příjmů,
- za účelem ověření správnosti uplatněných slev na dani dle § 35ba zákona o daních z příjmů,
- za účelem ověření nároku na daňové zvýhodnění na vyživované děti dle § 35c zákona o daních z příjmů,
- při zjevných nedostatcích v daňových přiznáních,
- při nesouladu údajů uvedených v přiznání a v účetních výkazech, případně v jiných listinách v držení správce daně.

Vytýkácí řízení u daně z příjmů právnických osob se zaměřovala na rozpory mezi údaji z účetních výkazů a daňových přiznání, na odstranění vzniklých pochybností o oprávněnosti uplatňovaných položek odčitatelných od základu daně (odečet daňové ztráty a nákladů

na realizaci projektů výzkumu a vývoje) a položek snižujících základ daně (dary, neziskové organizace). Využívala se i u případů, kdy se nepodařilo sjednat nápravu upozorněním na uvedené vady prostřednictvím elektronické komunikace s daňovými subjekty nebo jejich zástupci (telefon, SMS zprávy, e-mail, apod.).

Tabulka č. 25 ukazuje výsledky vytýkáčích řízení v roce 2010.

Tabulka č. 25

Daň	Počet ukončených	Počet ukončených s rozdílem	Změna v důsledku vytýkáčích řízení (v tis. Kč)		
			Daňové povinnosti	Nadměrného odpočtu	Ztráty
z přidané hodnoty	20 434	8 290	5 354 544	- 2 159 299	-
z příjmů PO	2 112	620	350 111	-	- 62 040
z příjmů FO	6 131	1 796	32 207	-	- 48 087
CELKEM	28 677	10 706	5 736 861	- 2 159 299	- 110 127

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé tis. Kč.

d) Daňová kontrola

Daňová kontrola byla v roce 2010 vymezena ustanovením § 16 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů. V roce 2010 ukončily finanční úřady **69 820 daňových kontrol**. V tomto údaji se za jednu kontrolu považuje kontrola jedné daně za jeden rok. Na základě provedených daňových kontrol bylo na daních doměřeno celkem **8,3 mld. Kč**. Celková částka doměřených daní se v roce 2010 oproti roku 2009 zvýšila o **3,6 mld. Kč**. K výsledkům kontrolní činnosti je třeba dále přiřadit snížení ztráty vykázané u daně z příjmů právnických osob a daně z příjmů fyzických osob, a to v celkové výši **2,1 mld. Kč**.

Přehled o počtu a výsledcích daňových kontrol za rok 2010 ukazuje **Tabulka č. 26**.

Tabulka č. 26

Druh příjmu	Počet kontrol	Doměřeno z kontrol (v Kč)
Daň z přidané hodnoty	17 144	5 949 126 392
Daň z příjmů PO	10 259	1 342 598 473
Daň z příjmů FO – podáv. přiznání	15 489	639 008 014
Daň z příjmů FO – závislá činnost	10 216	256 481 115
Daň z příjmů zvl. sazba (§ 36)	3 905	45 697 393
Daň z nemovitostí	5 928	10 829 877
Daň dědická darovací a z přev. nemovitostí	58	-4 140
Daň silniční	6 821	27 112 065
CELKEM	69 820	8 270 849 189

Velmi dobré výsledky daňových kontrol v roce 2010 byly ovlivněny celou řadou faktorů. Daňová správa věnovala značnou pozornost samotnému výběru daňových subjektů ke kontrole a vlastní přípravě na daňovou kontrolu, při které jsou analyzovány veškeré dostupné informace

z vnitřních i veřejných zdrojů. Nasazení e–auditních metod práce znamená pro kontrolory možnost efektivně zvládat kontrolu účetnictví daňových subjektů a tím vymezit vlastní postup při daňové kontrole. Využívání speciálního analytického softwaru v daňové kontrole při využití dalších analytických nástrojů usnadnilo finančním úřadům provádění analýz a vyhodnocení rozsáhlých souborů dat. K tomu je třeba přičíst přínos neustále se rozvíjející mezinárodní spolupráci v daňové oblasti mezi zeměmi Evropské unie a mezinárodní výměny informací. Zvýšila a zkvalitnila se míra spolupráce a výměna informací s Finančně analytickým útvarem Ministerstva financí a přihlédnuto bylo i k podnětům specializovaných složek Policie České republiky. Ve srovnání s minulými lety přispěla k výraznému zvýšení celkově doměřených daní zatím nejúspěšnější celostátní kontrolní akce daňové správy, zaměřená na kontrolu obchodování s pohonnými hmotami.

Ve srovnání s minulým rokem přesto došlo v roce 2010 k poklesu počtu daňových kontrol o **12%**. Přispěla k tomu složitost u řady prováděných kontrol, která je ovlivněna složitostmi problematiky hmotně právní, ale i procesně právní úpravy. Snahou mnoha daňových subjektů je znemožnit správci daně splnění lhůt pro ukončení probíhajících řízení. Daňové subjekty často navrhují účelové důkazní prostředky, jejichž provedení je časově náročné a v mnoha případech i nedůvodné. Podávají neoprávněné námitky a stížnosti, ve kterých obracejí obsah již sděleného podání a dožadují se na nejrůznějších orgánech státní správy pomoci. K tomu využívají i služeb daňových poradců, kteří se v mnoha případech v zájmu věci dopouštějí postupů, jež nesvědčí o jejich profesní cti. Jde zejména o vytrhávání vět z rozsudků soudů nejrůznějších stupňů a jejich nevhodná aplikace na vlastní případ. Argumentují změnou jednatele, zástupce a sídla a vznášejí požadavky na opakované nahlížení do spisu během daňové kontroly apod. To vše patří řadu let ke klasickému obstrukčnímu jednání daňových subjektů. Situaci dále ztěžují nejen časté změny zákonů, ale i vývoj soudní judikatury, která výklad zákona často posouvá do zcela jiné roviny, než jak bylo k problému přistupováno v době vedení daňového řízení. Cílem správců daně během daňové kontroly není daňové subjekty poškozovat, ale ověřit správnost stanovení základu daně a v případě potřeby zajistit, aby daň byla skutečně stanovena ve správné výši.

Z hlediska hmotně právního patří k nejsložitějším kontroly převodních cen a kontroly ekonomicky a personálně propojených subjektů. K velmi pracným kontrolám patří kontroly zaměřené na řetězce podnikající s cílem získat neoprávněný nadměrný odpočet daně z přidané hodnoty. K zajímavým lze řadit kontroly zaměřené na přelévání peněz a zisků do daňových rájů. V některých případech náročnost kontroly souvisí i s předmětem podnikání daňového subjektu. Rozmanitost oborů a činností podnikatelských subjektů klade vysoké nároky na odborné znalosti kontrolorů a jejich schopnost zorientovat se v pro ně neznámé problematice. Příkladem mohou být kontroly společností obchodujících s informačními technologiemi či s přenosy dat.

Zhodnocení činnosti oddělení specializovaných kontrol

Pracovníky oddělení specializované kontroly bylo v hodnoceném období doměřeno na základě kontrol **342 mil. Kč**. V průběhu roku 2010 prováděla tato oddělení kontroly velkých daňových subjektů, ekonomicky a personálně propojených subjektů a subjektů se složitou organizační strukturou. Tato oddělení byla rovněž pověřována kontrolou subjektů s vykazovanou mnohaletou daňovou ztrátou a nebo subjektů, u kterých se předpokládalo zapojení do řetězce firem, jež svou činností zakládalo důvodné podezření z rozsáhlých daňových úniků. Byla využívána i v případech, kdy byl očekáván komplikovaný průběh daňové kontroly a také složitý proces dokazování, resp. vyžadovány vysoké odborné znalosti k jejich provedení.

e) Podněty předané orgánům činným v trestním řízení

V souladu s ustanovením § 8 trestního řádu podávaly finanční úřady **orgánům činným v trestním řízení** oznámení o podezření ze spáchání trestných činů. Nejčastěji se jednalo o trestní oznámení na podezření ze spáchání trestného činu neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení, na zdravotní pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti podle § 241 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v platném znění, (dále jen „TZ“), původně dle § 147 trestního zákona. Dále byla podávána trestní oznámení pro podezření z možnosti krácení daně, poplatku a podobné povinné platby ve větším rozsahu podle § 240 TZ (původně § 148 trestního zákona), a to především u daně z přidané hodnoty a u daní z příjmů fyzických a právnických osob.

Podávání podnětů podle § 241 TZ zlepšuje platební morálku, neboť dlužník v převážné většině případů dlužnou částku správci daně zaplatí, čímž je následně trestní oznámení odloženo a podané oznámení tak splnilo v krátké době svůj účel.

Celkově lze konstatovat, že spolupráce s orgány činnými v trestním řízení je uspokojivá. Ve srovnání z předchozím rokem došlo v roce 2010 k nárůstu počtu případů předaných orgánům činným v trestním řízení o **320 podnětů** (24%), avšak vyčíslená hodnota oznámených případů poklesla o **5,3 mld. Kč**.

Přehled o podnětech předaných finančními úřady orgánům činným v trestním řízení v letech 2009 a 2010 ukazuje **Tabulka č. 27**.

Tabulka č. 27

Ohledně:	Počet případů předaných od počátku roku do konce téhož roku		Částka (v mil. Kč)	
	2009	2010	2009	2010
trestného činu zkrácení daně	1 267	1 510	11 658	6 362
jiného trestného činu	31	108	12	27
CELKEM	1 298	1 618	11 670	6 389

5. DAŇOVÉ ÚLEVY

a) Posečkání daně a povolení splátek

Základní přehled o objemu předpisných a odpisných vět, kterými se evidují posečkání daně a placení daně ve splátkách, za rok 2010 poskytuje následující **Tabulka č. 28**.

Tabulka č. 28

(v mil. Kč)

Přehled posečkané daně a povolených splátek za rok 2010		
Druh příjmu	CELKEM posečkáno	*z toho v min. letech
Daň z přidané hodnoty	16 229	2 301
Daň spotřební	64	42
Daň z příjmů právnických osob	3 702	708
Daň z příjmů srážkou § 36	48	7
Daň silniční	262	30
Daň dědická	9	6
Daň darovací	58	40
Daň z převodu nemovitostí	447	192
Daň z příjmů fyz. osob z přiznání	2 001	577
Daň z příjmů fyz. osob–záv. činnost	333	115
Daň z nemovitostí	64	9
Ostat. příjmy, odvody a poplatky	6 342	1 685
CELKEM NOVÉ DANĚ	29 560	5 713
Daň z příjmů obyvatelstva	8	8
Ostatní zrušené daně	142	90
CELKEM STARÉ DANĚ	151	99
CELKEM	29 711	5 812

* objem daně posečkávané k 31. 12. předchozího roku

b) Příslušenství daně

Příslušenstvím daně se rozumí náklady daňového řízení, pokuty, penále (do 31. 12. 2006), úrok z prodlení, penále (od 1. 1. 2007), zvýšení daně a úroky. Z toho nejvýznamnější složku představuje úrok z prodlení. Úrok z prodlení je dlužník povinen zaplatit, nezaplatil-li splatnou částku daně nejpozději v den její splatnosti. Pokuty správce daně zpravidla ukládá za porušení povinnosti nepeněžité povahy. Zvýšení daně může správce daně uložit za pozdě podané daňové přiznání. Ostatní příslušenství daně tvoří především exekuční náklady.

Tabulka č. 29 udává celkový objem předepsaného příslušenství daně za rok 2010. Nejvyšší položku představuje úrok z prodlení při placení daní, který činil celkem 8 365 mil. Kč.

Podle údajů uvedených v **Tabulce č. 30** bylo za rok 2010 evidováno prominutí příslušenství daně v celkové výši cca 2 056 mil. Kč. To představuje zhruba 17 % z příslušenství daně předepsaného za stejné období. Prominutí se týká převážně příslušenství daně předepsané v minulých letech.

Tabulka č. 29

(v mil. Kč)

Přehled předepsaného příslušenství daně za rok 2010								
Druh příjmu	Celkem	Exekuční náklady	Pokuty	Penále (do 31.12.2006)	Úrok z prodlen í	Penále (od 1.1.2007)	Zvýšení daně	Úrok
Daň z přidané hodnoty	6 517	0	0	913	4 856	655	13	79
Daň spotřební	12	0	0	12			0	0
Daň z příjmů právnických osob	2 250	0	0	884	1 127	210	4	25
Daň z příjmů srážkou § 36	69	0	0	34	31	4	0	0
Daň silniční	162	0	0	19	137	4	2	1
Daň dědická	1	0	0	0	1	0	0	0
Daň darovací	7	0	0	3	2	0	0	1
Daň z převodu nemovitostí	321	0	0	127	173	0	16	5
Daň z příjmů FO z příznání	1 358	0	0	625	597	121	4	11
Daň z příjmů FO – záv. činnost	353	0	0	100	211	40	0	2
Daň z nemovitostí	48	0	0	11	32	2	2	0
Ostat. příjmy, odvody a poplatky	1 304	172	9	-59	1 198	83	0	-99
CELKEM NOVÉ DANĚ	12 403	172	9	2 671	8 365	1 119	42	26
Daň z příjmů obyvatelstva	0	0	0	0			0	0
Ostatní zrušené daně	3	0	0	3			0	0
CELKEM STARÉ DANĚ	3	0	0	3			0	0
CELKEM	12 406	172	9	2 673	8 365	1 119	42	26

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

Tabulka č. 30

(v mil. Kč)

Přehled prominutého příslušenství daně za rok 2010	
Druh příjmu	Prominuté příslušenství daně
Daň z přidané hodnoty	449
Daň spotřební	0
Daň z příjmů právnických osob	400
Daň z příjmů srážkou § 36	7
Daň silniční	14
Daň dědická	0
Daň darovací	1
Daň z převodu nemovitostí	18
Daň z příjmů fyz. osob z příznání	178
Daň z příjmů fyz. osob – záv. činnost	24
Daň z nemovitostí	2
Ostat. příjmy, odvody a poplatky	965
CELKEM NOVÉ DANĚ	2 056
Daň z příjmů obyvatelstva	0
Ostatní zrušené daně	0
CELKEM STARÉ DANĚ	0
CELKEM	2 056

c) **Prominutí daně**

Daň je oprávněno prominout pouze Ministerstvo financí (výjimku mají majetkové daně), a to pouze z důvodu nesrovnalostí vyplývajících z uplatňování daňových zákonů. Na rozdíl od příslušenství daně, které lze prominout také z důvodu tvrdosti zákona. Na nových daních bylo za rok 2010 evidováno prominutí daně celkem za 1 179 mil. Kč. Podrobné údaje o výši evidovaného prominutí daně podle jednotlivých druhů daní poskytuje **Tabulka č. 31**.

Tabulka č. 31 (v mil. Kč)

Přehled prominuté daně za rok 2010	
Druh příjmu	Prominutá daň
Daň z přidané hodnoty	3
Daň spotřební	0
Daň z příjmů právnických osob	4
Daň z příjmů srážkou § 36	0
Daň silniční	0
Daň dědická	0
Daň darovací	0
Daň z převodu nemovitostí	48
Daň z příjmů fyz. osob z příznání	0
Daň z příjmů fyz. osob – záv. činnost	0
Daň z nemovitostí	0
Ostat. příjmy, odvody a poplatky	1 123
CELKEM NOVÉ DANĚ	1 179
Daň z příjmů obyvatelstva	0
Ostatní zrušené daně	0
CELKEM STARÉ DANĚ	0
CELKEM	1 179

6. OPRAVNÉ PROSTŘEDKY

V roce 2010 bylo podáno celkem **21 008 odvolání** proti platebním výměrům vydaným správcem daně v roce 2010, což ukazuje na nepatrné snížení oproti minulému roku, kdy bylo proti platebním výměrům podáno celkem 22 090 odvolání. V porovnání s předchozími roky dochází k postupnému snižování počtu podaných odvolání.

Tabulka č. 32 dokumentuje počet podaných odvolání proti platebním výměrům za jednotlivé druhy příjmů.

Údaje o způsobu vyřízení odvolání proti platebním výměrům na daň v roce 2010 jsou uvedeny odděleně podle toho, kde bylo rozhodováno o odvolání proti konkrétnímu platebnímu výměru. V prvním sloupci **Tabulky č. 33** jsou uvedeny případy rozhodnuté na finančních úřadech a ve druhém sloupci případy, o kterých rozhodovala finanční ředitelství.

Vybrané ukazatele z oblasti soudního řízení ve věcech žalob proti rozhodnutím územních finančních orgánů jsou uvedeny v **Tabulce č. 34**. V prvním sloupci je zaznamenán celkový počet

žalob podaných od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010. V ostatních sloupcích jsou údaje o žalobách, o kterých bylo rozhodováno v průběhu roku 2010.

Tabulka č. 32

Druh příjmu	Počet odvolání proti platebním výměrům podaná	
	v minulém roce a nevyřízená k 1. 1.	ve sledovaném období
Daň z přidané hodnoty	2 211	16 380
Daň z příjmů PO	375	936
Daň z příjmů FO – podáv. přízn.	723	1 529
Daň z příjmů FO – závislá činnost	122	240
Daň z příjmů – zvláštní sazba (§ 36)	6	62
Daň z nemovitostí	121	1 079
Daň dědická, darovací a z přev. nem.	244	364
Daň silniční	16	401
CELKEM	3 818	21 008

Tabulka č. 33

Druh příjmu	Způsob vyřízení (počet)					
	vyhověno		zamítnuto		zastaveno	
	u FÚ	u FR	u FÚ	u FR	u FÚ	u FR
Daň z přidané hodnoty	14 175	398	189	1 229	411	1
Daň z příjmů PO	423	203	26	196	78	6
Daň z příjmů FO – podáv. přízn.	821	203	69	383	131	4
Daň z příjmů FO – závislá činnost	84	50	7	76	23	3
Daň z příjmů – zvláštní sazba (§ 36)	40	4	0	10	3	0
Daň z nemovitostí	961	18	12	47	50	1
Daň dědická, darovací a z přev. nem.	131	49	16	136	53	1
Daň silniční	287	16	11	29	22	1
CELKEM	16 922	941	330	2 106	771	17

Tabulka č. 34

Částka (v tis. Kč)

Přehled o žalobách k soudu proti rozhodnutí územních finančních orgánů a o výsledku řízení v roce 2010 (u daní daňové soustavy platné od 1. 1. 1993)					
Druh příjmu	Počet případů	Zamítnuto		Vyhověno	
		Počet	Částka	Počet	Částka
Daň z přidané hodnoty	290	229	466 729	101	256 565
Daň z příjmů PO	147	70	321 284	61	479 316
Daň z příjmů FO podávajících příznání	215	124	70 861	78	61 304
Daň z příjmů FO závislá činnost	25	5	493	3	277
Daň z příjmů zvl. sazba § 36	1	1	1 189	0	0
Daň z nemovitostí	17	4	640	9	4 021
Daň dědická, darovací, z převodu nem.	46	13	10 461	11	2 663
Daň silniční	1	1	37	7	5 105
Odvozy za porušení rozpočtové kázně	27	11	17 288	7	14 609
Žaloby u Ústavního soudu	91	46	21 362	25	100 442
Ostatní	22	17	26 799	2	390
CELKEM	882	521	937 143	304	1 924 692

V následující **Tabulce č. 35** je zobrazen přehled o kasačních stížnostech podaných správcem daně v průběhu roku 2010. Ve sloupcích zachycujících výsledek řízení o těchto stížnostech jsou zaznamenány jednotlivé způsoby vyřízení všech případů od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010, tzn. včetně případů podaných a do 31. 12. 2009 nevyřízených i v předchozích letech. Rovněž tak i údaje ve sloupci dosud nerozhodnutých případů zahrnují nevyřízené případy z předchozích let.

V **Tabulce č. 36** je oproti předchozí tabulce zobrazen přehled o kasačních stížnostech podaných daňovými subjekty v průběhu roku 2010. Ve sloupcích zachycujících výsledek řízení o těchto stížnostech jsou opět zaznamenány jednotlivé způsoby vyřízení všech případů od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010, tzn. včetně případů podaných a do 31. 12. 2009 nevyřízených v předchozích letech a rovněž tak i údaje ve sloupci dosud nerozhodnutých případů zahrnují také nevyřízené případy z předchozích let.

Tabulka č. 35

Částka (v tis. Kč)

Přehled o aktivních kasačních stížnostech u správních soudů a o výsledcích řízení v roce 2010 (u daní daňové soustavy platné od 1. 1. 1993)									
Druh příjmu	Počet případů	Výsledek řízení						Dosud nerozhodnuto	
		Zamítnuto		Vyhověno		Řízení zastaveno			
		Počet	Částka	Počet	Částka	Počet	Částka	Počet	Částka
Daň z přidané hodnoty	34	10	218 067	14	115 210	2	141	1 019 213	10 461
Daň z příjmů PO	12	2	3 702	11	82 992	3	472	11	35 104
Daň z příjmů FO podávajících příznání	28	4	1 370	13	17 348	2	781	20	20 228
Daň z příjmů FO závislá činnost	3	2	379	8	23 126	0	0	2	82
Daň z příjmů zvl. sazba § 36	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Daň z nemovitostí	0	1	74	0	0	0	0	0	0
Daň dědická, darovací, z převodu nem.	2	1	253 356	0	0	0	0	8	1 459
Daň silniční	1	1	0	0	0	0	0	1	34 980
Odvody za porušení rozpočtové kázně	4	3	328	0	0	0	0	1	7 200
Ostatní	8	3	32 594	26	56 671	0	0	4	947
CELKEM	92	27	509 870	72	295 347	7	1 394	1 019 260	110 461

Tabulka č. 36

Částka (v tis. Kč)

Přehled o pasivních kasačních stížnostech u správních soudů a o výsledcích řízení v roce 2010 (u daní daňové soustavy platné od 1. 1. 1993)									
Druh příjmu	Počet případů	Výsledek řízení						Dosud	
		Zamítnuto		Vyhověno		Řízení zastaveno		nerozhodnuto	
		Počet	Částka	Počet	Částka	Počet	Částka	Počet	Částka
Daň z přidané hodnoty	123	80	334 151	40	146 943	6	4 752	91	629 311
Daň z příjmů PO	53	24	128 154	21	786 308	2	744	55	150 994
Daň z příjmů FO podávajících příznání	89	46	31 863	17	11 755	8	880	69	57 833
Daň z příjmů FO závislá činnost	5	1	1 634	4	4 301	0	0	5	1 311
Daň z příjmů zvl. sazba § 36	1	0	0	0	0	0	0	1	1 189
Daň z nemovitostí	2	2	22	1	7	0	0	2	1 066
Daň dědická, darovací, z převodu nem.	8	20	1 060	0	0	0	0	11	11 354
Daň silniční	1	1	37	0	0	0	0	2	0
Odvody za porušení rozpočtové kázně	8	6	7 218	2	2 392	2	976	4	5 680
Ostatní	29	17	36 175	2	0	3	194	31	14 618
CELKEM	319	197	540 314	87	951 706	21	7 546	271	873 356

7. SANKCE

Nejvýznamnější podíl v objemu sankcí uložených finančními úřady v roce 2010 tvořily pokuty podle ustanovení § 37 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSDP“). Finanční úřady ukládaly pokuty daňovým subjektům převážně za nedodržení povinností stanovených hmotně právními a procesně právními předpisy. Nejčastěji se jednalo o nevedení záznamní evidence pro daňové účely uložené správcem daně, případně nevystavení daňových dokladů za uskutečněná zdanitelná plnění (doklady neobsahovaly zákonem požadované náležitosti), a rovněž i za opakující se opožděné podání daňového příznání při nemožnosti využití sankce podle § 68 ZSDP. Pokuty jsou ukládány také za nesplnění povinností obsažených ve výzvách vydaných ve vytykáčím řízení podle § 43 ZSDP, výzvách k podání souhrnných hlášení u daně z přidané hodnoty a výzvách k podání daňového příznání na dani silniční.

Dále finanční úřady ukládaly pokuty za nepředložení znaleckého posudku u agendy zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. Ve zvýšené míře ukládaly i pokuty za porušení zákona č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti, ve znění pozdějších předpisů, za provedení hotovostní platby nad zákonný limit. Porušení zákona o omezení plateb v hotovosti správci daně zjišťují převážně namátkově při kontrole ostatních daní, při místních šetřeních a ostatních daňových řízeních. Vzhledem k novelizaci ustanovení § 6 tohoto zákona v roce 2008, kterou byla zrušena minimální výše uložené pokuty, došlo v některých případech k poklesu výše stanovené pokuty. Vzhledem k často se vyskytujícímu podstatně vyššímu překročení limitu 15 000 EUR u jednotlivých případů

a v některých případech dochází i opakovanému porušování zmíněného zákona, výše stanovené pokuty spíše narůstá.

V menší míře ukládaly finanční úřady pokuty uložené podle **zákona č. 563/1991 Sb.**, o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Jsou nejčastěji ukládány za neúplné a neprůkazné účetnictví, popř. nevedení účetnictví vůbec a nerespektování povinností uložených správcem daně při vedení předepsaných účetních evidencí. Ukládány byly rovněž pokuty za porušení **zákona č. 202/1990 Sb.**, o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů.

Cílem uložení těchto sankcí je důrazné upozornění daňových subjektů na plnění zákonem uložených povinností, a to vesměs v těch případech, kdy je bez účinku zasílání výzev. Ve většině případů dochází k uvědomění si nutnosti spolupráce se správcem daně v daňovém řízení a nápravě protiprávního jednání. Rozhodnutí o uložení pokuty nejsou tak často předmětem odvolacího řízení.

V roce 2010 finanční úřady ukládaly také blokové pokuty podle ustanovení **§ 37a ZSDP**, zejména při provádění místních šetřeních u stánkových prodejců na veřejných prostranstvích, a to za nevedení evidence denních tržeb a za porušení povinností uložených daňovým subjektům v § 15 citovaného zákona, zejména za porušení povinnosti zajistit přístup k nabývacím dokladům o prodávaném zboží, případně jejich zapůjčení.

Přehled o sankcích ukládaných podle výše uvedených zákonů podává **Tabulka č. 37**.

Tabulka č. 37

Sankce uložena dle	Počet případů		Částka (v tis. Kč)	
	2009	2010	2009	2010
zák. č. 337/1992 Sb., pokuty podle § 37	2 132	1 894	9 452	8 992
zák. č. 337/1992 Sb., § 37a blok. řízení	470	315	341	277
zák. č. 563/1991 Sb., o účet. – fyz. osobám	26	67	856	769
zák. č. 563/1991 Sb., o účet. – práv. osobám	218	321	7 880	11 505
zák. č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti	747	686	9 410	14 868
CELKEM	3 593	3 283	27 939	36 411

V souvislosti s novelou zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, provedenou zákonem č. 444/2005 Sb., **došlo 1. 1. 2006 k významné změně v oblasti tzv. „dělené správy“**. Podle ustanovení § 2 písm. d) a § 5 odst. 4 písm. m) zákona č. 185/2004 Sb., o Celní správě, zajišťují **celní orgány od 1. 1. 2006 placení peněžitých plnění**, tzn. vybírání a vymáhání peněžitých plnění, která vznikla bez vydání správního aktu ze zákona, nebo která byla uložena jinými správními úřady v řízení podle správního řádu, a která jsou příjmem státního rozpočtu, státních fondů nebo rozpočtů územních samosprávných celků.

Finanční úřady nadále řeší na základě přechodných ustanovení novely zákona o územních finančních orgánech (zákon č. 444/2005 Sb.) **dokončení řízení, která byla zahájena do dne nabytí její účinnosti**. Znamená to, že peněžitá plnění přijatá k vybírání nebo k vymáhání územními finančními orgány do 31. 12. 2005 jsou nadále spravována příslušnými finančními úřady.

Nicméně díky propojení celorepublikové databáze dlužníků (centrální evidence konečných zůstatků) se částečně daří uhrazovat nedoplatky přestupců z přeplatků na daních evidovaných na jiných finančních úřadech. Některé finanční úřady v tomto směru rovněž velmi pozitivně hodnotí spolupráci s celními úřady.

Tabulka č. 38 uvádí počet případů pokut uložených jinými orgány za rok 2010 a předaných k vymáhání územním finančním orgánům.

Tabulka č. 38

Přehled o pokutách uložených jinými orgány ale vymáhaných finančními úřady ČR v roce 2010				
Ukládající orgán	Od počátku roku 2010			
	Převzato FÚ k vymáhání		Vymoženo FÚ	
	Počet případů	Částka (v tis. Kč)	Počet případů	Částka (v tis. Kč)
ČOI	0	0	157	512
IBP	0	0	12	61
ČZPI	0	0	1	3
Okresní úřady	0	0	1	3
Policie–DI správní ř.	0	0	3 682	2 586
Policie–DI blokové ř.	0	0	1 229	1 890
Policie ČR	2	29	7 966	6 184
Ostatní	322	10 842	2 589	10 359
CELKEM	324	10 871	15 637	21 598

Tabulka č. 39 uvádí vývoj v objemu pokut uložených jinými správními orgány a převzatých k vymáhání finančními úřady. V roce 2010 převzaly územní finanční orgány k vymáhání celkem **324 případů nevybraných pokut**, které byly uloženy jinými správními orgány v celkové částce **10 871 tis. Kč**. Z této tabulky je patrný výrazný pokles převzatých případů finančními úřady od roku 2006, což je právě způsobeno postupnou změnou kompetence v tzv. „dělené správě“.

Tabulka č. 39

Vývoj objemu pokut uložených jinými orgány ale vymáhaných finančními úřady v letech 2006 až 2010.				
Rok	Převzato FÚ k vymáhání		Vymoženo FÚ	
	Počet případů	Částka (v mil. Kč)	Počet případů	Částka (v mil. Kč)
2006	47 889	62	163 918	149
2007	1 144	175	111 062	125
2008	739	8	67 977	69
2009	459	8	44 394	44
2010	324	11	15 637	22

III. OSTATNÍ AGENDY

1. PLATBY A VRATKY DANÍ A POPLATKŮ

Výběr daní a poplatků a převod výnosu daní oprávněným příjemcům je jednou

ze základních činností daňové správy. Dle zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů, územní finanční orgány mimo jiné:

- vykonávají správu daní, odvodů a záloh na tyto příjmy, včetně jejich příslušenství, správních poplatků jimi vyměřovaných a vybíraných,
- spravují dotace,
- vybírají a vymáhají odvody, poplatky, úhrady, úplaty, pokuty a penále, včetně nákladů řízení, které jsou uloženy jinými orgány státní správy a které jsou příjmem státního rozpočtu České republiky, rozpočtů územních samosprávných celků a státních fondů České republiky.

Pro realizaci výše uvedených činností územních finančních orgánů je pro jednotlivé finanční úřady otevřeno až 146 bankovních účtů různého typu, na které daňoví dlužníci platí různé druhy platebních povinností nebo ze kterých jsou daňovým subjektům zasílány vratitelné přeplatky nebo realizovány převody prostředků oprávněným příjemcům.

Tabulka č. 40 udává za roky 2006 až 2010 údaje o celkovém objemu plateb došlých na účty FÚ, což jsou úhrady různých druhů povinností, a o celkovém objemu plateb odesílaných z účtů FÚ, což jsou většinou vratky daňovým subjektům nebo převody prostředků oprávněným příjemcům. **Tabulka č. 40** ukazuje každoroční objem prostředků v absolutní hodnotě, kdy v roce 2010 se celkový souhrn došlých a odesílaných plateb přiblížil k hodnotě 1,4 bilionu Kč za Českou republiku.

Tabulka č. 41 uvádí za roky 2006 až 2010 údaje o pohybu meziročních indexů. Meziroční pokles mezi roky 2010 a 2009 byl o 3%.

Tabulka č. 40 (v mil. Kč)

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	Rozdíl 10-09
Na účty FÚ	931 761	1 038 573	1 111 242	967 365	1 003 458	36 093
Z účtů FÚ	411 414	451 188	492 084	434 358	451 972	17 614
Celkem	1 343 175	1 489 761	1 603 326	1 401 723	1 455 430	53 707

Tabulka č. 41

Index	Index (%) 07/06	Index (%) 08/07	Index (%) 09/08	Index (%) 10/09
Na účty FÚ	111	107	87	104
Z účtů FÚ	110	109	88	104
Celkem	111	108	87	104

2. REALIZACE PŘEVODŮ OPRAVNĚNÝM PŘÍJEMCŮM

Na základě zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů i na základě jiných speciálních zákonů, zejména ve vztahu k ochraně životního prostředí, provádějí FÚ převod výnosu některých typů vybraných daní do rozpočtu obcí, krajů a státních fondů. FÚ převádějí příslušným příjemcům (státní rozpočet, státní fondy, Národní fond) i výnosy některých typů odvodů za porušení rozpočtové kázně dle zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, ve znění pozdějších předpisů.

Z hlediska převodu výnosu daní lze rozdělit převáděné daně na daně sdílené se státním rozpočtem (DPH, daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob, daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a daň z příjmů fyzických osob vybíraných srážkou) a daně,

jejichž výnos je zcela příjmem jiného příjemce, kterým je převáděn (např. daň z nemovitostí, daň silniční, odvody a poplatky na ochranu životního prostředí, porušení rozpočtové kázně s prostředky státních fondů nebo Národního fondu).

Tabulka č. 42 podává údaje o objemu prostředků převedených finančními úřady různým typům příjemců za roky 2006 až 2010. Z přehledu je patrný meziroční nárůst celkového objemu. Přesto celkový objem prostředků převedených finančními úřady v roce 2010 zatím nedosáhl výše roku 2008, ale je vyšší než celkový objem prostředků převedených finančními úřady v roce 2007.

Objem prostředků převedených v roce 2010 místním rozpočtům a fondům dle příjemce ukazuje **Tabulka č. 43**. Z tabulky je identifikovatelné vnitřní rozdělení objemu převáděných prostředků podle typu jednotlivých příjemců. Příjemci největšího objemu prostředků jsou obce a to zejména jako příjemci podílu na výnosu daní. Od roku 2010 finanční úřady též převádí výnosy silniční daně a část výnosů spotřební daně z minerálních olejů do státního fondu dopravní infrastruktury.

Tabulka č. 42 (v mil. Kč)

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	Index (%) 10/09	Rozdíl 10-09
Celkem	155 476	167 992	187 032	162 022	175 470	108,3	13 448

Tabulka č. 43 (v mil. Kč)

Příjemce	Převod z výnosů daní	Převod sankcí – ochrana živ. prostředí	Převod odvodů za porušení rozpočtové kázně	Celkem
Obce	124 487	1	–	124 488
Kraje	46 211	0	–	46 211
SFŽP	–	1	8	10
Ostatní státní fondy	–	–	38	38
Národní fond	–	–	21	21
SFDI	4 702	–	–	4 702
Celkem	175 400	2	68	175 470

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč

3. CENOVÁ KONTROLA

Cenové kontroly, které provádělo finanční ředitelství, se orientovaly na kvalifikačně nejnáročnější cenové kontroly. Provádělo je 57 cenových kontrolních pracovníků finančních ředitelství. Celkový počet pracovníků cenové kontroly se trvale snižuje. Oproti počtu pracovníků před 10 lety je tento současný stav o 21 kontrolních pracovníků nižší.

Cenové kontroly finančních ředitelství byly v roce 2010 celkově zaměřeny na ověření dodržování způsobů regulace cen stanovených zákonem o cenách a dále na posouzení, zda u neregulovaných cen nedošlo ke zneužití hospodářského postavení. Kromě toho bylo kontrolováno také označování zboží cenou podle zákona o cenách a vedení cenové evidence.

V oblasti maximálních cen byly kontroly zaměřeny zejména na nájemné z pozemků nesloužících k podnikání nájemce a na ceny mléčných výrobků pro žáky. Dále byly kontroly zaměřeny na ceny, u nichž se uplatňují věcně usměrňované ceny, jako např. ceny vody pitné, vody předané a odvedené kanalizací, ceny veřejné vnitrostátní pravidelné autobusové dopravy, ceny sběru, přepravy, třídění a odstraňování komunálního odpadu, ceny povinných technických

prohlídek silničních vozidel a výkonů stanic měření emisí, ceny služeb krematorií (zpopelnění zemřelého, uložení popele do urny a pronájem obřadních místností) a hřbitovních služeb poskytovaných v souvislosti s pronájmem a užíváním hrobového místa.

Cenové kontroly zneužití hospodářského postavení byly prováděny na základě podnětů firem a občanů.

Hlavní pozornost cenové kontroly prováděné v tomto roce byla zaměřena na kontrolu cen dodávek vody pitné a cen vody odpadní a dále na sběr, přepravu, třídění a odstraňování komunálního odpadu.

Pracovníci oddělení cenové kontroly finančních ředitelství uzavřeli v roce 2010 celkem 368 kontrolních akcí včetně šetření.

Ve správním řízení bylo vydáno 146 rozhodnutí o uložení pokut za porušení cenových předpisů v celkové výši 18 254 tis. Kč. Sedm pokut ve výši 2 531 tis. Kč bylo ke dni 31. 12. 2010 v odvolacím řízení. V 6 případech byly pokuty zrušeny nebo sníženy, celkem o 9 515 tis. Kč. Celková výše pravomocně uložených pokut činí 6 208 tis. Kč. Do 31. 12. 2010 bylo uhrazeno 5 547 tis. Kč z pravomocně uložených pokut.

Na základě obdržených podnětů zadalo v červnu 2010 Ministerstvo financí, odbor cenové politiky oddělením cenové kontroly finančních ředitelství provést u vybraných subjektů šetření podle § 12 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, o nákupních a prodejních cenách mléka, másla a sýrů.

Šetření se konkrétně týkalo následujícího zboží:

- mléko syrové kravské;
- máslo, 82 % tuku, bal. 250 g (ne stolní máslo);
- mléko trvanlivé polotučné, 1,5 % tuku, bal. 1 litr;
- sýr Eidam cihla, 30 % t. v s.;
- sýr Eidam cihla, 45 % t. v s.

Celorepublikové šetření nákupních a prodejních cen mléka, másla a sýrů bylo provedeno v období od 28. 6. 2010 do 30. 9. 2010 celkem u 25 vybraných významných subjektů. Z toho bylo 12 zpracovatelů (mlékáren), 8 velkoobchodů a 5 obchodních řetězců.

Dále byla provedena rozsáhlá cenová kontrolní šetření na základě požadavku veřejného ochránce práv, jichž se zúčastnila všechna finanční ředitelství, tj. celkem 8. Cílem šetření bylo ověřit, zda nedochází k předražování zboží ve vězeňských prodejnách.

Na základě písemného požadavku a pověření Ministerstva financí bylo provedeno v průběhu prvního pololetí roku 2010 v České poště, s.p. složité šetření, v rámci kterého ověřovalo pravdivost informací a podkladů za období 2008 až 2012, které Česká pošta, s.p. předložila ve smyslu ustanovení § 12 zákona o cenách Ministerstvu financí v souvislosti s návrhy na zvýšení cen vybraných vnitrostátních poštovních služeb. V rámci tohoto šetření byla posuzována nutnost navrhovaného rozsahu investičních akcí pro období let 2009 – 2012, ověřováno bylo, zda byl prostor v zisku plánovaný na období minimálně 3 let při změně cen od roku 2008 zavedením systému datových schránek v roce 2009 opravdu vyčerpán a byl posuzován vliv případného snižování mezd v České poště, s.p. v roce 2010. Provedeným šetřením byla ověřena pravdivost informací a podkladů předkládaných Českou poštou, s.p. i přiměřenost a ekonomická oprávněnost (opodstatněnost) plánovaných investic Českou poštou, s.p.

Všechna finanční ředitelství v součinnosti s Ministerstvem financí provedla v březnu a dubnu roku 2010 rozsáhlé šetření zaměřené na posouzení, zda je v obchodní činnosti cestovních kanceláří dodržován nový § 13a zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, platný od 18. 11. 2009. Jedná se o nově formulovaná zvláštní ustanovení tohoto zákona o informování o cenách při poskytování

služeb cestovních kancelářů.

Výsledky kontrolní činnosti nadále potvrzují nedostatečné respektování cenových předpisů ze strany značné části kontrolovaných subjektů. Toto dokazují i souhrnné výsledky, kdy z celkem 368 provedených kontrolních akcí (včetně šetření) bylo v 146 případech zjištěno porušení cenových předpisů, což představuje cca 40 % podíl.

4. FINANČNÍ KONTROLA

Oddělení finanční kontroly na finančních ředitelstvích (dále jen „OFK FŘ“) vykonávají finanční kontroly v rámci zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, dále zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů. Při výkonu kontrolní činnosti postupují podle ustanovení zákona ČNR č. 552/1991 Sb., o státní kontrole.

Výběr kontrolovaných subjektů vycházel v roce 2010 z obsahového zaměření zpracovaného na základě analýzy rizik Ministerstvem financí. Plán kontrolní činnosti zároveň zohledňoval specifické potřeby a poznatky jednotlivých finančních ředitelství, které vyplynuly z jejich vlastních podmínek, ale i ze zkušeností při provádění specifických veřejnosprávních kontrol v minulosti. Přednostně byly, stejně jako v minulých letech, realizovány mimořádné kontrolní akce podle požadavků ministerstva u subjektů, kde byla signalizovaná závažná porušení finanční kázně prostřednictvím protikorupční linky MF či písemně zasílaných stížností a podnětů občanů.

Při finančních kontrolách OFK FŘ prověřovala zejména oprávněnost použití peněžních prostředků státního rozpočtu a dodržování účelovosti a podmínek stanovených pro poskytování peněžních prostředků ze státního rozpočtu na financování programů ve smyslu zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Rovněž byla kontrolována správnost čerpání vybraných účelových dotací poskytnutých ze státního rozpočtu a spolufinancovaných z prostředků Evropské unie a prostředků poskytnutých v rámci Finančních mechanismů EHP/Norska. Prověřovalo se vedení účetnictví stanovené zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, hospodaření s majetkem státu a plnění povinností vyplývajících ze zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích. Kontroly se zaměřily rovněž na plnění všeobecných podmínek pro poskytnutí investičních pobídek podle zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách, a u vybraných nadací na plnění smluv v případech čerpání prostředků poskytovaných z Nadačního investičního fondu.

V roce 2010 pracovníci OFK FŘ uskutečnili celkem 199 finančních kontrol, při nichž zjistili neoprávněné použití nebo zadržetí peněžních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu nebo jiných peněžních prostředků státu ve výši cca 365 057 tisíc Kč. V souvislosti s těmito kontrolami odhalili také případy neoprávněného snížení základu daně z příjmů u právnických osob, nesprávného postupu u daně z přidané hodnoty. Daňové nedostatky vyčíslili ve výši cca 1 727 tisíc Kč.

Finanční kontroly zjišťovaly obdobné nedostatky jako v minulých letech. Jednalo se především o nerespektování zásad hospodárného vynakládání peněžních prostředků státního rozpočtu. Při kontrolách bylo zjišťováno nedodržování závazných podmínek stanovených pro čerpání dotací, nedostatky byly zjišťovány i v oblasti vedení účetnictví či při hospodaření se státním majetkem. Výsledky kontrol ukazují na skutečnost, že nedostatky přetrvávají i v oblasti zadávání veřejných zakázek.

Součástí programu prováděných finančních kontrol bylo prověřování plnění povinností ze zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, a navazující vyhlášky

č. 416/2004 Sb. Z výsledků kontrol a jednotlivých zjištění lze usuzovat, že vnitřní kontrolní systém nepodal vždy informace příslušným úrovním řízení o významných skutečnostech při uskutečňování operací, nebyl způsobilý včas zachycovat a vyhodnocovat rizika související s činnostmi, které jsou předmětem účetnictví. Ze strany vedení kontrolovaných subjektů nebyla vždy věnována dostatečná pozornost obecně sledovaným kritériím hospodárnosti, účelnému a efektivnímu vynakládání peněžních prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu. V řadě případů bylo zjišťováno, že proces finanční kontroly byl sice v organizacích oficiálně v příslušných dokumentech nastaven, nebyl však vždy plně funkční.

Kontrolní činnost realizována pracovníky OFK FŘ přispěla podstatnou měrou k možnosti získání objektivního pohledu na hospodaření s prostředky státního rozpočtu u konečných příjemců v jednotlivých regionech. Poznatky z kontrolní činnosti OFK FŘ přispívají Ministerstvu financí průběžně ke zkvalitňování metodického řízení výkonu veřejnosprávních kontrol v celé veřejné správě.

V roce 2010 realizovalo Ministerstvo financí ve spolupráci s OFK FŘ přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků. Způsob přezkoumání uloženého zvláštními právními předpisy stanovuje zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 420/2004 Sb.“).

Z hlediska předmětu přezkoumání hospodaření stanoveného v § 2 zákona č. 420/2004 Sb. kontroloři z OFK FŘ prověřovali v průběhu roku 2010 nejčastěji včasnost a správnost vyúčtování vztahů ke státnímu rozpočtu, k rozpočtům krajů, k rozpočtům obcí, ke státním fondům a k jiným osobám, dále prověřovali náklady a výnosy podnikatelské činnosti, tvorbu a použití peněžních fondů, zadávání a realizaci veřejných zakázek a správnost vedení účetnictví kontrolovaných subjektů.

Celkem bylo zabezpečeno ve spolupráci s OFK FŘ přezkoumání hospodaření u 13 krajů a 7 Regionálních rad regionu soudržnosti. V roce 2010 bylo poprvé kontrolováno hospodaření 4 příspěvkových organizací zřizovaných kraji; jednalo se o příspěvkové organizace zajišťující správu a údržbu silnic.

Kromě přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků se kontroloři OFK FŘ podíleli v roce 2010 na realizaci 34 dozorů státu nad výkonem přezkoumání hospodaření obcí, dobrovolných svazků obcí a městských částí hl. m. Prahy. Prostřednictvím dozorové činnosti byl posuzován způsob výkonu přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků zabezpečovaných auditory nebo auditorskými společnostmi. Základním cílem při prováděných dozorech je zjistit, zda bylo vykonané přezkoumání hospodaření v souladu s platnými právními předpisy. Zkvalitnění prováděné dozorové činnosti bylo v roce 2010 dosaženo i stabilizací skupin pracovníků OFK FŘ a rozšiřováním úrovně odborných znalostí.

Spolupráce s OFK FŘ pomohla výrazným způsobem Ministerstvu financí splnit v roce 2010 úkoly na úseku přezkoumání i dozorové činnosti. V této spolupráci se předpokládá nadále pokračovat i v následujících letech.

5. SPRÁVA ODVODŮ ZA PORUŠENÍ ROZPOČTOVÉ KÁZNĚ

Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně představuje kompletní souhrn úkonů v daňovém řízení, od vyhledávání daňových subjektů, přes kontrolu, jejímž předmětem je ověření, zda při nakládání s poskytnutými prostředky nedošlo k porušení rozpočtové kázně,

vyměřování, vybírání uložených odvodů a penále až po vymáhání jejich úhrady včetně řešení opravných prostředků a žalob. V rámci výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně jsou prověřovány skutečnosti zakládající povinnost zaplatit odvod a penále za porušení rozpočtové kázně. Těmito skutečnostmi jsou porušení právních předpisů, kterých se dopustily organizační složky státu při nakládání s prostředky státního rozpočtu, dále porušení podmínek stanovených rozhodnutími, dohodami, případně smlouvami a porušení právních předpisů, na jejichž základě byly poskytnuty prostředky ze státního rozpočtu, Národního fondu, státních finančních aktiv a státních fondů. Pokud jsou v rámci kontrol tyto skutečnosti prokázány, je prostřednictvím správy odvodů za porušení rozpočtové kázně zajišťováno jejich vyměření, úhrada a případně vymáhání. Z toho vyplývá, že správa odvodů za porušení rozpočtové kázně, ač není považována za čistě daňovou agendu, je jednou ze základních kompetencí územních finančních orgánů, přičemž je jedním ze základních nástrojů ochrany veřejných prostředků a prostředků poskytnutých z veřejných zdrojů před jejich zneužitím.

Činnost finančních úřadů

Oddělení dotací finančních úřadů, do jejichž působnosti spadá výkon správy odvodů za porušení rozpočtové kázně z procesního hlediska vykonávají, s výjimkou vymáhání, všechny činnosti, resp. realizují všechny dílčí postupy v daňovém řízení. Pracovníci oddělení dotací finančních úřadů tak musí komplexně zajišťovat daňové řízení v celé jeho šíři a tedy aplikovat procesní normu správy daní v celém rozsahu, bez specializace na jednotlivé činnosti, či postupy. Navíc se musí tito pracovníci oddělení dotací vypořádat s variabilitou dotačních titulů, způsobů poskytování prostředků a individuálního nastavení podmínek jednotlivých dotací. To vše klade vysoké nároky na odbornou způsobilost pracovníků oddělení dotací finančních úřadů.

Personální situace

Personální situaci v roce 2010 bylo možné považovat za stabilizovanou. V roce 2010 tak jako v ostatních oblastech daňové zprávy došlo k poklesu počtu systemizovaných míst o 7,5%, přičemž evidenční počet pracovníků klesl o 8,7%. Celkem vykonávalo správu odvodů za porušení rozpočtové kázně na finančních úřadech v průměru 500 pracovníků.

Kontrolní činnost

Daňová kontrola je jednou ze stěžejních činností finančních úřadů v rámci výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně. V roce 2010 bylo

- provedeno celkem **12 802 kontrol a místních šetření**
- zkontrolováno celkem **23 888 akcí a projektů**
- zkontrolováno celkem **37 205 360 tis. Kč**

V rámci jedné kontroly byly tedy v průměru zkontrolovány 2 projekty v objemu **2 906,2 tis. Kč**. Ve všech třech uvedených základních hodnotách byl zaznamenán oproti roku 2009 pokles. Pokles absolutních hodnot jednotlivých ukazatelů je úměrný snížení počtu pracovníků, neboť v přepočtu na jednoho pracovníka zůstaly ukazatele počtu kontrol a počtu zkontrolovaných projektů na téměř shodných hodnotách v porovnání s předcházejícími roky. Z celkového počtu kontrol bylo ukončeno s nálezem porušení rozpočtové kázně celkem 2 383, přičemž pochybení byla zjištěna 2 896 akcí, resp. projektech, ve výši 1 284 tis. Kč. To znamená, že téměř každá čtvrtá kontrola byla ukončena zjištěním porušení rozpočtové kázně.

Kontroly jsou vykonávány zejména na základě vlastní vyhledávací činnosti. Každoročně je však zaznamenáván nárůst kontrol provedených na základě podnětu, a to jak poskytovatelů, tak i jiných kontrolních orgánů. Kontroly na základě podnětů byly prováděny přednostně před vlastní vyhledávací činností a podíl těchto kontrol vzrostl v roce 2010 na 14,7 % z celkového počtu kontrol. V roce 2010 finanční úřady na základě podnětů provedly celkem

1 880 kontrol a zkontrolovaly při nich téměř **11 569 748 tis. Kč**. Objem takto zkontrolovaných prostředků však v porovnání s rokem 2009 klesl na polovinu. Podněty k zahájení řízení v rámci správy odvodů za porušení rozpočtové kázně se v roce 2010 dotýkaly méně jak polovičních částek oproti roku 2009. Zvyšuje se však četnost podnětů, kdy se podezření na porušení rozpočtové kázně dotýká projektů a akcí spolufinancovaných z rozpočtu EU.

Kontrolní činnost v rámci výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně byla v roce 2010 systematicky rozložena na všechny oblasti, do kterých jsou poskytovány prostředky ze státního rozpočtu, státních fondů a jiných veřejných zdrojů. Zaměření kontrol, jak vyplývá z výše uvedeného, stále více – a to je pozitivum – ovlivnily podněty podané poskytovateli a dalšími kontrolními orgány. Vysoká četnost nálezů porušení rozpočtové kázně je způsobena především nárůstem počtu podnětů poskytovatelů, kdy je kontrola prováděna na již na základě konkrétního podezření na porušení rozpočtové kázně zjištěného vlastní činností poskytovatele nebo jiného kontrolního orgánu. Dále má na podstatnou část porušení rozpočtové kázně vliv nastavení podmínek, zejména jejich množství a složitost.

V roce 2010 pokračoval strmý nárůst kontrol prostředků poskytovaných z fondů EU, který se oproti předchozímu roku téměř zdvojnásobil a tvořil více jak 10 % (1 392) z celkového počtu kontrol. Čtvrtina kontrol prostředků EU však končí nálezem porušení rozpočtové kázně.

Vyměrování odvodů a penále za porušení rozpočtové kázně

Na kontrolní činnost finančních úřadů v rámci výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně navazuje zajištění návratnosti poskytnutých prostředků v případech prokázaného porušení rozpočtové kázně prostřednictvím vyměření odvodů a penále za porušení rozpočtové kázně.

Na základě provedených kontrol bylo:

- **vyměřeno 3 060 032,2 tis. Kč na odvodech** za porušení rozpočtové kázně
- **vyměřeno 1 689 414 tis. Kč na penále** za porušení rozpočtové kázně

Z uvedených údajů vyplývá, že průměrná výše porušení rozpočtové kázně se pohybuje okolo 930 tis. Kč. Pokles této hodnoty oproti roku 2009 je adekvátní k poklesu průměrně kontrolovaných částek v rámci jednotlivých kontrol. Zvýšila se však četnost zjištěných porušení rozpočtové kázně, kdy v roce 2010 byla každá čtvrtá kontrola ukončena vydáním platebního výměru na odvod (v roce 2009 to byla každá pátá kontrola).

Opravné prostředky

Proti rozhodnutím finančních úřadů bylo v roce 2010 podáno celkem 184 odvolání směřujících proti částce 1 828 953 tis. Kč (tj. 48,3 % z celkové částky uložených odvodů a penále). Z toho:

- 23 odvolání bylo finančními úřady vyřízeno v rámci autoremedury
- 59 odvolání bylo rozhodnutími finančních ředitelství vyhověno plně nebo částečně.

Tak jako v roce 2009 byla téměř polovina podaných odvolání podána oprávněně. Zcela opačný pohled však poskytuje údaj o počtu odvolání a počtu platebních výměrů. Ve vztahu k celkovému počtu vydaných rozhodnutí 5 819 (3 291 platebních výměrů na odvod a 2 528 platebních výměrů na penále) se jedná o zcela minimální počet odvoláním napadených rozhodnutí finančních úřadů.

Přezkoumání rozhodnutí finančních úřadů bylo realizováno pouze v 11 případech a dotýkalo se částky 29 272 tis. Kč. V jednom případě bylo řízení obnoveno.

Subjekty, kterým byl uložen odvod a penále za porušení rozpočtové kázně, nejčastěji využívají možnost podání žádosti o jejich prominutí. V roce 2010:

- bylo podáno 1390 žádostí o prominutí,
- požadovaná částka k prominutí činila 3 630 901,5 tis. Kč.

V rámci placení odvodů a penále za porušení rozpočtové kázně bylo povoleno:

- **813 posečkáni v celkové částce 3 585 400,2 tis. Kč,**
- **256 úhrad ve splátkách v celkové částce 120 077,2 tis. Kč.**

Činnost finančních ředitelství

Působnost finančních ředitelství v rámci výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně spočívá zejména v postavení odvolacího orgánu vůči rozhodnutím finančních úřadů, zcela nepochybně v jejich metodickém vedení včetně dohlídkové činnosti a v neposlední řadě v zabezpečení vazby na Ministerstvo financí – Ústřední finanční a daňové ředitelství. Podobně jako na finančních úřadech je i na finančních ředitelstvích stabilizovaná personální situace.

V roce 2010 bylo na finančních ředitelstvích zaevidováno celkem 2 905 spisů, což představuje oproti roku 2009 zhruba 13% pokles. Na ÚFDŘ bylo v roce 2010 postoupeno celkem 1 319 spisů, oproti 1 892 postoupeným spisům v roce 2009.

Finanční ředitelství obdržela v roce 2010 celkem:

- 233 odvolání
- 26 žádostí či podnětů k přezkoumání rozhodnutí
- 2 325 žádostí o prominutí (postoupených z FÚ)
- 242 žádostí o povolení posečkáni či splátek (postoupených z FÚ)
- 91 ostatních podání

Finanční ředitelství v roce 2010 vyřídila celkem:

- 217 odvolání
- 16 nařízení k přezkoumání rozhodnutí
- 1 400 žádostí o prominutí, o povolení posečkáni či splátek (postoupené na Ministerstvo financí)
- 31 ostatních podání

V roce 2010 byl zaznamenán také mírný pokles u počtu podaných odvolání vyřizovaných v kompetenci finančních ředitelství, a to o téměř 6%. Přesto jsou na pracovníky finančních ředitelství kladeny stále větší nároky na odbornou způsobilost, neboť bezvadné a kvalifikované vypořádání námitek odvolání je základem pro případný úspěch v soudních sporech. Z tohoto pohledu je vyřizování odvolání nejnáročnější částí agendy finančních ředitelství. Z celkem 217 odvolání vyřízených finančními ředitelstvími bylo v roce 2010 plně nebo částečně vyhověno ve 59 případech, což představuje 27,2% úspěšnost subjektů.

S ohledem na to, že naprostá většina subjektů, kterým byl odvod nebo penále za porušení rozpočtové kázně uložen, využije možnosti podání žádosti o jejich prominutí, tvořilo objemově významnou část agendy finančních ředitelství zpracování a postoupení žádostí subjektů o prominutí odvodů a penále za porušení rozpočtové kázně Ministerstvu financí.

Centrální evidence dotací – informační systém CEDR

Základním informačním zdrojem o poskytnutých dotacích a o jejich příjemcích je pro finanční úřady komplex informačních systémů CEDR. V jeho centrální databázi jsou evidována data o dotacích, návratných finančních výpomocích a všech dalších obdobných transferech z jednotlivých kapitol státního rozpočtu, státních fondů, Národního fondu i státních

finančních aktiv (dále jen dotace) počínaje rokem 1998 v celkovém objemu přes 2,13 biliónu Kč. Dotační prostředky byly poskytnuty v roce 2010 více než 817 tisícům příjemců v úhrnném počtu téměř 1,2 miliónu poskytnutých dotací. IS CEDR je tvořen čtyřmi samostatnými navzájem provázanými informačními systémy, které zabezpečují: administraci dotací u poskytovatelů dotací (IS CEDR I, IS CEDR–MF, IS CEDR–resorty, využívá: 20 poskytovatelů dotací), centrální evidenci dotací (IS CEDR III), kontrolní činnosti (IS CEDR II, využívá: MF, 8 FŘ, 88 FÚ).

Kvalitní a efektivní práce finančních úřadů se odvíjí také od toho, jak poskytovatelé dotací plní svou povinnost předávat údaje o poskytnutých dotacích na základě vyhlášky č. 286/2007 Sb., o centrální evidenci dotací. Přetrvávajícím problémem je nedodržování termínů pro předávání údajů o poskytnutých dotacích a o jejich příjemcích (1x za čtvrtletí), neúplnost či nesprávnost takto předaných dat a stále nedořešený zůstává i transport dat z informačního systému EDS–SMVS (dříve ISPROFIN), kdy k poslednímu předání dat došlo naposledy v roce 2008. Slabou stránkou v tlaku na poskytovatele k plnění jejich povinnosti zaznamenávat údaje o poskytnutých dotacích, je absence zákonné sankce za neplnění této povinnosti. Ke zlepšení této situace nedošlo ani v roce 2010. Do IS CEDR byly zadány informace o poskytnutých dotacích v celkové výši 130 mld. Kč (tato výše není konečná, vzhledem k tomu, že data za druhou polovinu roku 2010 budou předána do 4/2011) oproti 198 mld. Kč vykázaných v roce 2009, což je pokles cca o 34%.

Poskytovatelé dotací v čím dále větší míře využívají možnosti získat informace o výsledcích vykonaných kontrol u jimi poskytnutých prostředků, výši stanoveného odvodu a důvodech vyměření, tj. kde a jakým způsobem příjemce dotace porušil rozpočtovou kázeň. K tomu slouží aplikace CEDR–VYKONT, která je vyhledávaným a využívaným informačním zdrojem. Tato aplikace umožňuje přístup k datům zadaným do IS CEDR II v rámci činnosti správců daně. Je využívána ke zjišťování stavu hospodaření s finančními prostředky státního rozpočtu, ale zejména jako podklad pro zpracování hodnotících zpráv týkajících se hospodaření s evropskými prostředky.

Závěr

Rok 2010 byl poznamenán dvěma zásadními skutečnostmi, které měly zásadní vliv na zajištění výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně. Bylo to vládou stanovené snížení počtu pracovníků, které se výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně dotklo stejně, jako ostatních činností finančních úřadů a finančních ředitelství a mělo zásadní vliv na pokles objemu činnosti ve všech sledovaných ukazatelích a to adekvátně ke snížení počtu správců daně. Další zásadní skutečností byla příprava převodu zákonné kompetence k výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně z původních 88 finančních úřadů v sídlech okresů na 14 finančních úřadů v sídlech krajů, zejména relativně pozdní schválení nové právní úpravy a s tím související nejistota správců daně (dotací) na nekrajských finančních úřadech ohledně budoucnosti jejich agendy. Zhruba desetiprocentní pokles ve všech základních ukazatelích činnosti finančních úřadů i finančních ředitelství tomu odpovídá.

Přes výše uvedené negativní aspekty lze činnost finančních úřadů i finančních ředitelství v oblasti správy odvodů za porušení rozpočtové kázně hodnotit co do kvantity i kvality jako stabilizovanou. Zaměření kontrolní činnosti je systematicky rozloženo na všechny oblasti, kam jsou poskytovány veřejné prostředky, přičemž zaměření činnosti, zejména finančních úřadů stále více ovlivňuje objem podaných podnětů k zahájení řízení ze strany poskytovatelů a dalších kontrolních orgánů. Vzdávající aktivita poskytovatelů ale přináší i problémy, spočívající zejména v jejich nízkém povědomí o platné právní úpravě odvodů systémem sankcí za porušení rozpočtové kázně, jakož i o právní úpravě samotného poskytování prostředků dané zákonem o rozpočtových pravidlech. V návaznosti na tom tato situace přináší nesprávně nastavené postupy a řešení

jednotlivých situací z jejich strany, které komplikují řízení v rámci správy odvodů za porušení rozpočtové kázně. Poskytovatelé často vstupují do role, která jim nepřísluší, ať to je řešení již vzniklých porušení rozpočtové kázně jejich silami v podobě uznávání, či neuznávání splnění podmínek, požadování vrácení poskytnutých prostředků, řešením pochybení regulací v rámci průběžného poskytování prostředků na realizaci projektů atd. Kreativita poskytovatelů je v této oblasti téměř neomezená, bohužel právní úprava adekvátní volnost řešení situací neumožňuje.

Neustále vzrůstající tendenci má četnost řízení vedených v případech dotací a jiných forem účelově poskytovaných prostředků z veřejných zdrojů obsahujících prostředky z rozpočtu Evropské unie, zejména těch, které prošly Národním fondem. Zde je kladen důraz na rychlost a bezchybnost řízení, neboť na jejich výsledcích stojí další realizace dotovaných projektů a programů. Finanční úřady jsou tak pod drobnohledem nejen samotných příjemců (daňových subjektů), ale též pod drobnohledem poskytovatelů, kteří informace o výsledcích řízení téměř ve všech případech vyžadují. V této oblasti je jako nesporný úspěch nutné chápat vytvoření systému umožňujícího, v souladu s právní úpravou, on-line přenos informací o výsledcích a průběhu řízení obsažených v IS CEDR II poskytovatelům a Národnímu fondu prostřednictvím aplikace VYKONT („výsledky kontrol“).

6. STÁTNÍ DOZOR NAD SÁZKOVÝMI HRAMI A LOTERIEMI

V průběhu roku 2010 provedli pracovníci finančních úřadů, kteří vykonávají podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. c) zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, v platném znění (dále jen „loterní zákon“) státní dozor nad sázkovými hrami a loteriemi, celkem **70 338 kontrol** zaměřených na dodržování příslušných norem zajišťujících řádné provozování loterií a sázkových her. Ze strany finančních úřadů bylo uloženo **155 pokut** v úhrnné výši **2 477 tis. Kč**.

Ve srovnání s rokem 2009 poklesl počet kontrol o 796, tj. o 1,1%. K poklesu došlo zejména u kursových sázek, nárůst byl naopak zaznamenán u náročnějších kontrol sázkových her v kasinu a technických her (elektromechanické rulety, kostky a online interaktivní videoloterní terminály).

Tabulka č. 44

	2009	2010	Index (%) 10/09
Loterie a tomboly	96	34	35,4
Kasina	1 988	2 392	120,3
Kursově sázky	16 037	13 354	83,3
VHP	2 348	1 898	80,8
Bingo	29	4	13,8
Audiotex	37	65	175,7
Technické hry	49 806	52 054	104,5
Dostihové sázky	793	537	67,7
CELKEM	71 134	70 338	98,9

Počty kontrol provedených orgánem státního dozoru (finančními úřady) nad jednotlivými sázkovými hrami a loteriemi za rok 2010 včetně porovnání s rokem 2009 ukazuje **Tabulka č. 44**. Orgány státního dozoru bylo v roce 2010 uloženo celkem 155 pokut za porušení ustanovení

loterního zákona, a to v celkové výši 2 477 000 Kč. Oproti roku 2009 tak byl zaznamenán nárůst počtu uložených pokut o 23%, výše uložených pokut vzrostla oproti roku 2009 o 554 500 Kč (29%). Z hlediska důvodů pro uložení pokut se jednalo o rozmanitá porušení loterního zákona a porušení podmínek povolení provozování, nejčastěji se však jednalo o porušení informační povinnosti (údaje na vstupu do provozovny, nevyvěšené herní plány), oprávnění přijímat sázky (ztráty, nevrácení oprávnění, přijímání sázek bez oprávnění), nedostatky ve vedení denní evidence, porušení povinnosti monitorování provozovaných her a vedení předepsané evidence návštěvníků, nepřítomnost osoby odpovědné za dodržování zákazu hraní osobami mladšími 18–ti let apod. Největší výše dosáhly pokuty uložené pracovníky státního dozoru vykonávaného v působnosti Finančního ředitelství v Ostravě (886 000 Kč).

Do státního rozpočtu bylo dále odvedeno 313 900 Kč – výnos z loterií nebo jiných podobných her provozovaných bez platného povolení.

IV. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

a) Mezinárodní výměna informací v oblasti přímých daní

Vzájemná mezinárodní pomoc a administrativní spolupráce v oblasti přímých daní je jednou z cest zvýšení efektivity spravedlivého výběru daní s ohledem na stále rostoucí výskyt mezinárodních schémat daňových úniků.

Česká daňová správa nadále vyvíjí úsilí v této oblasti např. sjednáváním tzv. Memorand o vzájemné administrativní spolupráci. Tato Memoranda upravují kromě praktických pravidel provádění mezinárodní výměny informací (zejména tzv. automatické výměny informací) také ostatní druhy administrativní spolupráce, jako např. provádění tzv. simultánních daňových kontrol či přítomnost pracovníků správce daně jednoho státu na území státu druhého.

Během roku 2010 byla podepsána dvě další Memoranda o porozumění, a to Memorandum o porozumění mezi příslušnými orgány České republiky a Španělska o zefektivnění a zintenzivnění vzájemné pomoci v daňových záležitostech a Memorandum o porozumění mezi příslušnými orgány České republiky a Portugalské republiky o administrativní pomoci. Celkem má Česká republika uzavřeno již 14 memorand.

Na základě sjednaného Memoranda o porozumění o vzájemné administrativní spolupráci v oblasti přímých daní se Slovenskou republikou bylo pro rok 2010 dohodnuto uskutečnění pilotního projektu v oblasti přímé přeshraniční spolupráce vybraných finančních úřadů obou států. Ministerstvem financí bylo vybraným finančním úřadům v působnosti Finančního ředitelství v Brně a Finančního ředitelství v Ostravě vydáno pověření k provádění tohoto druhu mezinárodní spolupráce. Přímá přeshraniční výměna informací je hodnocena určenými pracovníky kladně, a to zvláště s ohledem na rychlé zjištění požadovaných informací. Z tohoto důvodu byl tento druh pověření vybraných finančních úřadů prodloužen i na období roku 2011.

Přímá regionální spolupráce mezi Českou a Slovenskou republikou, ale také mezi Českou republikou a Německem, která je prováděna již několik let na úrovni Finančního ředitelství v Ústí nad Labem a Finančního ředitelství v Plzni na jedné straně a regionálních daňových správ Saska a Bavorska na straně druhé, je jedním z **efektivních a rychlých nástrojů** mezinárodní spolupráce při správě přímých daní a boji proti mezinárodnímu vyhýbání se daním a daňovým únikům. Výměna informací se zahraničními daňovými správami přispívá k zjištění velkého množství

údajů o daňových subjektech, které by daňová správa sama nebyla schopna zjistit bez zahraniční pomoci a spolupráce. Přímá přeshraniční spolupráce má zajistit v co možná nejkratší době zjištění požadovaných informací o daňovém subjektu na straně zahraničního správce daně nebo naopak u českého správce daně a tudíž zkrátit délku trvání daňového řízení daňového subjektu se zjištěnými komplexními informacemi.

Oblast administrativní spolupráce, především pak problematika praktického provádění mezinárodní spolupráce – zejména mezinárodní výměny informací, byla v roce 2010 opět předmětem projednávání v rámci Pracovní skupiny pro administrativní spolupráci – přímé daně při Evropské komisi. Pracovní skupina se zaměřila na finalizaci společných standardizovaných formulářů pro výměnu informací na žádost, spontánní výměnu informací a zpětnou vazbu z výměny informací pro elektronickou verzi. Během roku 2010 musela být splněna řada opatření nutných pro implementaci formulářů tak, aby od 15. 12. 2010 byla výměna informací mezi členskými státy poskytována pouze na elektronických formulářích prostřednictvím zabezpečeného komunikačního kanálu, tzv. CCN mailu.

Mezinárodní prioritou v daňové oblasti, a to jak na půdě Evropské unie, tak v rámci Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (dále jen OECD) nebo skupiny G 20, nadále zůstává boj proti škodlivým daňovým praktikám a s tím spojené zefektivňování mezinárodní spolupráce v oblasti daní. V celosvětovém měřítku je zdůrazňována potřeba podporovat a zlepšovat „good governance“ v daňové oblasti a zasazovat se o její geografické rozšíření. Tento trend se odráží také v současném vývoji v oblasti mezinárodní daňové spolupráce s jurisdikcemi s daňově preferenčním režimem. Česká republika se aktivně zapojila do uzavírání dohod o výměně informací v daňových záležitostech (TIEA – Tax Information Exchange Agreement) s těmito jurisdikcemi. Pro účely sjednávání takovýchto dohod byl vypracován „Vzorový návrh směrnice pro expertní jednání o dohodách o výměně informací v daňových záležitostech a návrh Dohody o výměně informací v daňových záležitostech“, které byly schváleny Usnesením vlády č. 227 ze dne 22. 3. 2010.

V roce 2010 byla na podkladě výše zmíněné vzorové Směrnice pro vyjednávání dohod o výměně informací v daňových záležitostech a vzorové Dohody o výměně informací v daňových záležitostech sjednána dohoda o výměně informací se třemi jurisdikcemi, a to s Ostrovem Man, Guernsey a Britskými Panenskými ostrovy, a v následujících letech se ve sjednávání bude pokračovat například s Jersey, Bermudami, Kajmanskými ostrovy, a dalšími jurisdikcemi, které pro české daňové subjekty představují z hlediska daňové optimalizace lákavé destinace.

Přínos uzavření těchto dohod je spatřován zejména v možnosti daňové správy získat **další účinný nástroj**, na jehož základě lze **obdržet informace potřebné pro účely správy daní**, tj. zejména možnost prověřit, zda příjem nebo majetek českých daňových subjektů byl řádně zdaněn, a to i bez ohledu na to, zda jsou potřebné informace v držení bank nebo jiných finančních institucí. Česká republika tak navazuje na velmi pozitivní zkušenosti s tímto druhem mezinárodní spolupráce realizované v souladu se smlouvami o zamezení dvojího zdanění. V této souvislosti je třeba konstatovat, že bez účinné mezinárodní spolupráce nelze vykonávat efektivní správu daní. Zanedbatelný není také psychologický efekt vůči poplatníkům zpochybňující „bezpečnost ukrytí majetku“ mimo ČR.

Součástí strategie Evropské komise v boji proti daňovým únikům je i mezinárodní výměna informací a česká daňová správa tuto formu mezinárodní spolupráce využívá stále intenzivněji. Legislativním rámcem v České republice pro tuto činnost je zákon č. 253/2000 Sb., o mezinárodní pomoci při správě daní, kterým byla do českého právního řádu implementována směrnice Rady 77/799/EHS o vzájemné pomoci mezi příslušnými orgány členských států v oblasti přímých daní a daní z pojistného. Po vyhodnocení fungování stávající směrnice a na základě diskuse členských států byl zpracován a předložen Evropskou komisí dne

2. 2. 2009 návrh nové směrnice Rady o správní spolupráci v oblasti daní, která byla schválena na Radě ECOFIN dne 7. 12. 2010 a která nahradí stávající směrnici Rady 77/799/EHS. Jejím přijetím se změny rovněž projeví v tuzemských zákonech.

V neposlední řadě jsou významným podkladem pro mezinárodní výměnu informací mezinárodní smlouvy, zejména příslušné články uzavřených smluv o zamezení dvojího zdanění (čl. 26 Modelové smlouvy OECD – Výměna informací).

Mezinárodní poskytování informací se opírá o tři formy výměny informací: výměnu informací na dožádání, poskytování informací z vlastního podnětu (spontánní výměnu informací) a automatickou (pravidelnou) výměnu informací. Česká daňová správa plně využívá všechny uvedené formy. Pokud jde o četnost korespondence spojené s výměnou informací na dožádání a z vlastního podnětu bylo v roce 2010 zaznamenáno 1 165 písemností při přesunu cca 12 % tohoto objemu na finanční ředitelství v souvislosti s rozvojem formy přímé výměny informací, což dokládá zásadní stabilitu tohoto ukazatele již od roku 2004. Postupně dochází ke stále většímu využívání elektronické komunikace pro výměnu informací, a to na mezinárodní úrovni v rámci EU prostřednictvím zabezpečené komunikace tzv. CCN–maily. V tuzemsku se pak v komunikaci s finančními ředitelstvími rovněž stále ve větší míře využívají příslušné technologie.

Výměna informací na dožádání a z vlastního podnětu

Česká republika obdržela ze zahraničí celkem 247 a do zahraničí odeslala celkem 246 žádostí o poskytnutí informací, resp. sdělení daňových informací z vlastního podnětu. V uvedených počtech výměn informací je zahrnuta i tzv. přímá spolupráce mezi FŘ v Plzni a FŘ v Ústí nad Labem s Bavorskem a Saskem a FŘ v Brně a FŘ v Ostravě s vybranými slovenskými daňovými úřady. Největší objem spolupráce nadále zůstává se Spolkovou republikou Německo a Slovenskou republikou. Výměna informací se Spolkovou republikou Německo se stala specifickou různými způsoby zasílání příslušných požadavků, a to na centrální úrovni přímo mezi ústředními orgány, prostřednictvím tzv. přímé výměny informací mezi pověřenými územními orgány, tj. mezi FŘ v Ústí nad Labem a FŘ v Plzni na jedné straně a příslušnými daňovými orgány Saska a Bavorska na druhé straně a asymetricky daňovými orgány Bavorska a Saska na český ústřední orgán MF ČR – ÚFDŘ. V roce 2010 se rozvíjela i přímá výměna informací mezi FŘ v Brně a FŘ v Ostravě a vybranými daňovými úřady ve Slovenské republice.

I v roce 2010 zůstává zachována značná teritoriální rozmanitost zemí při výměně informací, která byla poprvé zaznamenána v roce 2008.

Automatická výměna informací

Automatická neboli pravidelná výměna informací se uskutečňuje na základě uzavřených memorand o porozumění nebo na základě principu reciprocity. Na rozdíl od informací na dožádání nebo poskytovaných z vlastního podnětu, kde existuje konkrétní podezření vztahující se k určitému daňovému subjektu, při automatické výměně informací jsou vyměňovány hromadně všechny informace určitého typu, přičemž dochází k prověřování všech relevantních daňových subjektů. Jedná se o jednorázové zasílání velkého objemu dat za účelem jejich ověření, které se uskutečňuje převážně v elektronické podobě ve struktuře záznamů doporučených OECD. Přes vysokou náročnost na zpracování přijatých informací je možné říci, že existence tohoto typu výměny informací je efektivní.

Zdaňování příjmů z úspor

Dne 13. listopadu 2008 předložila Komise legislativní návrh novely Směrnice. V předloženém návrhu novely Směrnice je usilováno o vylepšení Směrnice tak, aby bylo lépe zajištěno zdanění příjmů úrokového charakteru, které jsou vypláceny prostřednictvím struktur

osvobozených od daně. Dále je v návrhu novely Směrnice rozšířena působnost na příjmy rovnocenné úrokovým příjmům, které plynou z investic do některých inovativních finančních produktů stejně jako do některých produktů životního pojištění.

V roce 2009, kdy probíhala jednání týkající se novely Směrnice na Radě EU, byla v podstatě ukončena projednávání návrhu na technické úrovni a další jednání v roce 2010 již měla směřovat k dosažení politické dohody k předkládanému textu revize Směrnice, neboť tato je základem pro vyjednávání smluv se třetími zeměmi. V roce 2010 byly sice předloženy za španělského předsednictví Rady EU kompromisní návrhy týkající se především ukončení přechodného období, nicméně další projednávání bylo posunuto až na rok 2011.

Přijetím novely Směrnice bude výměna informací dále rozšířena o objem dat týkajících se výplat úrokových plateb plynoucích fyzickým osobám prostřednictvím právních uspořádání nebo struktur nejen v rámci EU, ale i daňových jurisdikcí mimo ni (tzv. daňové ráje).

V roce 2010 byly vyhodnoceny informace obdržené ze zahraničí týkající se příjmů českých daňových rezidentů za zdaňovací období roku 2008. Za toto období svou daňovou povinnost nesplnilo cca 885 osob, což představovalo částku okolo 45 mil. Kč a prozatím bylo doměřeno 1,5 mil. Kč z těchto nepřiznaných příjmů. Vzhledem k tomu, že daňová řízení ještě probíhají, dá se očekávat navýšení této částky. Pokud se jedná o daňový výnos ze srážkové daně, kterou aplikují některé státy namísto automatické výměny informací, bylo české daňové správě poukázáno v roce 2010 za zdaňovací období roku 2009 celkem 79 859 511 Kč.

b) Mezinárodní pomoc při vymáhání některých finančních pohledávek

V porovnání s předchozími lety vzrostl v roce 2010 celkový počet žádostí vyřizovaných v rámci agendy mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek, zpracovávaných Ministerstvem financí a územními finančními orgány podle zákona č. 191/2004 Sb., o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek (dále jen „zákon č. 191/2004 Sb.“), o téměř **7%**. Výraznější nárůst byl zaznamenán zejména v počtu tuzemských žádostí o informace a v případě přijatých zahraničních žádostí o vymáhání. Naopak k celkovému poklesu došlo u tuzemských žádostí o vymáhání, v případě tuzemských žádostí o doručení nebyl ve srovnání s uplynulým rokem zaznamenán žádný případ. Počet přijatých žádostí o doručení i počet přijatých žádostí o informace je plně srovnatelný s počtem evidovaným v roce 2009. Zevrubnější přehled o počtu došlých a odeslaných žádostí o mezinárodní pomoc při vymáhání některých finančních pohledávek v roce 2010 ukazují údaje v **Tabulce č. 45**.

Celkový počet podání vztahujících se k jednotlivým žádostem o mezinárodní pomoc se v roce 2010 v porovnání s předchozím rokem zvýšil téměř o **15 %** a v souhrnu tak bylo Ministerstvem financí evidováno již **1 156** podání, které se týkají agendy mezinárodní pomoci.

Na základě požadavku některých finančních ředitelství proběhla v roce 2010 k problematice metodiky mezinárodní pomoci při vymáhání nedoplatků školení pro pracovníky finančních úřadů, přičemž tyto vzdělávací akce byly zúčastněnými pracovníky územních finančních orgánů hodnoceny pozitivně a lze předpokládat, že tak přispěly ke zkvalitnění činnosti jednotlivých finančních úřadů v oblasti mezinárodní pomoci při vymáhání finančních pohledávek.

Také v roce 2010 byly Ministerstvem financí projednávány aktuální metodické dotazy a opatření zaměřené na aplikaci úpravy vyplývající z nařízení Komise (ES) č. 1179/2008, kterým

se stanoví prováděcí pravidla k některým ustanovením směrnice Rady 2008/55/ES o vzájemné pomoci při vymáhání pohledávek vyplývajících z některých dávek, cel, daní a jiných opatření, se zástupci územních finančních orgánů, především na seminářích a poradách s metodiky vymáhání z finančních ředitelství, včetně jednání členů garanční skupiny ADIS „Podpora výkonu exekucí“. V návaznosti na to byla přijata nezbytná opatření v informačním systému ADIS, aplikační oblast DAD ex Obecná správa daní – vymáhání. Tato opatření byla realizována zejména koncem roku 2009 a v 1. pololetí r. 2010 na základě schválených analytických zadání ve verzi 31 a 32 rozvoje ADIS a postupně byla na finančních úřadech nasazována do provozu. Jednalo se především o úpravy a doplnění vyplývající z nových vzorů formulářů žádostí o mezinárodní pomoc při vymáhání některých finančních pohledávek a provedení nezbytných úprav nutných pro zpracování statistických údajů, které musí být každoročně do 15. března sděleny Evropské komisi podle § 13 odst. 4 zákona č. 191/2004 Sb.

Rok 2010 byl také poznamenán několika skutečnostmi, které měly negativní dopad na zpracování agendy mezinárodního vymáhání. Jedná se především o personální oslabení referátu mezinárodní pomoci při vymáhání finančních pohledávek, kde závěrem roku došlo k redukci počtu pracovních míst (ze tří pracovníků na dva). Činnost referátu byla v průběhu celého roku ovlivňována přípravami na zajištění hladkého přechodu na novou procesní normu (zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád), jež s sebou přinesla celou řadu změn oproti dosavadní procesní normě (zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů). Vedle toho došlo na sklonku roku také k realizaci změn v daňové správě podle zákona č. 199/2010 Sb., mezi něž patří i vznik Generálního finančního ředitelství, které agendu mezinárodního vymáhání s účinností od 1. 1. 2011 převzalo.

Tabulka č. 45

Přehled počtu žádostí o mezinárodní pomoc při vymáhání některých daňových pohledávek				
Žádost:	o informace	o doručení	o vymáhání	Celkem
– zahraniční	20	15	104	139
– tuzemské	38	0	64	102
Celkem	58	15	168	241

c) Zdaňování nadnárodních podniků, problematika převodních cen

S postupnou globalizací ekonomického prostředí se neustále zvyšuje podíl nadnárodních společností, a to ve všech odvětvích hospodářství. Význam nadnárodních podniků roste tedy i v rámci jednotlivých národních ekonomik. S tímto vývojem narůstá i frekvence transakcí, jež mezi sebou provádějí společnosti v rámci nadnárodních podniků. V České republice také pochopitelně působí mnoho společností majících spojenou osobu, ať už v zahraničí nebo v tuzemsku. Transakce těchto subjektů je nezbytné během daňových řízení důkladně kontrolovat. Správci daně při kontrolách tzv. převodních cen vychází kromě platných vnitrostátních právních předpisů také z doporučení a standardů OECD vydávaných formou směrnic k dané problematice. Česká daňová správa na přípravě těchto doporučení a standardů, coby člen OECD, také v rámci pracovní skupiny Výboru pro fiskální záležitosti participuje. Výsledkem několikaleté práce pracovní skupiny Working Party 6 zabývající se právě problematikou převodních cen bylo vydání v roce 2010 novelizovaných kapitol I – III a zcela nové kapitoly IX Směrnice o převodních cenách, týkající se aspektů převodních cen v procesech restrukturalizace podniků. Novelizace prvních třech kapitol Směrnice spočívá zejména v rozpracování aplikace srovnávací analýzy, použití transakčních ziskových metod a dále pak

v nové úpravě hierarchie metod stanovení převodních cen. Česká daňová správa následně ve Finančním zpravodaji č. 7/2010 uveřejnila český překlad výše zmiňovaného materiálu. Standardy a doporučení OECD jsou následně využívány nejen při daňových kontrolách u nadnárodních podniků, ale také při vydávání rozhodnutí o závazném posouzení způsobu, jakým jsou tvořeny ceny mezi spojenými osobami dle § 38nc zákona o daních z příjmů (dále „ZDP“).

Možnosti podat žádost o závazné posouzení způsobu, jakým byla vytvořena cena sjednáváná mezi spojenými osobami dle výše uvedeného ustanovení využívá stále více poplatníků. Od počátku účinnosti ustanovení § 38nc ZDP jde již o 78 případů v České republice, přičemž přibývají i bilaterální žádosti o závazné posouzení, které v sobě zahrnují prvek mezinárodního jednání. Je nutno konstatovat, že tyto typy žádostí jsou na jedné straně pro poplatníka výhodnější v tom smyslu, že má v případě odsouhlasení jistotu, že stejně na daný případ bude pohlížet i zahraniční daňová správa, na druhou stranu bývá proces posuzování mnohem delší než u jednostranných žádostí o závazné posouzení. Z celkového počtu všech podaných žádostí jich bylo 35 vyřízeno kladně, 19 zamítnuto a 17 případů je ve stadiu posuzování. V případech zamítnutých žádostí si často poplatník podá žádost novou, upravenou, a ta již ve většině případů bývá správcem daně odsouhlasena.

V roce 2006 ratifikovala Česká republika Arbitrážní konvenci, která upravuje proces při řešení sporů, které mohou vzniknout v souvislosti s následnou úpravou zisku u sdružených podniků. Od 1. 1. 2010 je tato úmluva platná již pro všechny členské státy EU. V rámci České republiky byl na konci roku 2010 dořešen jeden případ dle Arbitrážní konvence, přičemž další jsou v řešení.

Při daňových kontrolách poplatníků se správce daně zaměřuje i na správné nastavení převodních cen. V roce 2010 prezentovalo Ústřední finanční a daňové ředitelství daňové veřejnosti plány na zvýšení důrazu na kontrolu převodních. Výsledky se částečně dostavily již v daném roce, jelikož dle statistické evidence bylo v roce 2010 provedeno rekordní množství daňových kontrol převodních cen, kdy číslo poprvé překročilo hranici 200 kontrol. Na převodních cenách bylo dle databáze finančních úřadů doměřeno v roce 2010 přes 90 mil. Kč, základ daně byl zvýšen přibližně o 365 mil. Kč a daňová ztráta snížena o přibližně 65 mil. Kč. Tato čísla odrážejí pouze výsledky daňové kontroly v případech zjištěných pochybení, avšak praktický dopad toho, že kontrola převodních cen je dnes součástí každé daňové kontroly u velkých daňových subjektů, nelze vyčíslit. Kromě toho se v mnoha případech u spojených osob doměření daně týká i uplatňování nákladů daňově neuznatelných (§ 24 odst. 1 ZDP) nebo nezahrnutí všech výnosů do základu daně.

Efektivita daňových kontrol však může být rovněž spatřována v případech daňových kontrol, na jejichž podkladě bylo zjištěno, že daňové subjekty nastavují převodní ceny v souladu s principem tržního odstupu (tedy správně), a to na základě preventivně působících opatření daňové správy.

Na základě zvýšeného počtu podávaných žádostí o vydání rozhodnutí dle § 38nc ZDP nebo četnosti prováděných kontrol či doměrků v oblasti nadnárodních podniků lze konstatovat, že se povědomí o převodních cenách neustále rozšiřuje, a to jak u pracovníků daňové správy, tak daňových poplatníků a odborné veřejnosti. Vzhledem k dynamice vývoje v oblasti převodních cen na mezinárodní úrovni, konkrétně v rámci OECD (změna kapitol výše uvedené Směrnice OECD) a EU, kde pravidelně dochází k diskusi daňových správ členských států se zástupci nadnárodních společností a poradenských firem, se česká daňová správa i v této věci snaží interpretovat závěry vzešlé z mezinárodních jednání ve své metodické činnosti ve vztahu k jednotlivým finančním ředitelstvím, potažmo finančním úřadům. Kromě pravidelných jednání s pracovníky finančních orgánů a školení příslušných pracovníků finančních úřadů k různým tématům týkajícím se převodních cen pořádala či pomáhala odborně zajistit několik specifických

akcí zabývajících se převodními cenami za účasti partnerů ze zahraničních daňových správ či ze soukromého sektoru.

Co se dalších metodických aktivit v oblasti převodních cen týče, v roce 2010 byly aktualizovány metodické pokyny, a to vzhledem k novelizaci některých souvisejících ustanovení, a dále pak v souvislosti s potřebou dořešit některé aspekty praktického provádění dotčených ustanovení, které si žádá současná praxe na základě vývoje v oblasti převodních cen. Zohledněny byly i diskuse v rámci mezinárodních organizací a zkušeností daňové veřejnosti a územních finančních orgánů.

V roce 2010 opět pokračovala spolupráce Ministerstva financí – Ústředního finančního a daňového ředitelství a Vysoké školy ekonomické v Praze, v jejímž rámci studenti univerzity, jež se účastnili mezinárodní konference pořádané Katedrou veřejných financí "Teoretické a praktické aspekty veřejných financí" – téma Převodní ceny – konzultovali s pracovníky územních finančních orgánů a Ministerstva financí různé otázky problematiky převodních cen pro účely vypracování soutěžních prací. Výsledky své práce studenti prezentovali za účasti vybraných pracovníků české daňové správy na mezinárodní konferenci pořádané VŠE v dubnu 2010.

d) Mezinárodní spolupráce při správě daně z přidané hodnoty

V roce 2010 v rámci české daňové správy pokračovala realizace, správa a vývoj činností v oblasti mezinárodní administrativní spolupráce týkající se DPH. Oblast těchto činností se řídí Nařízením Rady (ES) č. 1798/2003, Nařízením Rady (EU) č. 904/2010 (recast nařízení 1798/2003), Nařízením Komise (ES) č. 1925/2004, včetně používání systému VIES (VAT Exchange Information System), Nařízením Rady (ES) č. 37/2009, kterým se mění nařízení č. 1798/2003 a samozřejmě vybranými ustanoveními zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o DPH“).

Systém VIES umožňuje elektronickou výměnu informací v oblasti DPH. Hlavním smyslem tohoto systému je zamezit daňovým únikům a podvodům v rámci jednotného vnitřního trhu Evropské unie díky přesné výměně informací. S účinností od 1. 5. 2004 byla do zákona o DPH implementována nová pravidla a postupy týkající se tzv. intrakomunitárního dodání a pořízení zboží a s platností od roku 2010 i poskytnutí služeb s místem plnění v jiném členském státě podle § 9 odst. 1 zákona o DPH, pokud je povinen přiznat a zaplatit daň příjemce služby. Systém VIES je napojen na systém ADIS (Automatizovaný daňový informační systém), běžně používaný pro zpracování daňové agendy. Tím je umožněno správcům daně získávat aktuální data z Evropské unie pro potřeby tuzemského daňového řízení. S tím souvisí zákonná povinnost plátců DPH podat souhrnné hlášení v případě uskutečnění dodání zboží do jiného členského státu (tzv. intrakomunitárního dodání zboží) a od roku 2010 i předmětných služeb. Za rok 2010 podalo přibližně 64 902 plátců DPH souhrnné hlášení o dodání zboží do jiného členského státu a přibližně 75 354 plátců DPH vykázalo v daňovém přiznání pořízení zboží z jiného členského státu.

Na základě prověřování konkrétních případů vykazování intrakomunitárních transakcí prostřednictvím údajů poskytnutých členskými státy Evropské unie (systém VIES) a údajů z daňových přiznání českých plátců DPH vztahujících se k roku 2010, pokračoval trend vysokého počtu žádostí o informace zaslaných do jiných členských států EU, jako tomu bylo v minulém roce. Celkem bylo za rok 2010 přibližně zpracováno 3 866 příchozích a odchozích žádostí o informaci a spontánních informací, včetně dotazů na registrační data plátců DPH. Od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010 bylo z ČR do EU zasláno 2 456 žádostí o informaci a spontánních informací.

Z jiných členských států EU jsme naopak v roce 2010 obdrželi přibližně 1 410 žádostí o informaci a spontánních informací.

V souvislosti s novými postupy, platnými od 1. 1. 2010, pro vrácení daně z přidané hodnoty stanovené směrnicí 2006/112/ES osobám povinným k dani neusazeným v členském státě vrácení daně, ale v jiném členském státě, jež jsou upraveny ustanoveními § 82, § 82a a § 82b zákona o DPH (Směrnice Rady 2008/9/ES), byl spuštěn nový elektronický systém pro tento proces vrácení daně. Pro odchozí žádosti o vrácení daně podávané z České republiky do členských států EU byla spuštěna interaktivní aplikace „Vrácení DPH v rámci EU“ na Daňovém portále české daňové správy a pro příchozí žádosti z EU do České republiky, jako státu vrácení daně, pak byla v rámci ADIS implementována rovněž interaktivní aplikace na Finančním úřadě pro Prahu 1, která umožní příchozí žádosti přijímat, evidovat, zpracovávat a elektronicky vyřizovat. Rozsáhlá informační kampaň pro veřejnost k novému procesu vrácení DPH v rámci EU, která započala již na sklonku roku 2009, pokračovala i v roce 2010.

Od 1. 1. 2010 rovněž vstoupily v platnost nové postupy ohledně podávání souhrnných hlášení upravené § 102 zákona o DPH (Směrnice Rady 2008/117/ES). Nové postupy znamenají povinnost podávat souhrnné hlášení do 25 dnů po skončení kalendářního měsíce, v případě, že plátce uskutečnil dodání zboží do jiného členského státu osobě registrované k dani v jiném členském státě, respektive zároveň i poskytnutí služby s místem plnění v jiném členském státě podle § 9 odst. 1 zákona o DPH, pokud je povinen přiznat a zaplatit daň příjemce služby. Pokud však plátce uskutečňuje pouze poskytnutí služby s místem plnění v jiném členském státě podle § 9 odst. 1 zákona o DPH, pokud je povinen přiznat a zaplatit daň příjemce služby, podává plátce souhrnné hlášení současně s daňovým přiznáním ve lhůtě pro podání daňového přiznání. Zohlednila se i povinnost České republiky splnit Nařízení Rady č. 37/2009, zmíněné v úvodu, které znamená podmínku předat data ze souhrnných hlášení v rámci EU do jednoho měsíce po období pro podání. Podání souhrnného hlášení za období od roku 2010 je tedy možné učinit pouze elektronicky a za podmínek stanovených zákonem o DPH. V souvislosti s uvedenými změnami se samozřejmě již během roku 2009 připravovala aktualizace systému VIÉS v centru i na lokální úrovni daňové správy, tak probíhala i rozsáhlá informační kampaň pro veřejnost, která pokračovala i v roce 2010.

V oblasti školení pracovníků daňové správy, zejména finančních úřadů, byl v roce 2010 kladen důraz na efektivní zvládnutí administrativních a kontrolních procesů, které vyplývají, kromě národní legislativy, také z požadavků EU. Podporou při této činnosti je pracovníkům české daňové správy, kromě automatizovaného daňového informačního systému, také interní aplikace, která slouží pro přenos, evidenci dat a tvorbu statistických výstupů z oblasti mezinárodní výměny informací DPH. Aplikace umožňuje i rozlišení případů avizujících případné podvodné daňové jednání, které jsou vyřizovány přednostně. Jednoznačným posunem v technickém zpracování výměny informací v oblasti DPH byla implementace návrhu Evropské unie ohledně využití tzv. interaktivních formulářů .pdf/Java, které sjednotily strukturu a formát předávaných dat a tímto celý proces výměny zefektivnily. Dále byl v oblasti školení kladen také důraz na předvedení, dedukci a řešení možných případů a chyb, které se v souvislosti s výměnou informací z oblasti intrakomunitárního dodání, pořízení a při zpracování této agendy mohou vyskytovat.

Členství v EU přináší rovněž povinnosti i daňovým subjektům. Z tohoto důvodu je veřejnost průběžně informována o změnách v této oblasti prostřednictvím internetových stránek české daňové správy (<http://cds.mfcr.cz>) a Ministerstva financí (www.mfcr.cz), které mimo jiné zprostředkovává přímé vstupy na informace zveřejněné na stránkách české daňové správy. Stejně tak je k dispozici i informační e-mailová adresa, která slouží k zodpovídání dotazů veřejnosti. V souvislosti s pravidly DPH u intrakomunitárních obchodů je pro veřejnost zavedena

služba ověřování daňového identifikačního čísla (DIČ) osob registrovaných v jiných členských státech EU. Ověření bylo a je možné provést prostřednictvím aplikace Evropské Komise, jejíž webová adresa je uvedena na stránkách české daňové správy, dále u příslušného útvaru na centrální úrovni daňové správy nebo u místně příslušného finančního úřadu, a to telefonicky, faxem, poštovní zásilkou, e-mailem, popřípadě v rámci osobní návštěvy. Od ledna do prosince roku 2010 bylo ověřeno v rámci celé daňové správy přes systém VIES 82 051 zahraničních DIČ.

e) Program FISCALIS

Mezinárodní spolupráce probíhala rovněž i formou celé řady interních aktivit s cílem seznámit pracovníky daňové správy s praktickými zkušenostmi při správě daní v jiných členských zemích EU. Stejně tak jako v předešlých letech i v roce 2010 se pracovníci daňové správy intenzivně zapojili do akcí realizovaných v rámci komunitárního programu FISCALIS v oblasti vzájemné výměny zkušeností uvnitř EU. V průběhu roku se aktivit programu Fiscalis zúčastnilo celkem 115 pracovníků české daňové správy. Konkrétně se jednalo o 14 účastníků seminářů, 45 účastníků Working Visit a 56 účastníků ostatních akcí. Česká republika naopak hostila v rámci šesti setkání tzv. "FISCALIS Working Visit" 26 zástupců daňových správ z jiných členských států EU. Ve dnech 17. – 18. 5. 2010 se v rámci programu Fiscalis uskutečnil v České republice seminář, který byl zaměřen na problematiku převodních cen v oblasti přímých daní a zúčastnilo se ho 74 zástupců členských zemí EU a zemí kandidátských.

f) Mezinárodní smlouvy o zamezení dvojímu zdanění

Jedním z cílů české zahraniční politiky je rozvoj všestranných a vzájemně výhodných hospodářských vztahů. S cílem omezení daňového zatížení a vyloučení mezinárodního dvojího zdanění, ke kterému dochází v hospodářských, obchodních a kulturních stycích a které působí nepříznivě na rozvoj vzájemné hospodářské spolupráce, je mezi státy obvyklé sjednat smlouvu o zamezení dvojího zdanění.

Česká republika má doposud v platnosti již téměř 80 takovýchto mezinárodních daňových smluv, přičemž další se připravují. Současně jsou uzavírány i dodatkové protokoly k již existujícím smlouvám.

V průběhu roku 2010 **vstoupila v platnost** následující smlouva:

- **Smlouva mezi Českou republikou a Bosnou a Hercegovinou** o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku, podepsaná v Praze dne 20. 11. 2007, č. 58/2010 Sb.m.s.

V roce 2010 byly **podepsány**:

- **Protokol ke Smlouvě mezi vládou České republiky a vládou Běloruské republiky** o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku, podepsaný v Minsku 11. 8. 2010; a
- **Protokol mezi Českou republikou a Belgickým královstvím** ke Smlouvě mezi Českou republikou a Belgickým královstvím o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku, podepsaný v Bruselu 15. 3. 2010.

Průběžně probíhají expertní jednání, mající za cíl sjednat uvedený typ mezinárodních smluv, resp. dodatkový protokol k existujícím smlouvám, případně renegociovat staré,

již nevyhovující smlouvy s mnoha dalšími státy.

K podpisu byly v daném období z české strany **připraveny**:

- **Smlouva mezi vládou České republiky a vládou Království Bahrajn** o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu;
- **Protokol mezi Českou republikou a Chorvatskou republikou** ke Smlouvě mezi Českou republikou a Chorvatskou republikou o zamezení dvojího zdanění v oboru daní z příjmu a z majetku;
- **Protokol ke Smlouvě mezi Českou republikou a Republikou Kazachstán** o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku;
- **Smlouva mezi Českou republikou a Kolumbijskou republikou** o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu;
- **Smlouva mezi vládou České republiky a vládou Kyrgyzské republiky** o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu;
- **Smlouva mezi vládou České republiky a vládou Království Saúdské Arábie** o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu;
- **Smlouva mezi Českou republikou a Turkmenistánem** o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku; a
- **Smlouva mezi vládou České republiky a vládou Hongkongu** – zvláštní administrativní oblasti Čínské lidové republiky o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu.

Na expertní úrovni byly v roce 2010 **dojednány** kromě výše uvedených dokumentů s Bahrajnem, Kolumbií, Saúdskou Arábií a Hongkongem i:

- **Smlouva mezi vládou České republiky a vládou Barbadosu** o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu; a
- **Smlouva mezi Českou republikou a Dánským královstvím** o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu.

Na expertní úrovni byly v předmětném období **rozjednány** smlouvy o zamezení dvojímu zdanění s Ghanou, Irákem, Panamou, Pákistánem a Polskem. Pokračovala jednání o protokolu k existující smlouvě s Nizozemím, Rakouskem a Ukrajinou.

Aktuální Přehled platných smluv o zamezení dvojího zdanění v oboru daní z příjmu, resp. z příjmu a z majetku je umístěn na příslušných Internetových stránkách MF a GŘ. Spolu s Přehledem smluv lze na stejném místě nalézt i Přehled pokynů, resp. sdělení ministerstva financí v oblasti mezinárodních daňových vztahů, uveřejněných ve Finančním zpravodaji.

V. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE DAŇOVÝCH SPRÁV A STYK S VEŘEJNOSTÍ

a) Mezinárodní spolupráce daňových správ

Spolupráce s daňovou správou Norska

V polovině března navštívila desetičlenná delegace z Norska Ústřední finanční a daňové ředitelství. I přesto, že Norsko nepatří mezi členské země Evropské unie (EU), zajímali se norští kolegové o problematiku daňové kontroly, mezinárodní pomoci při vymáhání

daňových pohledávek a mezinárodní výměnu informací v oblasti přímých i nepřímých daní v rámci EU.

Globalizace, která na jedné straně způsobuje propojování ekonomik a přelévání kapitálu, s sebou na druhé straně přináší velký problém, a tím jsou mezinárodní daňové úniky. Samozřejmě, že ani Norsko není od této skutečnosti ušetřeno. Proto je logické, že má zájem těmto mezinárodním daňovým únikům efektivně čelit tím, že se seznamuje s postupy a standardy, které jsou v rámci EU či Organizace pro hospodářský rozvoj (OECD) v boji proti daňovým únikům využívány.

Spolupráce s daňovou správou Číny

V polovině srpna 2010 zavítala šestičlenná delegace z čínské daňové správy na Ústřední finanční a daňové ředitelství. Jejich návštěva České republiky nebyla náhodná. Naopak, zapadala do harmonogramu studijní cesty po střední Evropě. Před návštěvou České republiky navštívili čínští kolegové Slovensko a Maďarsko. V hledáčku jejich zájmu byla oblast organizace a řízení české daňové správy a daňový systém, především ekologické daně. Česká republika tuto povinnost platit daň z elektřiny, ze zemního plynu a z pevných paliv zavedla od ledna 2008 v souladu s podmínkami členství v Evropské unii.

Spolupráce s daňovou správou Tádžikistánu

Na začátku měsíce listopadu navštívila českou daňovou správu čtyřčlenná delegace z Tádžikistánu. Hlavním představitelem této delegace byl generální ředitel tádžikistánské daňové správy Nusratullo Davlatov. Dalšími členy byli ředitel úřadu pro kontrolu velkých daňových subjektů Karim Patoev, ředitel odboru mezinárodního zdaňování Bakhtier Mukhamedjonov a posledním členem byl zástupce ředitele pro daňovou kontrolu Najbuddin Nozimov.

Už ze složení delegace bylo zřejmé, že kolegové z Tádžikistánu přikládali této pracovní návštěvě velký význam. Program pracovní návštěvy byl tedy sestaven tak, aby svým obsahem co nejvíce pokryl náplň činnosti české daňové správy. Ze strany české daňové správy si vyslechli prezentace zaměřené na oblast daňového systému v České republice, vymáhání daňových nedoplatků, daňové kontroly, e-Auditu a mezinárodního zdaňování. Aby jejich představa o fungování české daňové správy mohla být okořeněna i o praktickou stránku věci, navštívili v průběhu své návštěvy Finanční úřad v Příbrami a také vzdělávací zařízení ve Smilovicích.

Spolupráce s daňovou správou Slovenska

Ani v roce 2010 nebyla přerušena kontinuita vzájemné spolupráce mezi českou a slovenskou daňovou správou, která nejen v důsledku společných historických kořenů, ale i z pragmatického hlediska tvoří základní pilíře mezinárodní spolupráce se zahraničními daňovými správami.

V průběhu roku 2010 proběhlo jako každoročně několik pracovních jednání zaměřených na specifické oblasti činnosti daňové správy, které byly realizovány v rámci sjednané mezinárodní smlouvy „Ujednání o spolupráci v oblasti činnosti daňové správy mezi Ministerstvem financí České republiky a Ministerstvem financí Slovenské republiky“. Došlo i na setkání vrcholného vedení české a slovenské daňové správy, které se uskutečnilo počátkem listopadu 2010 ve vzdělávacím zařízení české daňové správy v Luhačovicích. Na tomto setkání reprezentoval českou daňovou správu její vrchní ředitel Jan Knížek a ředitel odboru řízení a ekonomiky územních finančních orgánů Bronislav Mikel. Slovenskou stranu zastupoval její generální ředitel Miroslav Mikulčík a náměstek generálního ředitele Igor Krnáč.

b) Česká daňová správa a mezinárodní daňové organizace

V oblasti multilaterální spolupráce se česká daňová správa, jako každý rok, soustředila na plnění povinností vyplývajících z členství v Evropské organizaci daňových správ (IOTA) a Americké organizaci daňových správ (CIAT).

Česká daňová správa a IOTA

V roce 2010 pokračovala česká daňová správa v práci, jejíž rozsah je stanoven statutem řádného člena této organizace. Hlavním cílem bylo poskytnout svým pracovníkům možnost zúčastnit se akcí pořádaných IOTA, a díky tomu načerpat informace a zkušenosti z jiných daňových správ členských zemí IOTA. V roce 2010 se odborných seminářů realizovaných v rámci pracovního programu IOTA zúčastnilo celkem 25 zástupců české daňové správy.

Mimo to si česká daňová správa uchovala i aktivitu v oblasti publikační činnosti, když svými články přispívala jak do časopisu „Tax Tribune“, tak na internetové stránky IOTA. Navíc, pokud se jedná o spolupráci s „Poradní komisí IOTA“, reagovala česká daňová správa na nespočet odborných dotazů, které prostřednictvím této komise přicházely z členských zemí IOTA v průběhu celého roku.

Česká daňová správa a CIAT

Podobně jako tomu je ve vztahu k IOTA, představoval rok 2010 pro českou daňovou správu plnění administrativních záležitostí vztahujících se k členství České republiky v CIAT. Šlo převážně o zajišťování pravidelných příspěvků uveřejněných na internetových stránkách CIAT. Dále, součástí této činnosti bylo i zpracování odborných odpovědí na dotazy přicházející ze Sekretariátu CIAT a vztahujících se nejen k problematice daní, ale rovněž i statutárním záležitostem CIAT.

c) Péče o vztahy s veřejností

Informace pro daňovou veřejnost

Hlavním informačním zdrojem, kde široká daňová veřejnost nalezne všechny informace související s činností české daňové správy způsobem umožňujícím dálkový přístup, jsou internetové stránky české daňové správy <http://cde.mfcr.cz>. I v roce 2010 bylo naším primárním cílem pokračovat v trendu zlepšování kvality, rozsahu, včasnosti a aktuálnosti zveřejňovaných informací.

V rámci klientského přístupu jsme umožnili veřejnosti anonymně se vyjádřit k činnosti daňové správy a zpřístupnili jsme na internetových stránkách české daňové správy novou službu, prostřednictvím které může veřejnost sdělit svůj názor na naši činnost. Veřejnost byla předem upozorněna, že služba neslouží k podání stížností nebo podnětů k zahájení daňového řízení.

Dalším důležitým zdrojem informací pro veřejnost jsou úřední desky územních finančních orgánů umístěné v jejich sídlech nebo úřadovnách, kde každý orgán zveřejňuje základní a důležité informace o své činnosti a umožňuje tak všem, kteří nemají stálou možnost internetu, přístup k informacím.

Již tradičně důležitým zdrojem informací pro veřejnost je osobní kontakt veřejnosti se správcem daně, a to jak v úředních hodinách, tak i mimo ně. V době podávání daňových

přiznání k dani z příjmů byly již tradičně rozšířeny úřední hodiny. Nepostradatelnou roli v informování veřejnosti je rovněž poskytování informací prostřednictvím informačních telefonních linek a zodpovídání písemných dotazů ze strany veřejnosti.

I v loňském roce naši odborníci, díky přetrvávajícímu zájmu ze strany daňové veřejnosti, vyjžděli v rámci informační kampaně k podávání daňového přiznání k dani z příjmů za zdaňovací období 2009 do vybraných měst a obcí, které projevíly o tuto službu zájem, aby tam na kontaktních místech usnadnili podání daňových přiznání, zejména k dani z příjmů fyzických osob.

Součástí informační kampaně bylo i celoplošné pořádání bezplatných seminářů pro veřejnost, které mělo za cíl podpořit elektronickou komunikaci s daňovou správou.

V rámci pozitivní prezentace přístupu české daňové správy k veřejnosti, zvláště k mladé generaci, uspořádaly vybrané finanční úřady několik dnů otevřených dveří, kde se studenti středních škol dozvěděli základní informace z daňové oblasti a mohli se „na vlastní oči“ přesvědčit o výhodnosti dobrovolného plnění daňových povinností.

Ocenění právnických osob

Tradičně, v roce 2010 již po osmé, uspořádalo Ministerstvo financí slavnostní vyhlášení právnických osob, které největší měrou přispěly do státního rozpočtu na dani z příjmů právnických osob. Akce se konala v reprezentačních prostorách Břevnovského kláštera dne 12. května. Symbolické ocenění a poděkování za příkladné plnění daňových povinností v roce 2009 převzali zástupci dvaceti právnických osob z rukou ministra financí Eduarda Janoty, náměstka ministra financí Petera Chrenka a vrchního ředitele Ústředního finančního a daňového ředitelství Jana Knížka.

VI. INFORMATIKA

a) Automatizovaný daňový systém (ADIS)

Automatizovaný daňový informační systém (ADIS) je aplikačně technickou podporou daňové správy s celorepublikovou působností včetně jednotné technické infrastruktury.

Aplikační verze programů se skládá z dílčích modulů pro zpracování daňových přiznání jednotlivých daní, z modulů společných průřezových činností, které jsou potřebné pro správu, evidenci, vybírání a vymáhání daní, převod finančních prostředků oprávněným příjemcům a z modulů nezbytné systémové podpory, včetně modulů pro elektronické zpracování písemností na Internetu české daňové správy a podpory služeb Daňového portálu. V oblasti správy daní zajišťuje i mezinárodní výměnu informací v rámci EU i OECD. Každoročně reaguje na legislativní změny nejen v oblasti daňových zákonů, ale i na ostatní změny v legislativě, které správu daní ovlivňují.

V rámci plánovaného rozvoje IS ADIS na období roku 2010 byly realizovány zejména úkoly související se změnami vyplývajícími z úprav legislativy a s rozvojem klientského přístupu daňové správy k daňové veřejnosti.

Zásadní vliv na rozvoj systému měl **zákon č. 280/2009 Sb., Daňový řád** (dále jen Daňový řád). Ustanovení tohoto zákona musela být implementována do všech daňových procesů. V průběhu roku probíhaly rozsáhlé analýzy. Základní změny jsou postupně zapracovávány

do aplikačního programového vybavení.

V oblasti **obecné správy daní** byly realizovány:

- dosud nezpracované změny plynoucí z **novel daňových zákonů** a ZSDP, zejména:
 - vyblokování úroku z prodlení v průběhu insolvenčního řízení, párování předpisů a plateb a převádění a vracení přeplatků v průběhu insolvenčního řízení;
 - dopracování promíjení úroku z prodlení za zdaňovací období;
 - změny ve výpočtu úroku z posečkání, se zohledněním dodatečného daňového přiznání;
- hlavní změny se týkají **zpracování změn dle Daňového řádu** oproti zákonu o správě daní a poplatků. Zcela zásadní změny byly provedeny v části automatizované podpory, která vychází z pořadí úhrady daně a úzce se váže k předepisování a k práci s úrokem z prodlení;

V oblasti **obecné správy daní – vymáhání** byly zapracovány:

- změny v PDF formulářích žádosti o doručování a žádosti o informace podle nařízení Komise č. 1179/2008;
- novela § 72 zástavní právo zákona č. 304/2009 Sb.;
 - zásadní změny ve vymáhání přinesl **Daňový řád**.

V oblasti **obecná správa – konkursy** bylo realizováno:

- automatizované zpracování zahraničních úpadekových řízení, zpracování přihlášky do zahraničního úpadekového řízení;
- nahrávání a zpracování vedlejších a servisních událostí z Insolvenčního rejstříku a jejich změny v insolvenční platformě ADIS.

V oblasti **kontrol** bylo realizováno zpracování změn v Centralizovaných výstupech a Výběru DS ke kontrole, pro výpočet kritérií rizikovosti daňových subjektů na GFŘ byly zapracovány podmínky sběru a přenosu dat a vytvořeny nové obslužné aplikace WWW pro "Rizikovost DS" na GFŘ, v daňových úlohách jsou poskytovány informace o rizikovosti DS a v souvislosti s rekonstrukcí primární úlohy Evidence kontrol na FÚ byly upraveny sestavy z Evidence kontrol.

Ve všech **daňových úlohách** probíhala každoroční implementace změn plynoucích z novel daňových zákonů pro zdaňovací období započaté v roce 2010 spojených s následnou úpravou daňových přiznání, vstupních i výstupních tiskopisů, výpočetních a kontrolních algoritmů. Rozsáhlou změnou bylo zapracování povinnosti v každém rozhodnutí uvádět odůvodnění. Implementace Daňového řádu měla zásadní vliv na úpravy ve zpracování daně z příjmů ze závislé činnosti a daně z příjmů vybírané srážkou, kdy tyto daně přechází z daní předepisovaných na daně vyměřované.

V rámci mezinárodní výměny informací v oblasti DPH došlo v roce 2010 k významným změnám, protože byly uvedeny do provozu dva zásadní projekty:

- **systém VIES** (VAT information exchange system = systém pro výměnu informací mezi členskými státy EU v oblasti DPH), který poskytuje správcům daně na FÚ podporu v oblasti kontrolní činnosti při správě DPH;
 - s platností od 1. 1. 2010 je souhrnné hlášení VIES na FÚ podáváno, až na zákonem stanovené výjimky, měsíčně, vždy výhradně elektronicky s tím, že oproti roku 2009 bylo rozšířeno o informace o dodávkách služeb;
 - v návaznosti na zkrácení období pro podání souhrnného hlášení byla zvýšena i četnost předávání informací mezi členskými státy. Měsíčně jsou předávány informace jednak z aktuálně podaných hlášení a navíc spontánně opravy, hlášené plátcí do ukončených období;
 - změnil se i formát předávaných dat. V souvislosti s vyhodnocením efektivity výsledků z prověřování rozdílů v pořízeném zboží u našich plátců bylo s platností od 1. čtvrtletí

2010 dočasně zastaveno systematické zpracovávání informací o pořízeném zboží doručeného z EU. Informace je i nadále správcům daně přístupná;

- na základě zkrácení období pro podání souhrnného hlášení VIES platného od 1. 1. 2010 bylo odpovídajícím způsobem upraveno datové rozhraní výstupů předávaných ČSÚ.
- **systém VAT Refund** (Vracení DPH plátcům v jiných členských zemích).
 - v rámci tohoto projektu byla zveřejněna internetová aplikace, která umožňuje tuzemským plátcům podat žádost o vrácení DPH do jiného členského státu EU. Tato aplikace pracuje automatizovaně, pouze přidělování přístupu do této aplikace vyřizují na základě žádosti místně příslušní správci daně;
 - žádosti o vrácení daně doručené recipročně z jiných států EU do ČR jsou přijímány na MF, po kontrole jsou automatizovaně přenášeny na FÚ Praha 1, který je zákonem pověřeným správcem k vyřizování těchto žádostí. V rámci IS ADIS pro FÚ je pro tuto činnost realizována aplikace, která bude užívána výhradně na FÚ Praha 1.

V oblasti **interních registrů subjektů ADIS:**

- na základě novely zákona 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů byla upravena aplikace pro zpracování dat z registru živnostenského podnikání;
- byly rozšířeny úlohy k registraci skupiny podle zákona o DPH o vystoupení člena ze skupiny a registrace po zrušení skupiny;
- z důvodu zveřejňování plátců DPH včetně adresy místa podnikání na stránkách Evropské komise byla vytvořena aplikace pro naplnění adres místa podnikání fyzických osob v celostátním registru daňových subjektů.

V oblasti **evidence písemností ADIS:**

- bylo navázáno na základní analýzu komunikace spisové služby IS ADIS s Informačním systémem datových schránek (ISDS), která byla provedena v roce 2009. Zcela základní varianta podpory pro **komunikaci s datovými schránkami** implementovaná v ADIS v roce 2009 byla postupně rozšiřována o další funkcionality, které urychlují a ulehčují práci uživatelů – automatizované zpracování strukturovaných i nestrukturovaných souborů došlých datovou schránkou;
- další úpravy v oblasti evidence písemností byly zavedeny v souvislosti s novelou zákona 499/2004 Sb., o archivnictví. Jednalo se zejména o zavedení **evidence vlastních písemností pouze v elektronické podobě**, jejich převod do archivního formátu PDF/A a jejich podepisování kvalifikovaným elektronickým podpisem s vloženým **kvalifikovaným časovým razítkem**. V souvislosti s tím byla nově nastavena přístupová práva k jednotlivým písemnostem;
- dále byly obnoveny práce na zavedení elektronického spisu, které byly v roce 2009 pozastaveny z důvodu prací na komunikaci s ISDS. Došlo k přehodnocení rozpracovaného stavu a jeho přizpůsobení novému Spisovému a skartačnímu řádu ÚFO, do něhož byly zapracovány dopady novely zákona o archivnictví (včetně navazujících vyhlášek) a zákona č. 280/2009 Sb., Daňový řád. Následně byla pilotně ověřena možnost automatizovaného zařazování některých typů písemností do spisu a jeho částí.

V oblasti **evidence daní** bylo rozšířeno internetové bankovníctví ABO–K o vytváření souboru pro ČNB ve formátu FS5, který kromě tuzemských příkazů k úhradě a k inkasu umožňuje podávat příkazy k euroúhradě a příkazy k úhradě do zahraničí. Systém EDA plně komunikuje s USP.

V oblasti **Systémových prací** na jednotlivých finančních úřadech, finančních ředitelstvích i na centrální úrovni proběhla migrace databázového serveru Informix Dynamic Server (IDS) na verzi 11.50. Důvodem bylo ukončení podpory a údržby provozovaného databázového serveru IBM IDS verze 10.00. Byla posílena kapacita diskových polí serverů ADIS na FÚ v těch

případech, kdy byl indikován kritický stav zaplnění. V rámci podepisování písemností na FÚ bylo zavedeno používání časových značek (nastavení komunikace s ICA TSA) a nových algoritmů zaručeného elektronického podpisu (RSA klíče min 2 048 bitů, hash typu SHA-2).

Pro potřeby sledovat a vyhodnocovat práci finančních úřadů byly vytvořena nová webová aplikace **Výkonnost FÚ**, která zajišťuje prostřednictvím sběru celého systému přesně definovaných ukazatelů potřebné informace.

Služby **Daňového portálu** byly rozšířeny o další informace z daňové informační schránky (posečkání a prominutí, údaj o průběžném saldu DIS, informace o účinnostech registrace, evidovaných účtech a adresách DS). Prostřednictvím daňového portálu komunikuje s finančními úřady v oblasti součinnosti již 7 bank (Komerční banka a.s., Česká spořitelna a.s., Citibank Europe plc., ING Bank N.V., UniCredit Bank Czech Republic a.s., Oberbank AG. a The Royal Bank of Scotland N.V.).

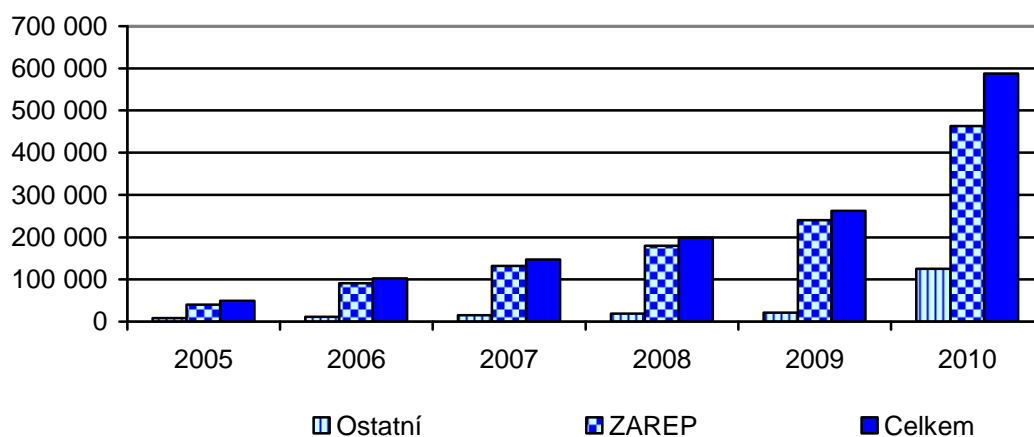
V rámci klientského přístupu daňové správy k daňovým subjektům každoročně dochází k úpravám a rozvoji aplikaci **pro elektronické podání písemností (EPO)**. Tato aplikace prošla dalšími úpravami směřujícími ke zvyšování uživatelského komfortu a to zejména postupným přechodem aplikace EPO na novou serverovou technologii, která snižuje nároky na konfiguraci PC uživatele, nevyžaduje instalaci speciálních programových komponent na PC a umožňuje vyplnění formulářů i v alternativních prohlížečích. Pro rok 2011 je připraven nový formulář Daňové přiznání k dani z nemovitostí. Dále jsou zveřejněny nově formuláře za zdaňovací období 2010 pro Přiznání k dani z příjmů fyzických osob, Přiznání k dani z příjmů právnických osob, Přiznání k dani silniční a Vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků. Formuláře, které jsou realizovány v serverové technologii, nesou označení „EPO2“, současně se zveřejněním formulářů byly na Daňovém portálu zveřejněny i nové struktury XML souborů, včetně schéma XSD.

V roce 2010 došlo k určité stagnaci počtu uživatelů žádajících o zřízení daňové informační schránky. Prostřednictvím aplikace EPO o zřízení této schránky požádalo celkem 6098 uživatelů, což je o 13 % osob méně než v roce 2009.

Samostatnou položkou elektronických podání jsou nově uskutečňovaná elektronická podání podle § 35d, odst. 5 a odst. 9, zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Těchto podání bylo uskutečněno do konce roku 2010 celkem téměř 2 700.

Z **Grafu č. 3 a Tabulky č. 46** vyplývá meziroční nárůst elektronických podání. Celkově bylo v roce 2010 podáno o 110 % více elektronických podání.

Graf č. 3: Počty elektronických podání

Tabulka č. 46

Počty elektronických podání		2006	2007	2008	2009	2010	Index (%)10/09
Daň z nemovitostí	1)	961	1 264	1 813	2 308	3 251	141
	2)	1 257	1 621	2 332	2 001	4 604	230
	3)	2 218	2 885	4 145	4 309	7 855	182
Daň z přidané hodnoty	1)	53 122	77 342	102 777	134 256	202 280	151
	2)	5 410	7 010	7 777	10 673	20 017	188
	3)	58 532	84 352	110 554	144 929	222 297	158
Souhrnné hlášení VIES	1)	2 931	4 615	6 224	8 246	94 949	1 151
	2)	414	456	498	714	88 644	12 415
	3)	3 345	5 071	6 722	8 960	183 593	2 049
Daň silniční	1)	4 830	7 577	10 123	12 561	15 782	126
	2)	1 671	1 459	1 634	1 690	2 300	136
	3)	6 501	9 036	11 757	14 251	18 082	127
Daň z příjmů FO	1)	3 105	5 573	8 217	10 454	12 516	120
	2)	2 149	3 619	5 628	4 858	6 321	130
	3)	5 254	9 192	13 845	15 312	18 837	123
Daň z příjmů PO	1)	2 613	4 670	6 674	9 314	12 427	133
	2)	289	411	554	716	1 051	147
	3)	2 902	5 081	7 228	10 030	13 478	134
Oznámení dle § 34 zákona o správě daní a poplatků	1)	80	158	172	201	270	134
	2)	40	68	70	85	83	98
	3)	120	226	242	286	353	123
Obecná podání	1)=3)	12 473	17 196	24 561	34 200	34 647	101
Hlášení platebního zprostředkovatele	1)	50	134	133	106	81	76
	2)	116	123	59	58	33	57
	3)	166	257	192	164	114	70
Vyúčtování daně z příjmů FO ze závislé činnosti a z funkčních požitků	1)	1 158	2 736	4 188	5 755	8 831	153
	2)	112	387	530	536	1 037	193
	3)	1 270	3 123	4 718	6 291	9 868	157
Daňová informační schránka	1)=3)	5 243	5 625	6 110	7 034	6 098	87
Daňový portál – služby	1)=3)	4 842	5 225	6 148	7 131	6 845	96
Podání státních orgánů a bank	1)=3)	–	–	2 740	9 139	13 287	145
Žádost o přístup do aplikace pro vrácení daně v rámci EÚ	1)=3)	–	–	–	12	5 518	45 983
Daň vybíraná srážkou	1)				1	6 200	620 000
	2)	–	–	–	–	755	–
	3)				1	6 955	695 500
Žádost dle § 35d zákona o daních z příjmů	1)					2 486	–
	2)	–	–	–	–	208	–
	3)					2 694	–
Celkem	1)	91 408	132 115	179 880	240 718	425 468	177
	2)	11 458	15 154	19 082	21 331	125 053	586
	3)	102 866	147 269	198 962	262 049	550 521	210

1) ZAREP – podání se zaručeným elektronickým podpisem, 2) Ost. – elektronické podání bez zaručeného elektronického podpisu, 3) Celkem

Další vývoj automatizovaného daňového informačního systému se zaměří zejména na následující oblasti:

- Úpravy systému vyplývající ze změn legislativy;
- Další úpravy a rozšíření systému vyplývající ze Spisového řádu územních finančních orgánů v návaznosti na zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů a vyhlášku č. 191/2009 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby a Národních standardů pro elektronické systémy spisové služby;
- Úpravy systému vyplývají se změn, které přináší zákon č. 199/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů a zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, jedná se především o zajištění IT podpory specializovaného finančního úřadu;
- Další fáze úprav systému vyplývají se změn, které přináší Daňový řád;
- Realizace elektronického systému žádostí o mezinárodní vymáhání, informace a doručování;
- Napojení IS ADIS na základní registry (Zákon o základních registrech);
- Přejít dalších elektronických podávání na serverové řešení;
- Rozvoj inteligentních elektronických formulářů pro elektronické podávání pro daňovou správu v aplikaci EPO ve vazbě na změny v legislativě;
- Další rozvoj projektu Daňový portál orientovaný na nové služby daňové veřejnosti;
- Rozvoj systému ve vazbě na připravovaný zákon o Finanční správě České republiky;
- Ve vazbě na harmonogram projektu JIM reagovat na změny vyplývající z sjednocování základu pro výběr daní, sociálního a zdravotního pojištění.

b) Automatizovaný vnitřní informační systém (AVIS)

Modulární informační systém AVIS je vyvíjen na základě potřeby ministerstva financí, finančních ředitelství a finančních úřadů, a to zástupců vnitřních správ a zástupců oddělení informatiky. Jedná se zejména o agendy, které lze rozdělit do pěti oblastí:

- **obslužné moduly** – Globální číselníky (GČ), Registr zaměstnanců (RZ), Generátor sestav (GS), Hot-line (HL), Hotfixátor;
- **účetní moduly** – Účetnictví a výkaznictví (PU), Pokladna (PO), Fakturace (FA), Smlouvy a objednávky (SO), Styk s bankou (SB);
- **rozpočtové moduly** – Rozpočet (RO), Investice (IN) – ** připraveny přístupy pro budoucí napojení na ISPROFIN, Obchodní případ (OP) – * využíván ke sledování čerpání aktuálních (živých) zakázek, vedení partnerů a poboček nevyhlašována zatím nová zakázka, proto nyní nevyužito hodnocení, ISPROFIN;
- **majetkové moduly** – Evidence majetku (EM), Účetní sklady;
- **nadstavbové moduly** – Servis, Spisová služba (SS), Datové schránky.

Během roku 2010 byly zapracovávány požadavky, které vyplynuly z provozu informačního systému AVIS^{ME} na všech finančních ředitelstvích a z legislativních úprav. Největší úprava v oblasti legislativy bylo dopracování daňové evidence pro DPH, která byla oddělena od účetní evidence. Velké změny v IS byly zahájeny na základě vyhlášky č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky, změny výkaznictví a zpracování vazby

na Centrální účetnictví státu a Centrální systém účetních informací státu.

Další vývoj probíhal také s ohledem na vznik Generálního finančního ředitelství k 1. 1. 2011. Databáze všech finančních ředitelství byly připravovány na sjednocení do jedné centrální databáze. Byly připraveny postupy pro sehrání platných smluv a pro sehrání majetku z jednotlivých finančních ředitelství.

K větším úpravám došlo v modulu rozpočet, který byl upraven pro potřeby komunikace se státní pokladnou. Také byl rozšířen o volitelný uživatelský číselník.

AVIS^{ME} představuje komplexní řešení problematiky vnitřního informačního systému organizační složky státu a účetní jednotky. Hlavních cílů projektu AVIS^{ME}, které byly stanoveny pro rok 2010, se podařilo dosáhnout.

Stav využití AVIS v roce 2010 uvádí **Tabulka č. 47**.

Tabulka č. 47

Finanční ředitelství	M o d u l *												
	RZ	GČ	RO	PU	FA	SB	PO	EM	SO	OP	IN	SS	HL
pro hl. m. Prahu	V	V	V	V	V	V	V	V	V	Č	Č	V	V
v Praze	V	V	V	V	V	V	V	V	V	Č	N	V	V
v Č. Budějovicích	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	N	V	V
v Plzni	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	N	V	V
v Ústí nad Labem	V	V	V	V	V	V	V	V	V	Č	N	V	V
v Hradci Králové	V	V	V	V	V	V	V	V	V	Č*	N**	V	V
v Brně	V	V	V	V	V	V	V	V	Č	Č	N	V	V
v Ostravě	V	V	V	V	V	V	V	V	Č	Č	N	V	V

V – využíván plně, N – dosud nevyužíván, Č – částečně využíván.

c) System VEMA

V roce 2010 byl upraven a rozšířen personální informační modul, který je provozován jak na ÚFDŘ, tak i na finančních ředitelstvích, finančních úřadech a vzdělávacích zařízeních. Změny byly provedeny v oblastech HR, PER, PAM, VZD, docházky a systému. Celkově bylo provedeno více než 40 úprav personálního systému, níže uvádíme nejdůležitější změny v aplikaci VEMA IS – HR:

- Oblast PER – Hodnocení zaměstnanců – byla aktualizovaná verze aplikačního a portálového řešení hodnocení zaměstnanců dle aktuálního Metodického pokynu k hodnocení zaměstnanců územních finančních orgánů Čj.: 48/51 453/2009 – 481.
- Oblast VZD – do plánu vzdělávání byla zapracována položka „plánované splnění“, tím umožnit komplexnější a jednoznačnější práci nad soubory plánovaných akcí. V „plánech vzdělávání“ zajistit sledování, jestli je zaměstnanec na akci, kterou má ve svém vzdělávacím plánu již naplánovánu. V přehledu zobrazit „aktuální procentní splnění plánu“ a „plánované procentní splnění plánu“, které počítá i s budoucími účastmi na akcích.
- Oblast HR – bezpečnostní model byl doplněn o smluvní vztahy, vytvoření synchronizačních procesů a funkce pro přesynchronizování vztahů. Dále byl doplněn bezpečnostní model o přímé nadřazené na základě synchronizace závislostí vtaů. Byl vytvořen systém automatického generování nových vět přístupů a spojení při přechodu zaměstnanců mezi finančními úřady nebo z FÚ na FR a opačně.

- Oblast SYS – umožnění rozdělení velkých zpráv při posílání přes KMOS na bloky a jejich sestavení při příjmu zpráv. Bylo umožněno automatické řízení způsobu přenosu na základě verzí komunikujících stran a paralelní zpracování více zpráv, a tím byly přenosy zefektivněny.
- Vznik Generálního finančního ředitelství – byla implementována kompletní instalace IS VEMA. Bylo vytvořeno řídicí datové prostředí s jednotnými tabulkami, číselníky a přístupy uživatelů. Bylo zabezpečeno sehrání dat z datových prostředí FŘ a GŘ, kontroly dat, duplicity, výpočet (ze stavu B), zapracování kontroly výpočtu na hodnoty vypočtené FŘ a GŘ. Také byly zapracovány úpravy výstupních dokumentů pro komplexní výstupy za celou organizaci (GFŘ).

d) Ostatní informační systémy

TaxTest

V roce 2010 proběhlo plnění 16. a 17. etapy vývoje systému TaxTest. Zpracování nových osnov – průřezové a aplikační kurzy, kurzy OSK a kurzy distančního vzdělávání.

Systém obsahuje aktuální kurzy pro vzdělávání nedaňových odborností pracovníků ÚFO a pro pracovníky obslužných činností:

- cenová kontrola
- finanční kontrola, resp. finanční revize
- kontrola účetnictví
- státní dozor loterií a jiných podobných her
- kontrola, zda jsou skladovány nebo prodávány pouze značené tabákové výrobky
- kontrola, zda je dodržován zákaz nabídky a prodeje lihovin a tabákových výrobků
- kontrola dodržování povinností při barvení a značkování minerálních olejů
- zjišťování neznačeného lihu
- pokladní (jak pro výběr daní v hotovosti, tak pro mzdové a další výplaty)
- účetní
- rozpočtáři
- pracovníci správy budov a majetku a BOZP
- personalisté včetně mzdových účetních a pracovníků v oblasti vzdělávání
- správci sítí a další pracovníci správy informačních technologií
- sekretářky

Nové osnovy pro procvičovací kurz OSK pro zkušené pracovníky (1. a/) a další distanční kurz OSK (1 c/ 3/)

Doplnění pedagogické vrstvy o stanoviska k judikátům (1. c/7/) a o pedagogické pomůcky, literatura (1. c/ 6/)

Stávající internetový modul vzdělávání veřejnosti byl doplněn o přehledy právní úpravy a veřejné metodiky ke správnému řízení. Technologická úprava aplikace spočívala v realizaci e-learningového řešení, podpoře plánování a nabídky kurzů včetně přihlašování frekventantů, úpravě aplikace pro práci s objekty potřebnými pro vzdělávání obslužných profesí, podpoře hodnocení pracovníků, rozšíření interface na personální systém a definitivním řešením on-line aktualizací.

Externí web české daňové správy

V roce 2010 pokračoval vývoj aplikací, které slouží pro uživatele externího webu České

Daňové Správy. Z webu ČDS je možno podávat elektronicky daňová přiznání a využívat další služby Daňového portálu ČDS. Je také nově možnost využít Interaktivních formulářů vybraných daňových tiskopisů. V roce 2010 pokračoval vývoj stránek ePODPORA, které poskytují uživatelskou podporu a informují o technických řešeních z oblasti aplikací Daňového portálu. V dlouhodobém průměru zaznamenává web ČDS více než 15 500 přístupů denně.

Intranet české daňové správy

V roce 2010 byly rozšířeny aplikace k podpoře a efektivnosti používání Intranetových stránek ČDS a došlo k povýšení platformy CMS RedDot a upgrade Live Serveru.

VII. PERSONALISTIKA

a) Stav zaměstnanců

Schválený počet zaměstnanců územních finančních orgánů k 1. 1. 2010 ve výši **15 598** byl stejný jako schválený počet zaměstnanců v roce 2009. K 1. 7. 2010 došlo ke snížení schváleného počtu zaměstnanců o **481** na **15 117**. Stalo se tak v souladu s usnesením vlády k materiálu „Dodatek k návrhu střednědobých výdajových rámců na léta 2010 až 2012“ a s vazbou na usnesení vlády č. 436 ze dne 25. 4. 2007 a č. 715 ze dne 8. 6. 2009, které se týkají snižování počtu funkčních míst ve státní správě a v souladu s rozhodnutím ministra financí. Uvolněná místa se ke konci roku 2010 již nenaplnovala, což se projevovalo i v některých následných ukazatelích.

Schválený počet zaměstnanců stanovený k 31. 12. 2010 na **15 117** zaměstnanců byl ke stejnému datu plněn na 97,5%. K nenaplnění tohoto ukazatele došlo z důvodu stanoveného snížení počtu zaměstnanců k 1. 4. 2011 o 640.

Tabulka č. 48

Plnění limitu počtu zaměstnanců ve fyzických osobách	2006	2007	2008	2009	2010
Schválený počet zaměstnanců k 1. 1.	15 660	15 861	15 598	15 598	15 598
Schválený počet zaměstnanců k 31. 12.	–	–	–	–	15 117
Evidenční počet zaměstnanců k 31. 12.	15 720	15 575	15 408	15 391	14 744
Podíl plnění (%)	99,1	98,1	98,8	98,7	97,5

Struktura zaměstnanců územních finančních orgánů v roce 2010 posuzovaná podle různých hledisek je uvedena v **Tabulkách č. 49 až 51**.

Průměrný věk zaměstnanců ÚFO v roce 2010 dosáhl výše **45,98 roků**. Z dlouhodobého pohledu má tento ukazatel velmi nepříznivý trend a trvale se zvyšuje. Za zvlášť alarmující je možné označit stále se snižující počet zaměstnanců ve věku do 30 let a ve věku od 31 do 40 let a naopak trvale narůstající počet zaměstnanců ve věku od 41 do 50 let a nad 50 let.

Tabulka č. 49

Základní přehled	Počet	Podíl (%)
Evidenční počet zaměstnanců k 31. 12. 2010	14 744	100,0
a) z hlediska organizačních složek:		
zaměstnanci řídicí složky finančních ředitelství	1 257	8,5
zaměstnanci finančních úřadů	13 385	90,8
zaměstnanci vzdělávacích zařízení	102	0,7
b) podíl odborných zaměstnanců	14 584	98,9
c) podíl žen	11 582	78,6
d) podíl zaměstnanců s VŠ vzděláním	5 331	36,2

Tabulka č. 50

Rozdělení zaměstnanců podle věku		Počet	Podíl (%)
Evidenční počet zaměstnanců k 31. 12. 2010		14 744	100,0
z toho	do 30 let	988	6,7
	od 31 do 40 let	3 381	22,9
	od 41 do 50 let	4 956	33,6
	nad 50 let	5 419	36,8

Tabulka č. 51

Přehled odborných zaměstnanců podle délky trvání pracovního poměru		Počet	Podíl (%)
Odborní zaměstnanci v pracovním poměru k 31. 12. 2010		14 584	100,0
z toho v pracovním poměru	více než 5 let	11 883	81,5
	od 1 roku do 5 let	2 441	16,7
	do 1 roku	260	1,8

b) **Obměna zaměstnanců**

Vývoj míry fluktuace (tj. podíl neplánovaných odchodů ke stavu zaměstnanců), který v roce 2009 zaznamenal významný pokles na 2,8%, měl v roce 2010 znovu nárůst na **3,7 %**. Nejnižší míru fluktuace v roce 2010 vykazovalo FŘ v Českých Budějovicích (1,8%), nejvyšší míra fluktuace je dlouhodobě na FŘ pro hl. m. Prahu (7,1%).

Tabulka č. 52

Počet nových a ukončených pracovních poměrů		2006	2007	2008	2009	2010
Počet zaměstnanců ke konci sled. období = evidenční počet zaměstnanců k 31. 12.		15 720	15 575	15 408	15 391	14 744
Nově uzavřené pracovní poměry		1 341	1 173	1 278	1 237	627
Ukončené pracovní poměry		1 080	1 220	1 389	1 245	1 278
z toho	Neplánované odchody	536	522	616	425	543
	Ostatní odchody	544	698	773	820	735
Míra fluktuace (%)		3,4	4,1	4,9	2,8	3,7

c) Odměňování

V průběhu roku 2010 přijala vláda svým usnesením č. 54 z 18. 1. 2010 návrh výdajových opatření k dodržení schváleného deficitu státního rozpočtu ČR na rok 2010 a dále usnesením č. 552 z 28. 7. 2010 návrh opatření k zabezpečení podílu deficitu veřejných rozpočtů na HDP ve výši 5,3%. Pro územní finanční orgány byla stanovena částka vázaných finančních prostředků na platy zaměstnanců v celkové výši 112 789 tis. Kč.

Vývoj platů ve sledovaném období byl z tohoto důvodu následující:

Tabulka č. 53

Plán, skutečnost a struktura platu	2006	2007	2008	2009	2010
Plánovaná výše průměrného měsíčního platu (Kč)	21 651	23 095	24 034	25 159	24 805
Průměrný měsíční plat (Kč)	21 878	23 442	24 376	25 599	25 794
Přiznaný průměrný tarifní plat (Kč)	18 085	19 630	19 801	20 553	20 723
Podíl přiznaného průměrného tarifního platu k průměrnému měsíčnímu platu (%)	82,7	83,7	81,2	80,3	80,3
Průměrná měsíční mzda zaměstnanců ve veřejné správě a obraně, sociálním zabezpečení dle ČSÚ */**	23 297	25 046	26 207	27 043	26 958

* údaje od roku 2006 v celé časové řadě jsou upraveny dle nového konceptu ČSÚ, dle klasifikace NACE Rev. 2.

** rok 2010 – dle předběžných výsledků

V průměrném měsíčním platu zaměstnance v roce 2010 zůstala zachována výše **podílu tarifního platu** jako v roce 2009 – **80,3%**, tj. **20 723 Kč**. Proti roku 2009 se v roce 2010 průměrný tarifní plat zvýšil o 170 Kč, tj. o 0,8%. Je nutné konstatovat, že podíl tarifního platu k průměrnému měsíčnímu platu stále vykazuje vysokou hodnotu, což nepříznivě ovlivňuje možnost uplatňovat motivační rozdíly v odměňování za kvalitní a mimořádnou práci zaměstnanců ÚFO.

d) Napadení pracovníků ÚFO

U zaměstnanců územních finančních orgánů dochází jak při výkonu pracovní činnosti, tak v souvislosti s ní, k případům verbálního i fyzického napadení.

Tabulka č. 54 uvádí statisticky zpracovaná data vztahující se k napadení pracovníků územních finančních orgánů v letech 2006–2010.

Tabulka č. 54

	2006	2007	2008	2009	2010
Napadení při výkonu zaměstnání	39	30	34	38	44
fyzické napadení	3	1	7	6	2
verbální napadení	36	29	27	32	42
Napadení pro výkon zaměstnání	10	13	9	12	7
fyzické napadení	2	0	0	1	0
verbální napadení	8	13	9	11	7
Ostatní případy*	3	3	6	7	4
fyzické napadení	1	3	3	1	0
verbální napadení	2	0	3	3	0
poškození majetku	–	0	0	3	4
CELKEM	52	46	49	57	55
fyzické napadení	6	4	10	8	2
verbální napadení	46	42	39	46	49
poškození majetku	–	0	0	3	4

* Ostatní případy – jsou případy fyzického i verbálního napadení pracovníků ÚFO, u kterých nelze prokázat, že byly vedeny v souvislosti s činností ÚFO.

e) **Vzdělávání zaměstnanců**

Profesní rozvoj pracovníků činných v oblasti správy daní a oblastech se správou daní souvisejících je realizován v souladu se schválenou koncepcí celoživotního vzdělávání pracovníků územních finančních orgánů. Prostřednictvím komplexního vzdělávacího systému byly předávány, osvojovány a upevňovány vědomosti, dovednosti a hodnotové postoje pracovníků územních finančních orgánů, a to hlavně v oblasti výkonu správy daní. Vzdělávací cíle byly dosahovány na základě vzdělávacích programů, tvořících ucelený systém. Studium mělo formu prezenční, kombinovanou a distanční a bylo rozpracováno do učebních plánů a učebních osnov.

Vzdělávání pracovníků územních finančních orgánů prezenční formou je realizováno ve dvou vzdělávacích zařízeních územních finančních orgánů, a to Vltava ve Smilovicích a Přehrada v Pozlovicích. Celková denní kapacita vzdělávacích zařízení činí 330 míst. Ke studiu mohou frekventanti používat kvalitně vybavenou knihovnu a pracovní a učební pomůcku TaxTest. Tato pomůcka je pracovníkům územních finančních orgánů k dispozici také v lokální formě na jednotlivých finančních ředitelstvích, ale také ve formě intranetové. Vedle vzdělávání realizovaného prezenční formou je také využíváno vzdělávání formou e – learningu. Jazyková příprava pracovníků územních finančních orgánů probíhá v garanci finančních ředitelství.

Je připravován projekt na čerpání finančních prostředků z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. Projekt bude zaměřený na vzdělávání pracovníků územních finančních orgánů. Klíčovými aktivitami projektu by mělo být:

- Vytvoření odborných vzdělávacích programů a následné proškolení většího počtu pracovníků české daňové správy v těchto programech.
- Vytvoření jazykových vzdělávacích programů zaměřených na odbornou daňovou a účetní terminologii a následné proškolení pracovníků České daňové správy v těchto programech.
- Školení nového Daňového řádu.
- Výchova pracovníků veřejné správy v komunikaci s občanskou veřejností.
- Zajištění technické a provozní kapacity pro vzdělávání v regionech (pronájem nových

prostor určených ke vzdělávání pracovníků České daňové správy a logistika jejich maximálního využívání).

Projekt navazuje v některých klíčových aktivitách na projekt Modulární systém dalšího profesního vzdělávání v oblasti daňové správy, který byl v roce 2008 úspěšně zrealizován ve spolupráci s MPSV. Pro MV byl zpracován návrh Projektového záměru, dále byla k projektu zpracována Projektová karta, kde byly klíčové aktivity upřesněny. Podle vývoje jednání s MV bude upřesněna celková finanční alokace projektu a jeho harmonogram.

VIII. HOSPODAŘENÍ DAŇOVÉ SPRÁVY

a) Příjmy ÚFO

Schválený rozpočet **příjmů** na rok 2010 ve výši 1 391 915 tis. Kč nebyl k 31. 12. 2010 upraven. Skutečné plnění rozpočtu celkových příjmů ve výši 1 855 498 tis. Kč znamená překročení rozpočtu o 463 583 tis. Kč, tj. jeho plnění na 133,3%.

Daňové příjmy (závazný ukazatel) jsou součástí rozpočtu příjmů územních finančních orgánů od počátku roku 2009 (byly převedeny z kapitoly VPS). Plnění daňových příjmů (správních poplatků) ve výši 1 313 776 tis. Kč k 31. 12. 2010 představuje 100,8 % jejich rozpočtu.

Plnění **nedaňových příjmů, kapitálových příjmů a přijatých transferů celkem** (závazný ukazatel) ve výši 541 722 tis. Kč představovalo v roce 2010 překročení rozpočtu o 453 613 tis. Kč. Po odpočtu mimorozpočtových prostředků převedených na příjmové účty ve výši 558 tis. Kč byl rozpočet nedaňových a kapitálových příjmů překročen o 453 055 tis. Kč.

Z hlediska druhového třídění příjmů dle rozpočtové skladby se na plnění rozpočtu **nedaňových příjmů** ve výši 538 126 tis. Kč podílely zejména přijaté sankční platby, tj. příjmy, které přešly do rozpočtu územních finančních orgánů z kapitoly VPS s účinností od 1. ledna 2009. Přijaté sankční platby k 31. 12. 2010 činily 500 715 tis. Kč, tj. 834,5 % rozpočtu. Zároveň tyto příjmy činí 93,0 % nedaňových příjmů. Jedná se o příjmy nahodilé, jejichž vývoj lze jen těžko předvídat. Nerovnoměrnost plnění tohoto druhu příjmů je patrná i z porovnání procentuelního plnění rozpočtu tohoto druhu příjmů u jednotlivých finančních ředitelství (od 341,1 % u FR v Brně do 2 122,1 % u FR pro hlavní město Prahu).

Objemově významné jsou i příjmy z pronájmu majetku, které činily 21 891 tis. Kč, tj. 121,6 % celkového rozpočtu, především z důvodu valorizace nájemného v závislosti na míře inflace za předcházející rok. Oproti roku 2009 jsou příjmy z pronájmu majetku nižší o 1 422 tis. Kč, neboť ve 4. čtvrtletí roku 2009 byly v důsledku důrazných úsporných opatření ukončeny nájemní smlouvy na nebytové prostory v budově Skloexport v Liberci, která je na základě usnesení vlády ze dne 2. července 2008 č. 816 připravena k prodeji, dosud proběhlo několik neúspěšných kol výběrového řízení na prodej objektu.

Ostatní nedaňové příjmy ve výši 12 086 tis. Kč, tj. 174,6 % celkového rozpočtu, tyto příjmy jsou o 1 666 tis. Kč nižší než v loňském roce, tj. o 12,1 %. Příjmy zahrnují například množstevní slevy České pošty za poštovné spotřebované v roce 2009, přijaté platby za vyúčtování služeb energií r. 2009, pojistné náhrady, úhradu exekučních nákladů a náhradu nákladů soudních a správních řízení.

Téměř dvojnásobné plnění oproti rozpočtu dosahují příjmy z vlastní činnosti, které

v r. 2010 činily 296 tis. Kč, tj. 193,5 % celkového rozpočtu. Významnou složkou těchto příjmů jsou odměny členům věřitelského výboru (zaměstnancům FR) zastoupených u soudu. Tyto příjmy jsou o 41 tis. Kč vyšší, než v roce 2010, tj. o 16,1%.

Kapitálové příjmy představovaly částku 1 628 tis. Kč a jejich plnění činilo 293,9 % celkového rozpočtu. Plnění souviselo zejména s prodejem vyřazených osobních automobilů. Oproti loňskému roku jsou vykázané kapitálové příjmy vyšší o 210 tis. Kč, tj. o 14,8%.

Vykázaný objem nedaňových, kapitálových příjmů a přijatých transferů ovlivnily nerozpočtované příjmy v seskupení položek převody z vlastních fondů ve výši 1 968 tis. Kč. Tyto příjmy tvořily prostředky převedené na příjmové účty začátkem roku 2010 z depozitních účtů. Jsou o 520 tis. Kč vyšší než v loňském roce.

b) Výdaje ÚFO

Schválený rozpočet **výdajů** územních finančních orgánů (závazný ukazatel) ve výši 7 324 872 tis. Kč byl k 31. 12. 2010 rozpočtovými opatřeními v souhrnu zvýšen o 190 993 tis. Kč na 7 515 865 tis. Kč. Skutečné **celkové výdaje** rozpočtu k 31. 12. 2010 činily 7 424 143 tis. Kč (98,8 % upraveného rozpočtu). Proti roku 2009 byly výdaje loňského roku o 559 545 tis. Kč nižší (tj. o 7,0%), běžné výdaje byly nižší o 509 147 tis. Kč (tj. o 6,6%) a kapitálové výdaje byly nižší o 50 398 tis. Kč (tj. o 20,1%).

Čerpání rozpočtu výdajů ÚFO významně ovlivnila usnesení vlády ze dne 18. ledna 2010 č. 54 a ze dne 28. července 2010 č. 552, na jejichž základě byly zavázány prostředky v rozpočtu výdajů, a to v rozpočtu územních finančních orgánů v celkové výši 199 135 tis. Kč a v rozpočtové rezervě vedené v rozpočtu Ministerstva financí v celkové výši 110 709 tis. Kč.

Běžné výdaje

Schválený rozpočet celkových **běžných výdajů** ve výši 7 232 073 tis. Kč byl v roce 2010 zvýšen o 182 749 tis. Kč. Upravený rozpočet ve výši 7 414 822 tis. Kč byl k 31. 12. 2010 čerpán na 97,4 % (v roce 2009 byl upravený rozpočet běžných výdajů čerpán na 100,1%).

Mzdové prostředky včetně příslušenství tvořily 86,2 % běžných (neinvestičních) výdajů, samotné platy a ostatní platby za provedenou práci 63,5 % běžných (neinvestičních) výdajů.

Mzdové prostředky na platy zaměstnanců jsou rovny částce přidělené ze státního rozpočtu (čerpání na 100,0%).

Průměrný plat 25 794 Kč znamená 104,0 % plnění rozpočtovaného průměrného platu. Ve srovnání s loňským rokem se průměrný plat zvýšil o 194 Kč.

Čerpání prostředků na **ostatní platby za provedenou práci** představovalo 14 190 tis. Kč, tj. 100,0 % celkového rozpočtu. Vázání těchto výdajů činilo 1 237 tis. Kč. Čerpány byly výdaje zejména na základě dohod s externími zaměstnanci na zajištění odborných činností, a to především dohod o provedení práce (různé jednorázové opravy a údržba budov, odměny lektorům za školení zaměstnanců) a dohod o pracovní činnosti (údržbáři, topiči a uklízečky), a na odstupné. Na odstupném vyplatily územní finanční orgány částku 5 848 tis. Kč.

Ukazatel regulace zaměstnanosti – **počet zaměstnanců** (v průměrném přepočteném počtu) k 31. 12. 2010 činil 14 768 zaměstnanců. Nenaplněno zůstalo v průměrném přepočteném počtu 589 pracovních míst. Počet zaměstnanců územních finančních orgánů pro rok 2010 byl k 1. 7. 2010 snížen o 238 zaměstnanců, tj. z 15 598 v roce 2009 na 15 360 v roce 2010. Na základě rozhodnutí porady vedení Ministerstva financí č. 17 ze dne 11. května 2010 bylo

5 systemizovaných míst a souvisejících výdajů přesunuto ve prospěch Ministerstva financí. Tím se v přepočteném počtu snížil počet zaměstnanců na 15 357. Již od počátku roku nebyla obsazována pracovní místa uvolněná zaměstnanci, kteří ukončili pracovní poměr z důvodu odchodu do starobního důchodu, na rodičovskou dovolenou aj. V počtu neobsazených pracovních míst se projevuje i vliv snížených pracovních úvazků některých zaměstnankyň.

Zákonné pojistné a příděly do FKSP odpovídá vývoji mzdových prostředků, pojistné i příděly do FKSP jsou čerpány na 100%.

Ostatní běžné výdaje včetně IT činily celkem 994 591 tis. Kč, tj. 99,5 % celkového rozpočtu a 75,4 % skutečných výdajů roku 2009, tj. o 324 049 tis. Kč méně.

Objemově největší položku ostatních běžných výdajů představovaly výdaje za **nákupy služeb** (seskupení 516), které k 31. 12. 2010 činily 484 177 tis. Kč, tj. 48,7 % ostatních běžných výdajů. Oproti roku 2009 byly tyto výdaje nižší o 172 756 tis. Kč. K poklesu výdajů došlo téměř u všech položek, nejvýrazněji na položkách 5169 – ostatní služby (o 84 359 tis. Kč, jedná se většinou o služby zajišťované smluvně, k výraznému poklesu čerpání došlo především v důsledku zavedení razantních úsporných opatření, vypovězení, popř. úpravě smluv na zajišťování služeb ostrahy, úklidu (snížení četnosti) apod. a především úplným zrušením poskytování příspěvku zaměstnavatele na stravné) a 5161 – služby pošt.

Objemově významnou položkou ostatních věcných výdajů jsou výdaje za **spotřebu vody, paliv a energie** ve výši 198 307 tis. Kč, tj. 19,9 % ostatních běžných výdajů. Ve srovnání s rokem 2010 byly výdaje v této skupině položek v loňském roce nižší o 8 603 tis. Kč. Pokles výdajů je důsledkem razantního omezování spotřeby energií v důsledku zavedení úsporných opatření, které je však zčásti negováno dlouhou topnou sezónou na počátku roku a růstem cen energií.

V rámci **ostatních nákupů** (150 689 tis. Kč) byly výrazně nejvyšší výdaje za **opravy a udržování** hrazené jednak v rámci programů reprodukce majetku, kde se jednalo o opravy a údržbu výpočetní techniky, jednak mimo programy – opravy a údržba budov, zařízení, služebních aut a ostatního majetku. Ve srovnání s rokem 2009 byly v loňském roce výdaje za údržbu nižší o 21 772 tis. Kč, tj. o 16,8 % a činily 108 202 tis. Kč. Opravy a údržba budov finančních ředitelství a finančních úřadů byly výrazně omezeny v důsledku nedostatku finančních prostředků, což se však může negativně projevit v dalším období.

Mimorozpočtové zdroje

V rámci čerpání běžných výdajů mimo programy reprodukce majetku byly čerpány mimorozpočtové zdroje (191 tis. Kč), přijaté pojistné náhrady (183 tis. Kč) a nároky z nespotebovaných výdajů (117 876 tis. Kč).

Běžné výdaje programového financování jsou komentovány v rámci výdajů ICT.

Čerpání kapitálových výdajů

Vývoj kapitálových výdajů v rozpočtu ÚFO

Veškeré **kapitálové výdaje a výdaje určené na financování IT** (kapitálové i běžné výdaje) jsou čerpány výhradně v rámci programů reprodukce majetku.

Tabulka č. 55

(v tis. Kč)

	Kapitálové výdaje
Schválený rozpočet na r. 2009	221 209
Schválený rozpočet na r. 2010	92 799
Rozdíl (navýšení +; snížení -)	-128 410
Skutečnost r. 2009	250 757
Skutečnost r. 2010	200 359
Rozdíl (navýšení +; snížení -)	-50 398

Výdaje na tituly reprodukce majetku

V roce 2010 byly výdaje programového financování určeny na následující tituly:

112V11 Pořízení, obnova a provozování ICT územních finančních orgánů;

112V12 Rozvoj a obnova materiálně technické základny územních finančních orgánů.

Ve schváleném rozpočtu výdajů územních finančních orgánů na rok 2010 bylo na **programy reprodukce majetku** (průřezový závazný ukazatel) určeno celkem 249 719 tis. Kč, z toho 92 799 tis. Kč kapitálových výdajů. Výdaje na financování titulů reprodukce majetku zahrnují ve schváleném rozpočtu na rok 2010 nejen veškeré kapitálové výdaje, ale v titulu 112V11 také část běžných výdajů (z celkového objemu schválených ostatních běžných výdajů ve výši 926 901 tis. Kč bylo na programové financování rozpočtováno 156 920 tis. Kč).

Upravený rozpočet programového financování je proti schválenému rozpočtu o 44 711 tis. Kč vyšší, z toho kapitálové výdaje se zvýšily o 8 244 tis. Kč a běžné výdaje jsou vyšší o 36 467 tis. Kč.

Kromě prostředků státního rozpočtu byly do financování programů reprodukce majetku k 31. 12. 2010 zapojeny také nároky z nespotřebovaných výdajů (NNV) (113 599 tis. Kč) a mimorozpočtové zdroje (191 tis. Kč).

V rámci programů reprodukce majetku bylo v roce 2010 ukončeno celkem 9 projektů stavebního charakteru (rozšíření administrativních prostor, odstranění havárií hygienického a technického charakteru, rekonstrukce vlastních objektů), 8 projektů reprodukce investiční vybavenosti, jimiž je v působnosti jednotlivých finančních ředitelství zajišťována obnova služebních vozidel, strojů a zařízení, a 1 akce realizovaná z prostředků FKSP (nákup nápojových automatů).

Výdaje ÚFO na ICT

Tabulka č. 56

(v tis. Kč)

Přehled o hospodaření ÚFO s prostředky na ICT v r. 2010						
(titul 112V11)						
Výdaje	Rozpočet schválený	Rozpočet upravený	Skutečné čerpání k 31. 12. 2010			
			Čerpání rozpočtu	Čerpání NNV	CELKEM	% plnění
	1	2	3	4	5=3+4	6=5/2
Běžné	156 920	193 387	186 541	6 100	192 641	99,6
Kapitálové	41 527	60 584	57 815	374	58 189	96,0
CELKEM	198 447	253 971	244 356	6 474	250 830	98,7

Významný podíl na celkovém rozpočtu programově financovaných výdajů mají **výdaje na výpočetní a komunikační techniku (ICT)**.

Rozpočet kapitálových výdajů byl použit na:

servery a jejich příslušenství	18 175 tis. Kč
vybavení serveroven	1 769 tis. Kč
datové a současně telefonní a silové sítě (výdaje za komunikace)	24 304 tis. Kč
PbÚ a jejich příslušenství	2 550 tis. Kč
PC a jejich příslušenství	290 tis. Kč
systémy EZS a EPS	10 961 tis. Kč
projekční a prezentační technika	140 tis. Kč
celkem	58 189 tis. Kč

Rozpočet běžných výdajů byl čerpán takto:

ADIS	146 232 tis. Kč
AVIS	60 tis. Kč
VEMA	0 tis. Kč
TAXTEST	0 tis. Kč
Ostatní	2 580 tis. Kč
IS celkem	148 872 tis. Kč
+ komunikace	37 669 tis. Kč
celkem ICT 112 111	186 541 tis. Kč

Následující **Tabulka č. 57** ukazuje vývoj příjmů a výdajů ÚFO v letech 2006–2010.

Tabulka č. 57

(v tis. Kč)

Rok	PŘÍJMY celkem	VÝDAJE (skutečnost k 31. 12. daného roku)			
		Celkem	Kapitálové (investiční)	Běžné (neinvestiční)	Na jednoho zaměstnance
2006	42 518	7 234 856	293 798	6 941 058	463
2007	31 645	7 635 423	335 421	7 300 002	488
2008	50 363	7 928 825	488 791	7 440 034	515
2009	1 956 276	7 983 688	250 757	7 732 931	521
2010	1 855 498	7 424 143	200 359	7 223 784	503

c) Vyhodnocení nákladovosti a efektivity

Interpretace ukazatelů nákladovosti a efektivity veřejné služby je obtížná. Vývoj efektivity a nákladovosti územních finančních orgánů ukazují **Tabulky č. 58 až 60**.

V **Tabulce č. 60** jsou uvedeny upravené ukazatele o nákladovosti daňové správy, které jsou plně srovnatelné s jinými zeměmi (do celkové částky upraveného daňového inkasa za daňovou správu jsou promítnuty i nadměrné odpočty a vrácení DPH a vrácení daně spotřební).

Tabulka č. 58

Základní ukazatele (v tis. Kč)					
	2006	2007	2008	2009	2010
Daňové příjmy celkem v tom:	513 726 000	576 506 000	606 664 861	522 237 038	547 975 947
kap. 398 – VPS	513 726 000	576 506 000	606 664 861	520 933 983	546 662 171
kap. 312 – MF	0	0	0	1 303 055	1 313 776
Nedaňové příjmy kap. 312 – MF	42 518	31 645	50 363	653 221	541 722
PŘÍJMY CELKEM	513 768 518	576 537 645	606 715 224	522 890 259	548 517 669
VÝDAJE CELKEM	7 234 856	7 635 423	7 928 825	7 983 688	7 424 143
z toho: běžné výdaje	6 941 058	7 300 002	7 440 034	7 732 931	7 223 784
VÝDAJE (bez tvorby RF)	7 057 547	7 458 474	7 928 825	7 983 688	7 424 143
z toho: běžné výdaje	6 905 875	7 269 592	7 440 034	7 732 931	7 223 784
POČET zaměstnanců	15 619	15 629	15 379	15 330	14 768

Tabulka č. 59

Efektivnost (v Kč) – ve vztahu k výdajům bez tvorby rezervního fondu					
Příjmy na	2006	2007	2008	2009	2010
1 Kč výdajů	72,80	77,30	76,52	65,49	73,88
1 zaměstnanec	32 893 816	36 888 966	39 450 889	34 108 954	37 142 312
Nákladovost (v Kč) – ve vztahu k výdajům bez tvorby rezervního fondu					
Výdaje na	2006	2007	2008	2009	2010
100 Kč příjmů	1,37	1,29	1,31	1,53	1,35
1 zaměstnanec	451 857	477 220	515 562	520 789	502 718
Běžné výdaje na	2006	2007	2008	2009	2010
1 zaměstnanec	442 146	465 135	483 779	504 431	489 151

Tabulka č. 60

Základní ukazatele (v tis. Kč)					
	2006	2007	2008	2009	2010
PŘÍJMY CELKEM	513 768 518	576 537 645	606 715 224	522 890 259	548 517 669
nadměrné odpočty DPH	210 711 000	239 899 000	261 624 000	216 776 596	230 864 533
vratky daně spotřební	40 000	20 000	2 000	2 386	620
UPRAVENÉ PŘÍJMY	724 519 518	816 456 645	868 341 224	739 669 241	779 382 822
VÝDAJE (bez tvorby RF)	7 057 547	7 458 474	7 928 825	7 983 688	7 424 143
Nákladovost (v Kč) – ve vztahu k výdajům bez tvorby rezervního fondu					
Výdaje na 100 Kč	2006	2007	2008	2009	2010
upravených příjmů	0,97	0,91	0,91	1,08	0,95

Pozn.: případné rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování.

IX. KONTROLNÍ A DOHLÍDKOVÁ ČINNOST

a) Inspekce

V průběhu roku 2010 oddělení Inspekce řešilo **celkem 20 podání** vztahujících se k činnosti územních finančních orgánů, z toho 12 anonymních. Podání byla prošetřena podle § 175 a souvisejících ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a Postupu při vyřizování stížností, petic a podnětů na Ministerstvu financí, který je stanoven Směrnicí č. 7/2005. Předmětem podání občanů byly stížnosti a podněty na způsob jednání a chování pracovníků územních finančních orgánů, v některých případech i podezření z korupce.

Přehled počtu podání směřujících proti jednotlivým územním finančním orgánům a podle věcného zaměření je uveden v následující **Tabulce č. 61**.

Tabulka č. 61

Přehled počtu podání podle věcného zaměření stížností			
Zaměření stížností	CELKEM vyřízené stížnosti	FŘ	FÚ
Chování a jednání	15	5	10
Korupce	5	–	5
Celkem	20	5	15

Z tabulky vyplývá, že oddělení Inspekce prošetřilo celkem **15 podání** vůči zaměstnancům **finančních úřadů**, z toho **pět anonymních podnětů** doručených v listinné podobě poukazovalo na **možné korupční jednání**. Prověřením se oznámené informace nepotvrdily ve třech případech. Dvě podání byla klasifikována jako částečně důvodná, neboť korupční podezření se neprokázalo, ale nedostatky v činnosti finančních úřadů byly zjištěny. Zbývajících **10 podání** se vztahovalo zejména **k nevhodným pracovním a mezilidským vztahům** na pracovišti. Kontaktním údajem byla označena pouze čtyři podání, šest bylo anonymních. Prověřením bylo zjištěno jedno podání částečně důvodné, osm nedůvodných a jedno důvodné.

Ve vztahu **k finančním ředitelstvím** bylo prošetřeno **pět podání**, z toho jedno anonymní. Na základě provedeného šetření žádné z nich nebylo důvodné.

Shrnutí způsobu vyřízení všech stížností zobrazuje **Tabulka č. 62**.

V porovnání počtu podání roku 2010 s rokem 2009 nedošlo k žádným větším rozdílům. Celkový počet stížností v roce 2010 lze hodnotit jako srovnatelný s rokem 2009. Pouze oblast korupčních podezření se snížila v roce 2010 o tři oznámení oproti roku 2009.

V průběhu roku 2010 bylo oddělením Inspekce Ministerstva financí uskutečněno na všech osmi finančních ředitelstvích šetření, zaměřené na hospodárnost provozu motorových vozidel, používaných pro služební účely. Ke zjištěným nedostatkům byla přijata opatření, kterými byly stanoveny konkrétní úkoly k jejich odstranění.

Tabulka č. 62

Přehled počtu podání podle způsobu vyhodnocení			
Způsob vyhodnocení	CELKEM řešených stížností	FŘ	FÚ
Důvodné	1	–	1
Částečně důvodné	3	–	3
Nedůvodné	16	5	11
Celkem	20	5	15

b) Stížnosti vyřizované na ÚFO dle § 175 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád

V roce 2010 bylo na územních finančních orgánech celkem přijato **192 stížností**. Dle § 175 zákona č. 500/2004 Sb. bylo řešeno **180 stížností**, z toho **2 stížnosti** byly vzaty zpět a **1 stížnost** byla postoupena na MF. Detailnější informace o oprávněnosti stížností jsou uvedeny v následující **Tabulce č. 63**.

Tabulka č. 63

Oprávněnost stížností vyřizovaných dle § 175 zákona č. 500/2004 Sb.			
Oprávněnost stížností	CELKEM	Na činnost	
		FŘ	FÚ
		6	171
Důvodná	7	0	7
Částečně důvodná	21	1	20
Nedůvodná	149	5	144
Ostatní *	3		

* Ostatní: jedná se o stížnosti, které byly postoupeny na MF či vzaty zpět.

X. SVOBODNÝ PŘÍSTUP K INFORMACÍM

Územní finanční orgány zveřejňují povinné informace podle ustanovení § 5 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, ve svých sídlech a úřadovnách na všeobecně přístupném místě a též způsobem umožňujícím dálkový přístup. O své činnosti v oblasti poskytování informací za předcházející kalendářní rok zveřejňují územní finanční orgány podle ustanovení § 18 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím výroční zprávu. **Tabulka č. 64** uvádí souhrnnou informaci za územní finanční orgány za rok 2010.

Tabulka č. 64

Svobodný přístup k informacím			
Počet	CELKEM	FŘ	FÚ
podaných žádostí o informaci	139	31	108
vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti	16	1	15
podaných odvolání proti rozhodnutí	7	1	6
opisů podstatných částí rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace	3	1	2
stížností podaných podle § 16a	2	2	–

Důvody podání stížnosti: Nesouhlas s výší stanovené úhrady za poskytnutí informací.

Způsob vyřízení stížnosti:

- Stížnosti bylo vyhověno a informace byla poskytnuta.
- Stížnost byla shledána nedůvodnou a výše úhrady byla potvrzena.

Opisy podstatných částí rozsudku soudu:

- Rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 5 As 64/2008–155:
Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 30. dubna 2008 se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení. Prominutí daně či příslušenství daně podle § 55a odst. 1 zákona o správě daní a poplatků, ať již zaplacené či jen splatné, je proto nutno považovat za poskytnutí veřejných prostředků ve smyslu § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím.
- Rozsudek Krajského soudu v Plzni č.j. 57 Af 37/2010–203:
Rozhodnutí FŘ a FÚ se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení. ... Finančnímu úřadu nařizuje soud ve lhůtě do 5 dnů od právní moci tohoto rozsudku poskytnout žalobci informace požadované v žádosti ze dne 6. 11. 2006 o daňových úlevách poskytnutých podle § 55a zákona o správě daní a poplatků v kalendářním roce 2005.
- Městský soud v Praze č.j. 5 Ca 281/2007 – 59:
Žaloba zamítnuta jako nedůvodná, protože požadovaná informace byla ve skutečnosti názorem (úvahou, hodnocením), který se podle zákona o svobodném přístupu k informacím neposkytuje.

V souvislosti se soudním řízením v oblasti poskytování informací dle zákona o svobodném přístupu k informacím nebyly vynaloženy žádné výdaje.

Další informace vztahující se k uplatňování zákona o svobodném přístupu k informacím lze nalézt na internetových stránkách české daňové správy <http://cds.mfcr.cz>.

XI. ZÁVĚR

V roce 2011 čekají daňovou správu zásadní organizační změny, které mají směřovat k vytvoření podmínek pro vznik jednoho inkasního místa pro příjmy veřejných rozpočtů (Projekt JIM), a to na základě úkolů vyplývajících z usnesení vlády č. 1336/2008. Předpokládá se radikální snížení počtu finančních úřadů, resp. zrušení finančních ředitelství a přechod na dvoustupňovou soustavu daňové správy, převod kompetencí k výběru pojistného na sociální a zdravotní pojištění z České správy sociálního zabezpečení, resp. zdravotních pojišťoven na JIM (stávající výdajové kompetence ČSSZ a zdravotních pojišťoven by jim měly zůstat zachovány) a převod fiskálních kompetencí celních orgánů na JIM (zejména výkon správy spotřebních daní). To přinese zvýšení nároků na činnost správců daně zejména v oblasti daní z příjmů fyzických osob, která je s odvody na zdravotní a sociální pojištění provázána.

V roce 2011 se do inkasa daně z příjmů právnických osob bude nepříznivě promítat nerovnoměrný průběh hospodářského cyklu v roce 2010. Zatímco v některých odvětvích se již ve druhé polovině roku 2010 začalo projevovat mírné oživení (výroba automobilů a komponentů pro automobilový průmysl), v ostatních významných odvětvích převládala stagnace (výroba a rozvod elektřiny, těžba hnědého uhlí, potravinářský průmysl), popřípadě i pokračující pokles produkce (stavebnictví, výroba stavebních hmot, hutnictví, těžba černého uhlí). V roce 2011 bude nejnáročnějším úkolem zajištění správy daně z příjmů právnických osob s nižšími počty zaměstnanců územních finančních orgánů.

Rok 2010 je možné charakterizovat jako rok hospodářské recese, což se odrazilo nejen v oblasti mezinárodních daňových vztahů, ale i v rozsahu poskytovaných služeb daňové veřejnosti.

Přesto se snažila česká daňová správa si udržet svůj aktivní přístup, a to jak v oblasti mezinárodní spolupráce daňových správ, tak i v oblasti služeb poskytovaných daňové veřejnosti.

Možnost sdílet a vyměňovat si informace, zkušenosti, nové řešení a postupy v oblasti činnosti daňové správy je každou moderně fungující daňovou správou považováno za cennou devizu, která významným způsobem přispívá v boji proti daňovým únikům. Rovněž tak změna přístupu k daňovému poplatníkovi, větší rozsah informovanosti a podpora elektronické komunikace s daňovou správou je ten správný směr, kterým se moderně fungující daňové správy ubírají.

I N F O R M A C E

o činnosti Celní správy České republiky

za rok 2010

I. ÚVOD

Celní správa ČR, stejně jako celá česká státní správa, plnila své úkoly v roce 2010 ve složitém socioekonomickém prostředí, kdy hospodářská recese a posléze vládní program rozpočtové odpovědnosti, zahrnující i snižování rozpočtových výdajů veřejné sféry, se zásadním způsobem odrazily ve snížení provozních a investičních výdajů. Celní správa ČR byla přesto schopna, díky svým racionalizačním a úsporným opatřením, plně zajistit výkon všech svých kompetencí a plnit své zákonné povinnosti. Současně se však naléhavě ukázalo, že je nezbytné urychlit plánovaný strategický proces řízení změn – modernizaci. Ve stávající organizační struktuře, včetně dosud osvědčených a zažitých způsobů řízení, již nebude v následujícím období při vyčerpaných vnitřních rezervách dále možné zvyšovat výkon a efektivitu.

Celní správa ČR proto redefinovala svoji vizi a poslání a chce být v budoucnu vnímána jako organizace moderní, strategicky a procesně řízená, orientovaná na kvalitu, výkonnost a efektivitu. Svě tradice a dobré jméno chce nadále úspěšně obhajovat na partnerském principu s ostatními institucemi české státní správy, zejména bezpečnostními sbory, ale i profesionálním klientským přístupem k hospodářským subjektům cestou snižování jejich administrativní zátěže na nezbytně nutnou míru a podporou jejich konkurenceschopnosti na evropských i světových trzích.

Celní správa ČR věnovala ve vnějších vztazích pozornost zahraniční spolupráci, především s celními správami Evropské unie a koncepci integrovaného systému kontrol a dohledu – reformy KDP. Od tohoto projektu je politickou reprezentací očekáváno zvýšení akceschopnosti při výkonu dohledových a kontrolních funkcí, důslednější prosazování ekonomických zájmů státu, ale i lepší ochrana občanů, spotřebitelů a společných hospodářských zájmů EU. K tomu je nezbytné rozvíjet a přizpůsobovat moderní formy řízení lidských zdrojů, zejména odborný a znalostní potenciál.

Strategické cíle Celní správy ČR jsou dlouhodobě realizovány v prostředí kontinuálních změn podmínek i úkolů, počínaje realizací přístupu k Evropské unii, přes vstup do schengenského prostoru a konče naplňováním cílů vládní strategie Efektivní veřejná správa a přátelské veřejné služby („Smart Administration“) pro roky 2007-2015. Hlavní úkoly v roce 2010 souvisely s postupnou realizací úkolů Projektu JIM - priority programového prohlášení vlády vzešlé z voleb v roce 2010 a paralelně probíjecí modernizace CS. Nosným úkolem v roce 2010 proto bylo připravit kvalitní legislativní návrh modernizace, pro přechod na dvoustupňový model uspořádání a řízení struktury celních orgánů, který bude tvořen jedním ústředním orgánem podřízeným Ministerstvu financí, 14ti celními úřady v sídlech krajů a jedním celním úřadem pro hraniční problematiku Praha - Ruzyně. Organizační rámec a legislativní návrh nového zákona o Celní správě ČR byl koncem roku 2010 Ministerstvem financí schválen a předložen do vnějšího připomínkového řízení. V roce 2010 byla rovněž zahájena přípravná etapa vlastního Projektu Modernizace, zejména byla uskutečněna Studie proveditelnosti, která aktualizovala procesní model, definovala cílový stav nové organizační struktury a analyzovala možné přínosy a rizika přechodu ze tří na dvoustupňovou strukturu řízení. V oblasti vnitřních procesů, byla velká pozornost věnována zejména zavádění procesního řízení, metod měření výkonnosti a optimalizace lidských zdrojů. V průběhu roku byla podána Žádost o finanční podporu z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost (Výzva č. 59, prioritní osa Posilování institucionální kapacity a efektivnosti veřejné správy) pro Projekt Komplexní zavedení procesního řízení a procesní optimalizace v Celní správě ČR, která byla řídicím orgánem Ministerstva vnitra schválena a projekt je připraven do realizační fáze.

Působnost celní správy je vymezena zejména zákonem o celní správě č. 185/2004Sb., Celním kodexem Společenství (NR a EP 2913/92, celním zákonem č. 13/1993Sb. a zákonem č. 353/2003Sb, o spotřebních daních. Její kompetence jsou dále součástí dalších více než 100 právních předpisů.

Zaměření činnosti a plán strategických cílů Celní správy České republiky na rok 2010 byly projednány a schváleny na gremiální poradě v prosinci 2009. Současně celní správa řešila zásadní otázky své existence.

II. VÝSLEDKY CELNÍHO A DAŇOVÉHO ŘÍZENÍ

Na účtech CS ČR byly k 31. 12. 2010 vedeny celní a daňové příjmy v celkové výši 143 016,6 mil. Kč (není zde započítán odvod cla do EU ve výši 4 712,3 mil. Kč). Nejvyšší podíl 96,6 % na celkových příjmech vykazuje inkaso vnitrostátní spotřební daně, inkaso dělené správy se na příjmech podílí 2,2 % a příjmy vyplývající z dovozu 1,2 %. V porovnání s rokem 2009 došlo k nárůstu inkasa celkových příjmů CS o 7 107,6 mil. Kč.

Tabulka č. 01: Zůstatky na účtech CS k 31.12.2010

(v mil. Kč)

Název účtu	Příjmy			
	z dovozu	vnitrostátní SPD	vnitrostátní ostatní	celkem
Daň z přidané hodnoty	-34,2			-34,2
SPD z vína	4,7	314,8		319,5
SPD z minerálních olejů		83		83
SPD z lihu a lihovin	34,3	687,6		722,0
SPD z piva	25,2	6 498,2		6 523,4
SPD z tabákových výrobků	0,3	4 296,9		4 297,2
SPD z tabákových nálepek	-0,5	40,2		39,7
Vratky-ozbrojeným silám cizích států		42		42
Vratky-zelená nafta		427,0		427,0
Vratky-pro výrobu tepla		-1,4		-1,4
Vratky-ostatní benzíny		-1		-1
Vrácení daně osobám s imunitou		679,0		679,0
Clo před vstupem do EU		-605,5		-605,5
Clo po vstupu do EU*		-20,5		-20,5
Správní poplatky		-12,2		-12,2
Příslušenství	13,0			13,0
Ostatní příjmy	1 648,2			1 648,2
Blokové pokuty na místě zaplacené	6,5			6,5
Pokuty v řízení správním	15,5		18,1	33,6
Dělená správa - ostatní			0,0	0,0
Daň z elektřiny			386,9	386,9
Daň z plynů			502,0	502,0
Daň z pevných paliv			2 199,4	2 199,4
Vrácení daně z elektřiny		1 417,9		1 417,9
Vrácení daně z plynů		1 338,8		1 338,8
Vrácení daně z pevných paliv		494,5		494,5
Pokuty zákonů č 13/1997 Sb. a 111/1994 Sb.		-0,1		-0,1
		-0,1		-0,1
		0,0		0,0
			0,0	0,0
Celkem	1 713,1	138 197,2	3 106,4	143 016,6

*) v této částce není započítán výběr cla do EU

1. VÝVOJ CELNÍCH A DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ

a) Celní a daňové příjmy související s dovozem zboží

Dovozem zboží se rozumí jeho dodání ze zemí, které nejsou součástí Společenství. Celní předpisy jasně vymezují podmínky vzniku celního dluhu, stejně jako případy, kdy je vyměřována a vybírána daň ze spotřebních daní (dále jen „SPD“) a daň z přidané hodnoty (dále jen „DPH“). Je nutné poznamenat, že stále přetrvává trend snižování celních sazeb a to zejména vůči zemím zařazeným mezi rozvojové nebo nejméně rozvojové. Příjmy z dovozu jsou zobrazeny v tabulce čl. 2. Předpokládaný příjem státního rozpočtu pro rok 2010 z výběru cla byl stanoven na 1 300 mil. Kč. Skutečný příjem z cla dosáhl částky 1 661,2 mil. Kč, což představuje splnění na 127,8 %.

Tabulka č. 02: Porovnání vývoje příjmů cla a daní v roce 2009 a 2010

(v mil. Kč)

Rok	2009	2010	2010/2009 rozdíl	2010/2009 index
-----	------	------	------------------	-----------------

Rok	2009	2010	2010/2009 rozdíl	2010/2009 index
DPH	148,3	-34,2	-182,5	×
SPD celkem	69,5	64,0	-5,5	92,1
z toho SPD: z vína	3,5	4,7	1,2	134,7
z minerálních olejů	52,2	34,3	-17,8	65,8
z lihu a lihovin	19,0	25,2	6,2	132,6
z piva	0,5	0,3	-0,2	65,4
z tabákových výrobků	-5,6	-0,5	5,1	×
Clo celkem *	1 396,8	1 661,2	264,4	118,9
- z toho: před vstupem do EU	5,1	13,0	7,9	254,9
po vstupu do EU	1 391,7	1 648,2	256,5	118,4
Správní poplatky	2,7	6,5	3,8	239,4
Příslušenství	12,4	15,5	3,1	124,9
Příjmy úhrnem	1 629,8	1 713,1	83,3	105,1

* v této částce není započítán výběr cla do EU

b) Inkaso a vratky spotřebních daní

Celkové inkaso SPD (včetně dovozu a po odečtení vrácené SPD) za hodnocené období je vyjádřeno v tabulce č. 3. Výnos těchto daní v porovnání k roku předchozímu činí navýšení o 7 222,5 mil. Kč, tj. o 5,5 %.

Předpokládaný celkový příjem státního rozpočtu pro rok 2010 ze spotřebních daní byl stanoven na 149,2 mld. Kč. Skutečný příjem spotřební daně za rok 2010 činil 138,3 mld. Kč, což znamená, že celní správa splnila na 92,7 %.

Tabulka č. 03: Porovnání vývoje příjmů spotřebních daní v roce 2009 a 2010 (v mil. Kč)

Inkaso spotřebních daní				
Druh spotřební daně	2009	2010	2010/2009 rozdíl	2010/2009 index
SPD z vína a meziproductů	325,7	319,5	-6,2	98,1
SPD z minerálních olejů	81 599,8	83 722,0	2 122,2	102,6
SPD z lihu a lihovin	6 937,4	6 523,4	-414,0	94,0
SPD z piva	3 438,7	4 297,2	858,5	125,0
SPD z tabákových výrobků a nálepek	37 704,0	42 466,8	4 762,8	112,6
Daň z elektřiny	1 387,0	1 417,9	30,9	102,2
Daň ze zemního plynu a dalších plynů	1 285,1	1 338,8	53,7	104,2

Daň z pevných paliv	508,5	494,5	-14,0	97,2
Celkem	133 186,2	140 580,1	7 393,9	105,6
VRATKY				
Druh spotřební daně				
Vrácení SPD z min.olejů /technické benziny/	-564,9	-605,5	-40,6	107,2
Vrácení SPD z min.olejů /zelená nafta/	-1 559,2	-1 679,0	-119,8	107,7
Vrácení SPD z min.olejů /dle § 56a SPD/	-11,1	-20,5	-9,4	184,7
Vrácení daně ozbr.silám NATO	-0,02	-1,4	-1,38	7 000,0
Vrácení daně osobám s diplomat.imunitou	-12,0	-12,2	-0,2	101,7
Vrácená daň z elektřiny osobám s imunitou	-0,07	-0,06	0,01	85,7
Vrácená daň z plynů osobám s imunitou	-0,06	-0,07	-0,01	116,7
Vrácená daň z pev. paliv osobám s imunitou	0	0	0	x
Celkem	-2 147,4	-2 318,7	-171,4	108,0
Celkové čisté inkaso	131 038,9	138 261,4	7 222,5	105,5

* v této tabulce nejsou zahrnuty daňové příjmy realizované územními finančními orgány.

• Spotřební daň z minerálních olejů

Skutečný výnos spotřební daně z minerálních olejů za rok 2009	79 464,6 mil. Kč
Skutečný výnos spotřební daně z minerálních olejů za rok 2010	81 415,6 mil. Kč
Rozdíl oproti roku 2009	1 951,0 mil. Kč
Odhad celkového výnosu uvedený ve státním rozpočtu 2010	88 600,0 mil. Kč
Rozdíl oproti odhadu ze státního rozpočtu 2010.....	-7 184,4 mil. Kč
Rozdíl oproti roku 2009	2,5%
Rozdíl oproti odhadu státního rozpočtu 2010	-8,1%

V komoditě minerální oleje bylo v roce 2010 inkasováno celkem 81,41 mld. Kč, což představuje nárůst o 1,96 mld. Kč oproti inkasu v roce 2009 (+ 2,47 %). I přes tento faktický meziroční nárůst inkasa se odhadovaného výnosu ve výši 88,60 mld. Kč nepodařilo dosáhnout (- 7,19 mld. Kč).

Od 1. 1. 2010 došlo k navýšení sazeb daně u motorových benzinů, ostatních benzinů a leteckých pohonných hmot benzinového typu a dále u středních olejů a těžkých plynových olejů z 11 840 Kč/1000 l na 12 840 Kč/1000 l (u benzinů), resp. z 9 950 Kč/1000 l na 10 950 Kč/1000 l (u středních olejů a těžkých plynových olejů), tj. cca o 9%.

Důvody nenaplnění SR u této komodity lze spatřovat v několika oblastech. V průběhu roku 2010 ekonomický růst ČR stagnoval pod vlivem obecné hospodářské krize a vzhledem k vysoké ceně pohonných hmot, na níž mají rozhodující podíl zvýšené sazby spotřební daně, se nákup pohonných hmot především pro nákladní dálkovou dopravu trvale přesunuje z České republiky do okolních států, v nichž jsou prodejní ceny motorové nafty nižší (mnohdy až o 4,- Kč), než v ČR. Z těchto zemí dominuje především Slovensko, nicméně ceny motorové nafty jsou aktuálně nižší např. i v Polsku, Rakousku nebo Švýcarsku. Další faktor představují daňové úniky, zapříčiněné nelegálními dopravami zejména motorové nafty do ČR některými subjekty ve volném daňovém oběhu s následným uvedením na trh prostřednictvím nekontaktních obchodních společností a daňové úniky způsobené nelegálními dopravami zejména formových nebo základových olejů, které jsou pak spolu s biopalivy (MEMK) nelegálně přimíchávány do motorové nafty a následně distribuovány na vybrané čerpací stanice (přidávané formové oleje ani biopaliva nejsou zatíženy spotřební daní). Tímto způsobem nelegálně vyráběné směsi pak z trhu vytlačují kvalitní, oficiálně prodávanou, zdaněnou motorovou naftu, což má za následek nižší prodej legálních výrobků a tím i nižší

inkaso daně. Na výši inkasa měly dále vliv vratky, které byly v porovnání s vratkami v roce 2009 vyšší o cca 119 mil. Kč.

- **Spotřební daň z lihu a z lihovin**

Skutečný výnos spotřební daně z lihu a lihovin za rok 2009	6 937,4 mil. Kč
Skutečný výnos spotřební daně z lihu a lihovin za rok 2010	6 523,4 mil. Kč
Rozdíl oproti roku 2009	-414,0 mil. Kč
Odhad celkového výnosu uvedený ve státním rozpočtu 2010	7 500,0 mil. Kč
Rozdíl oproti odhadu ze státního rozpočtu 2010.....	-976,6 mil. Kč
Rozdíl oproti roku 2009	-6,0%
Rozdíl oproti odhadu státního rozpočtu 2010	-13,0%

V komoditě líh činil příjem SR ze spotřební daně za leden až prosinec roku 2010 celkem 6,53 mld. Kč, což v porovnání se stejným obdobím loňského roku znamená pokles o 0,44 mld. Kč, resp. o 6,26 %. Plnění odhadu státního rozpočtu na rok 2010 dosáhlo u této komodity 87,05 % celkového předpokládaného ročního výnosu.

Od 1. 1. 2010 došlo v této komoditě k navýšení sazeb daně, a to z 26 500 Kč/hl etanolu na 28 500 Kč/hl etanolu s výjimkou destilátů z pěstitelského pálení, kde došlo ke zvýšení z 13 300 Kč/hl etanolu na 14 300 Kč/hl etanolu, tzn. v průměru o cca 9%.

Vývoj příjmů spotřební daně v komoditě líh zaznamenal v průběhu roku 2010 značné výkyvy. Výrazný nárůst příjmů v prvním čtvrtletí 2010 byl zapříčiněn předzásobením trhu v závěrečných měsících roku 2009, před očekávaným zvýšením sazby spotřební daně z lihu, platné od 1. 1. 2010, kdy spotřební daň byla daňovými subjekty odvedena v lednu a únoru 2010 (v komoditě líh není předzásobení před změnou sazby daně – na rozdíl od legislativní úpravy předzásobení u tabákových výrobků – regulováno). V následujícím období naopak došlo k opačnému jevu a měsíční inkasa daně poklesla.

Mezi hlavní příčiny nenaplnění odhadu SR v této komoditě patří zřejmě nižší spotřeba lihovin (v souvislosti s probíhající ekonomickou krizí), náhrada lihovin substitučními výrobky a svou negativní roli dále sehrály daňové úniky. V případech daňových úniků lze za rizikovou oblast považovat též problematiku pěstitelského pálení, vzhledem k nižší sazbě spotřební daně. V období od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010 činilo inkaso daně v rámci pěstitelského pálení 475 934 131,- Kč, což po přepočtení představuje celkem 3 463 706 litrů destilátu (kdy inkaso za měsíce leden a únor 2010 vychází z předcházející nižší sazby daně, vyměřené v listopadu a prosinci 2009).

- **Spotřební daň z vína a meziproductů**

Skutečný výnos spotřební daně z vína a meziproductů za rok 2009	325,7 mil. Kč
Skutečný výnos spotřební daně z vína a meziproductů za rok 2010	319,5 mil. Kč
Rozdíl oproti roku 2009	-6,2 mil. Kč
Odhad celkového výnosu uvedený ve státním rozpočtu 2010	300,0 mil. Kč
Rozdíl oproti odhadu ze státního rozpočtu 2010.....	19,5 mil. Kč
Rozdíl oproti roku 2009	-1,9%
Rozdíl oproti odhadu státního rozpočtu 2010	6,5%

V komoditě víno a meziproducty, jež z pohledu příjmu státního rozpočtu nepatří mezi nosné komodity, bylo v roce 2010 inkasováno celkem 0,32 mld. Kč, což ve srovnání se

shodným obdobím loňského roku představuje pokles o 0,006 mld. Kč (- 1,78 %). Vzhledem k tomu, že odhad celkového výnosu uvedený ve státním rozpočtu pro rok 2010 činil pouze 0,30 mld. Kč, lze konstatovat, že došlo k jeho překročení o 0,02 mld. Kč (+ 6,63 %). Přestože obliba a spotřeba výrobků podléhajících spotřební dani z vína a meziproductů na daňovém území České republiky neustále mírně stoupá, nebyly ve výnosu daně dané komodity zaznamenány významné výkyvy. Tato situace je způsobena skutečností, že roste zejména spotřeba tzv. tichých vín, podléhajících spotřební dani ve výši 0,-Kč/hl.

• **Spotřební daň z piva**

Skutečný výnos spotřební daně z piva za rok 2009	3 438,7 mil. Kč
Skutečný výnos spotřební daně z piva za rok 2010	4 297,2 mil. Kč
Rozdíl oproti roku 2009	858,5 mil. Kč
Odhad celkového výnosu uvedený ve státním rozpočtu 2010	4 700,0 mil. Kč
Rozdíl oproti odhadu ze státního rozpočtu 2010.....	-402,8 mil. Kč
Rozdíl oproti roku 2009	25,0%
Rozdíl oproti odhadu státního rozpočtu 2010	-8,6%

V komoditě pivo bylo v roce 2010 inkasováno celkem 4,30 mld. Kč, což ve srovnání se shodným obdobím loňského roku představuje nárůst o 0,86 mld. Kč (+ 24,97 %). Přestože s účinností od 1. 1. 2010 došlo u dané komodity ke zvýšení sazby spotřební daně o 33,33 %, odhadovaného výnosu ve výši 4,70 mld. Kč se nepodařilo dosáhnout (- 0,40 mld. Kč). Na vzniku této situace se podílí zejména trend stagnace prodeje piva, přetrvávající i v průběhu celého roku 2010. Tento trend bude pravděpodobně pokračovat i v roce následujícím. Dalším faktorem majícím vliv na stagnující daňové výnosy je trvale rostoucí obliba a spotřeba piv nealkoholických. Významnou úlohu v této komoditě současně zaujímá postupně rostoucí produkce regionálních značek malých nezávislých pivovarů (včetně restauračních minipivovarů), zdaňovaná sníženou sazbou daně, a to na úkor produkce tradičních výrobců.

• **Spotřební daň z tabáku a tabákových výrobků**

Skutečný výnos spotřební daně z tabáku za rok 2009	37 704,0 mil. Kč
Skutečný výnos spotřební daně z tabáku za rok 2010.....	42 466,8 mil. Kč
Rozdíl oproti roku 2009	4 762,8 mil. Kč
Odhad celkového výnosu uvedený ve státním rozpočtu 2010	44 900,0 mil. Kč
Rozdíl oproti odhadu ze státního rozpočtu 2010.....	-2 433,2 mil. Kč
Rozdíl oproti roku 2009	12,6%
Rozdíl oproti odhadu státního rozpočtu 2010	-5,4%

V komoditě tabákových výrobků došlo s účinností od 1. února 2010 ke zvýšení sazeb daně u cigaret a tabáku ke kouření, a to v průměru o cca 4,5% oproti sazbám, účinným do 31. 1. 2010. Minimální sazba daně u cigaret byla stanovena na 2,01 Kč/kus a procentní část dvousložkové sazby daně na 28 %, a 1,07 Kč/kus (předcházející minimální sazba účinná do 31. 1. 2010 byla 1,92 Kč/ kus, resp. 28% a 1,03 Kč/kus u sazby dvousložkové), sazba daně u tabáku ke kouření a ostatního tabáku byla stanovena na 1.340,- Kč/kg (z původní sazby 1.280,- Kč / kg, účinné do 31. 1. 2010).

V roce 2010 inkasovala CS ČR jako správce daně v komoditě tabákových výrobků celkem 42,47 mld. Kč, což představuje nárůst 4,77 mld. Kč (+12,65%) oproti inkasu v roce 2009. Plnění plánovaného odhadu inkasa ve výši 44,90 mld. Kč se i přes výrazně vyšší inkaso oproti roku 2009 nepodařilo dosáhnout (-2,53 mld. Kč). V souvislosti se změnou sazeb daně u cigaret a tabáku k 1. 2. 2010 současně u jednotlivých výrobců a dovozců tabákových

výrobníků nedošlo ani k výraznému předzásobení tabákovými nálepkami a v průběhu celého roku 2010 žádný z významných dovozců ani výrobců tabákových výrobků výrazně nezvýšil ceny cigaret ani tabáku.

- **Energetické daně**

Skutečný výnos energetických daní za rok 2009	3 180,5 mil. Kč
Skutečný výnos energetických daní za rok 2010	3 251,1 mil. Kč
Rozdíl oproti roku 2009	70,6 mil. Kč
Odhad celkového výnosu uvedený ve státním rozpočtu 2010	3 200,0 mil. Kč
Rozdíl oproti odhadu ze státního rozpočtu 2010	51,1 mil. Kč
Rozdíl oproti roku 2009	2,2%
Rozdíl oproti odhadu státního rozpočtu 2010	1,6%

V komoditě ekologických daní převýšilo v roce 2010 celkové inkaso SR odhad příjmů o cca 50 mil. Kč. Odhad příjmů z daně z elektřiny, daně ze zemního plynu a některých dalších plynů byl mírně překročen (o 0,2 mld. Kč u daně z elektřiny, resp. o 0,04 mld. u daně ze zemního plynu a některých dalších plynů). Odhad příjmu z daně z pevných paliv zůstal nesplněn (o 0,15 mld. Kč). Příčinou mohou být daňové úniky, neboť (na rozdíl od ostatních komodit) nejsou u dodavatelů a odběratelů instalovány měřiče, usnadňující kontrolu plnění daňové povinnosti ze strany správce daně.

c) Odvod z tradičních vlastních zdrojů (clo) do rozpočtu EU

Mezi tzv. tradiční vlastní zdroje Společenství zařazujeme mimo jiné druhy příjmů i clo a to ve výši 75% cla vyměřeného v členské zemi. Do EU bylo za rok 2010 odvedeno 4 712,3 mil. Kč. Ve srovnání s minulým rokem došlo k nárůstu o 353,8 mil. Kč. Na odděleném účtu B, který vyjadřuje částky cla, které jsou buď zpochybněny, nebo u nichž absentuje institut zajištění cla, byla na konci roku 2010 evidována částka 332,2 mil. Kč, což je o 143,1 mil. Kč více než v roce 2009.

Neuhrazené clo na konci roku 2010 činilo celkem 352,5 mil. Kč. Nedoplatky na cle činí 295 mil. Kč, z toho ostatní neuhrazené clo, které není dosud splatné z důvodu ulehčení plateb, činí 57,5 mil. Kč.

d) Dělená správa

Na základě zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, a s následnými legislativními změnami dalších právních předpisů, vykonávají celní orgány tzv. dělenou správu. Z hlediska rozsahu této agendy se jedná o nutnost sledování legislativních změn v právních předpisech, množství přebíraných rozhodnutí od jiných správních orgánů, jejich zpracování, následné vybírání a vymáhání peněžitého plnění.

V období od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010 bylo celními úřady v rámci dělené správy zaevidováno 605 633 předpisů v celkové hodnotě 3 998 mil. Kč. Ve srovnání s rokem 2009 došlo k navýšení počtu zaevidovaných předpisů o 23420, tj o 4 %. Od počátku výkonu dělené správy celními orgány (r. 2006), vzrostl počet ročně zaevidovaných předpisů o 128 026, tj. o 27%.

Z předpisů zaevidovaných v roce 2010 bylo vybráno a vymoženo peněžité plnění ve výši 2 767 mil. Kč. V počtu 2 755 předpisů v celkové výši 74 mil. Kč byly povoleny úhrady ve splátkovém režimu, u 14-ti předpisů bylo povoleno posečkání v celkové výši 5 mil. Kč.

Na celkové výši nedoplatků v dělené správě mají stejně jako v minulém období největší podíl nedoplatky z pokut udělených Policií ČR. V roce 2010 bylo předáno Policií ČR 503 016 blokových pokut na místě neuhrazených a pokut ve správním řízení v celkové výši 493 345 785 Kč, což je o 1,74 % více než v roce 2009. Celkový nárůst počtu předaných

blokových pokut od roku 2006 činí 22 %. Procento vymožených pokut se zvyšuje přímo úměrně s délkou časového období. Z celkového počtu uložených pokut v r. 2010 bylo vybráno a vymoženo 296 412 případů, což činí 59%. Pokuty uložené policií ČR a předané celním úřadům v roce 2006 jsou vymoženy z 76%.

Jedním z faktorů zvyšujících úroveň nedoplatků pokut ve správním řízení jsou pokuty udělené Policií ČR cizím státním příslušníkům. V roce 2010 bylo předáno k vymáhání celním úřadům 60 012 pokut uložených cizincům v celkové hodnotě 78 mil. Kč. Vzhledem k tomu, že neexistují právní předpisy zajišťující mezinárodní spolupráci v oblasti vymáhání peněžitého plnění v rámci dělené správy, jsou tyto pokuty, pokud subjekt nezaplatí dobrovolně, většinou nevymahatelné. V průběhu roku 2010 bylo u cizích státních příslušníků vybráno a vymoženo 24 094 pokut v celkové výši 26 mil. Kč.

Dalším důvodem vzniku nedoplatků je stále častější ukládání pokut mladistvým, nezaměstnaným a bezdomovcům. Tyto pokuty jsou prakticky nevymahatelné.

Na základě žádostí jednotlivých ukladatelů v rámci institutu obecného správce daně (§ 106 zákona č. 500/2004 Sb., Správní řád, ve znění pozdějších předpisů) byla celní správa v roce 2009 požádána o vymáhání 3 591 rozhodnutí v celkové výši 11 mil. Kč.

2. DAŇOVÉ A CELNÍ NEDOPLATKY

a) Rozbor pohledávek a nedoplatků v celním řízení k 31.12.2010

Výkaz pohledávek a nedoplatků cla a daní vyměřených v rámci celního řízení je zpracováván odborem 24 GŘC na základě podkladů z celních úřadů a celních ředitelství každý měsíc ke dni účetní závěrky, tj. k poslednímu dni v měsíci. Čtvrtletně nebo dle potřeby je zpracováván rozbor nedoplatků cla a daní vyměřených v rámci celního řízení podle druhu vyměřené pohledávky včetně oblasti vymáhání.

Pro účel zpracování rozboru se pohledávkou rozumí neuhrazená částka splatného cla, daní a poplatků včetně příslušenství bez ohledu na zákonnou lhůtu splatnosti. Po uplynutí lhůty splatnosti se stává tato neuhrazená pohledávka nedoplatkem.

Celková výše pohledávek činila ke dni 31.12.2010 částku 5 128 698 tis. Kč. V této sumě pohledávek jsou zahrnuty nejen pohledávky a nedoplatky vzniklé neuhrazením cla a daní za zboží propuštěné do režimu volného oběhu, případně po skončení režimu s dočasným osvobozením od cla, ale i pohledávky předepsané platebními výměry za nedodání zboží v režimu tranzit, celní dluhy vyměřené dodatečnými platebními výměry a platebními výměry vydanými na základě následných kontrol, kdy u těchto případů není zajištěn celní dluh, a neuhrazené pohledávky, kdy deklarant měl povolení nezajišťovat celní dluh. Jsou zde zahrnuty také platební výměry na úrok z prodlení a penále při nedodržení zákonné lhůty splatnosti celního dluhu.

Ke dni 31.12.2010 činí stav nedoplatků cla a daní vyměřených v rámci celního řízení celkem 5 023 190 tis. Kč. Z toho podle druhu vyměřeného rozpočtového příjmu:

Clo	591 055 tis. Kč
Daň z přidané hodnoty	1 461 348 tis. Kč
<u>Spotřební daně.....</u>	<u>2 574 797 tis. Kč</u>

Nedoplatky cla a daní vyměřených v rámci celního řízení.....	4 627 200 tis. Kč
Příslušenství: penále, úroky	297 107 tis. Kč
pokuty	22 878 tis. Kč
exekuční náklady	76 003 tis. Kč
správní poplatky mimo kolků	2 tis. Kč

Nedoplatky celkem 5 023 190 tis. Kč

Na celkové výši nedoplatků mají největší podíl:

nedoplatky vzniklé vyměřením na základě rozhodnutí z úřední povinnosti částkou 3 607 595 tis. Kč, tj. 71,8 %
 nedoplatky z obchodního zboží, vzniklé na základě celního .. řízení předložením JSD, částkou 1 127 952 tis. Kč, tj. 22,5 %
 ostatní nedoplatky (z neobchodního zboží, z úroků a penále z prodlení) částkou 287 643 tis. Kč, tj. 5,7 %

Rozdělení nedoplatků podle let vyměření celního dluhu:

do roku 2003 (včetně) 4 163 900 tis. Kč
 rok 2004..... 49 642 tis. Kč
 rok 2005..... 235 154 tis. Kč
 rok 2006..... 59 720 tis. Kč
 rok 2007..... 100 417 tis. Kč
 rok 2008..... 146 771 tis. Kč
 rok 2009..... 56 331 tis. Kč
 rok 2010..... 211 255 tis. Kč
Celkem..... 5 023 190 tis. Kč

Část nedoplatků ve výši 221 537 tis. Kč tvoří nedoplatky z let 1991 až 1994, kdy do roku 1993 nebylo nutno v plném rozsahu zajišťovat celní dluh.

Porovnání nedoplatků:

Tabulka č. 04: Snížení/zvýšení celkového stavu nedoplatků vždy za jednotlivá čtvrtletí (v tis. Kč)

Nedoplatky ke dni					Rozdíl	
31.12.2009	31.3.2010	30.6.2010	30.9.2010	31.12.2010	Zvýšení	Snížení
5 879 187						
	4 966 194					912 993
		5 091 221			125 027	
			5 056 298			34 923
				5 023 190		33108

Tabulka č. 05: Porovnání nedoplatků podle druhu vyměřeného rozpočtového příjmu (v tis. Kč)

Druh příjmu	3. čtvrtletí 2010	4. čtvrtletí 2010	Rozdíl: zvýšení + / snížení -
Clo	603 791	591 055	-12 736
Daň z přidané hodnoty	1 477 713	1 461 348	-16 365
Spotřební daně	2 575 058	2 574 797	-261
Nedoplatky cla a daní z dovozu	4 656 562	4 627 200	-29 362
Příslušenství: penále, úroky	300 953	297 107	-3 486
pokuty	22 814	22 878	64
exekuční náklady	76 326	76 003	-323
správní poplatky	3	2	-1

Druh příjmu	3. čtvrtletí 2010	4. čtvrtletí 2010	Rozdíl: zvýšení + / snížení -
Nedoplatky celkem	5 056 298	5 023 190	-33 108

Tabulka č. 06: Přehled nedoplatků podle jednotlivých celních ředitelství

Celní ředitelství	nedoplatky k 31.12.2010 v tis. Kč	podíl na celkové výši nedoplatků
Brno	510 699	10,2
České Budějovice	286 561	5,7
Hradec Králové	16 546	0,3
Olomouc	24 831	0,5
Ostrava	473 026	9,4
Plzeň	211 567	4,2
Praha	3 361 229	66,9
Ústí nad Labem	138 731	2,8
Celkem	5 023 190	100,0

Vymáhání nedoplatků bylo do 31.12.2010 prováděno v souladu se zákonem č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

Celní správa využívá všechny možnosti k vymáhání - uplatňuje celní dluh na ručiteli, zjišťuje bankovní účty dlužníků, zjišťuje majetek dlužníků prostřednictvím katastrálního úřadu, v evidenci motorových vozidel, ve středisku cenných papírů a spolupracuje s finančními úřady v případě přeplatků evidovaných u poplatníka. Převážná část nedoplatků je uplatněna v rámci konkurzního řízení, insolvenčního řízení nebo je vymáhána soudní cestou. Část nedoplatků tvoří pohledávky vůči Union bance Ostrava, a.s., na kterou byl prohlášen konkurz.

V období od 1.1.2010 do 31.12.2010 byly celními úřady vydány výzvy k zaplacení splatného nedoplatku v náhradní lhůtě v celkové hodnotě 284 462 tis. Kč a na jejich základě bylo deklaranty uhrazeno 196 666 tis. Kč.

Celní úřady v období od 1.1.2010 do 31.12.2010 odepsaly pro nedobytnost pohledávky v celkové výši 915 792 tis. Kč.

b) Rozbor nedoplatků vnitrostátní SPD a energetických daní k 31.12.2010

Celková výše nedoplatků činila 3 971 273,1 tis. Kč, z toho 3 964 895,1 tis. Kč vnitrostátní SPD a 6 378,0 tis. Kč energetické daně. Největší podíl nedoplatků činí SPD z minerálních olejů ve výši 2 483 585,8 tis. Kč, tj. 63% a SPD z lihu ve výši 945 412,6 tis. Kč, tj. 24%.

U nedoplatků SPD z minerálních olejů je největší objem evidován u ČR Praha (1 324 076,6 tis. Kč) a ČR Ústí nad Labem (532 525,2 tis. Kč). U nedoplatků SPD z lihu a lihovin u ČR Brno (378 886,6 tis. Kč) a ČR Praha (209 451,0 tis. Kč). Celkový objem nedoplatků SPD z piva činí 3 650,3 tis. Kč, nedoplatků SPD z vína a meziproductů činí 793,8 tis. Kč, nedoplatky SPD z tabákových nálepek činí 347 421,4 tis. Kč a u SPD z tabákových výrobků činí celková výše nedoplatků 184 031,2 tis. Kč.

Tabulka č. 07: Celkový přehled nedoplatků vnitrostátních spotřebních daní k 31.12.2010**(v tis. Kč)**

Celní ředitelství	SPD						Celkem
	z vína	z minerál. olejů	z tabák. výrobků	z tabák. nálepek	z piva	z lihu a lihovin	
Brno	432,5	60 543,0	562,1	0,0	49,1	378 886,6	440 473,3
České Budějovice	0,0	108 734,7	345,7	0,0	1 115,6	5 106,0	115 302,0
Hradec Králové	10,3	242 647,4	8 341,4	0,0	0,5	154 326,7	405 326,3
Olomouc	132,1	9 795,9	87,2	0,0	4,8	81 583,3	91 603,3
Ostrava	6,2	154 687,0	16 078,0	0,0	209,2	114 447,1	285 427,5
Plzeň	1,4	50 576,0	29 042,1	0,0	1 038,9	1 263,7	81 922,1
Praha	210,6	1 324 076,6	124 107,8	347 421,4	1 232,2	209 451,0	2 006 499,6
Ústí nad Labem	0,7	532 525,2	5 466,9	0,0	0,0	348,2	538 341,0
CELKEM	793,8	2 483 585,8	184 031,2	347 421,4	3 650,3	945 412,6	3 964 895,1

Tabulka č. 08: Celkový přehled nedoplatků energetických daní k 31.12.2010**(v tis. Kč)**

Celní ředitelství	Daň			Celkem
	z elektřiny	ze zemního plynu	z pevných paliv	
Brno	33,0	80,5	303,8	417,3
České Budějovice	0,0	0,0	0,0	0,0
Hradec Králové	0,0	0,0	10,3	10,3
Olomouc	49,9	1,5	0,0	51,4
Ostrava	3 139,0	4,1	1 571,0	4 714,1
Plzeň	4,2	2,3	32,4	38,9
Praha	542,6	416,9	170,6	1 130,1
Ústí nad Labem	2,2	10,3	3,4	15,9
Celkem	3 770,9	515,6	2 091,5	6 378,0

4. CELNÍ A DAŇOVÉ ÚLEVY

a) Celní řízení

V této oblasti je ke dni 31.12.2010 evidováno celkem 1 108 případů neuhrazených nedoplatků cla a daní vyměřených v souvislosti s celním řízením, u kterých bylo v souladu s celním zákonem na základě písemných žádostí rozhodnuto o povolení odkladu, posečkání nebo splátek celního dluhu. Údaje o stavu v jednotlivých sledovaných obdobích jsou vyjádřeny v tabulce č. 09. Následující přehled (tabulka č. 10) zobrazuje celní a daňové úlevy členěné podle druhu příjmů.

Tabulka č. 09: Celní a daňové úlevy vždy k 31.12. příslušného roku

(v tis. Kč)

Druh úlevy	Neuhrazená částka ke dni 31.12. roku									
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Splátky	37 432	45 664	90 954	101 550	31 234	269 889	385 031	326 401	333 386	366 207
Posečkání	780 958	161 131	60 129	46 724	144 320	92 729	85 412	15 195	39 407	180 148
Odklad	224 462	10 059	10 016	10 132	10 016	0	0	1 667	130	2 573
Celkem	1 142 852	216 854	161 099	158 406	185 570	362 618	470 443	343 263	372 923	548 928

Tabulka č. 10: Celní a daňové úlevy podle druhu příjmů k 31.12.2010

(v tis. Kč)

Druh úlevy	Počet případů	Aktuální dlužná částka							Neuhrazeno celkem
		Clo do 30.4.2004	Clo od 1.5.2004	DPH	SPD z dovozu	Pokuty v celním řízení	Exekuční náklady	Úrok/penále	
Splátky	475	3 230	52 660	115 836	184 048	195	6 859	3 379	366 207
Posečkání	454	128	173 174	5 872	510	0	18	446	180 148
Odklad	179	0	2 443	130	0	0	0	0	2 573
Celkem	1 108	3 358	228 277	121 838	184 558	195	6 877	3 825	548 928

b) Vnitrostátní spotřební daně

Posečkání daně a povolení splátek

Za období roku 2004 až 2010 včetně jsou celní správou evidovány kumulované částky daně, u nichž bylo povoleno posečkání ve výši 3 499,2 mil. Kč a 649,3 mil. Kč u kategorie povolení zaplacení ve splátkách. Aktuální nesplacené daňové povinnosti u posečkání jsou ve výši 7,7 mil. Kč a u splátek 39,6 mil. Kč.

Tabulka č. 11: Posečkání daně a povolení splátek k 31.12. příslušného roku

(v mil. Kč)

Druh úlevy	Neuhrazená částka ke dni 31.12. roku							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Celkem
Posečkání	2 375,7	41,9	119,0	31,4	123,5	331,0	476,7	3 499,2
Splátky	33,5	89,5	36,2	24,3	105,6	150,4	209,8	649,3
Celkem	2 409,2	131,4	155,2	55,7	229,1	481,4	686,5	4 148,5

- **Prominutí daně**

V souladu s ustanovením § 55a zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů může MF zcela nebo částečně prominout daň z důvodu nesrovnalostí vyplývajících z uplatňování daňových zákonů. U příslušenství daně tak může učinit i z důvodu odstranění tvrdosti.

Ve spolupráci s celními úřady a celními ředitelstvími předkládá Generální ředitelství cel k rozhodovací činnosti Ministerstva financí žádosti daňových subjektů o prominutí daně a příslušenství daně.

Níže uvádíme informace o tom, kolik bylo od roku 2005 do současnosti v jednotlivých letech prominuto na dani nebo příslušenství daně (mimo celní řízení) Údaje se vztahují

k období, ve kterém bylo o prominutí rozhodnuto, bez ohledu na zdaňovací období, ke kterému se daňová povinnost vztahovala.

Tabulka č. 12: Prominutá daň a příslušenství daně (tis. Kč)

Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Prominutá daň	1 449,8	51 586,6	8 110,4	22 276,6	0,0
Prominuté příslušenství	18 040,5	9 673,1	9 355,5	1 064,4	2 833,4

5. CELNÍ ŘÍZENÍ

V rámci rozšiřování elektronizace a zjednodušování celního řízení, snižování administrativní zátěže deklarantů a daňových subjektů byla 1. 11. 2010 v oblasti celního řízení nasazena druhá část systému e-Dovoz (AIS - automated import system), kterou byl z podstatné části nahrazen současný systém WDIS. Úplné nahrazení bude uskutečněno v polovině roku 2011.

a) Údaje o provozu na státních hranicích

Česká republika vzhledem ke své geografické poloze nemá žádné hraniční přechody na pozemní hranici, kde by sousedila s jiným než členským státem EU. V výjimkou jsou hraniční přechody na mezinárodních letištích.

Přes hraniční přechody na mezinárodních letištích přestoupilo v roce 2010 celkem 12 136 204 cestujících, což je o 219 957 méně než v roce 2009 (-0,02%). K přepravě uvedeného počtu cestujících bylo v roce 2010 použito 164 462 letadel, což je o 3 943 letadel méně než v roce 2009 (-0,02%).

V rámci plnění oznamovací povinnosti peněžních prostředků v souladu se zákonem č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů, bylo přijato celkem 581 oznámení v úhrnné hodnotě 5 579 985 075,- Kč. V rámci kontrolní činnosti bylo odhaleno celkem 21 případů nesplnění oznamovací povinnosti v úhrnné hodnotě 9 779 150,- Kč.

b) Počty celních prohlášení

V roce 2010 přijaly celní orgány celkem 1 409 495 celních prohlášení (dále jen „CP“) na propuštění dováženého a vyváženého zboží do jednotlivých celních režimů, s výjimkou režimu tranzitu, což je o 18 % více než v roce 2009.

V roce 2010 bylo zahájeno celkem 207 877 tranzitních operací, což je o 19 % více než v roce 2009, a ukončeno celkem 347 126 tranzitních operací, což je nárůst o 22 %.

c) Celní politika a pravidla původu zboží

Z hlediska celní politiky, resp. pravidel původu zboží v rámci EU probíhala ratifikace Dohody o oblasti volného obchodu mezi Evropským společenstvím na jedné straně a Republikou Korea na straně druhé, předpokládaný začátek uplatňování je stanoven na 1.7.2011.

Došlo k zahájení prozatímního uplatňování Dohody o partnerství mezi Evropským společenstvím na jedné straně a tichomořskými státy na straně druhé (Papua-Nová Guinea) a prozatímního uplatňování Dohody o obchodu a obchodních záležitostech mezi Evropským společenstvím na jedné straně a Republikou Srbsko na straně druhé.

V průběhu roku na úrovni EK za účasti zástupců celních správ probíhala intenzivní jednání k reformě pravidel původu zboží Všeobecného systému preferencí (GSP). Jednání byla dokončena a nová pravidla původu pro GSP vstoupila v platnost od 1.1.2011.

Zástupci GŘC (odd. 212) dále spolupracovali a aktivně se podíleli i na dalších oblastech preferenčního systému EU, zejména ve vztahu k pravidlům původu, jako např.:

- pokračující vyjednávání o dohodách o oblasti volného obchodu s Kanadou, Singapurem, Indií, Libyí, Kolumbií a Peru, pokračují vyjednávání se zeměmi ACP (Afrika, Karibik, Pacifik) z regionu západní Afriky;
- pokračující jednání ve věci povinného uvádění země původu u některých výrobků dovážených ze třetích zemí neboli označování původu zboží značením „Made in ...“;
- pokračování v reformě pravidel původu zboží v rámci Evropsko-středomořských dohod „EUROMED“;
- zahájení vyjednávání o nových možnostech kumulace původu u produktů, které vstupují na trh EU v kontextu kumulace v rámci EPAs (Dohod o hospodářském partnerství).

Kontrolní činnost celní správy v této oblasti byla i nadále zaměřena na prokazování původu zboží u citlivých komodit, zejména při dovozu vybraných textilních výrobků, obuvi, použitých osobních automobilů, jízdních kol a jejich součástí, spojovacího materiálu atd. do EU (CZ).

Z hlediska prokazování původu zboží došlo k nárůstu kontrolní činnosti i dalších druhů zboží na základě podnětu a poskytnutých informací Evropského úřadu proti podvodům (OLAF).

Následují tabulky s přehledem údajů o počtech schválených vývozců v oblasti původu zboží (tab. 13) a verifikací důkazů původu týkajících se vybraných zemí (tab. 14).

Tabulka č. 13: Počet schválených vývozců v oblasti původu zboží k 31.12.2010

Celní ředitelství	Počet schválených vývozců
Brno	69
České Budějovice	52
Hradec Králové	71
Olomouc	102
Ostrava	76
Plzeň	74
Praha	122
Ústí nad Labem	90
Celkem	656

Tabulka č.14: Následné verifikace důkazů původu týkající se vybraných zemí

Země původu	Počet verifikovaných důkazů původu	Výsledek verifikace		
		Původní	Nepůvodní	Neuzavřené
BD	5	4	1	-
CN	145	83	8	54
CH	413	249	53	111
ID	8	4	-	4
IL	35	11	-	24

KH	6	1	-	5
MY	45	10	-	35
PH	6	-	1	5
PK	9	6	-	3
VN	8	7	-	1
CELKEM	680	375	63	242

Celkový počet provedených následných verifikací důkazů původu v roce 2010 vyjadřuje 591 žádostí (to je 1042 důkazů původu).

V rámci zajištění informovanosti celní a obchodní veřejnosti se zveřejňují předpisy a informace týkající se původu zboží na internetu a intranetu CS a jsou pravidelně aktualizovány.

Pozastavení všeobecných cel (suspenze cla) a autonomní celní kvóty nad rámec mezinárodních závazků EU

V této oblasti GŘC (odd. 212) spolupracuje a aktivně se podílí na systému EU, který umožňuje deklarantům z jednotlivých členských států (tedy i ČR) prostřednictvím celní správy podávat žádosti o suspenzi cla (snížení celních sazeb) nebo o autonomní celní kvótu, pokud nejsou materiály využívané deklarantem pro vlastní výrobu dostupné v rámci EU. V roce 2010 za ČR došlo k podání 15 žádostí o celní suspenze, do dalších 13 žádostí ČR vstoupila jako spolužadatel nebo oponent.

d) Celní hodnota

Oblast předpisová, metodická a mezinárodní spolupráce

Během roku 2010 byla zajištěna účast na zasedáních Výboru pro celní kodex – sekce celní hodnocení (dále jen „CCC-VS“). Se závěry těchto zasedání a především se změnami v návrhu modernizovaného prováděcího předpisu (Modernised Customs Code Implementing Provisions – dále jen „MCCIP“) byly seznámeni specialisté na celní hodnocení prostřednictvím zápisů z jednotlivých zasedání a během porady konané v listopadu 2010. V průběhu roku také proběhlo několik jednání s podnikatelskou sférou s ohledem na problematiku celního hodnocení a řada konzultací se specialisty na celní hodnotu a celními úřady. Též byly zajištěny po lektorské stránce celkem čtyři certifikační kurzy, z nichž dva byly tematicky zaměřeny na celní hodnotu a další byly uskutečněny v rámci certifikačních kurzů pro následné kontroly. V rámci mezinárodní spolupráce s CCC-VS byl zpracován materiál k článkům navrhovaného MCCIP týkající se rozhodnutí o povolení zjednodušeného postupu při určení celní hodnoty. CCC-VS byly též předány informace týkající se statistiky dovozu ovoce a zeleniny do tuzemska za rok 2009 (předchozí rok dle vybraných komodit).

V rámci agendy byly realizovány další kroky řešení podfakturace dováženého zboží, přičemž je zřejmé, že tato problematika značně přesahuje oblast agendy celního hodnocení.

V průběhu roku byla značně zintenzivněna spolupráce s MF – ÚFDŘ v oblasti dovozu textilu a obuvi. V dané problematice proběhlo několik setkání na půdě celní a daňové správy za účelem nalezení společných postupů k eliminaci negativních daňových důsledků podhodnocení zboží. O výsledcích jednání a o celkové situaci v dané problematice byl informován rovněž nový I. NMF.

Vzhledem ke skutečnosti, že s problematikou podfakturace se potýkají všechny členské státy EU, bylo v průběhu roku 2010 uskutečněno v gesci italské celní správy mezinárodní pracovní jednání. Jeho účelem bylo definovat, jak se podfakturace projevuje, jaké jsou její příčiny a následky a v pracovních skupinách navrhnout koordinované postupy, kontrolní opatření a legislativní úpravy, které by umožnily podfakturaci odhalit a efektivně s ní bojovat. Doporučení a návrhy byly předány k jednání v rámci Customs Policy Group.

e) Celní tarifování (sazební zařazení zboží)

Činnost Celní správy České republiky (dále jen „CS“) v oblasti sazebního zařazení zboží byla zaměřena v roce 2010 zejména na vydávání:

- Závazných informací o sazebním zařazení zboží
- Nezávazných vyjádření k sazebnímu zařazení zboží a stanovisek k sazebnímu zařazení zboží

Závazné informace o sazebním zařazení zboží (dále jen „ZISZ“)

ZISZ jsou vydávány v souladu s článkem 12 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, celní kodex Společenství, a to na základě žádostí podaných fyzickými osobami, právníckými osobami nebo pokud tak stanoví platné právní předpisy i sdruženími osob uznanými jako způsobilé k právním úkonům, ačkoli nemají právní subjektivitu právníckých osob.

ZISZ je zařazováno zboží do celní a statistické nomenklatury pro zamýšlené dovozy/vývozy ze/do třetích zemí.

Účelem vydávání ZISZ je poskytnout, zejména obchodní veřejnosti, náležité právní záruky, zajistit jednotnost a správnost používání celní a statistické nomenklatury ve všech členských státech Společenství, zajistit určení správné výše celní sazby, která je stanovena pro dovoz a zároveň použití všech jiných právních ustanovení, která závisí na sazebním zařazení zboží a zajistit určení správného použití dovozních anebo vývozních certifikátů nebo certifikátů stanovených společnou zemědělskou politikou nebo výpočet vývozních náhrad atd. ZISZ jsou právně závazné pro celní orgány všech členských států Společenství, bez ohledu na členský stát, ve které byla ZISZ vydána.

V rámci České republiky je jediným útvarem pro podávání žádostí o ZISZ a vydávání ZISZ oddělení 30 Celního ředitelství Praha.

V roce 2010 bylo podáno 945 žádostí o vydání ZISZ, což je oproti roku 2009 pokles o cca 11 %. Klesající tendence v počtu přijatých ZISZ se objevuje již od roku 2008. Nejvíce žádostí o vydání ZISZ bylo podáno na stroje a přístroje (kapitoly 84 až 90 společného celního sazebníku). **Na základě podaných žádostí bylo v roce 2010 vydáno 811 ZISZ**, což je opět pokles oproti roku 2009 o cca 14 %.

V rámci systému vydávání ZISZ bylo v roce **2010 řešeno celkem 36 opravných prostředků**. Z tohoto počtu bylo 32 opravných prostředků podáno proti vydaným ZISZ a všechna tato odvolání byla zamítnuta jako neodůvodněná. Dále byla podána 2 odvolání proti usnesení o zastavení řízení ve věci vydání ZISZ (nevydání ZISZ), oběma těmito odvoláním bylo vyhověno a dále byly podány 2 návrhy na zahájení přezkumného řízení u vydaných ZISZ, které však nebyly shledány oprávněnými.

Nezávazná vyjádření k sazebnímu zařazení zboží (dále jen „NVSZ“) a stanoviska k sazebnímu zařazení zboží (dále jen „SSZ“)

NVSZ a SSZ jsou vydávána v souladu s článkem 11 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, celní kodex Společenství, kdy NVSZ jsou vydávána pro fyzické a právnícké osoby a SSZ jsou vydávána pro orgány veřejné moci. Žádosti o vydání NVSZ resp. SSZ jsou podávány prostřednictvím elektronického formuláře aplikace **Elektronická evidence nezávazných vyjádření a stanovisek** (dále jen „aplikace EENVS“), který je volně přístupný na internetových a intranetových stránkách CS.

V podané žádosti z oblasti sazebního zařazení konkrétního zboží, obecných dotazů z oblasti sazebního zařazení zboží, případně výkladu kombinované nomenklatury (příloha I nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987, o celní a statistické nomenklatuře

a o společném celním sazebníku, v platném znění) je možno současně požádat i o další informace vztahující se přímo k tomuto sazebnímu zařazení (např. kód TARIC, celní sazba, případné zákazy a omezení).

NVSZ a SSZ jsou vydávány v případech, kdy nelze požádat o vydání ZISZ, tedy případy, kdy se nejedná o zamýšlený dovoz / vývoz ze / do třetích zemí (pro účely DPH, SPD, Intrastatu atd.) anebo by byl proces vydání ZISZ příliš zdlouhavý a žadatel potřebuje znát relevantní informace co nejdříve.

Oprávněnými celními orgány pro vydávání NVSZ a SSZ jsou referát Celní nomenklatury odboru 21 Generálního ředitelství cel, v případech celostátního nebo mezinárodního významu a pro útvary CS dle Organizačního řádu CS, a v ostatních případech oddělení 22 jednotlivých celních ředitelství.

V roce 2010 bylo podáno prostřednictvím aplikace EENVS celkem 5.901 žádostí o vydání NVSZ resp. SSZ. Tento počet představuje 2,5 násobný nárůst oproti roku 2009. V této souvislosti je třeba uvést, že velké množství těchto žádostí se týkalo sazebního zařazení více druhů zboží a tudíž výsledné číslo podaných informací o sazebním zařazení zboží je o několik set vyšší. **Na základě podaných žádostí bylo v roce 2010 vydáno 5.748 NVSZ resp. SSZ**, z čehož bylo cca 27 % NVSZ a 63 % SSZ. V této oblasti se oproti roku 2009 jedná o 2,5 násobný nárůst.

Nejvíce NVSZ a SSZ vydalo ČR Praha, a to 1.620 (1.628 podaných žádostí), a ČR Brno, a to 756 (764 podaných žádostí).

K dalším významným činnostem v oblasti sazebního zařazení zboží v roce 2010 patřilo i zpracování a publikace brožury obsahující všechny změny kombinované nomenklatury (včetně stručného vysvětlení jednotlivých změn), které vstoupily v platnost dnem 1. ledna 2011, dle nařízení Komise (ES) č. 861/2010 ze dne 29. října 2010, kterým se mění příloha I nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku.

f) Integrovaný tarif – TARIC – CZ a celní kvóty

V oblasti integrovaného tarifu je základním úkolem správa datové základny integrovaného tarifu - TARIC_CZ. Tato platforma zajišťuje zejména jednotný postup celních úřadů v oblasti vyměňování cla a daní z dováženého zboží a uplatňování dalších obchodně politických opatření při dovozu nebo vývozu zboží. TARIC_CZ je vytvářen spojením integrovaného tarifu EU_TARIC, který je spravován Evropskou Komisí - DG TAXUD. Současně je aktualizován pomocí změnových souborů a národním integrovaným tarifem, který obsahuje informace vyplývající z národní legislativy a předpisů vycházejících v úředních věstnících EU, které nejsou z její úrovně zpracovány. V roce 2010 obdržela CS 249 změnových souborů. V průběhu roku 2010 databáze TARIC_CZ změnila strukturu v souvislosti s vývojem databáze EU_TARIC na úrovni Evropské Komise.

V roce 2010 CS obdržela 1 977 požadavků na čerpání celních kvót. Z toho bylo do EK - DG TAXUD odesláno 1 934 požadavků a stornováno 43 požadavků. V roce 2010 došlo u zasílání dohledových dat do DG TAXUD k dalšímu výraznému navýšení sledovaných kódů. Bylo zkontrolováno a následně odesláno do DG TAXUD přes 1 200 000 záznamů.

g) Celně technické laboratoře

Ve struktuře posuzovaných vzorků a požadovaných odborných expertizách v roce 2010 nadále převažovala kontrola z pohledu spotřebních daní. Spektrum analyzovaných vzorků zahrnovalo zejména ropné produkty, alkohol, tabák, kontrolní pásky na lihovinách a tabákových výrobcích; z dalších vzorků pak zemědělské a potravinářské produkty. Současně CTL rozšířila analytické možnosti zkoumání narkotik a prekurzorů. Zintenzivnila se příprava zkoušek orientovaných na nefiskální problematiku v rámci zkoušení obecné bezpečnosti výrobků. Srovnáním s předchozím obdobím lze konstatovat, že se počet odebíraných vzorků

stabilizoval na cca 7000. Z celkového počtu prováděných zkoušek dosáhl v roce 2010 podíl akreditovaných zkoušek více než 50 %, což svědčí o účelnosti výběru zkoušek určených k akreditaci, jakož i o účelnosti odebíraných vzorků. Počet provedených zkoušek na jednom vzorku byl více než 4.

V oblasti kriminalistické problematiky nadále převažovaly žádosti na zkoumání cigaretových krabiček a jejich obsahu, včetně tabákových nálepek. Další zaměření sledovalo kontrolu pásek ke značení lihu, celních závěr a OPL. S výjimkou oblasti kontroly průmyslových diamantů byla působnost postupně rozšířena i na ostatní drahé kameny (kolem 600 vzorků) a další strategické komodity (např. materiály dvojího užití, vojenský materiál) s velkou převahou přímých telefonických a osobních konzultací k jednotlivým případům žadatelů. Významný podíl expertizní činnosti pracoviště zaujímala další konzultační činnost a zobecňování zkušeností, spojené s výukou celníků a občanských zaměstnanců ve všech formách vzdělávání, kde byla obsažena problematika obecné kriminalistiky a rozpoznávání padělků. V roce 2010 bylo Celně kriminalistickým pracovištěm přijato 700 žádostí. Tento počet představuje expertizu cca 123 tisíc vzorků.

Činnost CTL je realizována ve shodě s normami ČSN EN ISO/IEC 17025 a ČSN EN ISO 9001 společně s aplikací procesního přístupu v oblastech laboratorního zkoumání a analýz vzorků zboží pro celní, daňové a další kontrolní účely, včetně odběru a manipulace se vzorky. Prověrkami akreditačním a certifikačním orgánem bylo konstatováno, že zavedený systém řízení kvality je i po organizačních změnách CTL dobře dokumentován, uplatňován. V tomto smyslu je vhodný, funkční, efektivní a vyhovuje požadavkům norem EN ISO 9001 a ISO 17025. Tento celek je neustále rozvíjen a zlepšován. V rámci provedených auditů nebyly identifikovány žádné kritické neshody. V rámci auditu certifikačním orgánem v září 2010 došlo k re-certifikaci na novou normu EN ISO 9001:2008. Auditorem bylo ověřeno, že veškeré požadavky jsou plněny, ke dni 1.9.2010 jsou zavedeny požadavky EN ISO 9001:2008 do systému řízení jakosti a tým auditorů doporučil potvrzení platnosti a vydání nového certifikátu dle EN ISO 9001:2008 včetně rozšíření oboru platnosti o oblast vydávání ZISZ.

V roce 2010 CTL začala vydávat výstupy z rozborové činnosti elektronicky s ověřeným elektronickým podpisem. Další rozvoj zaznamenala aplikace EEV (Elektronická evidence vzorků), která se stala součástí integrované aplikace TIS-EEV (Tarifní informační systém – Elektronická evidence vzorků). Je nutné zdůraznit podstatný vývoj v provozování aplikace LIMS (Laboratorní informační manažerský systém laboratoře). Důvodem rozvoje těchto aplikací bylo zejména zabezpečení naplnění kapacitních potřeb, soulad se zákonnými předpisy (zejména s Vyhláškou č. 191/2009 Sb. o podrobnostech výkonu spisové služby) a zabezpečení plynulosti a zvýšení rychlosti při zpracování informací z laboratorních činností CTL, respektive propojení jednotlivých detašovaných pracovišť CTL, v souvislosti s rozšířením aplikace pro řízení toku vzorku („workflow“). Změny v aplikacích souvisely také se zlepšením zabezpečení dat, zvýšením spolehlivosti, zjednodušením údržby, zvýšením výkonu a mobility, zavedení možností monitoringu využívání systému jednotlivými uživateli. V následujícím období se předpokládá prověření aplikovaných změn v obou informačních systémech v praktickém používání a další rozvoj ve smyslu exportu dokumentů mezi informačním systémem CTL a systémem spisové služby eSAT.

CTL v roce 2010 pokračovala v koordinačním a metodickým řízení oblasti odběrů vzorků pro celní, daňové a další kontrolní účely (výcvik celníků – vzorkařů, příprava materiálu k inovaci vzdělávání v oblasti vzorkování, poradenství při vybavování odběrovým nástroji, vývoj souprav pro rychlou diagnostiku v terénu apod).

h) Společná zemědělská politika

V roce 2010 pokračoval sestupný trend v počtu předložených vývozních celních prohlášení, na jejichž základě jsou požadovány vývozní náhrady. Důvodem je redukce počtu odvětví produktů, pro které byly EK v roce 2010 stanoveny vývozní náhrady.

V souvislosti s používáním systému řízení rizik od 1.1.2010, v souladu s čl. 6 odst. 2 písm. b) nařízení Komise (ES) č. 1276/2008, byla nahrazena 5% míra fyzických kontrol sledovaná za celní úřad a odvětví produktů v daném kalendářním roce mírou 5% zahrnující celé území ČR a všechna odvětví produktů v daném kalendářním roce, přičemž se na jedno odvětví produktů uplatnila minimální 2 % míra. V roce 2010 tak celní úřady provedly 40 fyzických kontrol z celkového počtu 182 vývozních celních prohlášení, což představuje míru kontrol 21,98 %. V odvětví hovězího a telecího masa byla dosažena míra kontrol 22,05% a v odvětví mléka a mléčných výrobků byla dosažena míra kontrol 21,82%.

i) Společná rybářská politika

Dovoz produktů z mořského rybolovu je od 1.1.2010 podmíněn předložením osvědčení o úlovku (nařízení Rady (ES) č. 1005/2008, kterým se zavádí systém Společenství pro předcházení, potírání a odstranění nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu). Toto osvědčení musí být potvrzeno příslušným orgánem třetí země, pod jejíž vlajkou pluje plavidlo provádějící odlov, a současně v něm musí být příslušným orgánem členského státu EU na základě provedení ověření uvedeno, zda je dovoz produktů povolen. Na základě dohody mezi Ministerstvem zemědělství ČR a CS ČR je kompetence týkající se ověřování a potvrzování osvědčení o úlovku vykonávána od 1.3.2010 odděleními 22 celních ředitelství.

Za sledované období (1.3.2010 do 31.12.2010) bylo předloženo k ověření 371 osvědčení o úlovku, přičemž pouze u jednoho osvědčení byly zjištěny opodstatněné důvody pro nepovolení dovozu produktů rybolovu v něm uvedených. Vzhledem k neexistenci zmocnění v příslušné národní legislativě, nejsou celní ředitelství prozatím kompetentní k rozhodnutí o nepovolení dovozu produktů rybolovu. Případ byl postoupen k dalšímu řízení a rozhodnutí Ministerstvu zemědělství ČR.

j) Následné kontroly celních prohlášení

V roce 2010 bylo zahájeno 664 následných kontrol a ukončeno celkem 698 následných kontrol, z nichž bylo 403 pozitivních, tj. došlo ke zjištění porušení právních předpisů. Celkový zjištěný únik na cle a daních byl ve výši 249,5 mil. Kč. Celní ředitelství se podílelo objemem ve výši 236,5 mil. Kč, což je 94,75 % z celkové částky, zbytek připadá na CÚ. Přehled počtu a výsledků následných kontrol za období let 2006 až 2010 je uveden v tabulce č. 15.

Nejčastěji se opakující formou porušení celních předpisů v roce 2010 bylo nesprávné sazební zařazení zboží, nezapočítání dopravného do celní hodnoty, dvojí fakturace, neoprávněné přiznání preferenční sazby a nezapočítání nákladů na služby spojené s pojištěním či balením dovezeného zboží. V souvislosti s následnými kontrolami, v rámci kterých jsou kontrolována ucelená účetní období, dochází k odhalování zboží, které uniklo celnímu dohledu.

Kromě následných kontrol zaměřených na možné krácení cla a daní, byly rovněž prováděny následné kontroly se zaměřením na dovoz a vývoz vojenského materiálu, vývoz zboží dvojího užití a vývoz zboží, které podléhá mezinárodním sankcím.

Tabulka č. 15: Přehled počtu a výsledků následných kontrol provedených v letech 2006 - 2010

Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Zahájené kontroly	1 248	1 048	806	726	664
Ukončené kontroly	1 299	1 101	848	724	698
Kontroly s pozitivním výsledkem	762	541	408	390	403

Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Výslednost následných kontrol v %	58,7	49,13	48,11	53,87	57,74
Zjištěný únik na cla, daních a poplatcích (mil. Kč)	134,62	192,97	93,1	94,7	249,5

k) OWNRES (Tradiční vlastní zdroje)

V souladu s Nařízením Rady (ES, EURATOM) č. 1150/2000 čl. 6 odst. 5 mají členské státy povinnost hlásit EK případy o zjištěných podvodech a nesrovnalostech týkajících se tradičních vlastních zdrojů (cla), ve kterých dodatečně stanovená částka cla přesahuje hodnotu 10 000,- EUR.

V roce 2010 Celní správa ČR nahlásila celkem 55 případů zjištěných podvodů a nesrovnalostí s celkovou vyměřenou částkou cla ve výši 8 711 675 EUR. Ke konci roku 2010 bylo 44 případů uzavřeno a celková uhrazená částka činila 1 899 230,00 EUR, což činí 21,8 % z celkového počtu vyměřených částek.

Převážná většina případů uvedených v systému OWNRES byla klasifikována jako nesrovnalost. Nejčastějším důvodem pro dodatečné vyměření celního dluhu bylo nesprávné sazební zařazení zboží (39 případů v částce 7 967 971,00 EUR). Podvodné jednání nebylo prokázáno, případně evidováno.

6. SPRÁVA SPOTŘEBNÍCH A ENERGETICKÝCH DANÍ

Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „ZSpD“) byl novelizován jak v závěru roku 2009, tak i v průběhu roku 2010. Novelizace se dotkly především změn sazeb daně a zavedly např. osvobození od daně u některých typů minerálních olejů. S účinností k 1.1.2010 došlo k úpravě sazeb daně v komoditě minerálních olejů (navýšení sazeb daně u motorových benzinů, ostatních benzinů a leteckých pohonných hmot benzinového typu a dále u středních olejů a těžkých plynových olejů) a dále k navýšení sazeb daně v komoditě líh a pivo. S účinností k 1. 2. 2010 byly zvýšeny sazby daně v komoditě tabákových výrobků u cigaret a tabáku ke kouření.

Změny ZSpD dle oblastí:

– Oblast kontroly výrobků podléhajících spotřební dani (EMCS)

Dnem 1.4.2010 byl v rámci iniciujících členských států EU uveden do provozu nový elektronický systém pro dopravu a sledování výrobků, podléhajících spotřební dani EMCS (Excise Movement and Control System). Smyslem EMCS je zabezpečení lepší kontroly a sledování dopravy vybraných výrobků v režimu podmíněného osvobození od daně v rámci Evropské unie. Do ZSpD byly příslušné legislativní změny provedeny s účinností od 1.4.2010. Další informace k tomuto systému uvádíme dále.

– Oblast povinného značení lihu

V roce 2010 byla schválena novela zákona číslo 676/2004 Sb., o povinném značení lihu a o změně zákona číslo 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, s účinností od 1.4.2010. Novela zákona rozšiřuje vymezení pojmu neznačený líh tak, že i lihoviny v obalech s objemem nad 6 litrů jsou neznačeným lihem, čímž v podstatě dochází k zákazu jejich distribuce ve volném daňovém oběhu (s výjimkou lihovin, osvobozených od spotřební daně). Záměrem novely bylo zamezit zejména značně rizikovému prodeji lihovin, rozlévaných z velkoobjemových obalů do přinesených nádob a vytvořením lepších předpokladů pro účinnou kontrolu snížit daňové úniky v oblasti nakládání s lihem.

– Oblast minerálních olejů

V komoditě minerální oleje byl ZSpD novelizován zákonem č. 292/2009 Sb. Změny spočívaly zejména v definování nového předmětu daně pro palivovou směs Ethanol E85, zavedení nových typů osvobození pro minerální oleje z obnovitelných zdrojů, jako jsou rostlinné oleje, methylestery mastných kyselin, zkapalněný bioplyn a další minerální oleje získané z nepotravinářských částí biomasy nebo z biologického odpadu. Pro palivovou směs Ethanol E85 bylo zavedeno daňové zvýhodnění formou vrácení daně na líh, obsažený v palivové směsi. V závěru roku pak byly zákonem č. 362/2009 navýšeny sazby daně u motorových benzínů, motorové nafty a směsné nafty.

V souvislosti s implementací Směrnice Rady 2008/118/ES, o obecné úpravě spotřebních daní, byl ZSpD dále novelizován zákonem č. 59/2010 Sb. V oblasti minerálních olejů došlo novelizací k vypuštění § 55, který se týkal vrácení daně ozbrojeným silám NATO. Tato problematika byla nově zapracována do nového § 15a ZSpD a následně zařazena do obecné části zákona. Novelou byl dále nově vymezen pojem výroba v souvislosti s mícháním minerálních olejů.

– Oblast zkapalněných ropných plynů

V části ZSpD, upravující problematiku zkapalněných ropných plynů bylo novelizováno ustanovení § 60 odst. 4 ZSpD. Novela s účinností od 2. 3. 2010 jednoznačněji vymezuje okruh osob, povinných instalovat schválený měřicí systém (hmotnostní průtokoměr). Těmto osobám je současně dána možnost volby, zda hmotnostní průtokoměr instalovat a plnit lahve zkapalněnými ropnými plyny uvedenými v § 45 odstavec 1 písmeno f) nebo g) zákona o spotřebních daních (zdaněnými sazbou spotřební daně 0,-Kč/t, resp. 1290,-Kč/t), nebo hmotnostní průtokoměr neinstalovat a plnit lahve výhradně zkapalněnými ropnými plyny uvedenými v § 45 odstavec 1 písmeno e) zákona o spotřebních daních (zdaněnými sazbou spotřební daně 3933,-Kč/t).

S účinností od 1. 4. 2010 dále došlo ke zrušení § 60 odst. 14 ZSpD, vymezujícího sankce za porušení taxativně uvedených odstavců dotčených ustanovení zákona o spotřebních daních, upravujících podmínky nakládání se zkapalněnými ropnými plyny uvedenými do volného daňového oběhu. Nově jsou správní delikty týkající se uvedené oblasti upraveny v ustanoveních § 135i a § 135j zákona o spotřebních daních. Rozpětí výše ukládané sankce zůstalo zachováno (od 50.000,-Kč do 1.000.000,-Kč).

– Oblast ochrany ovzduší

Úpravou zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, (novelizován zákonem č. 72/2010 Sb.) byla dotčena oblast biopaliv. Novela navýšila s účinností od 1. 6. 2010 minimální podíly biopaliv v motorových benzínech a motorové naftě. Další změnou ve směru k tzv. „povinným osobám“ je zavedení možnosti převedení části nadměrného množství biopaliva pro plnění povinnosti do dalšího bezprostředně následujícího kalendářního roku.

a) Registrační a povolovací řízení u spotřebních a energetických daní

Tabulka č. 16: Stav plátců spotřebních a energetických daní evidovaných k 31.12.2010

Komodita	Počet plátců
Minerální oleje	576
Pivo	355
Víno a meziprodukty	2 980
Láh	2 280
Tabákové výrobky	464
Elektřina	499

Komodita	Počet plátců
Pevná paliva	207
Zemní plyn a některé další plyny	480

V rámci výkonu správy spotřebních daní vydávají celní úřady a celní ředitelství na základě žádostí daňových subjektů a po provedeném řízení celkem 10 typů povolení.

Tabulka č. 17: Počet platných povolení k datu 31.12.2010 - spotřební daně

Druh povolení	Počet
Zvláštní povolení na přijímání a užívání vybraných výrobků osvobozených od daně	467
Povolení k provozování daňového skladu	595
Oprávněný příjemce	566
Držitel povolení k nákupu zkapalněných ropných plynů uvedených do volného daňového oběhu	850
Jednorázový příjemce	118
Prodej za ceny bez daně (letiště)	16
Zvláštní povolení na přijímání a užívání lihu osvobozeného od daně	457
Povolení ke značkování a barvení vybraných výrobků	10
Povolení ke značkování vybraných výrobků	2

Poznámka: Povolení pro daňového zástupce pro zasílání vybraných výrobků nebylo dosud vydáno žádné

Tabulka č. 18: Počet platných povolení za rok 2010 - ekologické daně

Druh povolení	Počet
Povolení k nabytí elektřiny bez daně	171
Povolení k nabytí elektřiny osvobozené od daně	457
Povolení k nabytí plynu bez daně	84
Povolení k nabytí plynu osvobozeného od daně	528
Povolení k nabytí pevných paliv bez daně	215
Povolení k nabytí pevných paliv osvobozených od daně	163

b) Dopravy vybraných výrobků

Dnem 1. 4. 2010 byl uveden do provozu evropský systém **EMCS** (Excise Movement and Control System) - elektronický systém pro dopravu a sledování výrobků podléhajících spotřební dani. Tento systém vznikl především za účelem boje proti podvodům v oblasti spotřebních daní. Podstatou je nahrazení papírových průvodních dokladů podle Nařízení Komise 2719/92/EHS (dále jen „průvodní doklad AAD“) elektronickými průvodními doklady (dále jen „průvodní doklad e-AD“).

Členské země EU byly z hlediska funkčnosti systému EMCS do konce roku 2010 rozděleny do 4 skupin:

- **INICIUJÍCÍ s iniciujícími subjekty** (AT, BG, CY, CZ, EE, HU, IT, LT a LV): všechny daňové subjekty v těchto zemích zahajovaly a ukončovaly dopravu elektronicky,
- **INICIUJÍCÍ s neiniciujícími subjekty** (BE, DE, ES, FR, IE, LU, MT, RO, SE, SI): jenom část daňových subjektů v těchto zemích zahajovala dopravu elektronicky, ostatní daňové subjekty do konce roku 2010 zahajovaly dopravu podle postupu

platného v ČR do 31. 3. 2010 (tzn., že zásilku vybraných výrobků doprovázel průvodní doklad AAD). Všechny subjekty ukončovaly dopravu elektronicky,

- **NEINICIUJÍCÍ** (EL, FI, NL, PT, SK a UK): všechny daňové subjekty v těchto zemích do konce roku 2010 zahajovaly dopravu pouze podle postupu používaného do 31. 3. 2010 (tzn., že zásilku vybraných výrobků doprovázel průvodní doklad AAD). Všechny subjekty ukončovaly dopravu elektronicky,
- **S VÝJIMKOU** (DK a PL): DK a PL nebyly do konce roku 2010 zapojeny do EMCS – všechny daňové subjekty zahajovaly a ukončovaly dopravu v režimu podmíněného osvobození od daně pouze „papírově“ (tzn. v souladu se Směrnicí Rady 92/12/EHS).

Dnem 31.12.2010 skončila účinnost přechodných ustanovení zákona č. 59/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů. Smyslem přechodných ustanovení bylo stanovit postup týkající se dopravy vybraných výrobků v režimu podmíněného osvobození od daně ve vztahu k členským státům Evropské unie, které využily možnosti daně čl. 46 směrnice Rady č. 2008/118/ES ze dne 16. prosince 2008 o obecné úpravě spotřebních daní a o zrušení směrnice 92/12/EHS, dopravovat vybrané výrobky v režimu podmíněného osvobození od daně za použití náležitostí stanovených směrnicí Rady 92/12/EHS ze dne 25.2.1992 o obecné úpravě, držení, pohybu a sledování výrobků podléhajících spotřební dani, ve znění platném k 31.12.2010. V průběhu přechodného období (od 1.4.2010 do 31.12. 2010) se tak při splnění určitých podmínek postupovalo podle zákona č. 353/2003 Sb., ve znění zákona č. 59/2010 Sb.

Od 1.1.2011 jsou všechny schválené průvodní doklady zasílány mezi členskými zeměmi EU pouze elektronicky (prostřednictvím systému EMCS), tzn. také v případě vývozu vybraných výrobků z území EU. Každá zásilka vybraných výrobků je doprovázena stejnopisem průvodního dokladu e-AD nebo obchodním dokladem obsahující referenční kód (ARC). Přijímající daňové subjekty vytvoří v systému EMCS pro každou zásilku vybraných výrobků (nařízení Komise č. 684/2009/ES) „elektronické oznámení o přijetí zboží“. Toto oznámení je následně zasláno celnímu úřadu místně příslušnému místu přijetí zboží, který ho cestou EMCS postoupí celnímu úřadu místně příslušnému odeslání a daňovému skladu.

Od 1.1.2011 došlo rovněž k propojení systémů EMCS s ECS (Export Control System). Výstup vybraných výrobků je členskou zemí výstupu potvrzován v systému ECS (slouží pro vývoz – výstup zboží z celního území Společenství), který informaci o výstupu vybraných výrobků z území EU následně automaticky zasílá systému EMCS. Propojením obou systémů dojde k eliminaci problémů při potvrzování výstupu vybraných výrobků z území EU.

Statistika využívání EMCS

V hodnoceném období spuštění EMCS bylo evidováno celkem 21429 doprav do ČR v režimu podmíněného osvobození od daně, u kterých byl při zahájení v členské zemi odeslání schválen elektronický průvodní doklad. Celkový počet doprav z EU do ČR byl v uvedeném období 54355. Podíl elektronicky zasláných údajů tvořil 39,42% z celkového počtu doprav. Z ČR bylo do členských zemí EU elektronicky zasláno 38572 průvodních dokladů. Vnitrostátních doprav bylo v systému EMCS schváleno 36648.

Tabulka č.19: Přehled počtu e-AD zasláných do ČR

AT	HU	DE	FR	BG	SE	RO	Ostatní
16164	2888	1630	148	146	144	141	168

Ostatními zeměmi se rozumí: BE, EE, ES, IE a SI

Tabulka č.20: Přehled počtu e-AD zasláných z ČR

SK	DE	AT	IT	UK	SE	HU	Ostatní
14971	11352	2373	1334	1262	1208	813	2029

V rámci ČR bylo v roce 2010 v režimu podmíněného osvobození od daně realizováno celkem 45 216 doprav vybraných výrobků.

Tabulka č.21: Dopravy VV v režimu podmíněného osvobození od daně (za rok 2010)

Členský stát	Z EU do ČR	Z ČR do EU
	Počet dokladů	Počet dokladů
AT - Rakousko	21 847	3 000
BE - Belgie	790	189
BG - Bulharsko	195	474
CY - Kypr	5	25
DE-Spolková republika Německo	16 112	15 517
DK - Dánsko	72	348
EE - Estonsko	5	72
ES - Španělsko	2 290	254
FI - Finsko	105	417
FR - Francie	6 126	359
GB - Velká Británie	530	1 878
GR - Řecko	0	1
HU - Maďarsko	3 628	1 110
IE - Irsko	175	86
IT - Itálie	7 648	1 996
LU - Lucembursko	18	5
MT - Malta	0	1
NL - Nizozemsko	918	234
PL - Polsko	4 401	4 081
PT - Portugalsko	267	2
RO - Rumunsko	217	316
SE - Švédsko	289	1 680
SI - Slovinsko	16	412
SK - Slovensko	6 831	19 165
CELKEM	72 485	51 622

c) Daňové kontroly

Ke zjištění nebo prověření daňového základu nebo jiných okolností rozhodných pro správné stanovení daně slouží institut daňové kontroly. Daňové kontroly jsou prováděny zaměstnanci oddělení kontrol celního úřadu.

V roce 2010 zahájily celní úřady 349 daňových kontrol a ukončily 360 daňových kontrol. V tomto údaji se za jednu kontrolu považuje kontrola daní, ke kterým je daňový subjekt registrován bez ohledu na počet zdaňovacích období. Na základě provedených daňových kontrol bylo zjištěno porušení právních předpisů ve 132 případech a následně bylo doměřeno celkem 89,2 mil. Kč.

Tabulka č. 224: Přehled počtu a výsledků daňových kontrol provedených v letech 2006 - 2010

Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Zahájené daňové kontroly	589	533	448	399	349
Ukončené daňové kontroly	579	537	475	308	360
Kontroly s pozitivním výsledkem	233	219	344	129	83

Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Výslednost daňových kontrol v %	40,2	40,8	72,4	41,9	132
Doměřeno v mil. Kč	18	118,2	124,8	18,3	89,2

Tabulka č. 235: Přehled výsledků daňových kontrol v roce 2010 v rozdělení na jednotlivé komodity

Komodita	Počet subjektů, kterým bylo doměřeno	Doměřeno v mil. Kč
Minerální oleje	75	82,122
Tabák	4	1,399
Lih	28	3,883
Pivo	7	0,464
Víno	6	0,017
Elektřina	3	0,003
Zem.plyn a ostatní plyny	5	0,647
Pevná paliva	4	0,635
Celkem	132	89,170

d) Kontroly v oblasti přepravy a prodeje vybraných výrobků

V roce 2010 provedly skupiny mobilního dohledu 159 497 kontrol v oblasti přepravy a prodeje vybraných výrobků podle zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů.

Tabulka č. 246: Výsledky kontrol zaměřených na přepravu a prodej vybraných výrobků v roce 2010

Komodita	Počet případů	Hodnota	Únik	Množství
alkohol (lih)	76	1 850 090	1 933 337	9 233 litrů
lihoviny (destiláty, likéry)	642	11 536 008	8 196 594	72 497 litrů
ovocné destiláty z pěstitelského pálení	8	56 738	27 887	309 litrů
pivo	8	373 248	49 120	8 803 litrů
víno šumivé a meziprodukty				
tabák	272	4 544 128	25 809 525	19 246kg
tabákové výrobky (cigarety, doutníky)	528	38 888 273	47 551 858	16 239 433 kusů
minerální oleje	89	9 032 557	12 409 798	1 460 344 litrů
minerální oleje – těžké topné oleje	3	nezjištěno	311 000	74 044 kg
Celkem	1626	66 281 042	96 289 119	

7. VÝKON NĚKTERÝCH DALŠÍCH KOMPETENCÍ

a) Kontroly zaměstnávání cizinců

Kontroly zaměstnávání cizinců provádí celní úřady podle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“) a zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Kontroly jsou prováděny celními úřady (oddělení 031 – Kontrol, resp. 033 – Kontroly a dohledu). Součinnostní kontroly jsou prováděny ve spolupráci s pracovníky mobilního dohledu. Předmětná kompetence je celními úřady vykonávána v průběhu celého roku.

Při provádění kontrolní činnosti a ve spolupráci s jinými státními orgány jsou celními úřady zjišťovány nové trendy v oblasti nelegálního zaměstnávání cizinců v České republice. Jedním z nich je např. zastřený pracovně-právní vztah, kdy zejména státní příslušníci Vietnamu vykonávají práci na základě živnostenského oprávnění, a je tak složité prokazovat, že se jedná například o závislou práci.

V jiných případech jde o výkon práce cizince na jiném místě než uvedeném v povolení k zaměstnání se sdělením, že byl vyslán na pracovní cestu. Současné znění zákona o zaměstnanosti již neukládá povinnost zaměstnavatele hlásit úřadu práce pracovní cestu cizince delší než sedm dní.

Stejně jako v minulých letech, nejpočetnější skupinou jsou Ukrajinci, Vietnamci, Moldavané a Mongolci. Tyto první čtyři skupiny nejsou ve srovnání s předchozím obdobím výjimkou. Ostatní cizinci nejsou z hlediska počtu zjištění pro statistiku významní. V průběhu roku 2010 byly zorganizovány dvě celostátní kontrolní akce v oblasti kontrol zaměstnávání cizinců. Statistiku a porovnání celostátních kontrolních akcí zobrazuje tabulka č. 25 a 26.

Tabulka č. 25: Statistika kontrol zaměstnávání cizinců v období 2007 - 2010

Rok	2007	2008	2009	2010
Počet provedených kontrol	1 868	1 727	1 632	1660
z toho s pozitivním výsledkem	596	654	602	640
z toho samostatně	1 389	1 020	1 102	1041
z toho s pozitivním výsledkem	404	374	228	363
Počet cizinců porušujících zákon o zaměstnanosti	1 622	2 340	1 966	2008
Počet osob bez povolení k pobytu	179	91	54	54

Tabulka č. 26: Celostátní kontrolní akce 2008-2010

AKCE	CIZINEC 2 15.10.2008	VICTORY 16.-17. 4. 2009	LIBRA 19.-25.10. 2009	GRILL 5.5.2010	FRÉZIE 26.-27.10. 2010
Počet kontrol celkem	92	100	134	105	103
Kontroly v součinnosti s jinými státními orgány	44	8	44	39	46
Kontroly s jinými státními orgány	47,83 %	38,00 %	32,84 %	37,14 %	44,66 %
Počet pozitivních kontrol	22	29	21	33	49
Pozitivních kontrol	23,91 %	29,00 %	15,67 %	31,43 %	47,57 %
Počet zkontrolovaných cizinců	156	451	291	219	1 001
Počet cizinců bez platného povolení k pobytu	9	1	2	0	11
Počet cizinců podezřelých z porušení zákona o zaměstnanosti	63	241	93	60	265
Počet zkontrolovaných cizinců vs. cizinci podezřelí z porušení zákona o zaměstnanosti	40,38 %	53,44 %	31,96 %	27,40 %	26,47 %

V roce 2010 byly shromážděny informace o celkové částce uložených pokut úřady práce ve správním řízení za rok 2009. Úřady práce uložily za porušení zjištěná celními orgány pokuty v celkové výši téměř 20 milionů korun.

b) Následné kontroly Intrastatu

Význam následných kontrol Intrastatu spočívá zejména v preventivním působení na zpravodajské jednotky při vykazování údajů o obchodu uvnitř Společenství mezi Českou republikou a ostatními členskými státy EU. Na základě výsledků kontrol jsou nejen upřesňována statistická data Intrastatu, která byla zpravodajskými jednotkami vykazována, ale jsou získávány i údaje od subjektů, které je vůbec nevykazovaly. Největší objem nevykázaných statistických údajů byl zjištěn u subjektů, které nemají v ČR sídlo ani trvalé bydliště a jsou zde k DPH pouze registrovány. Podstatu následných kontrol Intrastatu dokládá skutečnost, že u 65,6 % ukončených kontrol byl zjištěn nesoulad vykázaných statistických údajů se skutečností nebo fakt, že zpravodajská jednotka nevykazuje údaje, přestože takovou povinnost má.

Tabulka č. 277: Přehled počtu a výsledků následných kontrol Intrastatu provedených v letech 2006 - 2010

Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Zahájené následné kontroly Intrastatu	1 954	1 941	1 520	1 197	877
Ukončené následné kontroly Intrastatu	1 926	1 967	1 544	1 192	877
Kontroly s pozitivním výsledkem	810	979	802	762	575
Výslednost následných kontrol Intrastatu v %	42,0	49,8	51,9	63,9	65,6

c) Obecná bezpečnost výrobků a bezpečnost potravin

V oblasti obecné bezpečnosti výrobků celní orgány v roce 2010 na základě § 11 zákona č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků, ve znění pozdějších předpisů, zaslaly orgánům dozoru 616 hlášení. Z těchto žádostí o stanovisko bylo ve 457 případech potvrzeno podezření, že výrobek vykazuje znaky, které vyvolávají podezření na existenci vážného nebo bezprostředního ohrožení zdraví a bezpečnosti při používání tohoto výrobku nebo, že nebyl řádně označen nebo nebyl doprovázen potřebnou dokumentací. V ostatních případech se tato skutečnost nepotvrdila. Jednalo se zejména o spolupráci s Českou obchodní inspekcí, Orgány ochrany veřejného zdraví a především Státním ústavem pro kontrolu léčiv. Mimo jiné se jednalo o výrobky, které vykazovaly znaky bezprostředního ohrožení zdraví a bezpečnosti (např. výrobky určené pro děti ve věku do tří let: obuv, dětské kruhy, různá léčiva) nebo u kterých chybělo požadované značení a průvodní dokumentace.

V oblasti bezpečnosti potravin v roce 2010 celní orgány, v rámci spolupráce se Státní zemědělskou a potravinářskou inspekcí, nahlásila 583 zásilek všech sledovaných komodit (mimo certifikace ovoce a zeleniny při dovozu a vývozu zboží), z toho v 91 případech byly z tohoto zboží odebrány laboratorní vzorky. Na základě analýzy následně 3 zásilky nebyly propuštěny do celního režimu volného oběhu, protože výsledky laboratorních testů nevyhovovaly požadavkům příslušné potravinářské legislativy.

d) Systém elektronického mýtného a časového zpoplatnění

Od 1.1. do 31.12.2010 bylo v rámci kontrolní činnosti v oblasti výkonového zpoplatnění zjištěno o 4216 případech porušení právních předpisů více než za stejné období roku 2009. Nárůst zjištěných porušení lze odůvodnit rozšířením kategorií vozidel podléhajících mýtnému (vozidla s největší povolenou hmotností nad 3,5 tuny).

V blokovém řízení bylo v roce 2010 uloženo o 8 743 300,- Kč více na blokových pokutách než v roce 2009. Nárůst lze rovněž spatřovat v legislativní změně, která spočívala v úpravě horní hranice blokové pokuty až do výše 5 000,- Kč.

Oproti roku 2009 se v roce 2010 výrazně snížil počet zjištěných případů postoupených do správního řízení. Toto snížení lze odůvodnit skutečností, že v novele zákona o pozemních komunikacích došlo v průběhu legislativního procesu k faktické chybě, která spočívá

v absenci výše sankce ve správním řízení většiny skutkových podstat přestupku řidiče vozidla v systému elektronického mýtného.

Ve srovnání s rokem 2009 došlo u kontrolních činností v oblasti časového zpoplatnění k poklesu zjištěných případů porušení právních předpisů, který souvisí s rozšířením kategorizace vozidel podléhajících mýtné povinnosti (vozidla nad 3,5 t). Tento pokles se projevil i v celkové výši uložených blokových pokut. Za sledované období bylo v roce 2010 uloženo o 715 000,- Kč méně než v roce předcházejícím.

V rámci obou kontrolních kompetencí byly za rok 2010 uloženy sankce v celkové výši 46 625 600,- Kč, což je o 8 028 300,- Kč více než v roce 2009.

V aplikaci Mobilní dohled byly v průběhu loňského roku provedeny úpravy s cílem zjednodušit činnost související s vedením dokumentace ke službě v oblasti kontrol na zpoplatněných pozemních komunikacích. V souvislosti s požadavkem Ministerstva dopravy ČR byla aplikace dále doplněna o zápis informace o zakoupení časového kupónu. Tyto údaje dávají informaci o celkové výši finančních prostředků, které jsou prostřednictvím kontrolní činnosti celních úřadů odvedeny do rozpočtu Ministerstva dopravy ČR v souvislosti se zakoupením časového kupónu.

Tabulka č. 28: Zjištěná porušení předpisů v systému elektronického mýtného a časového zpoplatnění

Oblast	Počet zjištěných porušení právních předpisů		Počet případů postoupených ke správnímu řízení		Výše uložených blokových pokut v tis. Kč	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Elektronické mýtné	34 805	39021	2 635	1808	23 108,5	31 851,8
Časové zpoplatnění	18 421	17 092	87	67	15 488,8	14 773 ,8
Celkem	53 226	56 113	2 722	1875	38 597,3	46 625,6

e) Státní odborný dozor v silniční dopravě a ADR

Tabulka č. 298: Statistika výkonu státního odborného dozoru a kontrol ADR v silniční dopravě v roce 2009

Druh kontroly	Počet kontrol	Počet porušení	Počet pokut	Výše pokut v Kč	Počet kaucí	Výše kaucí v tis.Kč	Jiné příjmy v tis.Kč	Postoupení
Přepravní povolení	17 414	59	0	0	8	121	1 310	0
Státní odborný dozor	20 896	1 943	26	32 500	776	14 095,5	30	45
ADR	1 846	29	0	0	3	46	0	2
Celkem	40 156	2 031	26	32 500	787	14 262,5	1 340	47

Tabulka č. 30: Statistika výkonu státního odborného dozoru a kontrol ADR v silniční dopravě v roce 2010

Druh kontroly	Počet kontrol	Počet porušení	Počet pokut	Výše pokut v Kč	Počet kaucí	Výše kaucí v tis.Kč	Jiné příjmy v tis. Kč	Postoupení
Přepravní povolení	14 289	169	0	0	15	241	5 130	0
Státní odborný dozor	14 272	1 283	9	9 500	615	10 995	130	25
ADR	1 248	28	0	0	0	145	0	2
Celkem	29 809	1 480	9	9 500	630	11 381	5 260	27

f) Pěstování máku setého a konopí

Výkon kompetencí v oblasti pěstování máku setého a konopí byl Celní správě České republiky svěřen zákonem č. 362/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, ve znění pozdějších předpisů, který nabyl na účinnosti dne 1.1.2005.

Od té doby ukládá zákon o návykových látkách osobám pěstujícím mák setý nebo konopí na ploše větší než 100 metrů čtverečných ohlašovací povinnost, jejíž princip spočívá v předání hlášení podle § 29 uvedeného zákona celním úřadu, který je místně příslušný podle místa pěstování. V průběhu roku 2010 bylo provedenými kontrolami odhaleno porušení zákona o návykových látkách ve 112 případech. Oproti předcházejícímu roku došlo ke snížení počtu porušení zákona o návykových látkách o 43 případů. Stejně jako v roce 2009 se zpravidla jednalo o pozdní předání příslušných hlášení ze strany pěstitelů.

g) Kontrola přeshraniční přepravy odpadů

V oblasti přeshraniční přepravy odpadů se celní orgány podílejí na zajištění veřejné správy v oblasti odpadového hospodářství podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a to zejména prováděním kontrol dopravních prostředků na pozemních komunikacích v rámci celé České republiky.

V roce 2010 se CS zúčastnila 3 společných kontrol, které byly realizovány v rámci projektu IMPEL-TSF Enforcement Action II (v blízkosti bývalých HP Mikulov, Břeclav, Mosty u Jablunkova). Kontroly se prováděly ve spolupráci se zástupci Ministerstva životního prostředí, České inspekce životního prostředí a Policie České republiky a obdobnými orgány na opačných stranách státní hranice. Účelem těchto kontrol je provádět kontroly samotných vozidel, kontrolovat dodržování legislativy, zesílit spolupráci s ostatními kontrolními orgány a navázat kontakty se sousedními úřady tak, aby bylo možné tyto kontroly provádět co možná nejefektivněji.

V roce 2010 bylo zjištěno celkem 7 případů porušení právních předpisů v oblasti přeshraniční přepravy odpadů. Přestože se jedná o nárůst zjištěného počtu porušení oproti roku 2009, jedná se ve všech případech o nedostatky administrativního charakteru. Ať už se jedná o neúplné průvodní doklady nebo nedodržení stanovené trasy, v žádném z případů nešlo o nelegální dovoz odpadu s místem určení v ČR.

Ve všech případech bylo postupováno v úzké spolupráci s oblastními inspektoráty ČIŽP.

Tabulka č.31: Výsledky oblasti přeprav odpadů

Rok	2009	2010	Index 2010/2009
Počet kontrol	3 693	885	24
Počet porušení	1	7	700
Množství přepravovaného odpadu [t]	24	145	604

h) Oblast ochrany duševního vlastnictví

V roce 2010 bylo orgány CS zajištěno ve vztahu ke zboží dováženému a vyváženému z/do třetích zemí včetně vnitřního trhu 2 640 410 kusů zboží podezřelého z porušování práv duševního vlastnictví v celkové hodnotě 4 473 255 119 Kč.

Činnost celních orgánů při ochraně trhu a spotřebitele byla v rámci kontroly stánkového prodeje zaměřena především na problematické tržnice. Z celorepublikového hlediska je možno konstatovat, že na většině tržnic se podařilo dosáhnout stavu, při němž otevřená nabídka zboží porušujícího práva duševního vlastnictví ve stánkovém prodeji byla eliminována. Problematickými tržnicemi, tj. tržnicemi s otevřenou nabídkou zboží porušujícího práva duševního vlastnictví, zůstávaly ke konci roku 2010 zejména tržnice v Jihočeském kraji (Strážný, Kaplice, Vyšší Brod) a tržnice v Hatích. Přetrvávajícím negativním trendem stánkového prodeje je skrytá forma prodeje zboží porušujícího práva duševního vlastnictví.

V rámci kontrolní činnosti se podařilo zajistit kromě tradičních komodit (textil, obuv, galanterie) například i výrobky, které byly neoprávněně označeny ochrannou známkou BATERIA (tužkové baterie), KRIMSKOYE IGRISTOE (šumivá vína), LEGO (dětské stavebnice, hračky), COLD STEEL, BENCHMADE apod. (nože), BELDEN (kabely), GAMBRINUS, PILSNER URQUELL (sudy piva). Novým trendem zaznamenaným v průběhu celého roku byla nabídka a prodej výrobků neoprávněně označených ochrannou známkou STIHL (motorové pily).

Na základě pravidelného monitoringu stánkového prodeje byla vypracována souhrnná zpráva o stavu jednotlivých tržnic v České republice.

Tabulka č.32: Výsledky kontrolní činnosti za období 2007- 2010

Rok	2007	2008	2009	2010
Počet zajištěného zboží	2 937 206	4 843 360	3 637 400	2 640 410
Škoda způsobená majitelům práv v tis.kč	3 719 705	3 911 581	3 134 115	4 473 255
Podíl zboží stánkového prodeje [%]	54,4	80,7	40	35,9

8. PROVÁDĚNÍ ANALÝZY RIZIK V CS

a) Obecné analytické produkty

V roce 2010 bylo analytickými útvary CS zpracováno celkem 499 analytických produktů, což je ve srovnání s rokem 2009 (448 analytických produktů) nárůst o 11,4%.

Na zpracovaných analytických produktech mají největší podíl produkty celostátního (48,9%) a regionálního (47,5%), kdy se v největší míře jednalo o analytické informace (37,7%) a taktické analýzy (22,8%).

Z hlediska věcného zaměření převažovaly stejně jako v roce 2009 analytické produkty v oblasti správy spotřebních a ekologických daní (50,1%) a celního řízení - dovoz, vývoz, tranzit a společná zemědělská politika (25,9%).

b) Finanční analýzy

Finanční analytici CS ČR zpracovali v roce 2010 celkem 442 finančních analýz (v roce 2009 to bylo 378), tj. nárůst o 16,9 %, jako podklad pro rozhodnutí příslušných povolovacích řízení. K meziročnímu nárůstu zpracovaných finančních analýz došlo především vzhledem k nárůstu žádostí o vydání osvědčení AEO, resp. žádostí o povolení posečkáni úhrady daně, popřípadě rozložení její úhrady na splátky. Ze 442 prověřených subjektů bylo 115 shledáno finančně nestabilních, tj. 26 % subjektů představujících pro celní orgány zvýšené riziko vzniku nedoplatku (v roce 2009 to bylo 27,5 %). Z celkového počtu 442 zpracovaných finančních analýz bylo 220, tj. 49,8 %, podkladem pro povolovací řízení v rámci správy cel, 156 finančních analýz, tj. 35,3 %, podkladem pro povolovací řízení v rámci správy spotřebních daní, resp. 66 finančních analýz, tj. 14,9 %, podkladem pro povolovací řízení v rámci, tzv. dělené správy.

9. ODHALOVÁNÍ PŘÍPADŮ PORUŠOVÁNÍ PŘEDPISŮ

a) Porušování předpisů a charakteristika vývoje

Pro celní orgány působící v oblasti pátrání a dohledu byly pro rok 2010 stanoveny priority v odhalování porušování předpisů, a to primárně v oblasti nepřímých daní tvořící mandatorní příjmy České republiky. Z pohledu portfolia spotřebních daní bylo oblastí zájmu odhalování nelegálních obchodních operací s minerálními oleji, lihem, tabákem a tabákovými

výrobky, spolu s nelegální výrobou cigaret a alkoholických nápojů. Řady úspěchů bylo docíleno i na poli odhalování podvodů v oblasti CITES.

Nadále přetrvává trend uplynulých let, kdy celní orgány evidují množství případů s cíleně nesprávným uváděním celní hodnoty (podfakturace, tj. uvádění nižších údajů o převodní hodnotě zboží; nezapočítávání nákladů na dopravu nebo jejich záměrné snižování; účelové logistické operace), spolu s nesprávným uváděním původu a statusu zboží.

Novou tendencí je naopak uvádění neúměrně vysoké celní hodnoty ve vztahu k povaze a typu vyváženého zboží mimo celní území EU s deklarovánými exotickými cílovými destinacemi, a to s cílem uplatnění nadměrných odpočtů DPH s povahou tzv. karuselových obchodů.

Ve všech shora uvedených případech lze spatřovat progresivní trend využívání účelově zakládaných a tzv. ready made obchodních společností, které jsou zřizovány jako cíleně nekontaktní pro orgány státní správy.

Tabulka č. 33: Výsledky činnosti celních orgánů v letech 2007 až 2010

Rok	2007	2008	2009	2010	Index 2010/2009
Podezření ze spáchání trestného činu	1 070	715	1 080	1 238	114,6
Zjištěné celní přestupky	1 642	1 624	1 758	1 640	93,3
Zjištěné jiné správní delikty	5 974	6 090	5 532	4 935	89,2
Zjištěné celní delikty	3 789	2 623	2 438	1 982	81,3

Tabulka č. 349: Přehled o uložených pokutách, propadlém nebo zabraném zboží v letech 2009 a 2010

Rok	2009			2010		
	Počet	Uložené pokuty (Kč)	Propadlé nebo zabrané zboží (Kč)	Počet	Uložené pokuty (Kč)	Propadlé nebo zabrané zboží (Kč)
Zjištěné celní přestupky	1 758	2 393 155	6 279 779	1640	2 608 426	3 958 488
Zjištěné jiné správní delikty	5 532	21 758 174	508 561 157	4935	19 655 065	242 004 245
Zjištěné celní delikty	2 438	9 133 802	50 687 772	1982	6 086 802	1 409 764
CELKEM	9 728	33 285 131	565 528 708	8557	28 350 293	247 372 497

b) Činnost pověřených celních orgánů v trestním řízení

V souvislosti s nabytím účinnosti nového trestního zákoníku k 1. 1. 2010 došlo v oblasti trestního řízení ke změnám, které měli vliv jak na samotný průběh již probíhajících trestních řízení, tak na případy nové. Za zásadní z nich je možné označit dekriminální trestného činu nedovolené výroby lihu podle § 194a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů a také nové obecné podmínky, za nichž je možné postihovat přípravu k trestnému činu a které se dotkly trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (původně § 148 zákona č. 140/1961 Sb.), ke kterému přípravná jednání již nejsou trestněprávně postížitelná, vyjma jednání, která je možné postihnout jako samostatný trestný

čin porušení předpisů o nálepkách a jiných předmětech k označení zboží podle § 244 zákona č. 40/2009 Sb. Za další významnou změnu je možné označit související změny v oblasti trestního práva procesního, kdy trestní řád v souvislosti s bipartici trestných činů doznal změn např. v oblasti úpravy podmínek použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu podle § 88 z. č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů, kdy došlo k zúžení okruhu trestných činů, na které je tento institut možné použít. Z hlediska srovnávaných údajů týkajících se trestné činnosti za více období je nutné používat jak paragrafová čísla starého trestního zákona, tak současně již nového trestního zákoníku.

V průběhu roku 2010 bylo pověřenými celními orgány založeno celkem 683 trestních spisů (dále jen „TS“), v rámci kterých bylo prověřováno celkem 861 podezření ze spáchání TČ (skutkových podstat podle trestního zákona). K realizaci bylo předáno celkem 394 TS, z toho 301 TS bylo předáno do vyšetřování orgánům P ČR a 93 TS bylo předáno státnímu zástupci v rámci zkráceného řízení podle § 179c trestního řádu. Ve smyslu ustanovení § 159a odst. 1 až 5 trestního řádu bylo odloženo nebo odevzdáno 224 TS, z důvodu věcné nepříslušnosti byly příslušným orgánům P ČR předány 4 TS.

V roce 2010 došlo v porovnání s rokem 2009 k nárůstu jak u založených TS (index 120,7), tak u množství případů šetřených podezření ze spáchání TČ (index 128,1). V roce 2010 se udržel poměr z roku 2009 mezi zahájenými a odloženými případy, když oproti roku 2009 došlo k nárůstu odložených nebo odevzdaných případů o 15% při výše uvedeném nárůstu založených TS.

Tabulka č. 35: Výsledky činnosti pověřených celních orgánů v letech 2007 – 2010

Rok	2007	2008	2009	2010	Index 2010/2009
Založeno trestních spisů	682	457	566	683	120,7
Podezření ze spáchání trestného činu	766	527	672	861	128,1
Předáno do vyšetřování	207	258	286	301	105,2
Realizováno ve zkráceném řízení (§ 179c)	7	9	46	93	202,2
Odevzdáno a odloženo (§159a)	468	231	194	224	115,5

V roce 2010 došlo v porovnání s rokem 2009 k nárůstu jak u založených TS (index 120,7), tak u množství případů šetřených podezření ze spáchání TČ (index 128,1).

Tabulka č.36: Porovnání prověřovaných podezření ze spáchání trestného činu v období let 2007 – 2010

Skutková podstata	2007	2008	2009	2010	Rozdíl 2010/2009
§ 124 (§ 261)	2	4	2	8	+6
§124a-f (§§ 262 až 267) z toho	2	1	6	5	-1
(§ 265)				4	-
(§ 267)				1	-
§145a (§ 245)	1	0	0	4	+4

Skutková podstata	2007	2008	2009	2010	Rozdíl 2010/2009
§148 (§ 240)	79	71	65	80	+15
§148a (§ 244)	57	50	93	149	+56
§150 (§ 268)	371	241	285	326	+41
§151 (§ 269)	0	17	17	57	+40
§152 (§ 270)	114	67	89	102	+13
§176 (§ 348)	0	0	0	1	+1
§181e (§ 298)	1	0	0	0	0
§181f (§ 299)	11	6	8	4	-4
§181g (§ 300)	0	0	0	1	+1
§187 (§ 283)	124	67	102	117	+15
§194a (není kodifikováno)	4	3	5	0	-5
§ 129a (§ 260)	0	0	0	1	+1
§ 218a (§ 288)	0	0	0	6	+6
CELKEM TČ	766	527	672	861	+189

V roce 2010 byl zaznamenán celkový nárůst u všech skutkových podstat trestných činů o 189 trestných činů oproti roku 2009.

c) Formy a výsledky odhalování obchodních podvodů

- **Zboží zatížené spotřební dani**

Cigarety a tabák

V průběhu roku 2010 bylo v oblasti nelegálního obchodování s cigaretami a tabákem odhaleno celkem 404 případů porušení předpisů. Celkový odhadovaný únik na cle a daních činí 161 milionů Kč a zajištěno bylo více jak 29 milionů ks cigaret a 118 tun tabáku.

Tabulka č. 3710: Výsledky činnosti celních orgánů v letech 2007 – 2010

Rok	2007	2008	2009	2010	Index 2010/2009
Počet případů	500	333	368	404	109,8
Cigarety (mil. kusů)	65	71	40	29	72,5
Tabák (t)	696	160	142	118	83,1
Únik cla a daní (mil. Kč)	297	396	169	161	95,3

V porovnání s rokem 2009 došlo v hodnoceném období roku 2010 v této oblasti k nárůstu počtu zjištěných případů porušení předpisů, naproti tomu u množství zajištěného tabáku i cigaret je patrný pokles. Právě především díky poklesu počtu zajištěných cigaret je i výsledný dokumentovaný únik cla a daní v této komoditě nižší oproti roku 2009.

V rámci odhalování ilegálního obchodu s touto komoditou jsou sledovány tři směry. Prvním směrem je odhalování ilegálních přeprav tabákových výrobků a tabáku na východoevropské trase. Tato trasa je tvořena bývalými zeměmi Sovětského svazu, Polskem a Slovenskem. Po této trase proudí do České republiky zejména originální cigarety

renomovaných výrobců. Druhým směrem je odhalování ilegálních přeprav tabáku a tabákových výrobků po asijské trase, která je tvořena asijskými zeměmi (Čína, Vietnam) západoevropskými a jihoevropskými přístavy. Po této trase jsou přepravovány zejména padělky cigaret renomovaných značek a tabák na ilegální výrobu cigaret. Třetím směrem je boj proti ilegálním výrobcům (padělatelům) cigaret na území České republiky. Ilegální výrobou cigaret se v České republice zabývají zejména organizované zločinecké skupiny. Jde zejména o skupiny původem z Asie (Vietnam, Čína). Po úspěšných zásazích celní správy se ilegální výrobci vracejí k rukodělné výrobě, kterou minimalizují ztráty při odhalení.

V boji proti tomuto ilegálnímu obchodu je nezbytná těsná mezinárodní spolupráce, operativní výměna informací, vytváření nadnárodních vyšetřovacích týmů a spolupráce s legálními výrobci tabákových výrobků.

V roce 2010 bylo při prověřování nelegálního dovozu a distribuce neznačených cigaret a tabáku zdokumentována činnost organizované skupiny pachatelů české státní příslušnosti, řízené osobami makedonské národnosti. V rámci realizace bylo zajištěno více jak 4 mil. ks cigaret, více jak 30 tun tabáku a dalších komponent, používaných k jejich výrobě. Celkový únik na cle a daních činil více jak 68 mil. Kč. Na realizaci se podílel útvar Odhalování korupce a finanční kriminality Policie České republiky.

Minerální oleje

V hodnoceném období roku 2010 bylo u této komodity v rámci české Celní správy zjištěno 106 případů porušení celních předpisů. Únik na cle a daních lze vyčíslit částkou cca 193 milionů Kč. Ač byl oproti předchozímu roku u této komodity zaznamenán nárůst v počtu zjištěných případů, poklesla částka zjištěných úniků na cle a daních.

Tabulka č. 3811: Výsledky činnosti celních orgánů v letech 2007 – 2010

Rok	2007	2008	2009	2010	Index 2010/2009
Počet případů	138	81	75	106	141,3
Únik cla a daní (mil. Kč)	588	136	862	193	22,4

Trendy ve způsobu obcházení celních a daňových předpisů v této komoditě jsou stále stejné. Jedná se zejména o nelegální dovoz minerálních olejů na území České republiky z jiných členských států EU, aniž by z těchto výrobků byla řádně odvedena spotřební daň (např. nelegální dovoz minerálních olejů původem z Polské republiky pod KN 27101999 - Ostatní mazací oleje a ostatní oleje, nepodléhající spotřební dani a jejich následné fakturační a logistické záměny při dopravě za motorovou naftu, ze které nebyla odvedena spotřební daň), případně i míchání pohonných hmot s jinými minerálními oleji a ostatními chemickými látkami nezatížených spotřební daní. Další oblastí s narůstající tendencí je porušování předpisů spočívající v dovozu minerálních olejů z členských států EU a následné neodvedení daně z přidané hodnoty finančním úřadům jako správcům této daně.

V porovnání s rokem 2009 došlo v roce 2010 v této komoditě k většímu nárůstu ve sledované položce „počet zjištěných případů porušení právních předpisů“ – index 141,3. Naopak došlo ke snížení u položky „odhadovaný únik na cle a daních“ – index 22,4.

Pověřené celní orgány v rámci trestního řízení provedli na konci roku realizaci případu nelegálních přeprav minerálních olejů na území ČR, v rámci které bylo zadrženo 18 osob, kterým bylo sděleno obvinění, dále bylo provedeno 14 domovních prohlídek a 29 prohlídek jiných prostor a pozemků. Celkový odhadovaný únik na daních je předběžně vyčíslen na více jak 53 mil. Kč.

Etylalkohol a alkoholické nápoje

V průběhu roku 2010 bylo v oblasti nelegálního obchodování se zbožím zatíženým spotřební daní – lihem, resp. zbožím obsahujícím líh (vybrané výrobky), odhaleno celkem 641 případů porušení předpisů. Celkový odhadovaný únik na cle a daních činí 25 mil. Kč a celkově bylo zajištěno téměř 421 tis. litrů alkoholu.

Tabulka č. 3912: Výsledky činnosti celních orgánů v letech 2007 – 2010

Rok	2007	2008	2009	2010	Index 2010/2009
Počet případů	1 190	436	391	641	168,2
Zajištěno (mil litrů)	1,1	1,1	0,3	0,4	140,3
Únik cla a daní (mil. Kč)	67	71	14	25	178,6

V porovnání s rokem 2009 došlo v roce 2010 v této komoditě ke zvýšení všech sledovaných položek. Počet zjištěných případů narostl o více jak 68 %, množství zajištěného zboží o více jak 40 % a celkový evidovaný únik cla a daní o téměř 79 %.

Útvary Pátrání v hodnoceném období ukončily v této komoditě celkem 58 trestních spisů. Z tohoto počtu bylo 18 trestních spisů předáno Policii České republiky k zahájení trestního stíhání a 22 spisů bylo po skončení zkráceného přípravného řízení předloženo státnímu zástupci s návrhem na potrestání.

U ukončených nebo částečně realizovaných případů bylo zajištěno více jak 43 tisíc litrů lihových nápojů a přes 28 tisíc litrů lihu. Celková škoda je vyčíslena na částku cca 13,5 milionu Kč.

• **Potraviny a zemědělské produkty**

V roce 2010 bylo v oblasti zemědělských produktů zjištěno 38 případů porušení celních předpisů, a to v celkové hodnotě 218 mil. Kč. Celkový odhadovaný únik na cle a daních by dosáhl výše 32 mil. Kč.

Tabulka č.40: Výsledky činnosti celních orgánů v letech 2007 – 2010

Rok	2007	2008	2009	2010	Index 2010/2009
Počet případů	99	76	72	38	52,8
Hodnota zboží (mil litrů)	200	230	339	218	64,3
Únik cla a daní (mil. Kč)	27	3	3	32	1 066,7

V porovnání s rokem 2009 došlo k poklesu počtu zjištěných případů porušení celních předpisů, stejně tak u hodnoty zboží. Naopak došlo ke značnému nárůstu v případě úniku cla a daní.

Tato na první pohled okrajová komodita je velice důležitá z hlediska dotační politiky EU. Z tohoto důvodu celní orgány monitorují tuto komoditu a zaměřují se zejména na oblasti obchodních podvodů spočívajících ve vědomé záměně země původu při dovozech ze třetích zemí či uvádění chybného sazebního zařazení zboží. Jedná se zejména o dovozy mražených potravin a několika dalších potravinářských a zemědělských položek, např. cukrovinek, vitaminových doplňků či ovocných šťáv.

• **Elektronika a elektrodíly**

U komodity elektronika, elektrodíly a náhradní díly k nim bylo v roce 2010 zjištěno celkem 312 případů porušení celních předpisů. Hodnota zajištěného zboží byla vyčíslena na 2 687 mil. Kč a únik na cle a daních byl vyčíslen částkou ve výši cca 185 mil. Kč.

Tabulka č. 41: Výsledky činnosti celních orgánů v letech 2007 – 2010

Rok	2007	2008	2009	2010	Index 2010/2009
-----	------	------	------	------	--------------------

Rok	2007	2008	2009	2010	Index 2010/2009
Počet případů	129	161	267	312	116,9
Hodnota zboží (mil. litrů)	876	772	1 390	2 687	193,3
Únik cla a daní (mil. Kč)	42	20	34	185	544,1

Oproti předchozímu roku 2009 došlo u této komodity k nárůstu počtu odhalených případů porušení celních předpisů. Předpokládaná hodnota a únik na cle a dani zaznamenaly nárůst (o 93 %, respektive 544 %). Nejvýznamnější podíl má na tomto nárůstu dovoz, resp. chybné sazební zařazení u set-top boxů.

- **Porušování práv k duševnímu vlastnictví (ochranné známky a autorská práva)**

Lze konstatovat, že celní orgány se ve věcech ochrany práv k duševnímu vlastnictví zaměřují především na dvě základní oblasti kontrol, kterými jsou dovozy a vývozy zboží, jeho nabídka či následný prodej na vnitřním trhu. S nabídkou a prodejem padělaného zboží se můžeme nejčastěji setkat na tržnicích. Velmi významným distribučním kanálem padělků se ovšem v současné době stává také Internet. Díky rozvoji elektronických „aukčních“ portálů a vzrůstu oblíbenosti elektronického obchodování získává tato forma distribuce stále větší význam.

V současné době přibývá stále více padělků z oblasti kosmetiky, hraček, náhradních dílů, potravin, alkoholu, ale i léků. Na trhu jsou v dnešní době nabízeny padělané výrobky, které mohou být pro samotného spotřebitele škodlivé a v některých případech i životu nebezpečné.

V oblasti dovozů padělaného zboží byly odhalovány kontejnerové zásilky pocházející především z oblasti jihovýchodní Asie. Tyto zásilky bývají určeny pro firmy registrované v ČR, jejichž statutárními orgány jsou cizí státní příslušníci.

V rámci kontrol stánkového prodeje zaměřily celní orgány svoji pozornost nejen na komplexní kontroly tržnic v příhraničních oblastech, ale rovněž na kontroly provozoven a skladů ve vnitrozemí. V současné době se díky rozsáhlým kontrolním akcím, realizovaným zejména koncem roku 2008 a v průběhu roku 2009, setkáváme především s tzv. „utajenou“ (skrytou) nabídkou padělaného zboží.

V průběhu roku 2010 se celním orgánům také podařilo úspěšně realizovat několik objektů sloužících k nelegální výrobě padělaného textilu a fonografických médií.

Textil

V případě textilního zboží bylo v roce 2010 zjištěno celkem 894 případů porušení celních předpisů. Hodnota zadržného zboží byla vyčíslena částkou ve výši 991 milionů Kč. Počet zadržných kusů textilního zboží přesáhl opět hodnotu milionu kusů (přesně 1 709 tisíc kusů).

Tabulka č. 42: Výsledky činnosti celních orgánů v letech 2007 – 2010

Rok	2007	2008	2009	2010	Index 2010/2009
Počet případů	991	763	691	894	129,4
Hodnota zboží (mil. Kč)	964	1 168	1 204	991	82,3
Únik cla a daní (mil. Kč)	1 027	1 544	1 262	1 709	135,4

Útvary Pátrání v roce 2010 ukončily 211 trestních spisů s touto komoditou, z nichž 111 předaly PČR k zahájení trestního stíhání.

Z textilního zboží byly v roce 2010 převážně zajišťovány padělky různých sportovních značek, jako např. Adidas, Nike, Puma, Lacoste a Ed Hardy, ale rovněž padělky značek spojených s výrobky vyšších cenových hladin (LUIS VUITTON, Dolce & Gabbana,

BURBERRY, atp.). Módní vlnu kopírují výrobky nesoucí ochrannou známku HANNAH MONTANA a CONVERSE. Vedle padělků sportovních a luxusních módních značek se na trhu začaly rovněž objevovat padělky tzv. outdoorového oblečení. V kontrolovaných kontejnerech jsou nejčastěji zjišťovány zásilky o 1 000 až 10 000 kusů.

V případech dovozů textilního zboží původem z Asie se celní orgány, stejně jako v roce 2008 a 2009, setkávaly s problémem nesprávného uvádění skutečně placené ceny za zboží (předkládání padělaných obchodních faktur) a rovněž s úmyslným nepříznáváním a neplacením daně z přidané hodnoty u takto propuštěného zboží.

Obuv

V komoditě „Obuv“ bylo v roce 2010 zjištěno celkem 502 případů porušení celních předpisů. Hodnota zadrženého zboží se předpokládá ve výši 1 073 milionů Kč. Zadrženo bylo 623 tisíc párů. Oproti předchozí komoditě došlo u „Obuvi“ k mírnému nárůstu ve všech sledovaných položkách.

Tabulka č. 43: Výsledky činnosti celních orgánů v letech 2007 – 2010

Rok	2007	2008	2009	2010	Index 2010/2009
Počet případů	375	446	307	502	163,5
Hodnota zboží (mil. Kč)	429	643	525	623	118,7
Únik cla a daní (mil. Kč)	796	1 283	1 024	1 073	104,8

Útvary Pátrání v roce 2010 ukončily 112 trestních spisů s touto komoditou, z nichž 83 případů bylo předáno P ČR k zahájení trestního stíhání.

V současné době je neoprávněně označena ochrannými známkami obuv různých sportovních značek, např. Adidas, Nike, Puma. Trendem u této komodity však také zůstávají zvyšující se počty plastové obuvi porušující práva společnosti Crocs.

V kontrolovaných kontejnerech jsou zjišťovány zásilky o 1 000 – 10 000 párů, případně větších množství. Na tržištích jsou pak při kontrolách zjišťovány počty v řádu desítek, maximálně stovek párů obuvi.

Fonografická média

Fonografická média (v současné době zejména nahrané CD a DVD disky) tvoří společně s textilem a obuví komodity, kde jsou nejčastěji porušovaná ustanovení o ochraně duševního vlastnictví. V roce 2010 bylo zjištěno celkem 191 případů porušení celních předpisů. Hodnota zadrženého zboží se předpokládá ve výši 147 milionů Kč. Počet zadržených kusů CD a DVD disků přesahuje hodnotu 266 tisíc kusů.

Tabulka č. 44: Výsledky činnosti celních orgánů v letech 2007 – 2010

Rok	2007	2008	2009	2010	Index 2010/2009
Počet případů	312	233	193	191	99,0
Hodnota zboží (mil. Kč)	590	542	246	266	108,1
Únik cla a daní (mil. Kč)	340	315	135	147	108,9

Fonografická média (CD a DVD disky) i nadále představují vedle textilu a obuvi nejčastěji zajišťované zboží porušující práva k duševnímu vlastnictví. Celní orgány se s plagiáty těchto výrobků v největší míře setkávaly a stále ještě setkávají v rámci kontrol stánkového prodeje. Otevřené formy nabídky se přesunuly do výhradně tzv. skryté formy prodeje.

V současné době postupně klesá zájem o koupi těchto medií. S rozvojem nových technologií v elektronice a současně s masovým zpřístupněním Internetu se zájem

spotřebitelů postupně orientuje na tento způsob získávání nelegálních nahrávek hudebních či filmových titulů.

Na tuto skutečnost se snaží prodejci nelegálního zboží reagovat snižováním prodejních cen, což opět dokazují níže uvedené hodnoty o počtech zjištěných případů a zajištěné hodnoty zboží. Dále je registrována poměrně velká snaha ze strany prodejců o dodání nového zboží na pulty co nejrychleji po jeho uvedení na trh. Díky této skutečnosti tak nebývá těžké nakoupit u stánkových prodejců jen pár týdnů „staré“ hudební či filmové tituly.

Útvary Pátrání v roce 2010 ukončily 62 trestních spisů s touto komoditou, z nichž 18 předaly PČR k zahájení trestního stíhání.

Ostatní

Celní orgány během roku 2010 zajišťovaly kromě textilu, obuvi a fonografických médií celou řadu dalšího zboží. Jednalo se zejména o hodinky známých luxusních značek, jako např. Breitling, Rolex, Omega, Longines, atp. Vedle hodinek byly také zajišťovány nejrůznější brašnářské výrobky (kabelky, kufry, batohy, peněženky, pásky, atp.), porušující práva různých světových značek - jako např. Luis Vuitton, Dior, Hugo Boss, Esprit Eastpack a další. Výjimku tvoří padělky luxusních parfémů a kosmetiky. Jak již bylo zmíněno, nově byly zaznamenány padělky ochranné známky STIHL – motorové pily a dále nožů, např. značky Columbia.

Významné postavení v oblasti porušování práv k duševnímu vlastnictví v současné době rovněž představují padělky léčivých přípravků a podpůrných prostředků. Padělatelé se orientují především na přípravky na léčbu erektilní dysfunkce (VIAGRA, CIALIS, LEVITRA) nebo na anabolické steroidy. Další významnou skupinou padělaných léčiv jsou přípravky na léčbu psychických onemocnění, vysokého tlaku, antibiotika, atd. Většina tohoto zboží je zajišťována celním úřadem Praha Ruzyně v rámci kontrol poštovních zásilek směřujících do ČR ze třetích zemí. V České republice jsou padělky léčivých přípravků a podpůrných prostředků distribuovány zejména na internetových inzertních serverech – jako je Aukro, Sbazar, apod.

d) Ostatní ve specifických oblastech

Omamné a psychotropní látky

V roce 2010 bylo celními orgány České republiky v celkem 130 záchytech realizováno 73 kg omamných a psychotropních látek (dále jen „OPL“).

Tabulka č. 45: Výsledky činnosti celních orgánů v letech 2007 – 2010

Rok	2007	2008	2009	2010	Index 2010/2009
Počet záchyťů	199	136	176	130	73,9
Hmotnost (kg)	53,5	209,2	105,9	73	68,9

Tabulka č. 46: Přehled záchyťů OPL podle jejich druhu v letech 2008 až 2010

OPL	2008		2009		2010	
	počet	hmotnost [g]	počet	hmotnost [g]	počet	hmotnost [g]
Marihuana	71	173 371,3	92	79 432,6	79	36 474,5
Hašiš	25	567,6	37	1 066,0	18	423,8

OPL	2008		2009		2010	
	počet	hmotnost [g]	počet	hmotnost [g]	počet	hmotnost [g]
Amfetamin	0	0,0	2	1 117,0	2	32,5
Metamfetamin	18	152,4	16	1 153,4	11	7 541,0
Heroin	9	25 401,5	4	14 564,6	2	9 871,0
Kokain	3	5 492,5	12	8 116,2	11	13 099,0
Extáze	7	4 679,3	5	0,0	1	0,0
Koka listy	1	197,6	1	250,0	0	0,0
LSD	2	0,0	3	0,0	1	0,0
Efedrin	0	0,0	0	0,0	5	5 835,0
CELKEM	136	209 862,2	176	105 900,2	130	73 276,80

Oproti předchozímu roku 2009 došlo jak k poklesu hmotnosti zachycených OPL, tak došlo k poklesu počtu odhalených případů porušení celních předpisů. Vedle OPL uvedených v tabulce celní orgány ještě zadržely 115 457 ks tablet obsahujících pseudoefedrin, 15 000 tablet s efedrinem, 4 780 ks rostlin marihuany (konopí), 48 tablet extáze, 5835 g efedrinu či 21 853 g rostliny *Catha edulis*.

Útvary Pátrání v roce 2010 ukončily 107 trestních spisů, z nichž 30 předaly P ČR k zahájení trestního stíhání podle § 162 odst. 1 trestního řádu.

Zbraně, výbušniny, mezinárodní kontrolní režimy, radioaktivní látky a vojenské materiály

CS vykonává dohled v oblasti zahraničního obchodu s vojenským materiálem, výbušninami a zbožím dvojího užití. Jedná se především o kontrolu licencí pro obchodování s tímto materiálem. V této souvislosti spolupracují celní orgány s MPO - Licenční správou a rovněž se zpravodajskými službami. V rámci mezinárodní spolupráce se zástupci CS zúčastňují mezinárodních akcí a seminářů.

Celní orgány v hodnoceném období prováděly v 22 případech šetření z důvodu podezření z nelegálního obchodování s vojenským materiálem. Jednalo se převážně o vývoz vojenské techniky do zahraničí a dále o dovoz či intrakomunitární obchod s touto komoditou. Hodnota tohoto zboží dosahuje výše 37 mil. Kč.

Útvary Pátrání v roce 2010 ukončily 8 trestních spisů, z nichž 5 bylo předáno PČR k zahájení trestního stíhání.

V roce 2010 byly v rámci standardních kontrolních činností mobilního dohledu zajištěny předměty podporující a propagující hnutí směřující k potlačení práv a svobod člověka. Celkem v pěti případech bylo zajištěno 2468 kusů bodných a sečných zbraní s říšskými orlicemi a hákovými kříži.

V oblasti zahraničního obchodu s radioaktivním materiálem celní orgány dohlíží, zda dovoz, vývoz a průvoz tohoto materiálu je prováděn v souladu se stanovenými předpisy a nařízeními. Kontrola přepravy těchto komodit je realizována prostřednictvím skupin mobilního dohledu, které působí na celém území ČR. Tyto skupiny zároveň vykonávají kontrolní činnost v rámci radiační monitorovací sítě, provádějí jak pravidelná, tak namátková měření výše radioaktivity pomocí mobilních i stacionárních detekčních přístrojů na celém území ČR. V oblasti měření radioaktivity spolupracuje CS s dalšími orgány státní správy, především s SÚJB (Státní úřad pro jadernou bezpečnost), se kterým dochází k pravidelné výměně informací. V roce 2010 nebyl zjištěn žádný případ porušení předpisů souvisejících s jaderným materiálem.

CITES

Za období roku 2010 eviduje celní správa 56 případů porušení Washingtonské úmluvy CITES. K získání dalších možných poznatků v oblasti nelegálního obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin úspěšně spolupracuje CS s Ministerstvem životního prostředí, Českou inspekcí životního prostředí, Agenturou ochrany přírody a krajiny a dalšími domácími i zahraničními partnery.

Nejčastěji byly zadrženy tzv. mořské suvenýry (koráli, zévy, ulity), celkem 261 kusů, a tzv. tradiční medicína (krémy, pilulky) v počtu 243 kusů. Dále bylo zadrženo mj. 7 kusů trofejí a kožešin, 5 kusů výrobků z kůže plazů, 326 kusů živých rostlin (kaktusy, orchideje), 25 kusů živých ptáků a 6 kusů živých plazů. Celkem bylo zadrženo 930 kusů podléhajících Úmluvě CITES

Nelegální dovoz exemplářů CITES do České republiky je realizován ve většině případů přes mezinárodní letiště. Jedná se o případy, kdy exempláři CITES jsou dováženi ze zahraničí českými turisty, kteří je dovážejí, aniž by věděli, že porušují zákon. Jsou to především dovozy korálů, lastur, kaktusů, orchidejí a různých výrobků z exemplářů CITES. Další případy jsou v oblasti obchodních dovozů tzv. „čínské medicíny“, které obsahují extrakty z exemplářů CITES například ze žluče medvěda apod. Nebezpečnou skupinu v nelegálním obchodu s exempláři CITES tvoří mezinárodní organizované skupiny, které se orientují jak na živé exempláře CITES, tak i na lukrativní produkty z těchto exemplářů jako je slonovina, kaviár, maso, kosti apod. Organizovaná trestná činnost v oblasti nelegálního obchodu s exempláři CITES jde společnou cestou s další organizovanou trestnou činností (obchod s drogami, daňové podvody apod.).

Celníci ve spolupráci s pracovníky ČIŽP zadrželi v roce 2010 například 326 ks živých rostlin, 261 ks různých mořských suvenýrů, 243 ks výrobků zmiňované tradiční čínské medicíny, 25 živých ptáků (některé jsou velmi vzácní) a dále pak hady, trofeje, kožešiny a láhve s alkoholem s naloženými ohroženými druhy.

Tabulka č.47: Výsledky činnosti orgánů v letech 2007-2010

Rok	2007	2008	2009	2010	Index 2010/2009
Počet případů	68	71	58	56	96.6
Počet kusů	872	2 389	2 078	930	44.8

Útvary Pátrání v roce 2010 ukončily 7 trestních spisů, z nichž jich 5 bylo předáno PČR k zahájení trestního stíhání.

Pokračujícím trendem v nelegálním obchodu s exempláři CITES je prodej realizovaný prostřednictvím internetu. CS zaznamenala nárůst nabídky prostřednictvím internetových serverů.

e) Služební kynologie

CS ČR v roce 2010 zařazovala do výkonu služby 60 služebních psů. Z toho 50 speciálně vycvičených na vyhledávání zájmových komodit (drogy, zbraně, výbušniny, tabákové výrobky, vybrané exempláře CITES, živočišné produkty) a 10 služebních psů určených pro obranu a ochranu celních orgánů, včetně střežení skladových objektů.

Pozitivem roku 2010 byla těsnější součinnost psů s nově vzniklými taktickými skupinami a skupinami mobilního dohledu u určených celních úřadů. V rámci této součinnosti se psůvodi aktivně podíleli na národních i mezinárodních akcích zaměřených na oblast pátrání po OPL, tabákových výrobcích a zboží podléhajícím úmluvě CITES (World run Hells Angels, RAMP, IKAROS I, IDOS, ASTRA 4, akce Petrovice).

Tabulka č. 48: Vývoj počtu záchytů dle jednotlivých komodit

Rok	2008	2009	2010	Index 2010/2009
Drog	118	122	156	127,9
Cigaret	57	67	124	185,1
Živočišných produktů	49	75	122	162,7

Vedle drog, cigaret a živočišných výrobků se služební psi podíleli na odhalení 5 ks nelegálně držených zbraní. V oblasti výslednosti pokračuje trend nárůstu počtu případů záchytů, na kterých se podíleli psovodi se služebními psy.

Na základě uzavřeného Memoranda o porozumění mezi Světovou celní organizací a CS ČR byli ve Výcvikovém zařízení služební kynologie v Heřmanicích vyškoleni 3 instruktoři výcviku a 5 psovodů Celní správy Ruska společně s 5-ti služebními psy.

f) Činnost Stálé pracovní skupiny mobilního velkokapacitního rentgenu

Stálá pracovní skupina mobilního velkokapacitního RTG (dále jen „SMR“) v roce 2010, vzhledem k nutnosti provedení servisního zásahu na RTG technologii, poskytovala od března 2010 součinnost skupinám mobilního dohledu Břeclav, Brno a taktické skupině mobilního dohledu ČR Brno, a to formou přímého zapojení do výkonu kontrolní činnosti mobilního dohledu nebo prováděním kontrol v systému elektronického mytí.

10. OBLAST BEZPEČNOSTI CS

a) Utajované informace

V oblasti personální bezpečnosti jsou na základě zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti a vyhlášky č. 527/2005 Sb., o personální bezpečnosti, prováděny opakovaně prověrky osob, těmto osobám byly ponechány případně vydány nová „Oznámení“ o splnění podmínek k přístupu k utajovaným informacím stupně utajení „Vyhrazené“.

b) Bezpečnost IS CS

V oblasti ochrany informačních systémů je na základě požadavků útvarů CS a pro efektivní práci s utajovanými informacemi účelné využívat výpočetní techniku a vytvořit v zabezpečených oblastech a objektech CS nezbytný počet IS (informačních systémů) vyhovující předepsaným bezpečnostním požadavkům a to pro stupeň utajení „Vyhrazené“ a „Důvěrné“. Na základě tohoto požadavku připravil referát 102 GŘC v součinnosti s odborem 12 GŘC, v souladu s ust. § 24 vyhlášky č. 523/2005 Sb., o bezpečnosti informačních a komunikačních systémů a dalších elektronických zařízení nakládající s utajovanými informacemi a o certifikaci stínících komor, žádost o certifikaci informačních systémů zpracovávajících utajované informace do stupně utajení „Důvěrné“ (dále jen „IS/D CS“). Nedílným předpokladem certifikace bylo zpracování typového projektu informačních systémů v zabezpečených oblastech objektů CS a zpracování typové bezpečnostní dokumentace IS/D. Pro certifikaci IS/D byla na Celním ředitelství Ústí nad Labem vybrána a připravena konkrétní lokalita pilotního projektu pro provozování systému IS/D CS. Dne 24. února 2010 po předložení vzorové sestavy informačního systému IS/D udělil Národní bezpečnostní úřad celní správě certifikát č. S000905 pro provozování informačního systému zpracovávající utajované informace do stupně utajení „Důvěrné“.

Na základě certifikační zprávy k certifikátu č. S000905 a v rámci dalšího postupu, budou v průběhu roku 2010 - 2011 probíhat akreditace vybraných lokalit, které splňují podmínky uvedené certifikační zprávou.

Další činností referátu z hlediska ochrany IS je provádění reakreditace již certifikovaného systému Národním bezpečnostním úřadem pro informační systém nakládající s utajovanými informacemi stupně utajení „Vyhrazené“. Tyto reakreditace je nutné realizovat při změnách zejména dislokačních, změnách HW a SW vybavení IS a dalších, kdy je nutné ztotožnit provedené změny s certifikační zprávou NBÚ.

V oblasti bezpečnosti ochrany utajovaných informací jsou prováděny pravidelné kontroly provozní bezpečnosti IS/V, pravidelná posouzení fyzického prostředí IS/V i IS/D a v rámci obsazení bezpečnostních rolí v IS/V a IS/D prováděno pravidelné roční školení bezpečnostních správců v souladu s § 19 odst. 2 vyhlášky č. 523/2005 Sb.

III. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

1. MEZINÁRODNÍ DOHODY

a) Bilaterální

Česká celní správa dokončila expertní jednání ke Smlouvě mezi Českou republikou a Brazílskou federativní republikou o vzájemné správní pomoci v celních otázkách. Návrh na sjednání Smlouvy byl schválen vládou, tato Smlouva je připravena k podpisu.

V průběhu roku 2010 bylo zahájeno jednání s Libyí k možnému sjednání mezinárodní smlouvy o spolupráci v celních otázkách. Ve stavu příprav je jednání s maďarskými celními orgány ve věci smlouvy o vzájemné výměně informací.

b) Multilaterální

Parlament ČR vyslovil souhlas s vládním návrhem na ukončení platnosti Úmluvy vypracované na základě článku K. 3 Smlouvy o Evropské unii o používání informační technologie pro celní účely, ze dne 26. července 1995 a souvisejících protokolů v návaznosti na přijetí rozhodnutí Rady ze dne 30. listopadu 2009 o používání informačních technologií pro celní účely, které od května 2011 tuto Úmluvu nahradí.

2. ÚKOLY SPOJENÉ S ČLENSTVÍM ČR V EU

a) Resortní koordinační podskupina pro cla, dále jen „RKP“

V roce 2010 odbor 20 ve velké míře zajišťoval řízení a koordinaci zapojení celní správy do jednání v rámci EU. Členové Resortní koordinační podskupiny se účastnili pravidelných jednání výborů Rady a pracovních skupin Komise, přičemž odbor 20 zajišťoval činnost této podskupiny z hlediska řízení i administrativy. K tomuto účelu odbor 20 organizoval zasedání tzv. užší skupiny RKP, která se konala na GŘC jednou týdně – vždy v pondělí, a pomáhala zajistit koordinaci a přípravu všech realizovaných i plánovaných jednání v EU vztahujících se k celní správě. Odbor 20 tak průběžně vedl aktuální přehled o plánované účasti expertů celní správy na jednotlivých jednáních v EU a spolupracoval s celním atašé na Stálém zastoupení ČR při EU v Bruselu. Dále odbor 20 zajišťoval spolupráci v této oblasti s Ministerstvem financí ČR i účast na činnosti Resortní koordinační skupiny pod vedením náměstka ministra financí pro problematiku EU. Odbor 20 rovněž zabezpečoval zveřejnění zpráv ze všech zahraničních jednání na Intranetu CS.

b) Pracovní skupina pro celní spolupráce v rámci Rady EU, dále jen „CCWP“

S ohledem na úkoly v oblasti koordinace celní spolupráce zajišťoval odbor 20 v součinnosti se sekci 03 účast CS v CCWP. Průběžně byly zajišťovány nebo koordinovány všechny související činnosti – komunikace s předsednictvím, odpovědi na dotazníky apod. V roce 2010 odbor 20 také zajistil účast ve dvou projektových skupinách zřízených CCWP v oblastech implementace Stockholmského programu a prosazování zájmů celních správ ve vztahu k institucím EU a ostatním aktérům na úrovni EU.

c) Zastupování zájmů České republiky na jednáních v institucích EU

Odbor 20 zajišťoval zastupování České republiky na jednáních CPG - Skupiny pro celní politiku na úrovni GŘ nebo jejich zástupců, připravoval podklady na jednání a zajišťoval na těchto jednáních prosazování zájmů ČR. Dále se jednalo o další zasedání na úrovni generálních ředitelů (dále jen „GŘ“) nebo jejich zástupců zajišťovaných členskými zeměmi EU ve spolupráci s EK, jako jsou Klub GŘ nebo neformální jednání GŘ organizovaných v rámci předsednictví. Dále bylo zajišťováno zastupování ČR v Pracovní skupině pro celní spolupráci, v Pracovní skupině pro celní unii, jednotlivých sekcích Výboru pro celní kodex Společenství a dalších pracovních jednáních organizovaných Radou EU nebo Evropskou komisí.

d) Zajišťování a koordinace mezinárodní technické pomoci

Program Customs 2013

Program Customs 2013 je komunitárním programem Evropského společenství a je zaměřen na podporu a rozvoj činností s cílem úspěšné implementace metod odpovídajících novým trendům v celní oblasti. Jeho realizace je konkretizována v ročních plánech, které jsou diskutovány v průběhu předcházejícího roku na jednáních členských zemí zúčastněných v programu a schvalovány vždy na další rok na podzimních jednáních řídicího výboru. Funkční doba programu skončí v roce 2013.

Koordinace celého programu Customs 2013 na národní úrovni je v souladu s úkoly stanovenými organizační strukturou celní správy zařazena v gesci oddělení mezinárodních vztahů, odbor 20 Generálního ředitelství cel.

Celní správa se v roce 2010 aktivně účastnila všech činností v rámci programu. Z hlediska plnění úkolů patříme mezi nejlépe hodnocené členské státy. Z hlediska realizace cílů a plnění hlavních priorit programu probíhalo stejně jako v minulém období prostřednictvím stávajících čtyř pracovních skupin a to:

- **Skupina pro elektronické celnictví - Electronic Customs Group (ECG)**
Elektronizace prostředí v celních správách (Electronic customs), zejména v oblasti zjednodušeného postupu, standardizace údajů, harmonizace připojení, zdokonalování komunikace s obchodní sférou, odstraňování překážek obchodu apod.
- **Skupina pro IT záležitosti - IT Technical Group**
Koordinace a implementace nových IT systémů.
- **Skupina pracovních metod - Working Methods Group**
Řízení rizik, kontrolní standardy, audit a bezpečnost obchodu.
- **Skupina pro koordinaci vzdělávání - Training Co-ordination Group**
Školící a jiné aktivity podporující cíle a politiku komunitárního programu Customs 2013 (e-learningové projekty).

V roce 2010 byla v rámci programu Customs 2013 vytvořena nová pracovní skupina High Level Steering Group (HLSG) se zaměřením na kontrolu implementace prováděcích předpisů k modernizaci celního kodexu.

Mezi nejvýznamnější aktivity programu patřily vedle činnosti pracovních a projektových skupin také semináře, školicí aktivity, benchmarkingové projekty a pracovní návštěvy.

V červnu 2010 se v Praze v hotelu Diplomat uskutečnil pod záštitou programu Customs 2013 seminář členských zemí EU k bezpečnostním rizikům v letecké dopravě. Semináře se účastnilo cca 100 expertů a Celní správa ČR zajišťovala celou akci po organizační stránce. V hodnoceném roce rovněž pokračoval benchmarkingový projekt na problematiku „Malé zásilky porušující práva duševního vlastnictví“. Tohoto projektu se pod vedením maďarské celní správy dále zúčastňují zástupci CS ČR, Itálie a Polska. Jednání se postupně uskutečnila ve všech zúčastněných zemích a závěrečné zasedání k vyhodnocení projektu by mělo být v roce 2011 v Maďarsku.

V oblasti využívání pracovních návštěv patří česká celní správa k neaktivnějším členským státům EU. Vzhledem k tomu, že finanční rok je v rámci programu Customs 2013 realizován vždy od dubna daného roku do března roku následujícího, bylo v roce 2010 dosud zrealizováno 25 pracovních návštěv (v roce 2009 15 návštěv), kterých se účastnilo celkem 64 pracovníků Celní správy ČR v členských či kandidátských zemích EU, zejména v Německu a Slovensku. Na druhé straně se česká CS stala hostitelskou zemí pro uskutečnění dosud 26 návštěv s účastí celkem 46 pracovníků z členských či kandidátských zemí, což oproti roku 2009 znamená nárůst o 12 návštěv. Tradičně největší zájem o pracovní pobyty v ČR mělo Slovensko, dále Německo, Maďarsko, Turecko, Slovinsko, nově pak Itálie, Rumunsko, Chorvatsko a Řecko.

Pro finanční rok 2010 programu Customs 2013 (od 1. 4. 2010 do 31. 3. 2011) obdržela Celní správa ČR z EU částku ve výši 285.000,- EUR (srovnatelná částka s rokem 2009). Z těchto finančních prostředků byly hrazeny veškeré aktivity v rámci programu. K 31. 12. 2010 bylo z těchto finančních prostředků vyčerpáno téměř 260.000,- EUR. K pokrytí financování zbývajících akcí na období posledního čtvrtletí finančního roku 2010 Celní správa využila možnost požádat EU o poskytnutí dodatečné dotace ve výši 55.000,- EUR. Dosud se všech akcí organizovaných v rámci programu Customs 2013 zúčastnilo v roce 2010 celkem 263 pracovníků Celní správy ČR a 3 pracovníci z ministerstev průmyslu a obchodu a zdravotnictví.

e) Zajišťování organizace mezinárodních akcí

- V termínu 26.-30.dubna 2010 se uskutečnil ve spolupráci s SÚJB a MPO Mezinárodní seminář na téma „**Zákaz chemických zbraní**“. Tohoto semináře se zúčastnilo 95 expertů na danou problematiku z členských zemí EU i třetích zemí.
- V červnu 2010 proběhla v rámci programu Customs 2013 akce pod názvem „**Air Sector**“.
- V průběhu roku 2010 se CS ČR celkem čtyř akcí sportovních akcí pořádaných v rámci Evropské celní sportovní asociace, dále jen „**ECSA**“. Jednalo se o tradiční půl-maraton v Bruselu, 4denní pochod v holandském Nijmegenu, dále Mistrovství Evropy ve střelbě ze služebních zbraní pořádané společně nizozemskou a belgickou CS a Mistrovství ECSA v malé kopané pořádané Celní správou Velké Británie v New Castlu. Celkem se v roce 2010 účastnilo sportovních akcí v zahraničí v rámci ECSA 21 zaměstnanců CS ČR. Pod záštitou ECSA se uskutečnil v ČR (Maxičky) běh na 10 km, tzv. Krušnohorská desítka, kterého se zúčastnilo celkem 12 zahraničních závodníků.

f) Zajišťování překladu a tlumočení

Odbor 20 zajišťoval překlad dokumentů z českého a do českého jazyka. V případě rozsáhlejších dokumentů byl překlad zajišťován prostřednictvím překladatelské firmy vybrané na základě výběrového řízení. Ostatní překlady zajišťovali pracovníci odboru 20. Rovněž tlumočení bylo zajišťováno jak soukromou firmou, tak i pracovníky odboru 20.

V roce 2010 zajistil odbor 20 překlad 2130 stran textu, z čehož více než polovina (1104 stran) bylo přeloženo pracovníky odboru 20. Pracovníci odboru 20 dále zajistili cca 70 dnů tlumočení z/do těchto jazyků: němčina, holandština, angličtina, francouzština.

g) Evropská celní sportovní asociace, dále jen „ECSA“

Zaměstnanci CS se zúčastnili celkem čtyř sportovních akcí pořádaných v rámci ECSA v zahraničí. Jednalo se o tradiční půl-maraton v Bruselu, 4 denní pochod v holandském Nijmegen, dále Mistrovství Evropy ve střelbě ze služebních zbraní pořádané společně nizozemskou a belgickou CS a Mistrovství ECSA v malé kopané pořádané Celní správou Velké Británie v New Castlu. Celkem se v roce 2010 účastnilo sportovních akcí v zahraničí v rámci ECSA 21 zaměstnanců CS ČR.

Pod záštitou ECSA se uskutečnil v ČR (Maxičky) běh na 10 km, tzv. Krušnohorská desítka, kterého se zúčastnilo celkem 12 zahraničních závodníků.

h) Zajišťování zahraničních služebních cest

Za rok 2010 bylo realizováno celkem 765 zahraničních služebních cest, včetně dopravy, stravného a kapesného, případně ubytování a potřebných víz.

3. MEZINÁRODNÍ VÝMĚNA INFORMACÍ

a) Administrativní spolupráce v celních záležitostech

Činnost národní koordinační jednotky

Nedílnou součástí úspěšného šetření porušování celních předpisů je i vzájemná pomoc v celních záležitostech, uplatňovaná podle platných mezinárodních smluvních dokumentů, případně předpisů EU.

V průběhu roku 2010 zpracovala Celní správa ČR celkem 119 dožádání zaslaných zahraničními celními správami, které byly žádostmi o vzájemnou administrativní pomoc. Za výše uvedené období bylo ze strany Celní správy ČR zahraničním celním správám adresováno celkem 21 mezinárodních žádostí o vzájemnou administrativní pomoc. Celkem bylo tedy zpracováno 140 mezinárodních dožádání.

Tabulka č. 49: Výsledky činnosti celních orgánů (NKJ) v letech 2007 - 2010

Rok	2007	2008	2009	2010	Index 2010/2009
Žádosti ze zahraničí	73	116	158	119	75,3
Žádosti do zahraničí	42	17	39	21	53,8
MA zprávy	64	77	64	38	59,4

Nejčastěji byla vyřizována zahraniční dožádání zaslaná celními správami Slovenska (26), Ukrajiny (23), Ruska (12), Německa (9) a Arménie (9). Předmětem dožádání byly převážně žádosti o prověření celní hodnoty, verifikaci dokladů (faktur, smluv, plné moci apod.).

Nejvíce zahraničních dožádání bylo odesláno na Ukrajinu (4) a dále do Německa (3) a Číny (3). V rámci těchto dožádání požadovala Celní správa ČR prověření existence subjektů, verifikace dokladů (faktur, přepravních dokumentů), prověření dodání zboží, ověření správnosti popisu nebo sazebního zařazení zboží.

V rámci mezinárodní spolupráce Celní správa ČR vyřizovala také upozornění na možné porušování celních předpisů, která jsou jednotlivým členským státům EU zasílána OLAfem (Evropský úřad boje proti podvodům) ve formě MA zpráv (Mutual Assistance messages). V roce 2010 Národní koordinační jednotka Generálního ředitelství cel, která je v ČR prvotním zpracovatelem MA zpráv, přijala od OLAFu celkem 38 MA zpráv. Z tohoto počtu bylo 28 MA zpráv nových a 10 MA zpráv se týkalo rozšíření šetření případů z předcházejících let. Z celkového počtu se 17 případů vztahovalo k šetření zemědělských komodit jako např. česneku, masa a rybích produktů, rýže apod., 19 případů se vztahovalo na šetření jiného průmyslového zboží jako např. dovozů čínského spojovacího materiálu, plastových vaků, uvádění nesprávného původu při dovozu zboží z palestinských území, sazebního zařazení LED diod apod. Dva případy se vztahovaly k šetření obchodu s látkami, které mohou být zneužívány jako prekurzory užívané pro nelegální výrobu OPL. Ve vztahu ke všem těmto MA zprávám byla přijata příslušná opatření, která vždy vycházela z požadavků OLAFu. Jednalo se zejména o provedení analýz, iniciování provedení konkrétních šetření v působnosti jednotlivých celních ředitelství, iniciování provedení následných nebo dokumentačních kontrol po propuštění zboží do navrženého režimu v tuzemsku nebo nastavení specifických kontrolních a blokačních mechanismů, které znemožňují projednání určitého druhu zboží bez provedení příslušné nebo požadované kontroly při dovozu zboží do tuzemska.

V rámci mezinárodní spolupráce dále Celní správa ČR vyřizovala žádosti dle Úmluvy vypracované na základě článku K.3 Smlouvy o Evropské unii o vzájemné pomoci a spolupráci mezi celními správami (Úmluva Neapol II). Uvedená úmluva je využívána při předcházení a odhalování porušování vnitrostátních celních předpisů a při stíhání a trestání porušování vnitrostátních celních předpisů a celních předpisů EU. V roce 2010 Celní správa ČR přijala ze zahraničí celkem 9 žádostí o spolupráci a 2 spontánní informace. Za stejné období bylo ze strany Celní správy ČR žádáno do zahraničí podle Úmluvy Neapol II ve 4 případech. Ustanovení Úmluvy Neapol II bylo využito rovněž při sjednání dohody o vytvoření zvláštního společného vyšetřovacího týmu.

Na základě smluv o právní pomoci ve věcech trestních se Celní správa ČR zabývala 6-ti žádostmi o přeshraniční sledování.

Celní správa ČR se v roce 2010 aktivně zapojila do následujících společných (celních) operací:

- Athena II, zaměřené na zjišťování nelegálních přeprav hotovostních finančních prostředků a vysoce hodnotných komodit mj. v letecké dopravě z/do třetích zemí.
- Ramp, zaměřené na odhalování nezákonného obchodu s plazy, obojživelníky a výrobků z plazů.
- Sirocco, zaměřené na zjišťování nelegálních přeprav padělaných cigaret přepravovaných v kontejnerových námořních zásilkách ze třetích zemí do členských států Unie pro Středomoří.
- Tram, zaměřené na vyhledávání nelegálně přepravovaných zásilek tradičních léčiv obsahujících přírodní produkty a osob podezřelých z nelegální přepravy těchto zásilek.

Úloha a výsledky CS ČR v rámci struktur EU

V rámci Pracovní skupiny pro celní spolupráci (CCWP) pokračoval v roce 2010 projekt zaměřený na spolupráci centrálních koordinačních jednotek, který navazuje na jednu z priorit českého předsednictví v Radě EU. Cílem tohoto je především zlepšení praktického

provádění spolupráce mezi celními orgány v boji proti celním a daňovým podvodům. Vedení akce se ujala Česká republika, která předsedala stále řídicí skupině pověřené zajišťováním pravidelných setkávání zástupců centrálních koordinačních jednotek. Na uvedených jednáních jsou diskutovány a řešeny zejména problémy spojené s poskytováním vzájemné pomoci v celních záležitostech uplatňované podle platných mezinárodních smluvních dokumentů. V průběhu roku 2010 se pod vedením České republiky uskutečnila v Bruselu dvě zasedání tohoto druhu. CCWP byla o průběhu uvedené akce, jakož i o dosažených výsledcích diskuse pravidelně informována.

Styčný celní úředník na Odboru mezinárodní spolupráce Policejního prezidia

V roce 2010 pokračovala prostřednictvím styčného celního úředníka spolupráce mezi odbornými útvary Celní správy ČR a Národní jednotkou Europolu a Národní ústřednou Interpolu, které jsou organizačními složkami Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia ČR. Spolupráce byla zaměřena zejm. na vzájemnou aktivní výměnu informací využívaných k předcházení, odhalování a vyšetřování trestné činnosti s mezinárodním dopadem mj. v oblastech nezákonného nakládání s omamnými a psychotropními látkami, nelegální výroby a přepravy tabákových výrobků a dále na předávání pracovních zkušeností prostřednictvím recipročních stáží odborných pracovníků Generálního ředitelství cel a Národní jednotky Europolu.

Styčný celní úředník ve Spolkové republice Německo

V roce 2010 byly dále prohlubovány kontakty s relevantními součinnostními orgány SRN, tj. zejména Celním kriminálním úřadem, Celními pátracími úřady, Finančními pátracími úřady, Spolkovým kriminálním úřadem, státními zastupitelstvími apod. Spolupráce byla rozvíjena rovněž se styčnými celními a policejními atašé třetích států akreditovanými v SRN.

V roce 2010 vyřizovala kancelář styčného celního úředníka celkem 233 případů (dožádání, podněty, podpora šetření apod.). V prioritní oblasti boje proti nelegálnímu mezinárodnímu obchodu s omamnými a psychotropními látkami bylo vyřízeno celkem 96 případů. V rámci odhalování trestné činnosti v oblasti spotřebních daní bylo vyřízeno celkem 57 případů, zejména v souvislosti s nelegální výrobou cigaret, podvodů s minerálními oleji a dalšími komoditami.

Další část vyřizované agendy představovaly případy porušování předpisů upravujících problematiku zbraní a vojenského materiálu (10 případů), ochrany práv duševního vlastnictví (8 případů) a CITES (4 případy). Celá řada případů spočívala ve výměně informací o skutečnostech souvisejících s výše uvedenými, příp. dalšími oblastmi činnosti (celkem 25 případů).

Významnou náplň činnosti styčného celního úředníka představovala organizace a koordinace výměnných stáží, společných cvičení, návštěv a služebních jednání na poli spolupráce speciálních jednotek celních správ ČR a SRN, služební přípravy, vztahů s veřejností apod. V této oblasti bylo vyřizováno celkem 33 záležitostí.

Z organizačního zařazení styčného celního důstojníka rovněž vyplývá plnění úkolů uložených Zastupitelským úřadem České republiky v Berlíně. Jedná se zejména o součinnost s konzulárním oddělením ZÚ, celkem se jednalo o 5 případů.

Společná centra policejní spolupráce

Celní správa ČR je v současné době zapojena do činnosti společných center policejní spolupráce v Petrovicích, Schwandorfu (pro spolupráci s orgány vymáhání práva Spolkové republiky Německo), Kudowa Słone a Chotěbuzi (pro spolupráci s orgány vymáhání práva Polské republiky).

b) Spolupráce v oblasti spotřebních daní

Úřad ELO (Excise Liaison Office) jako národní styčný úřad pro spotřební daně je zařazen v rámci struktury GŘC. Tento úřad funguje v každé z členských zemí EU a jeho hlavním úkolem je zajištění výměny informací v oblasti spotřebních daní mezi členskými zeměmi.

ELO využívá databázi **SEED** (System for Exchange of Excise Data) - Systém pro výměnu dat o daňových subjektech - která obsahuje údaje o daňových subjektech v rámci EU obchodujících s vybranými výrobky podléhajícími spotřební dani a provozovatelích daňových skladů.

Tabulka č. 50: Statistika žádostí o ověření oprávnění subjektů nakládat s vybranými výrobky – SEED ID

Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Počet SEED ID	1 017	1 718	1 772	468	265

Systém MVS (Movement Verification System) - systém kontroly přepravy vybraných výrobků se týká výměny informací na základě žádostí, které jsou specifikovány v příslušném elektronickém formuláři. Účelem předložení formuláře MVS je poskytnout, potvrdit, vyžádat anebo opravit informaci týkající se zásilky vybraných výrobků dopravovaných v rámci EU nebo dokladů s ní spojených.

Tabulka č. 51: Statistika žádostí MVS

Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Odeslané MVS	338	400	139	223	312
Přijaté MVS	153	151	132	173	155

Prostřednictvím **EWSE** (Early Warning System Excise) - systémem včasného upozornění na přepravu vybraných výrobků je avizována přeprava rizikových zásilek, tj. takových, které svým objemem převyšují limity stanovené Evropskou Komisí.

Tabulka č. 52: Statistika zpráv EWSE

Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Odeslané EWSE	1 352	1 773	5 284	5 199	4 750
Přijaté EWSE	1 173	1 704	1 594	5 392	1 738

K další činnosti, zajišťované v rámci mezinárodní spolupráce v oblasti spotřebních daní náleží administrování nestandardních dotazů a informací, které není možné vyřídit formou MVS nebo EWSE. Níže je uveden přehled o počtu odeslaných a přijatých žádostí.

Tabulka č. 53: Statistika nestandardních žádostí

Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Odeslané žádosti	16	14	48	67	156
Přijaté žádosti	18	34	40	61	73

4. MEZINÁRODNÍ VYMÁHÁNÍ

Mezinárodní vymáhání je prováděno na základě směrnice Rady 2008/55/ES ze dne 26. května 2008 o vzájemné pomoci při vymáhání pohledávek vyplývajících z některých dávek, cel, daní a jiných opatření, nařízení Komise (ES) č. 1179/2008 ze dne 28. listopadu 2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k některým ustanovením směrnice Rady

2008/55/ES o vzájemné pomoci při vymáhání pohledávek vyplývajících z některých dávek, cel, daní a jiných opatření a zákona č. 191/2004 Sb., o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek (dále jen „ZMPV“).

Poskytování mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek se vztahuje pouze k pohledávkám ve vztahu k členským státům EU nebo ke státům, s nimiž ČR uzavřela smlouvu o spolupráci při vymáhání pohledávek veřejných rozpočtů.

Orgánem, od kterého je mezinárodní pomoc podle ZMPV dožadována, nebo orgánem, který mezinárodní pomoc dožaduje, je orgán určený státem (dále jen "příslušný orgán"). V České republice je příslušným orgánem Ministerstvo financí. Na základě pověření ministra financí č.j.:152/59 096/2005 ze dne 2. června 2005 je příslušným orgánem i Generální ředitelství cel.

V roce 2010 přijalo Generální ředitelství cel v rámci mezinárodní pomoci při vymáhání finančních pohledávek celkem 44 žádostí s celkovou dlužnou částkou 45 568 334,- Kč, a odeslalo 9 žádostí s celkovou dlužnou částkou 23 886 484,- Kč. Z žádostí odeslaných v letech 2004 - 2010 vymohly dožadující státy EU pro Celní správu České republiky v roce 2010 celkem 846 745,- Kč. Celní správa České republiky v roce 2010 vymohla u žádostí přijatých v letech 2004 - 2010 pro dožadující státy EU celkem 337 791,- Kč. Nejvíce žádostí přijalo Generální ředitelství cel v roce 2010 od německé a slovenské celní správy.

5. MEZINÁRODNÍ DORUČOVÁNÍ ROZHODNUTÍ

V rámci agendy mezinárodního doručování rozhodnutí celních orgánů bylo zajištěno úřední doručení 423 písemností. Z tohoto celkového počtu doručených písemností tvořily skoro polovinu písemnosti ze zahraničí, doručované na žádost celních orgánů jiných států, zejména Slovenska, Rakouska a Maďarska, osobám majícím sídlo nebo bydliště v České republice. Ve většině případů se jednalo o doručení platebních výměrů. Počet doručení rozhodnutí českých celních orgánů osobám či firmám v zahraničí je ve srovnání s rokem 2009 na stejné úrovni. Tyto žádosti o doručení směřovaly zejména do SRN, Švýcarska, Rakouska, Maďarska, Slovenska a Nizozemí.

IV. INFORMATIKA A STATISTIKA

1. Hodnocení projektu Bezpečnost informačního systému celní správy, dále také „ISCS“

Plnění úkolů v této oblasti navazovalo na řešení projektu Bezpečnost ISCS v r.2009, kdy byly respektovány nejen ČSN ISO/IEC 17799 a ČSN ISO/IEC 27001, ale i ČSN ISO/IEC 20000. Důvodem byla skutečnost, že CS přistoupila k certifikaci managementu služeb ISCS podle této normy a v rámci toho i certifikaci managementu bezpečnosti ISCS.

Pro rok 2010 byl stanoven věcný plán zahrnující dvě části - část ISCS SecM (management bezpečnosti ISCS) a část IS/OUI CS SecM (management bezpečnosti IS/OUI CS).

Část ISCS SecM obsahovala čtyři oblasti činnosti - dokumentace (12 úloh), implementace (4 úlohy), monitoring/dohled (3 úlohy) a související úlohy (7 úloh).

V oblasti dokumentace byla:

- vydána Pravidla řízení rizik ISCS,
- vydána Pravidla správy ISCS,
- vydána Pravidla užívání ISCS,
- vydána Pravidla bezpečné výměny dat ISCS,

- vydány Zásady šifrové ochrany notebooků,
- vydány Zásady vzdáleného přístupu - e mail.

V oblasti implementace byla:

- zpracována pilotní verze Katalogu klasifikovaných informací ISCS v působnosti odboru 12 GŘC,
- provedena analýza rizik ISCS v působnosti jednotlivých bezpečnostních domén (8 ČR a 2 GŘC).

V oblasti monitoringu/dohledu byla:

- provedena tématická kontrola bezpečnosti ISCS na ČR Brno a ČR Olomouc, následná tématická kontrola na ČR Plzeň;
- provedeny operativní kontroly DPS CS v působnosti jednotlivých bezpečnostních domén (8 ČR).

V oblasti souvisejících úloh byly/byla/bylo:

- prováděny kontrolní dny činnosti ISCS SecM (43 KD),
- prováděny porady SB/SBD ISCS (2 porady),
- prováděna bezpečnostní školení SBD ISCS v rámci porad SB/SBD ISCS,
- provedeno školení správců PCO ČR,
- zpracována analýza, záměr a zpracování otázek pro elearnigové školení v oblasti bezpečnosti ISCS,
- prováděno zpracování posudků, analýz, stanovisek apod. podle aktuálních potřeb CS,
- prováděno zpracování akvizičních a vývojových bezpečnostních záměrů a specifikací podle aktuálních potřeb CS.

Část IS/OUI CS SecM obsahovala sedm oblastí činnosti - řízení bezpečnosti (2 úlohy), bezpečnostní dokumentace (3 úlohy), výstavba/rozvoj/změny (3 úlohy), certifikace/akreditace (5 úloh), školení bezpečnostních správců a správců (2 úlohy), testování bezpečnosti (2 úlohy) a související úlohy (2 úlohy).

V oblasti řízení bezpečnosti IS/OUI CS byly:

- prováděny kontrolní dny činnosti IS/OUI CS SecM (12 KD).

V oblasti bezpečnostní dokumentace IS/OUI CS byl:

- zpracován změnový list Typové BD systému IS/V CS,
- proběhlo vypořádání připomínek k provozní BD a Projektu fyzické bezpečnosti IS/V-LAN POVEL a zpracování konečné verze pro certifikaci LAN POVEL NBÚ,
- zpracován záměr výstavby IS/V-LAN VILA3.

V oblasti výstavby, rozvoje a změn IS/OUI CS byla:

- průběžně poskytována odborná pomoc organizačním útvarům CS jako rovozovatelům IS/V a IS/D, zejména při jejich změnách.

V oblasti certifikace a akreditace IS/OUI CS byla/byly:

- prováděna odborná pomoc při certifikaci systému IS/D CS v rámci pilotního IS/D na ČR Ústí n/L.,
- provedeny akreditace IS/V při změnách, zejména dislokačních (3 akreditací),
- provedeny reakreditace IS/V při změnách, zejména dislokačních (11 reakreditací),
- provedeny akreditace IS/D (3 akreditací).

V oblasti školení bezpečnostních správců a správců IS/OUI CS bylo:

- provedeno pravidelné roční školení bezpečnostních správců IS/OUI CS,
- provedeno pravidelné roční školení správců IS/OUI CS

V oblasti testování bezpečnosti IS/OUI CS byly/byla:

- prováděny pravidelné kontroly provozní bezpečnosti IS/V (7 KP),
- prováděna pravidelná bezpečnostní posouzení fyzického prostředí IS/V (6 BP),
- prováděna pravidelná bezpečnostní posouzení fyzického prostředí IS/D (1 BP).

V oblasti souvisejících úloh byl:

- zpracován Reálný projekt fyzické bezpečnosti „POVEL“.

2. VÝVOJ A ÚDRŽBA CELNÍCH A DAŇOVÝCH SYSTÉMŮ

a) Systém Electronic Customs

ICS/AIS (e-Dovoz)

Byla vyvíjena národní část systému AIS (Automated Control System), která obsahovala většinu funkcionality, mimo speciálních režimů pro Hyundai a Panasonic. Systém byl nasazen 1. 11. 2010 ve dvou fázích. Tímto byla nahrazena většina funkcí původního systému WDIS, který je postupně utlumován. Během dalších dvou měsíců byl systém postupně stabilizován a optimalizován. Dále byly zpracovávány požadavky přicházející od uživatelů a vyplývající z provozu nového systému.

e-Vývoz (ECS)

V roce 2010 se systém připravoval na propojení se systémem EMCS, které bylo spuštěno 1. 1. 2011. Tím se zajistí celý přepravní řetězec zboží podléhajícího spotřební dani včetně výstupu zboží z EU. Dalším úkolem, který byl splněn, byla příprava systému na odpisy z režimů s hospodářskými účinky v souvislosti s nasazením národní části AIS v listopadu 2010. Probíhala stabilizace celého systému a řešily se požadavky přicházejících od uživatelů a vyplývajících z jednání pracovních skupin zřízených DG TAXUD.

NCTS

Většina prací probíhala ve vztahu k systému ICS/AIS (Import Control System/Automated Control System). Bylo dopracováno načítání dat ze systému NCTS do systému ICS (Souhrnná celní prohlášení). V další etapě byla zařazena evidence dokladů CIM (tranzitní doklad pro přepravu po železnici). Tím byla tato evidence zrušena v systému WDIS. Dále bylo realizováno zavedení odpisů RHÚ (Režimy s hospodářským účinkem) v souvislosti se spuštěním systému e-Dovoz. Během celého roku byly řešeny další požadavky vyplývající z provozu systému jak na národní úrovni, tak na úrovni mezinárodní.

EMCS

1. 4. 2010 byl systém EMCS spuštěn na celoevropské úrovni. Tím je pokryta přeprava vybraných výrobků podléhající SPD na národní úrovni i na evropské úrovni. Systém se dále rozvíjel tak, aby jej bylo možné napojit na ECS. Dále se řešily běžné problémy a požadavky vyplývající z provozu jak na národní, tak na mezinárodní úrovni.

EOS

Systém EOS (Economic Operators System) obsahuje dvě části. Systém pro evidenci jednotných evropských identifikátorů ekonomických subjektů EORI a systém pro evidenci certifikátů oprávněných hospodářských subjektů AEO (Authorised economic operator). Vzhledem k množství finančních prostředků byl prováděn pouze základní rozvoj aplikace na základě uživatelských požadavků vyplývajících z provozu a také bylo realizováno několik změn vyplývajících z požadavků, které měla Evropská komise na základě zkušeností z provozu systému na evropské úrovni.

CRS

Systém CRS (Centrální registr subjektů) byl nasazen do ostrého provozu. Byla realizována většina napojení včetně systému ARES (Registr ekonomických subjektů

spravovaný Ministerstvem financí). Započaly práce na zajištění komunikace s registrem fyzických osob. Vzhledem ke složitosti celé problematiky (logování dotazů, zpětná kontrola ze strany správce registru) nebyla realizace ukončena. Situaci zkomplikovali i organizační změny na Ministerstvu vnitra. Na systém CRS byly prozatím napojeny finanční moduly (ECDC, MED). Napojení dalších systémů se plánuje na rok 2011.

b) Systém pro správu SPD a DĚS (ME-SPD)

Systém byl upravován na základě změn v legislativě a na základě uživatelských požadavků z provozu.

Hlavní oblastí úpravy byla příprava na zákon 280/2009 Sb., daňový řád, jehož účinnost začíná 1. 1. 2011. Systém musel být přepracován v souvislosti s novými procesy, které zákon ustanovuje a zároveň byl systém povýšen do nového technologického prostředí.

V souvislosti s těmito změnami byl systém připravován na začlenění dat do datového skladu, aby bylo možné většinu výstupů tvořit mimo primární systém a tím došlo k odlehčení. Systém byl dále připravován na propojení se systémem Spisové služby.

c) Finanční moduly

Jedním z hlavních úkolů v této oblasti byla implementace zákona 280/2009 Sb., daňového řádu do systému. Jednalo se o zásadní změny procesů, které vyčerpaly téměř všechny zdroje přidělené této oblasti.

Další zásadní změnou bylo napojení finančních systémů na nově zprovozněný systém e-Dovoz, kde musely být nasazeny nové procedury pro zajištění finančních toků v rámci vybírání cla a daní.

Dále byly řešeny běžné provozní problémy, které vyplývaly z provozu a postupných změn legislativy.

d) Pomocné aplikace

Vzhledem ke stavu finančních prostředků byl vývoj v této oblasti utlumen a většinou se omezil na řešení nejpálčivějších problémů. Vývoj se soustředil především na tři nejdůležitější systémy.

Systém pro evidenci povolení zjednodušených postupů (ZJP), u kterého se některé části upravovali v souvislosti s nasazením systému e-Dovoz. Dále se řešily standardní provozní problémy vyplývající z provozu dalších systémů jako je NCTS (evropský tranzitní systém), ECS (evropský systém pro evidenci vývozu) atd.

Během roku 2010 vznikla zcela nová aplikace pro podporu e-Dovozu. Jedná se o registr povolení RHÚ (Režimů s ekonomickým účinkem) ASEO. Tento systém byl napojen na e-Dovoz a obsahuje všechna potřebná data k automatizaci procesu.

Další s aplikací je Seznam celních útvarů, pomocí které se řeší evidence organizační struktury celní správy a tyto data se předávají do registru spravovaným Evropskou komisí. Systém se napojil na nové rozhraní pro předávání dat, které zajišťuje spolehlivější export dat do evropského registru.

U aplikace Sdružená podpora rozhodování nebyly prováděny zásadní změny, byly pouze řešeny problémy vyplývající z provozu systému.

e) ČSN ISO/IEC20000 (metodologie ITIL)

V souladu s poradou vedení GŘC ze dne 5. 11. 2008 (zápis č. 31/2008) byly k certifikaci navrženy procesy z oblasti poskytování služeb IT, zajišťované v souladu s Organizačním řádem CS odborem 12 GŘC v součinnosti s útvary v rámci sekce 02.

V březnu byla ukončena projekt přípravy na certifikaci dle normy ISO/IEC 20000, který probíhal od roku 2008. Norma ISO/IEC 20000 vychází z metodologie ITIL, která standardizuje pracovní postupy v jednotlivých procesech.

V květnu 2010 byl vydán VP č. 19/2010, který vyšel v e-Věstníku č. 19/2010. V září 2010 byl proveden audit nezávislou firmou Taylorr & Cox s.r.o. a dne 20. 9. 2010 vydán certifikát.

Procesy dle normy ISO/IEC 20000 byly implementovány do oblasti nabízených služeb v rámci programu e-Customs. Po vyhodnocení zkušeností se předpokládá rozšíření i do dalších oblastí v rámci působnosti CS.

f) Strukturální fondy EU

Celní správa byla úspěšná v žádosti o čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU (SF-EU). V únoru 2010 byla na Odboru strukturálních fondů MF (OSF) předložena žádost, která zahrnovala realizaci projektů souvisejících s programem Electronic Customs o celkovém objemu 140 mil. Kč. Žádost byla v plném rozsahu schválena v červnu 2010.

Během září byly realizovány rozpočtová opatření, která umožnila vydat právní akt, na základě kterého se započaly zahajovat některé z projektů. Vzhledem k tomu, že právní akt byl vydán v závěrečné části roku, byly zahájeny pouze některé z projektů a další byly přesunuty na rok 2011 včetně přesunutí finančních prostředků.

3. STATISTIKA A SPRÁVA DAT

V roce 2010 bylo zajišťováno pokračování projektů CCN/CSI, Číselníky, Datový sklad, Taric. Dále byly zajišťovány datové toky směrem z Celní správy, včetně přípravy realizace nových požadavků (např. data z oblasti ME SPD pro ČSÚ). Ve spolupráci s partnery přebírajícími data byla průběžně vyhodnocována kvalita dat a zjištěné nesrovnalosti řešeny na úrovni centrálního zpracování dat i zajištěním následných kontrol a oprav dokladů pracovníky v celním řízení.

a) CCN/CSI

V rámci rozvoje CCN/CSI infrastruktury proběhlo v květnu 2010 rozšíření CCN síťové infrastruktury připojením duplicitní pevné linky k páteřní síti. Tím došlo jednak ke zvýšení propustnosti, jednak ke zvýšení zabezpečení sítě proti případným výpadkům. Těsně před koncem roku 2010 (od 13. do 22. prosince) byl nainstalován a zprovozněn nový HW primární CCN brány, s následnou výměnou záložní brány za dosavadní primární. V průběhu roku 2010 byl ze strany CCN/TC testován nový software Tivoli Monitor na sledování CCN/CSI provozu. K jeho využití v ostrém provozu dojde v příštím roce. V průběhu roku byly průběžně laděny konfigurace a nastavována práva pro nové aplikace a nové verze stávajících aplikací (AFIS, EORI, TARIC, SMS - nová oblast "Agricultural Authenticity Certificates", EMCS – nová aplikace typu systém-systém, VATRefund nová aplikace nasazená na UFDŘ počátkem roku 2010, RIF – nová oblast „Common Priority Control Areas“, ECS, NCTS, VIES – laděny a nasazeny nové verze aplikací).

b) Číselníky

Provoz číselníků probíhal na systému CESDIČ nad databází FOXpro. Na základě akceptované detailní analýzy nového řešení aplikace na správu číselníků, navrženého do prostředí MS SQL serveru, probíhal vývoj nové aplikace. Po dohodě s dodavatelem byla pro vývoj aplikace zvolena iterační metoda, kdy dodavatel průběžně dodával k připomínkám rozpracované řešení s postupně přibývajícím implementovanou funkcionalitou. Pracovníci celní správy mohli připomínkami ovlivňovat implementaci v jejím průběhu, a tak zajistit, že finální

verze aplikace bude dobře splňovat uživatelské požadavky. V roce 2011 bude pokračovat vývoj aplikace a migrace systému CESDIČ na nový systém. V polovině roku 2010 došlo k významnému rozšíření udržované sady číselníků z důvodu vzniku číselníků pro nový systém elektronického zpracování dovozních celních deklarací (e-Dovoz), napojený na evropskou infrastrukturu. Proces rozšiřování číselníků a jejich úprav pokračoval do konce roku 2010 s ohledem na novou legislativu v daňové oblasti.

c) Datový sklad

V roce 2010 probíhal další rozvoj datového skladu na základě požadavků uživatelů. Většina těchto požadavků vycházela ze změn aplikací a potažmo datových struktur na straně jednotlivých primárních systémů, jejichž data vstupují do datového skladu. Byly provedeny následující úpravy stávajících částí datového skladu:

- Úprava relační vrstvy datového skladu v souvislosti se zpracováním přechodu primárních systémů z 5 místného identifikačního čísla pracovníka na doménové jméno uživatele,
- Analýza změn datového skladu v souvislosti se zavedením primárního systému e-Dovoz (ICS a AIS),
- Doplnění exportu dat pro ČSÚ o data o subjektech z registru EORI,
- Úprava relační vrstvy datového skladu v souvislosti se změnami v primárních systémech ECS, NCTS a Dovoze v prvním čtvrtletí 2010,
- Úprava datového skladu v souvislosti se změnami v primárním systému TIS-EEV (laboratorní vzorky),
- Analýza a úprava datového skladu v souvislosti s přechodem Taric2 na Taric3,
- Realizace nové datové vrstvy datového tržiště Dovoze v souvislosti s nasazením nové dovozní aplikace e-Dovoz,
- Realizace stávajících výstupů pro upravené datové tržiště Dovoze po nasazení primárního systému e-Dovoz (1. část).

Dále byly z datového skladu vytvářeny sestavy pro odběratele mimo Celní správu a ad hoc dotazy na data. Z důvodu nutnosti omezení nákladů nebyly v datovém skladu v roce 2010 promítnuty všechny změny z posledních verzí primárních aplikací ECS, NCTS a rovněž realizace výstupů z datové oblasti dovoz bude dokončena v lednu a únoru 2011. Realizace úprav datové oblasti ME SPD v souvislosti s novým daňovým řádem byla v návaznosti na realizaci primárních systémů naplánována na začátek roku 2011.

d) Taric

Systém Taric byl v roce 2010 rozvíjen na základě požadavků uživatelů a EU. Na základě zadání EU proběhl přechod zpracování dat Taric z verze Taric2 na verzi Taric3. Původní plán EU na skokový přechod verzí byl nahrazen plánem vycházejícím z realizace přechodného období, kdy po migraci centrálního systému EU bude udržován paralelní provoz obou verzí v datových tocích, a jednotlivé členské země budou přecházet postupně. K migraci centrální aplikace v Bruselu došlo 14. června 2010. Česká Celní správa hned po tomto datu požádala o paralelní zasílání dat verzí Taric2 i Taric3. Po odzkoušení nové aplikace na ostrých datech byla provedena migrace v průběhu měsíce září 2010. Od října 2010 již nejsou přijímána a zpracovávána data ve verzi Taric2. Plná funkcionální verze Taric3 bude moci být (z důvodu udržení zpětné kompatibility a konzistentního stavu dat ve všech zemích EU) využita až po přechodu všech zemí na tuto verzi. Ve druhé polovině roku 2010 vykazoval systém Taric určitý nárůst chybných transakcí v datech přicházejících z EU, zejména v oblasti kvótových tabulek. Situaci se podařilo ve spolupráci s odborným útvarem a dodavatelem aplikace řešit bez výpadků provozu systému.

4. PROVOZ INFORMAČNÍHO CENTRA CS

V průběhu celého roku 2010 nedošlo k výpadku provozu IS CS zaviněného poruchou centrálního HW, nebo infrastruktury IC. Robustní řešení, postupně vybudované v průběhu minulých let se plně osvědčilo.

V roce 2010 byla doplněna disková kapacita v obou diskových polích celkem o 20 TeraByte. Úložný prostor pro data bylo nutno zakoupit hlavně pro splnění požadavků subsystémů Datový sklad, Exchange a Spisová služba. Zároveň byl zakoupen 1 výkonný server do virtualizační farmy. Tato farma byla v průběhu roku rekonstruována s úmyslem lépe využít již dříve zakoupené licence virtualizačního SW VMware a oddělit provozní a testovací prostředí. Výsledkem je snížení počtu provozovaných serverů ve virtualizační farmě o jeden a současně zvýšení disponibilního výkonu. Na konci roku 2010 jsme na 5 serverech farmy provozovali celkem 92 virtualizovaných serverů.

Trendem posledních let je „raketový“ nárůst objemu dat, která je nutno v IC ukládat na disková úložiště. Protože nechceme tento problém řešit pouze nákupem velmi drahých boxů do diskových polí, řešili jsme v průběhu celého roku v některých agendách automatizované řešení, které má za cíl postupně „odkládat“ starší data na méně finančně náročná úložiště.

5. SYSTÉMOVÁ PODPORA

a) Adresářová služba Active Directory (AD)

V průběhu roku postupně docházelo k integraci dalších systému do AD, což mělo vliv na další zvýšení bezpečnosti provozu IS CS, zjednodušení správy těchto systémů a přístupových práv do nich. Byly zahájeny práce na provedení upgrade systému AD na verzi 2008, dokončení upgrade je plánováno na druhou polovinu roku 2011. V rámci dalšího rozvoje AD probíhaly během roku práce pro integraci certifikační autority a rozšíření způsobu přihlašování uživatelů CS, současně byl proveden i přechod na bezpečnější technologii SHA-2 v zabezpečení certifikátů. Průběžně probíhala úprava stávajících bezpečnostních doménových politik, rozvoj instalace aplikací pomocí GPO, deployment tiskáren dle umístění uživatelů. K zabezpečení centrálních tiskových služeb bylo na GŘC nasazeno celkem 21 tiskáren, provoz tohoto systému je prakticky bezproblémový.

b) Poštovní systém

V průběhu roku postupně docházelo ke konfiguračním změnám pravidel dle aktuálního poštovního provozu, cílem těchto změn bylo zejména další zvýšení bezpečnosti a stability provozu IS CS a snížení zátěže datových linek. Nejvýznamnější změnou bylo nasazení omezujících pravidel pro maximální velikosti schránky, zásilek a spuštění automatického mazání starších odstraněných zásilek. Starší zásilky jsou nadále zálohovány a archivovány v systému Mail Archiver a jsou přístupné přes webové rozhraní a MAPI.

c) Portál CS

V průběhu roku byl připravován nový vzhled webů CS a jejich technologický upgrade.

Jednou z největších úprav prošla aplikace HelpLine, která byla upravována dle požadavků HelpDesku Ostrava.

Dále byly starší webové aplikace upravovány k používání Active Directory a přidělování práv za pomoci Správy identit na místo WWW správy.

V závěru roku byla nasazena nová verze intranetového portálu běžící na technologii WSS 3.0 (Windows Sharepoint Services 3.0) a dále nový vyhledávací server (Microsoft Search Server), který nahradil dosavadní Tovek.

d) Ostatní systémy

V oblasti "CAVO" jsou centrální antivirovou správou ošetřovány stanice, servery i notebooky (zařazené do AD). V roce 2010 byla sjednocena verze F-secure na 9.01 která účinně odhaluje a odstraňuje virová napadení. Na centrální správě se podílí v rámci svých oblastí pověření a proškolení pracovníci IT ČR. Preventivními opatřeními a sledováním stavu bylo dosaženo toho, že nebylo zjištěno závažné porušení bezpečnosti informačních systémů.

V oblasti "Pravidel užívání a správy programových prostředků informačního systému" byla v roce 2010 aktualizována centrální provozní evidence (AW Caesar). Na portálu CS je zveřejněna a využívána aplikace "Specifikační list" jejímž prostřednictvím uživatelé výpočetní stvrzují stav SW a HW na svěřené výpočetní technice. Kromě plnění Směrnice č. 3/2008 MF je skenováním SW zabezpečeno používání legálního SW.

V oblasti "SCOM 2007" je monitorován technický stav 179-ti serverů GŘC a DC na ČR jako např. dosažitelnost serveru, zatížení procesoru, obsazenost paměti, disků apod. Systém SCOM nově slouží též pro dohledování aplikací provozu, např. Quoty, EMCS, EORI, NCTS, SCU, Ciselniky, OCS, EULinka, Komix, MESPD. Stav je vyhodnocován a podle stanovených pravidel zasílány buď e-maily nebo SMS odpovědným pracovníkům IT.

V oblasti zabezpečení dat na notebookách byl vydán VP 36/2010 „Zásady šifrové ochrany notebooků v CS“ a byl instalován šifrovací systém TrueCrypt.

e) Systém řízení provozu sítě Internet (ISA)

Během roku postupně docházelo ke konfiguračním změnám pravidel dle aktuálního internetového provozu, což mělo vliv na další zvýšení bezpečnosti a stability provozu IS CS. Z důvodu nasazení dalších systémů s požadavky na zajištění přístupu do sítě internet a s nutností ověřování certifikátů certifikačních autorit byly pro tyto systémy tvořeny speciální pravidla s garantovaným přístupem na definované adresy. Dále byl do provozu nasazen monitorovací systém WebSpy, pomocí kterého je monitorován a vyhodnocován přístup jednotlivých uživatelů do internetu. Díky nasazení tohoto systému došlo během roku k poklesu objemu dat stažených uživateli z internetu o 54%, tedy k výraznému snížení zátěže datových linek.

f) Datové služby

Celní správa odebírala datové služby od stávajících operátorů Telefonica O₂ a GTS Novera. Z důvodu nižších finančních prostředků nebyly rychlosti datových linek povyšovány ve větším rozsahu. Pokud, byly požadavky na navýšení rychlosti datových linek uspokojeny, bylo to pouze ve výjimečných případech hlavně z důvodu zvyšování datových nároků jednotlivých celních aplikací.

V průběhu roku MV zahájilo práci na nové rámcové smlouvě, protože stávající rámcová smlouva vyprší na konci března roku 2011.

Celní správa začala postupně využívat centrálního místa služeb (CMS) pro propojení se subjekty státní správy a samosprávy.

V rámci průběžné obměny zastaralé technologie byl proveden nákup prepínačů a směrovačů. Nově nakoupenými prepínači a směrovači byly nahrazeny na celních úřadech zastaralé typy těchto zařízení, které byly potenciálním slabým místem při zajištění datové dostupnosti jednotlivých uživatelů případně celého celního úřadu.

V oblasti výstavby LAN sítí jsme dokončili zasílání technické budovy pro tiskárny na chodbách objektu. Vybuďovali jsme LAN síť na objektu Vila 3 pro potřeby utajované komunikace s objektem Olomouc Povel.

g) Hlasové služby

V oblasti hlasových služeb pokračovalo výběrové řízení na Komplexní řešení hlasových služeb rezortu MF a Odd. 125 spolupracovalo na této veřejné zakázce až do jejího zrušení.

V prvním čtvrtletí byly optimalizovány provozní podmínky v lokalitách s rozšířením instalace hlasového systému Siemens HiPath 4000 v lokalitách K.Vary, Pardubice, Ústí n.L., Olomouc, Ostrava, Zlín.

V průběhu celého roku byla sledována ekonomika provozu mobilních telefonů a byly dle nových smluvních podmínek provedeny změny tarifů tak, aby došlo k úspoře finančních prostředků. Rostoucí požadavky na datové přenosy přes mobilní síť bylo možné díky zvýhodněným tarifům dále rozšiřovat. S rozšířením nového SW Office Outlook bylo umožněno vybraným vedoucím pracovníkům a technikům využívat e-mail v mobilním telefonu. To umožňuje operativnější činnost uvedených pracovníků i mimo pracoviště.

Během celého období probíhalo zpracování, kontrola a vyhodnocování provozu pevných i mobilních linek GŘC a tím došlo ke značné úspoře finančních prostředků. Pracoviště v působnosti ČŘ Praha s vysokými poplatky za volání do mobilních sítí byly vybaveny GSM bránami a tak došlo ke značným finančním úsporám za hlasové služby.

Byla realizována druhá etapa rozšíření Systému HiPath 4000 pro lokality ČŘ Č.Budějovice, ČŘ Plzeň, Hradec Králové a CÚ Praha D1 Nupaky (celkové dokončení předpokládáme do 2.2011).

V průběhu roku bylo prováděno zpracování faktur za pevné hlasové linky, mobilní linky a servisní činnost pracovišť GŘC a pracovišť ČŘ Praha. V rámci GŘC probíhalo celkové zajištění oprav mobilních komunikačních zařízení a to včetně záručních oprav. V průběhu celého roku probíhala metodická pomoc při řešení hlasových služeb na ČŘ a CÚ a kontrolní činnost v oblasti hlasových služeb na ČŘ a CÚ. Díky průběžnému sledování vývojových trendů a neustálým testováním jsou hlasové prostředky v CS modernizovány a aktualizovány a tím je zajištěno optimální dostupné vybavení a dosažena efektivnost hlasových a datových služeb.

Situace se v CS sice značně zkomplikovala zrušením výběrového řízení na hlasové služby rezortu MF, ale průběžně se daří hlasové systémy nejen udržet v provozním stavu, ale současně je i s omezenými finančními prostředky modernizovat.

6. TECHNICKÁ PODPORA

a) Zabezpečení HW

Snížené finanční výdaje na podprogram ICT se citelně dotkly zejména oblasti HW. Byly téměř zastaveny centrální nákupy VT pro ČŘ. Problémy s tím spojené byl diskutovány při jednáních HW skupin (zástupci GŘC, ČŘ).

Zakázky z oblasti HW a SM byly pořizovány se zřetelem na možnost uplatnění zápočtu náhradního plnění. Tam, kde to bylo možné, byli vybráni dodavatelé zaměstnávající osoby se ZPS.

b) Upgrade techniky, spotřební materiál

Upgrade techniky nebyl z úrovně G realizován. Průběžně byl nakupován spotřební materiál k VT pro pracoviště GŘC a ČŘ Praha a pro zajištění výroby CHIP karet pro všechny útvary CS. Na tržišti B2B proběhlo nové výběrové řízení na renovaci tonerů a náplní podle kterého bude pořizován SM v roce 2011.

c) Servis VT

Pro všechny starší HW prostředky ICT je průběžně zajišťován servis prostřednictvím smluvních servisních organizací i vlastními silami v rámci služby Helpline. Nová technika je pořizována převážně s prodlouženými záručními lhůtami v rámci nichž je servis zajištěn vždy příslušným dodavatelem. Pozáruční servis na veškerou techniku DELL je zajištěn nově uzavřenou smlouvou. Na jejím základě je zajištěna nadstandardní servisní podpora pro klíčové servery IS CS a servis „ad hoc“ pro ostatní VT dodavatele DELL COMPUTER. Opravy tiskáren jsou zajištěny smlouvou s firmou Z+M SERVIS, opravy UPS s firmou ZIP ELECTRONIC.

d) Vyřazování techniky, evidence

Proběhla likvidace cca 700ks výpočetní techniky, převážně PC-NEC které byly vyřazeny z ČR Praha a podřízených CÚ, na GŘC bylo vyřazeno a ekologicky zlikvidováno 460 ks starší VT. Nefunkční a nepotřebná technika je vyřazována na základě odborných posudků. Odd. 126 se trvale podílelo na činnostech nutných k vyřazování nepotřebné či nefunkční techniky i mimo oblast prostředků ICT (práce v likvidační komisi GŘC).

7. HELPDESK IS CS

a) Elektronické celní řízení (ECR)

Referát ECR poskytuje podporu systémů tranzit (NCTS) a vývoz (ECS) již dlouhodobě a od počátku listopadu 2010 byla podpora rozšířena i o systém dovoz (AIS). Již od počátku roku probíhaly provozní testy aplikací AIS, a současně s tím i ostatních systémů, které jsou spolu s AIS vzájemně propojeny. Na ukončení podání pomocí komunikace ecrftp, které bylo využíváno pro systém WDIS, se musela připravit i skupina výrobců deklarantských software. Pracovníci referátu provedli úspěšné testování se všemi výrobci, kteří následně obdrželi certifikát opravňující je pro podání elektronických zpráv do systému AIS. Implementace projektu AIS a ve vzájemném propojení i systémů evidence režimů s ekonomickým účinkem (ASEO), ECS a globálních záruk (GLZ), výrazně zvýšila počet uživatelských dotazů ze strany deklarantské veřejnosti i celních útvarů. Přes počáteční technické a legislativní problémy, byl systém do konce roku 2010 stabilizován. Pro všechny hlavní podporované oblasti byly zřízeny pracovní skupiny, složené z řad garantů aplikací, odborných správců a uživatelů, které se aktivně podílejí na vývoji a připomínkování provozovaných systémů.

b) Spotřební daně (SPD)

Na počátku roku 2010 se referát SPD podílel na testování a ladění klientských aplikací a následném testování a přípravě komunikace systému EMCS v rámci EU. Ta byla úspěšně spuštěna 1. 4. 2010. V druhé polovině roku probíhalo další testování a příprava fáze II. EMCS která byla spuštěna k 1.1.2011 a znamenala zapojení všech členských států EU. V průběhu celého roku referát prováděl podporu jak pracovníkům CS, tak i uživatelům z řad deklarantské veřejnosti, kteří již komunikují, nebo se průběžně připojují a přistupují k elektronické komunikaci s CS v rámci projektu EMCS. Referát SPD se podílel na proškolení daňových subjektů pro podání daňových přiznání SPD prostřednictvím aplikace celní správy (Webklient).

c) Intrastat

V roce 2010 došlo k novelizaci vyhlášky. Tato změna si vynutila úpravy ve všech aplikacích i změnu struktury databáze. Čistá hmotnost a množství v doplňkové měrné jednotce se musí uvádět na 3 desetinná místa a dále se mění komunikace přes portál PVS

použitím ECR2 obálky a hash algoritmu SHA2. Zpravodajské jednotky jsou o změnách vyzkoušeny prostřednictvím našeho portálu a softwarové firmy byly informovány i emailem.

Jako každý rok bylo pořádáno školení pro celní úřady o změnách v Intrastatu a provozu celého systému.

Byl započat vývoj offline aplikace, která nahradí aplikaci IDES-CZ. Tento tlustý klient využívá webové služby při komunikaci s naším portálem a během měsíce bude připraven do provozu. Byla upravena i utilita pro konverzi z pevného importního formátu do CSV formátu.

Aktuálně se tedy budou využívat 3 aplikace (IDES-CZ, InstatOnline a InstatDesk – nová aplikace).

V. PERSONALISTIKA

1. SYSTEMIZACE A ORGANIZACE

CS měla pro rok 2009 stanoven celkový počet systemizovaných míst (dále jen „SM“) v jednotlivých kategoriích následovně:

Tabulka č. 54: Přehled SM

Kategorie celník (SM)	4 664
Kategorie občanský zaměstnanec (SM)	1 605
CELKEM (SM)	6 269

V důsledku rozhodnutí vlády České republiky o celkovém snížení objemu rozpočtových prostředků na platy zaměstnanců CS ČR pro rok 2011 o 10 % a snížení objemu rozpočtových prostředků celní správy (investice a provozní výdaje) pro rok 2011, bylo k 31.12.2010 zrušeno celkem 380 SM, z toho v kategorii celník -300 SM a v kategorii občanský zaměstnanec -80 SM. Dále bylo v I. pololetí 2010 převedeno 5 SM v kategorii občanský zaměstnanec z GŘC na MF.

V oblasti organizačního uspořádání CS došlo v průběhu I. pololetí 2010, resp. k 1.7.2010, k reorganizaci a transformaci agendy mobilního dohledu celních úřadů do větších celků, což mělo za důsledek zvýšení efektivity výkonu kontrolních a dohledových činností celních úřadů bez zvýšení počtu SM určených pro tuto oblast.

Tak jako v předchozích letech, byla i v roce 2010 nadále realizována organizační opatření směřující na úrovni celních úřadů k centralizaci jejich výkonných činností v oblasti správy cla a spotřebních daní, v jejichž důsledku byly celkem zrušeny 4 detašované výkonné útvary.

2. LIMITY PROSTŘEDKŮ NA PLATY ZAMĚSTNANCŮ

Limit rozpočtových prostředků na platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci pro rok 2010 byl Generálnímu ředitelství cel, na základě zákona č. 487/2009 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2010, stanoven správcem kapitoly 312 Ministerstvo financí v celkové výši 2 360 376 tis. Kč, z toho platy zaměstnanců 2 351 756 tis. Kč a ostatní platby za provedenou práci 8 620 tis. Kč. V průběhu I. pololetí 2010 došlo v návaznosti na převod 5 funkčních míst z Generálního ředitelství cel na

Ministerstvo financí ke snížení ukazatele „Platy zaměstnanců“ o 769 tis. Kč. V říjnu 2010 byla provedena úprava ukazatele „Ostatní platby za provedenou práci“, a to navýšení ukazatele o 1 992 tis. Kč, pro účely financování projektu „Zavedení eCustoms - elektronické a harmonizované celnictví v EU“. Dále bylo ve IV. čtvrtletí provedeno posílení ukazatele „Ostatní platby za provedenou práci“ o 2 500 tis. Kč k zajištění rozpočtového krytí výdajů na odstupné vyplácené propouštěným občanským zaměstnancům. Výsledná výše závazných rozpočtových ukazatelů, po zohlednění v průběhu roku 2010 realizovaných rozpočtových opatření, je uvedena v následující tabulce.

Tabulka č. 55: Závazné rozpočtové ukazatele pro rok 2010

Ukazatel	Částka v tis. Kč
Platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci	2 364 099
z toho: Platy zaměstnanců	2 350 987
v tom: Platy příslušníků bezpečnostních sborů	1 882 848
Ostatní platby za provedenou práci	13 112

Tabulka č. 56: Čerpání závazných rozpočtových ukazatelů k 31.12.2010

Ukazatel	Částka v tis. Kč
Platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci	2 280 084
z toho: Platy zaměstnanců	2 269 263
v tom: Platy příslušníků bezpečnostních sborů	1 805 813
Ostatní platby za provedenou práci	10 821

Čerpání prostředků na platy v roce 2010 se při porovnání s rokem 2009 snížilo o 9,02 %, což v absolutním vyjádření představuje částku 225 085 tis. Kč. Za hlavní faktory, jejichž působením došlo k meziročnímu poklesu čerpání prostředků na platy v porovnání s rokem 2009, lze označit:

- zrušení 421 funkčních míst, tj. snížení celkového počtu funkčních míst celní správy o 6,29 %, k 1.1.2010 v návaznosti na realizaci usnesení vlády č. 715/2009, o střednědobých výdajových rámcích vlády na léta 2010 až 2012,
- „nulový“ meziroční nárůst prostředků na platy oproti roku 2009,
- vázání rozpočtových prostředků na platy v celkové výši 81 724 tis. Kč, tj. 3,48 % upraveného rozpočtu na rok 2010, podle usnesení vlády č. 54/2010, o výdajových opatřeních k dodržení schváleného deficitu státního rozpočtu České republiky na rok 2010 a usnesení vlády č. 552/2010, k návrhu opatření k zabezpečení podílu deficitu veřejných rozpočtů na HDP ve výši 5,3 % v roce 2010.

3. LIMIT PROSTŘEDKŮ NA POVINNÉ POJISTNÉ PLACENÉ ZAMĚSTNAVATELEM

Platby pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti vychází ze zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a platby pojistného na všeobecné

zdravotní pojištění ze zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Výdaje zahrnují pojistné na důchodové pojištění, pojistné na nemocenské pojištění, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na všeobecné zdravotní pojištění hrazené z titulu funkce zaměstnavatele. Limit rozpočtových prostředků na povinné pojistné pro rok 2010 byl stanoven ve výši 802 528 tis. Kč. Finanční prostředky na povinné pojistné byly čerpány ve výši 774 379 tis. Kč.

Na základě usnesení vlády č. 54/2010, o výdajových opatřeních k dodržení schváleného deficitu státního rozpočtu České republiky na rok 2010 a usnesení vlády č. 552/2010, k návrhu opatření k zabezpečení podílu deficitu veřejných rozpočtů na HDP ve výši 5,3 % v roce 2010 byly v rámci limitu rozpočtových prostředků na povinné pojistné placené zaměstnavatelem vázány rozpočtové prostředky v celkové výši 27 888 tis. Kč, tj. 3,48 % upraveného rozpočtu na rok 2010. Oproti roku 2009 se výdaje na povinné pojistné placené zaměstnavatelem snížily o 9,02 %, v absolutní částce o 76 753 tis. Kč. Vzhledem k přímé vazbě výdajů na povinné pojistné hrazené zaměstnavatelem na vývoj v oblasti platů byly celkové výdaje na povinné pojistné ovlivněny stejnými faktory jako výdaje na platy zaměstnanců celní správy.

4. FINANČNÍ PROSTŘEDKY NA SOCIÁLNÍ DÁVKY

Rozpočtem na rok 2010 byly stanoveny celkové výdaje na sociální dávky celníkům ve výši 514 710 tis. Kč, které byly rozčleněny na pododdíl 412 – Dávky nemocenského pojištění ve výši 18 438 tis. Kč a pododdíl 415 – Zvláštní sociální dávky příslušníků ozbrojených sil a bezpečnostních sborů při skončení služebního poměru ve výši 496 272 tis. Kč.

Počet osob pobírajících výsluhový příspěvek se v roce 2010 zvýšil z 3 337 osob k 31. 12. 2009 na 3 728 osob k 31. 12. 2010, tj. nárůst o 391 nově vyplácených výsluhových příspěvků. Celkové čerpání finančních prostředků na jednotlivé sociální dávky v roce 2010 je uvedeno v následující tabulce.

Tabulka č. 57: Čerpání finančních prostředků na sociální dávky celníků v roce 2010

Položka		Čerpání v tis. Kč
5410 Sociální dávky		421 599
pododdíl 412 celkem		16 582
z toho:	54101 - Nemocenské pro celníky	9 076
	54103 - Peněžitá pomoc v mateřství	7 506
pododdíl 415 celkem		405 017
z toho:	54105 - Výsluhový příspěvek	361 614
	54107 - Úmrtné	305
	54108 - Odchodné	43 098

5. VÝVOJ V OBLASTI KVALIFIKAČNÍ A VĚKOVÉ STRUKTURY ZAMĚSTNANCŮ

Přehled o kvalifikační a věkové struktuře zaměstnanců celní správy, v členění dle jednotlivých kategorií zaměstnanců, k 31.12.2010 je uveden v níže uvedených tabulkách.

Tabulka č. 58: Kvalifikační struktura zaměstnanců CS k 31. 12. 2010

Školní vzdělání	Celníci	Občanští zaměstnanci	CS celkem
	% podíl	% podíl	% podíl
základní	0,00%	2,41%	0,64%
střední odborné	0,17%	8,00%	2,27%
úplné střední	65,88%	65,58%	65,80%
vyšší odborné	1,67%	1,30%	1,57%
bakalářské	14,62%	6,31%	12,39%
magisterské	17,66%	16,40%	17,33%
Celkem	100,00%	100,00%	100,00%

V porovnání s rokem 2009 došlo v rámci kategorie celníci ke snížení podílu zaměstnanců s úplným středním vzděláním a navýšení podílu zaměstnanců s bakalářským a vysokoškolským vzděláním. Obdobný vývoj byl zaznamenán i u kategorie občanští zaměstnanci, kde došlo ke snížení podílu zaměstnanců se středním odborným a úplným středním vzděláním a současně k navýšení podílu zaměstnanců s vysokoškolským vzděláním. V celkovém pohledu se v porovnání s rokem 2009 snížil podíl zaměstnanců se středním odborným a úplným středním vzděláním ve prospěch zaměstnanců s bakalářským a vysokoškolským vzděláním.

Tabulka č. 59: Věková struktura zaměstnanců CS k 31.12.2010

Věk	Celníci	Občanští zaměstnanci	CS celkem
	% podíl	% podíl	% podíl
do 35 let	28,82%	20,66%	26,63%
od 36 do 50 let	65,36%	47,99%	60,7%
nad 50 let	5,82%	31,35%	12,67%
Celkem	100,00%	100,00%	100,00%

V rámci věkové struktury zaměstnanců celní správy zaujímala v roce 2010 největší podíl věková kategorie zaměstnanců 36 – 50 let, a to jak v jednotlivých kategoriích, tak i v souhrnném pohledu. V porovnání s rokem 2009 tak nedošlo ke změně v zastoupení jednotlivých věkových kategorií, přičemž skupina zaměstnanců ve věku 36 – 50 let je nejpočetněji zastoupenou věkovou kategorií i z dlouhodobého pohledu.

6. OBLAST VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávání v celní správě zajišťoval Institut vzdělávání v souladu s „Koncepcí profesní přípravy zaměstnanců CS ČR na období 2010 – 2012“, převážně ve vzdělávacích zařízeních CS.

Základní odbornou přípravu ve 3 bězích základního celního kurzu absolvovalo a zároveň složilo základní celní zkoušku 102 nových celníků.

Speciální odbornou přípravu v rámci 17 typů certifikovaných specializačních kurzů absolvovalo 483 celníků a v ostatních odborně zaměřených vzdělávacích akcích bylo zařazeno 272 zaměstnanců CS. Základní pedagogickou přípravu lektorů a instruktorů služební přípravy absolvovalo 42 účastníků. Mimořádná pozornost byla věnována problematice „Daňového řádu“, zejména školení školitelů, které absolvovalo celkem 195 zaměstnanců, jejichž úkolem bylo s tímto tématem seznámit ostatní zaměstnance na různých útvarech CS.

Služební zkoušku podle zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků ozbrojených sborů, ve znění pozdějších předpisů, úspěšně složilo celkem 53 celníků.

V roce 2010 pokračovala příprava v „Základním manažerském kurzu“, který v 10 bězích absolvovalo celkem 186 vedoucích zaměstnanců celní správy.

V oblasti jazykové přípravy organizoval Institut vzdělávání výuku pro 55 zaměstnanců GŘC a dále zajišťoval intenzivní výuku jazyků na vyšších policejních školách v Praze, Brně a v Pardubicích. Tyto kurzy úspěšně absolvovalo celkem 201 celníků a občanských zaměstnanců. Dále byla zajišťována jazyková příprava vybraných zaměstnanců na Francouzském institutu a Goethe institutu v Praze, kterou absolvovalo celkem 23 zaměstnanců. Do samostatné individuální přípravy na Institutu státní správy v Praze bylo zařazeno 11 zaměstnanců.

V různých formách profesní přípravy, kterou metodicky i organizačně zajišťoval Institut vzdělávání, bylo v roce 2010 celkem zařazeno 1560 zaměstnanců CS.

Ve srovnání s rokem 2009 došlo ke snížení počtu účastníků v základní odborné přípravě v důsledku omezení nově přijímaných celníků v uplynulých třech letech, což se projevilo též v počtu absolventů služební zkoušky. V oblasti speciální odborné přípravy došlo k nárůstu absolventů, jelikož zavedením nového systému profesní přípravy před dvěma lety znamenalo zvýšenou potřebu přípravy zaměstnanců na výkon činností vyplývajících z kompetencí CS.

VI. FINANCE

1. PLNĚNÍ PŘÍJMŮ CELNÍ SPRÁVY ČR ZA ROK 2009

Schválený rozpočet příjmů celkem pro GŘC na rok 2010 činil 1 411 389 tis. Kč, z toho daňové příjmy celkem 573 332 tis. Kč, v tom příjmy ze správních poplatků 2 400 tis. Kč a příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti 570 932 tis. Kč, a nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem 838 057 tis. Kč, v tom nedaňové příjmy a transfery (dříve kapitola VPS) 772 657 tis. Kč a ostatní nedaňové a kapitálové příjmy 65 400 tis. Kč.

K 30.9.2010 byl schválený rozpočet příjmů upraven rozpočtovým opatřením čj. 23/91937/2010-234 s cílem zajistit rozpočtové prostředky na realizaci akce „Zavedení e-Customs – elektronické a harmonizované celnictví v EU“. Rozpočtové opatření se týká rozpočtových položek 4118 a 4218. Navýšen byl souhrnný ukazatel Příjmy celkem o 27 877 tis. Kč na 1 439 266 tis. Kč a na to navazující specifický ukazatel Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem o 27 877 tis. Kč na 865 934 tis. Kč.

Na celkovém plnění příjmů se podílely:

1. daňové příjmy ve výši 595 658 tis. Kč,
2. nedaňové příjmy ve výši 998 329 tis. Kč,
3. kapitálové příjmy ve výši 28 248 tis. Kč,
4. přijaté transfery ve výši 53 248 tis. Kč.

a) Daňové příjmy

Daně a poplatky z vybraných činností a služeb

(podseskupení položek 136 rozpočtové skladby)

Daňové příjmy (závazný specifický ukazatel) v uvedeném podseskupení položek tvořily příjmy ze správních poplatků realizované ve výši 6 526 tis. Kč, tj. 271,9 % upraveného rozpočtu. Jedná se o poplatky stanovené zákonem o správních poplatcích za správní úkony a správní řízení, jehož výsledkem jsou vydaná povolení, rozhodnutí apod. upravená zvláštními zákony.

Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na st. politiku zaměstnanosti

(podseskupení položek 161 rozpočtové skladby)

Upravený rozpočet příjmů z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti na rok 2010 (závazný specifický ukazatel) byl splněn na 103,2%. Příjmy z pojistného ve výši 589 132 tis. Kč tvořilo:

pojistné na důchodové pojištění ve výši.....	523 676 tis. Kč
z toho: pojistné na důchodové pojištění od zaměstnavatele.....	402 089 tis. Kč
pojistné na důchodové pojištění od celníků	121 587 tis. Kč
pojistné na nemocenské pojištění a příspěvky na SZP ve výši.....	65 546 tis. Kč
z toho: pojištění na nemocenské pojištění od zaměstnavatele.....	43 014 tis. Kč
příspěvky na státní politiku zaměstnanosti od zaměstnavatele	22 442 tis. Kč

Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti se vztahují k průměrnému přepočtenému počtu 4 320 celníků. Průměrná měsíční částka pojistného na důchodové pojištění od zaměstnavatele činila 33 507 tis. Kč (v přepočtu na 1 celníka 7 756,- Kč), od celníků 10 132 tis. Kč (v přepočtu na 1 celníka 2 345,- Kč). Průměrná měsíční částka pojistného na nemocenské pojištění od zaměstnavatele činila 3 585 tis. Kč (v přepočtu na 1 celníka 830 Kč). Průměrná měsíční částka příspěvků na státní politiku zaměstnanosti od zaměstnavatele činila 1 870 tis. Kč (v přepočtu na 1 celníka 433,- Kč).

Rozpočet příjmů z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvků na státní politiku zaměstnanosti odpovídal sazbám platným v roce 2010 v souhrnu 31,5 % z prostředků rozpočtovaných na platy celníků. Skutečné příjmy vykázané k 31. 12. 2010 odpovídají 103,2% upraveného rozpočtu. Ve srovnání se skutečností roku 2009 byly příjmy z pojistného za rok 2010 nižší o 53 396 tis. Kč, tj. o 8,3 %.

b) Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery

Plnění nedaňových příjmů, kapitálových příjmů a přijatých transferů celkem (závazný specifický ukazatel) ve výši 1 079 825 tis. Kč představovalo k 31.12.2010 překročení ročního upraveného rozpočtu o 241 768 tis. Kč, tj. o 24,7 %. V uvedeném objemu jsou zahrnuty nedaňové příjmy a přijaté transfery (dříve kapitola VPS) v celkové výši 965 727 tis. Kč, ostatní nedaňové a kapitálové příjmy ve výši 99 986 tis. Kč a nerozpočtované přijaté transfery ve výši 14 112 tis. Kč.

Ve srovnání s rokem 2009 byly k 31.12.2010 nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem nižší o 9 960 tis. Kč, přičemž nedaňové příjmy byly nižší o 69 357 tis. Kč (způsobeno především snížením příjmů z pokut v řízení správním a snížením příjmů z prodeje kontrolních pásek na značení lihu) a naopak kapitálové příjmy byly vyšší o 14 991 tis. Kč a přijaté transfery byly vyšší o 44 406 tis. Kč.

Nedaňové příjmy

Z hlediska druhového třídění příjmů podle rozpočtové skladby se na plnění rozpočtu nedaňových příjmů ve výši 998 329 tis. Kč podílely zejména:

Přijaté sankční platby v celkové výši 918 395 tis. Kč (124,1 % upraveného rozpočtu). Z toho příjmy z pokut v řízení správním činily 501 962 tis. Kč, tj. 128,7 % upraveného rozpočtu a příjmy z ostatních sankčních plateb činily 415 148 tis. Kč, tj. 118,6 % upraveného rozpočtu. Tyto příjmy jsou tvořeny příjmy z pokut, které jsou ukládané převážně jinými správními orgány. Na základě příslušných právních norem je v rámci agendy dělené správy CS oprávněna vybírat některé z těchto uložených pokut. Kontrolní akce jiných správních orgánů a výši uložených pokut nemůže CS ovlivnit. Dále je CS oprávněna k

vymáhání neuhrazených všech uložených pokut. Tento proces vymáhání je problematický, časově náročný, s nejistým výsledkem.

Dalším příjmem tohoto podseskupení jsou přijaté sankční platby, které činily 1 285 tis. Kč. Jedná se o pokuty z valut zabavených na CÚ Ruzyně v celkové výši 1 138 tis. Kč a pokuty za přestupky uložené celníkům jako kázeňský trest dle zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů v celkové výši 147 tis. Kč.

Příjmy z vlastní činnosti v celkové výši 43 183 tis. Kč (100,2 % upraveného rozpočtu). Ve srovnání s příjmy za rok 2009 došlo ke snížení příjmů z vlastní činnosti o 11 637 tis. Kč, tj. o 21,2 %. Toto snížení je způsobeno nižším plněním příjmů z prodeje kontrolních pásek na značení lihu. Příjmy z prodeje kontrolních pásek na značení lihu tvoří 75,6 % příjmů z vlastní činnosti. Za rok 2010 dosáhly výše 32 632 tis. Kč, tj. o 10 424 tis. Kč méně oproti roku 2009. Výše příjmů z prodeje kontrolních pásek na značení lihu je ovlivněna především objemem odebraných kontrolních pásek registrovanými osobami.

Příjmy z vlastní činnosti dále tvořily příjmy z nespotřebovaných tabákových nálepek pořízených v roce 2009 ve výši 3 209 tis. Kč (107,0 % upraveného rozpočtu), příjmy ze služeb občanů ve výši 4 388 tis. Kč (174,8 % upraveného rozpočtu), náhrady nákladů z činností celních orgánů v celkové výši 1 848 tis. Kč, které zahrnují především náhrady nákladů řízení mimo celní prostor ve výši 1 371 tis. Kč, tj. 180,4 % upraveného rozpočtu, a příjmy z realizace zboží v celkové výši 766 tis. Kč, které zahrnují příjmy z prodeje mazacích olejů, pohonných hmot, lihovin a etylalkoholu.

Příjmy z pronájmu majetku v celkové výši 11 502 tis. Kč (132,2 % upraveného rozpočtu). Příjmy tohoto podseskupení jsou tvořeny především platbami od nájemníků užívajících služební byty a dále platbami nájemného z pronajatých prostor celní správy podnikatelským subjektům. Ve srovnání s příjmy za rok 2009 bylo z pronájmu majetku získáno o 1 534 tis. Kč, tj. o 15,4 % více. Důvodem vyšších příjmů na tomto podseskupení oproti upravenému rozpočtu je zvýšení nájemného a posunutí realizace prodeje některých služebních bytů a budov v souvislosti s časově náročnou agendou vyplývající ze zákona o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

Příjmy z úroků v celkové výši 6 787 tis. Kč (112,8 % upraveného rozpočtu). V porovnání s rokem 2009 došlo k zvýšení příjmů z úroků o 257 tis. Kč, tj. o 3,9 %. Vzhledem k tomu, že smluvní úroková sazba 0,5 % se nemění, závisí výše příjmů na objemu finančních prostředků na bankovních účtech, především na objemu vybraných daňových příjmů.

Ostatní nedaňové příjmy v celkové výši 8 933 tis. Kč (146,4 % upraveného rozpočtu). V porovnání s rokem 2009 došlo ke snížení těchto příjmů o 3 013 tis. Kč.

Ostatní nedaňové příjmy tvoří příjmy z přijatých příspěvků a náhrad od zaměstnanců CS za služby uskutečněné v závěru roku 2009 (telefony, stravenky aj.), příjmy z vyúčtování záloh za služby spojené s nájmem v roce 2009, splátky náhrad mzdy za poskytnuté pracovní volno ke studiu od zaměstnanců, kteří odcházejí od celní správy, a vratky přeplatků výsluhových příspěvků a odchodného, v celkové výši 4 618 tis. Kč, tj. 111,5 % upraveného rozpočtu. Oproti roku 2009 došlo ke snížení výše uvedených příjmů o 4 304 tis. Kč.

Dalším příjmem podseskupení jsou příjmy z vyúčtování záloh placených v předchozím roce dodavatelům plynu, vody, tepla, elektrické energie, z vyúčtování záloh karet CCS pro nákup pohonných hmot atd., které dosáhly celkové výše 2 897 tis. Kč, tj. 231,8 % upraveného rozpočtu.

Příjmy z využívání výhradních práv k přírodním zdrojům ve výši 9 481 tis. Kč (129,9 % upraveného rozpočtu). Jedná se o lázeňské poplatky, které jsou hrazeny uživateli lázeňského zdroje léčivých minerálních vod.

Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy představovaly částku 28 248 tis. Kč a jejich rozpočet byl splněn na 1 883,2 % upraveného rozpočtu. Vykázané kapitálové příjmy zahrnují příjmy z prodeje pozemku v Kolíně ve výši 1 048 tis. Kč, pozemku ve Zdobnici ve výši 79 tis. Kč, pozemku v Praze ve výši 333 tis. Kč a pozemku ve Valašských Kloboukách ve výši 48 tis. Kč, z prodeje nemovitostí v Kolíně ve výši 2 952 tis. Kč, nemovitosti ve Zdobnici ve výši 2 043 tis. Kč, dále příjmy ze splátek za prodej bytového domu v Praze ve výši 14 715 tis. Kč, ze splátek z prodeje domu ve Valašských Kloboukách ve výši 3 962 tis. Kč a příjmy z prodeje 190 služebních motorových vozidel, 1 přívěsu a 10 trezorů v celkové výši 3 068 tis. Kč.

Přijaté transfery

Přijaté transfery zahrnují nerozpočtované **převody z vlastních fondů** v celkové výši 14 112 tis. Kč. Zdrojem těchto příjmů jsou účelové prostředky EU na projekt Customs 2013 převedené z rezervního fondu GŘC (9 553 tis. Kč) a nečerpané prostředky na platy za prosinec roku 2009, včetně přidělu do FKSP, převedené začátkem roku 2010 z depozitního účtu GŘC (4 559 tis. Kč).

Rozpočtované **neinvestiční přijaté transfery ze zahraničí** zahrnují podíl vybraného cla na základě společné dohody o spolupráci mezi Celní správou Belgie a Celní správou ČR v celkové výši 39 136 tis. Kč. Touto dohodou je stanoveno, že polovina z 25% nárokového podílu z vybraného cla, který připadá dle předpisu ES belgické straně k úhradě nákladů spojených s výběrem cla, bude zaslána vždy k 20. dni druhého následujícího měsíce po předepsání cla belgickou stranou.

2. HOSPODAŘENÍ S ROZPOČTEM VÝDAJŮ

a) Celkové výdaje za rok 2010

Schválený rozpočet **výdajů** GŘC (závazný ukazatel) ve výši 4 534 932 tis. Kč, z něhož kapitálové výdaje činily 225 770 tis. Kč a běžné výdaje činily 4 309 162 tis. Kč, byl k 31.12.2010 rozpočtovými opatřeními v souhrnu zvýšen o 64 716 tis. Kč na 4 599 648 tis. Kč. Jednalo se o tyto úpravy:

- uvolnění účelových prostředků z kapitoly 398 – VPS v úhrnné výši 33 000 tis. Kč. Prostředky byly uvolněny jednak z účelových položek vytvořených pro kapitolu 312 - MF z položky Technicko organizační opatření při sjednocování výběrního místa (kód 09312001) ve výši 28 000 tis. Kč a jednak z vládní rozpočtové rezervy (kód 10312003) ve výši 5 000 tis. Kč,
- souvztažné navýšení souhrnných ukazatelů GŘC „Příjmy celkem“ o 27 877 tis. Kč a „Výdaje celkem“ o 27 877 tis. Kč na předfinancování schváleného projektu SF EU v rámci IOP realizovaného v rámci programu 112V21 Rozvoj a obnova materiálně technického zabezpečení CS,
- převod finančních prostředků ve výši 5 000 tis. Kč z rozpočtu MF - titul 112V01 Rozvoj a obnova materiálně technické základny systému řízení Ministerstva financí od roku 2007 do rozpočtu běžných individuálně posuzovaných výdajů GŘC titulu 112V21, akce 112V21100 9800 Provozování ICT GŘC,
- snížení počtu systemizovaných míst GŘC o 5 osob a s tím souvisejících osobních výdajů v celkové výši 1 045 tis. Kč,
- přesun výdajů ve výši 116 tis. Kč do kapitoly 306 – MZV.

V rámci rozpočtu celkových výdajů GŘC byly dále provedeny přesuny z prostředků na výdaje vedené v informačním systému programového financování v úhrnné výši 47 327 tis. Kč ve prospěch ostatních věcných výdajů bez programového financování.

Bez vlivu na celkový objem rozpočtu výdajů GŘC byly provedeny v průběhu roku 2010 přesuny prostředků mezi rozpočtem kapitálových výdajů a běžných výdajů ICT v režimu individuálně posuzovaných výdajů (IPV), které v souhrnu znamenaly snížení rozpočtu kapitálových výdajů podprogramu 112V2110 Pořízení, obnova a provozování ICT CS o 20 804 tis. Kč a zvýšení rozpočtu běžných výdajů ICT o stejnou částku.

Všechny výše uvedené změny upravily schválený rozpočet kapitálových výdajů GŘC na 183 524 tis. Kč a rozpočet běžných výdajů na 4 416 124 tis. Kč.

V roce 2010 byly dále usneseními vlády č. 54/2010 a č. 552/2010 vázány prostředky rozpočtu GŘC v celkové výši 171 303 tis. Kč, což představuje 3,72% upraveného rozpočtu GŘC. Z toho z programu reprodukce majetku GŘC bylo vázáno celkem ve výši 38 368 tis. Kč, z toho částka 37 225 tis. Kč v kapitálových výdajích a částka 1 143 tis. Kč v běžných výdajích. Dále byly vázány prostředky na platy a ostatní platby za provedenou práci ve výši 82 023 tis. Kč, výdaje na pojistné a příděl FKSP ve výši 29 522 tis. Kč a ostatní věcné výdaje bez PF ve výši 21 390 tis. Kč.

Skutečně čerpané celkové výdaje rozpočtu GŘC k 31.12.2010 činily po všech změnách rozpočtu, vázání rozpočtu, po zapojení mimorozpočtových prostředků ve výši 21 034 tis. Kč a nároků z nespotebvaných výdajů ve výši 41 694 tis. Kč celkem 4 388 739 tis. Kč, tj. 96,61% celkového rozpočtu (4 491 073 tis. Kč) a 94,33% upraveného rozpočtu (4 599 648 tis. Kč) roku 2010. Z celkového rozpočtu ve výši 4 491 073 tis. Kč tak zůstalo nevyčerpano celkem 152 334 tis. Kč, z toho nedočerpané prostředky na sociální dávky činily 93 111 tis. Kč. To znamená, že pro vznik nároků z nespotebvaných výdajů za rok 2010 zůstává celková částka 59 223 tis. Kč.

b) Výdaje na financování programu reprodukce majetku CS

Ve schváleném rozpočtu výdajů GŘC na rok 2010 byl pro program **112V21 Rozvoj a obnova materiálně-technického zabezpečení celní správy** stanoven GŘC jako průřezový ukazatel „Výdaje vedené v informačním systému programového financování celkem“ ve výši 382 478 tis. Kč, výdajový okruh VCb, ten zahrnoval 225 770 tis. Kč systémově určených kapitálových výdajů a 156 708 tis. Kč běžných výdajů, z toho 135 698 tis. Kč neinvestičních individuálně posuzovaných výdajů a 21 010 tis. Kč ostatních neinvestičních systémově určených výdajů. V porovnání k roku 2009 bylo určeno na program reprodukce majetku v roce 2010 celkem o 146 822 tis. Kč méně. Prostředky na financování programového financování dosáhly objemu 9,51 % celkových výdajů schváleného rozpočtu výdajů na činnost celní správy.

Schválený rozpočet výdajů programového financování GŘC, program 112V21 Rozvoj a obnova materiálně-technického zabezpečení celní správy celkem ve výši 382 478 tis. Kč byl k 31. 12. 2010 rozpočtovými opatřeními v souhrnu zvýšen o 32 877 tis. Kč a snížen o 47 443 tis. Kč na výši **rozpočtu po změnách** 367 912 tis. Kč, z toho kapitálové výdaje 183 524 tis. Kč a běžné výdaje 184 388 tis. Kč.

Dne 18. ledna 2010 schválila vláda Usnesením č. 54 vázání výdajů rozpočtových kapitol. V důsledku tohoto rozhodnutí byla v oblasti programu 112V21 vázána částka 19 124 tis. Kč celkem, z toho částka 17 981 tis. Kč v investičních výdajích a částka 1 143 tis. Kč v neinvestičních výdajích. Nejvyšší podíl ve výši 16 281 tis. Kč činí vázání v rámci podprogramu 112V2110 Pořízení, obnova a provozování ICT celní správy.

Dne 28. července 2010 schválila vláda Usnesením č. 552 vázání výdajů kapitol (bod II.1.) a snížení vybraných nároků z nespotebvaných výdajů (bod II.3.). V důsledku tohoto

rozhodnutí je v programu 112V21 vázána částka 19 244 tis. Kč celkem, a to v oblasti investičních výdajů každého podprogramu. Snížení nároků z nespotřebovaných výdajů činí v programu 112V21 celkem 3 220 tis. Kč.

Na základě usnesení vlády byl **vázán** rozpočet určený na program reprodukce majetku celkem o 38 368 tis. Kč (podprogram 112V2110 o 26 903 tis. Kč, podprogram 112V2120 o 10 843 tis. Kč a podprogram 112V2130 o 622 tis. Kč). Vázání kapitálových výdajů celkem představovalo 37 225 tis. Kč a běžných výdajů částku 1 143 tis. Kč.

GŘC bylo v roce 2010 oprávněno překročit rozpočet výdajů programového financování z titulu **nároků z nespotřebovaných výdajů** o 39 050 tis. Kč celkem. Z částky 38 999 tis. Kč, zapojené v roce 2010 do financování, bylo určeno na kapitálové výdaje 25 380 tis. Kč a 13 619 tis. Kč na běžné výdaje ICT.

Dále z titulu povoleného překročení rozpočtu o zapojené **mimorozpočtové prostředky** byl program reprodukce majetku navýšen o částku 11 481 tis. Kč celkem. Tato částka zahrnuje prostředky rezervního fondu GŘC ve výši 9 895 tis. Kč (9 341 tis. Kč kapitálových výdajů, 554 tis. Kč běžných výdajů) a dále prostředky převedené z fondu kulturních a sociálních potřeb GŘC ve výši 1 586 tis. Kč do kapitálových výdajů.

Celkový rozpočet programu 112V21 představoval po promítnutí výše uvedených úprav k 31. 12. 2010 částku 380 024 tis. Kč celkem, z toho 182 606 tis. Kč kapitálové výdaje a 197 418 tis. Kč běžné výdaje.

Cílem programu 112V21 Rozvoj a obnova materiálně technického zabezpečení celní správy je zabezpečit podmínky pro výkon činnosti Celní správy ČR, vyplývající ze zákonů č. 185/2004 Sb. o Celní správě České republiky, č. 186/2004 Sb. o změně zákonů v souvislosti s přijetím zákona o Celní správě České republiky č. 187/2004 Sb., o změně celního zákona (kompetenční zákon), tj. vytvořit pracovní podmínky a zároveň zabezpečit vybavení potřebnou technikou pro efektivní výkon činností stanovených výše uvedenými zákony pro celníky a občanské zaměstnance celní správy. Realizace programu 112V21 a jeho tří podprogramů (112V2110, 112V2120 a 112V2130) byla stanovena na období 5-ti let (2008 – 2012) podle schválené Dokumentace programu.

V programu 112V21 byly k 31. 12. 2010 čerpány prostředky kapitálových výdajů z rozpočtu roku 2010, z nároků z nespotřebovaných výdajů, z mimorozpočtových zdrojů – z rezervního fondu (prostředky JTI) a z prostředků FKSP na realizaci investičních stavebních akcí a z prostředků EU na spolufinancování projektu IOP. Kapitálové výdaje v programu reprodukce majetku byly čerpány v rámci podprogramů 112V2110 - Pořízení, obnova a provozování ICT celní správy, 112V2120 – Pořízení a obnova movitého majetku celní správy a 112V2130 - Výstavba a obnova budov a staveb celní správy. Prostředky z rozpočtu r. 2010 běžných výdajů IPV a SUV byly čerpány na realizaci neinvestičních akcí podprogramu 112V2110 - Pořízení, obnova a provozování ICT celní správy. Realizací akcí uvedených podprogramů s vysokým procentem čerpání disponibilních prostředků byly v průběhu roku 2010 plněny cíle programu.

V programu 112V21 bylo v průběhu ledna až prosince 2010 čerpáno celkem 341 679 tis. Kč, tj. 89,91 % z celkového rozpočtu výdajů na program 112V21 v r. 2010 ve výši 380 024 tis. Kč; z toho 279 027 tis. Kč bylo čerpáno z rozpočtu r. 2010, tj. 81,66 %, částka 38 170 tis. Kč z nároků z nespotřebovaných výdajů, částka 11 481 tis. Kč z mimorozpočtových zdrojů programu (v tom 1 586 tis. Kč z FKSP a 9 895 tis. Kč z rezervního fondu) a částka 13 001 tis. Kč z prostředků EU na spolufinancování projektu IOP.

Za hodnocené období bylo v rámci tohoto programu čerpáno celkem 156 118 tis. Kč **kapitálových výdajů**, tj. 85,49 % z celkového rozpočtu kapitálových výdajů r. 2010 ve výši 182 606 tis. Kč. Částka 107 639 tis. Kč byla čerpána z rozpočtu roku 2010, tj. 68,95 %, povolená částka 24 551 tis. Kč byla čerpána z nároků z nespotřebovaných výdajů, částka 10 927 tis. Kč z mimorozpočtových zdrojů (z toho částka 1 586 tis. Kč z prostředků fondu

kulturních a sociálních potřeb a částka 9 341 tis. Kč z rezervního fondu) a částka 13 001 tis. Kč z prostředků EU na spolufinancování projektu IOP.

U **běžných výdajů** programu 112V21, podprogramu 112V2110 bylo v hodnoceném období čerpáno 185 561 tis. Kč, tj. 93,99 % z celkového rozpočtu běžných výdajů r. 2010 ve výši 197 418 tis. Kč. Částka 171 388 tis. Kč, tj. 92,36 % byla čerpána z rozpočtu roku 2010, povolená částka 13 619 tis. Kč byla čerpána z nároků z nespotřebovaných výdajů a částka 554 tis. Kč byla čerpána z mimorozpočtových prostředků - z rezervního fondu, zahraničních prostředků JTI.

Nerovnoměrnost čerpání v průběhu roku byla ovlivněna prvotním vypořádáním závazků za služby a dodávky vztahujících se k prosinci, případně čtvrtému čtvrtletí r. 2009, a teprve poté registrováním nových akcí v průběhu druhého a třetího čtvrtletí r. 2010, návazně průběhem výběrových řízení a následnou realizací akcí; proto vysoké čerpání kapitálových prostředků bylo realizováno až v posledním čtvrtletí roku 2010. V prvním pololetí roku je rovněž ponechávána určitá rezerva finančních prostředků na nově vzniklé klíčové požadavky nad rámec původně plánovaných projektů s ohledem na průběžná nezbytná úsporná opatření vzhledem ke stálému krácení výdajů a k vládním usnesením stanovujícím objemy vázání prostředků.

c) Běžné výdaje

Schválený rozpočet celkových **běžných výdajů** GŘC ve výši 4 309 162 tis. Kč byl v průběhu roku 2010 snížen v úhrnu o 695 tis. Kč na celkový rozpočet ve výši 4 308 467 tis. Kč. Skutečné výdaje činily 4 182 621 tis. Kč, tj. 97,08 % celkového rozpočtu a 94,71% upraveného rozpočtu. Do financování běžných výdajů byly zapojeny mimorozpočtové zdroje ve výši 10 107 tis. Kč a nároky z nespotřebovaných výdajů ve výši 16 314 tis. Kč. Z celkového disponibilního objemu prostředků pro běžné výdaje zůstalo nevyčerpáno 125 846 tis. Kč, z toho u sociálních dávek 93 111 tis. Kč a u ostatních běžných výdajů 30 743 tis. Kč a u ostatních plateb za provedenou práci 1 992 tis. Kč. Ve srovnání s rokem 2009 byly běžné výdaje GŘC v roce 2010 nižší o 344 212 tis. Kč, tj. o 7,6 %. Tento výsledek je dán jak meziročním snížením běžných výdajů pro rok 2010, tak vázáním běžných výdajů dle UV č. 54 a č. 552/2010.

Největší podíl na celkových běžných výdajích GŘC měly **osobní výdaje**, tj. výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci, pojistné, příděl FKSP a sociální dávky. V roce 2010 bylo na uvedené výdaje vynaloženo 3 521 448 tis. Kč, tj. 81,16 % celkových výdajů, resp. 84,19 % běžných výdajů. V roce 2010 bylo na osobní výdaje vynaloženo o 245 491 tis. Kč méně než v roce 2009 (pokles o 6,52 %).

Skutečné **ostatní běžné (věcné) výdaje** GŘC činily 661 173 tis. Kč, tj. 95,56% celkového rozpočtu (a 96,1% upraveného rozpočtu) a 89,01% skutečných ostatních běžných výdajů v roce 2009. V absolutní výši byly ostatní běžné výdaje GŘC v roce 2010 nižší o 98 721 tis. Kč, než v roce 2009. Z celkového rozpočtu ostatních běžných výdajů v r. 2010 zůstalo nevyčerpáno 30 743 tis. Kč, z toho 9 865 tis. Kč z ostatních věcných výdajů na programové financování a 20 878 tis. Kč z ostatních věcných výdajů bez programového financování. Ze zůstatku prostředků na ostatní věcné výdaje bez programového financování činil nedočerpaný zůstatek účelových výdajů uvolněných v průběhu roku 2010 z kapitoly 398 – Všeobecná pokladní správa – celkem 7 516 tis. Kč (celkem uvolněno 33 000 tis. Kč a z toho čerpáno 25 484 tis. Kč) a částka 216 tis. Kč zůstala nedočerpana z uvolněných mimorozpočtových prostředků na Customs 2013.

Schválený rozpočet **běžných výdajů GŘC na provozování ICT** ve výši 156 708 tis. Kč byl v průběhu roku 2010 upraven na 184 388 tis. Kč. Skutečné výdaje činily 185 561 tis. Kč, tj. 93,99% celkového rozpočtu ve výši 197 418 tis. Kč. Do financování běžných výdajů byly zapojeny mimorozpočtové zdroje ve výši 554 tis. Kč a nároky z nespotřebovaných výdajů ve výši 13 619 tis. Kč. Z celkového disponibilního objemu prostředků pro běžné

výdaje v částce 197 463 tis. Kč zůstalo nevyčerpano 11 902 tis. Kč, částka 45 tis. Kč byla vrácena z účtu MF s předčíslem 4714- zpět do rezervního fondu GŘC k použití v r. 2011, takže částka 11 857 tis. Kč tvoří NNV za r. 2010.

Objemově největší podíl ostatních běžných výdajů GŘC představovaly výdaje za **nákup služeb**, které činily 337 844 tis. Kč (51,1% celkových ostatních běžných výdajů). Proti roku 2009 byly tyto výdaje v roce 2010 nižší o 51 051 tis. Kč, tj. o 13,13%.

Druhý objemově nejvýznamnější podíl na celkových ostatních běžných výdajích představovaly tzv. **ostatní nákupy**, které činily celkem 93 096 tis. Kč, tj. 14,08 % těchto výdajů.

Objemově významný podíl ostatních věcných výdajů GŘC (17,38%) představovaly výdaje na **nákup vody, paliv a energie** ve výši 114 903 tis. Kč, tj. 99,76 celkového i upraveného rozpočtu na r. 2010. Ve srovnání s rokem 2009 byly výdaje v tomto podseskupení k 31.12.2010 nižší o 7 513 tis. Kč, tj. o 6,14 %.

Materiálové výdaje ve výši 68 347 tis. Kč představovaly 10,34 % ostatních běžných výdajů. V meziročním srovnání roků 2010 a 2009 byly materiálové výdaje v roce 2010 nižší o 25 165 tis. Kč (o 26,91 %).

Výdaje na **ostatních položkách** představovaly celkem 46 983 tis. Kč. Největším výdajem byl nákup kolků ve výši 32 794 tis. Kč, z toho 33 126 tis. Kč se týkalo nákupu kontrolních pásek na značení lihu. Na zvláštním účtu pro nákup tabákových nálepek, jejichž rozpočet činil v r. 2010 celkem 1 000 tis. Kč, byly v závěru roku připsány přijaté prostředky od odběratelů, ve výši 1 339 tis. Kč, takže čerpání rozpočtu na tento účel je záporné -339 tis. Kč, neboť zobrazuje přijaté prostředky v souladu s režimem tohoto zvláštního účtu. Náhrady zvýšených výdajů v souvislosti s výkonem funkce v zahraničí činily 3 046 tis. Kč a náhrady mezd v době nemoci činily 1 737 tis. Kč.

3. VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

Veřejné zakázky malého rozsahu s pořizovací hodnotou **do 200 tis. Kč bez DPH** jsou v rozhodovací pravomoci ředitelů odborů GŘC a ředitelů celních ředitelství. Jedná se o jednorázové nákupy drobného spotřebního materiálu, drobné služby, opravy a údržbu, rekreace, nákup potravin pro VRZ. V roce 2010 činily na GŘC 23 996 tis Kč bez DPH, na ČR celkem 14 934 tis Kč bez DPH, celkem 38 930 tis Kč bez DPH. Oproti loňskému roku vzrostly výdaje na tyto zakázky o 4 873 tis Kč. Důvodem bylo zefektivnění zadávání zakázek, ústup od dlouhodobých smluv a zadávání zakázek na kratší (většinou roční) období.

Tabulka č. 60: VZ do 200 tis. Kč

ROK	2009		2010		Index 2010/2009	
	počet VZ	výše VZ	počet VZ	výše VZ (tis. Kč)	počet VZ	výše VZ (tis. Kč)
GŘC	516	16 742	938	23 996	181,8	143,3

CŘ Brno	33	1 724	18	918	54,5	53,2
CŘ České Budějovice	13	1 077	4	154	30,8	14,3
CŘ Hradec Králové	48	4 802	55	6 994	114,6	145,6
CŘ Olomouc	42	4 902	80	3 240	190,5	66,1
CŘ Ostrava	175	3 490	79	991	45,1	28,4
CŘ Plzeň	10	548	39	1 299	390,0	237,0
CŘ Praha	3	115	2	99	66,7	86,1
CŘ Ústí n.Labem	56	658	78	1 239	139,3	188,3
CELKEM	896	34 057	1 293	38 930	144,3	114,3

Veřejné zakázky malého rozsahu s hodnotou **od 200 tis. do 2 mil. Kč bez DPH** (u stavebních prací do 6 mil. Kč bez DPH) jsou na GŘC zadávány prostřednictvím referátu 010 Veřejných zakázek a v roce 2010 činily celkem 129 106 tis. Kč bez DPH. Na CŘ jsou zakázky malého rozsahu zadávány v pravomoci ředitelů CŘ a v roce 2010 byly zadány v celkové hodnotě 42 230 tis. Kč bez DPH. Celkem byly zadány zakázek v hodnotě 171 336 tis. Kč, což je nárůst oproti roku 2009 o 12 934 tis. Kč. Důvodem byla obnova dlouhodobých smluv na úklidové služby, servis služebních vozidel, servis výpočetní a kancelářské techniky, nákup výstrojních součástí.

Tabulka č. 61: VZ od 200 do 2 000 tis. Kč

ROK	2009		2010		Index 2010/2009	
	počet VZ	výše VZ (tis. Kč)	počet VZ	výše VZ (tis. Kč)	počet VZ	výše VZ (tis. Kč)
GŘC*	125	116 597	88	129 106	70,4	110,7
CŘ Brno	1	417	2	1 434	200,0	343,9
CŘ České Budějovice	1	2000	0	0	×	×
CŘ Hradec Králové	8	12 449	2	4 000	25,0	32,1
CŘ Olomouc	8	5 005	12	3 794	150,0	75,8
CŘ Ostrava	9	8 450	21	19 250	233,3	227,8
CŘ Plzeň	1	484	5	5 110	500,0	1055,8
CŘ Praha	6	13 000	4	8 000	66,7	61,5
CŘ Ústí n.Labem	0	0	1	642	×	×
CELKEM	159	158 402	135	171 336	84,9	108,2

*Stavby na GŘC do 6 000 tis. Kč

V roce 2010 byly stavební zakázky utlumeny a prováděly se pouze nejnnutnější rekonstrukce a opravy majetku. Největší stavební opravy proběhly na rekonstrukci výměňkové stanice na GŘC (5 mil Kč), na CÚ Olomouc na opravě zdravotnické (3,5 mil Kč), elektroinstalace (2 mil Kč), střechy a výdejny stravy (celkem 0,9 mil Kč), na rekonstrukci CŘ Brno Traťová (1,2 mil Kč), na CÚ České Budějovice oprava oken a přízemí (1,4 mil Kč), na ŠZ Jíloviště byl odstraněn havarijný stav terasy (0,6 mil Kč). Dále byla pořízena pro potřeby sekce 03 speciální technika pro operativně pátrací činnost, nakoupeno střelivo a opraveny zbraně (cca za 41 mil Kč), byly zadány zakázky na technickou podporu a údržbu celních a daňových SW aplikací a na vývoj některých modulů a SW aplikací Celní správy (cca za 35 mil Kč), zajištěna rehabilitační péče pro celníky, rekreační péče pro zaměstnance CS a vzdělávací kurzy.

Vzhledem k úsporným opatřením byla zrušena zakázka na rekonstrukci docházkového systému, kamerového systému a zabezpečení parkoviště pojízdnými branami a parkovacími zábranami na GŘC (2,6 mil Kč).

V rámci dosažení úspor byly přehodnoceny také uzavřené smlouvy na výstrojní součástky a kancelářské potřeby a byla uskutečněna nová výběrová řízení na e-tržišti, a tak se podařilo zajistit dodávky za výhodnější ceny, než podle dřívějších smluv. Byly uzavřeny nové rámcové smlouvy na dodávky výstrojních součástek – košile, ponožky, trička, rukavice, hodnostní označení. Dále byla uzavřena servisní smlouva na údržbu a opravy klimatizace, a smlouva s úklidovou firmou.

V roce 2010 bylo zadáno v Celní správě 44 **veřejných zakázek** s pořizovací hodnotou **nad 2 mil. Kč bez DPH (u stavebních prací nad 6 mil. Kč bez DPH)**, zadávaných podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, v celkové hodnotě téměř 186 mil. Kč bez DPH. Mezi největší zakázky patřily zakázky na vývoj aplikací celního a daňového řízení (54 mil. Kč bez DPH), např. EMCS, Spotřební daně, e-Dovoz, internetové a intranetové aplikace CS, vývoj číselníků CS; rozvoj a podpora aplikací ICT Celní správy (např. CDS, SPD, TOVEK, e-Vývoz, ARCD apod.). Velkou zakázkou byla oprava velkokapacitního rentgenu za 6 mil Kč, obnova telefonních ústředěn, hmotnostní detektor a kapalinový chromatograf pro CTL za 4 mil Kč, dokončovala se rekonstrukce ubytovny Nové Butovice. Další významné zakázky se týkaly nákupu nových automobilů pro výkon CS (celkem za 10,5 mil. Kč). Novinkou bylo vysoutěžení centrálního dodavatele elektrické energie pro celou Celní správu. Tímto centrálním zadáním prostřednictvím komoditní energetické burzy Kladno se podařilo snížit současnou cenu za dodávky energie z 10,4 na 9,3 mil Kč, tj. o 1,1 mil Kč ročně.

Tabulka č. 62: VZ nad 2000 tis. Kč

ROK	2009		2010		Index 2010/2009	
	počet VZ	výše VZ (tis. Kč)	počet VZ	výše VZ (tis. Kč)	počet VZ	výše VZ (tis. Kč)
GŘC*	49	219 378	44	185 686	89,8	84,6
CELKEM	49	219 378	44	185 686	89,8	84,6

*Stavby na GŘC nad 6 000 tis. Kč

Celkem bylo v Celní správě zadáno veřejných zakázek za 396 mil Kč, což je pokles oproti roku 2009 o 16 mil Kč (téměř o 4%). Číselné srovnání je uvedeno v tabulce níže.

Tabulka č. 63: VZ celkem

ROK	2009		2010		Index 2010/2009	
	počet VZ	výše VZ (tis. Kč)	počet VZ	výše VZ (tis. Kč)	počet VZ	výše VZ (tis. Kč)
CELKEM	1104	411 837	1 472	395 952	133,3	96,1

Výrazně byl kladen důraz na transparentnost výběrových řízení, širokou účast dodavatelů zadáváním zakázek na e-tržištech, zkrácení smluvních závazků z dlouhodobých smluv na krátkodobé a častější obměnu dodavatelů v zájmu dosahování úspor.

V roce 2010 nebyla na GŘC uskutečněna žádná kontrola nadřízeného orgánu zaměřená na veřejné zakázky.

Referát 010 Veřejných zakázek a oddělení Auditů prováděl průběžně na odborech GŘC a na ČR operativní kontroly na zadávání zakázek malého rozsahu, které mají za úkol metodicky sjednocovat postupy zadávání a odstraňovat případné nedostatky ve vedení agendy zakázek malého rozsahu.

VII. PROVOZNÍ ZABEZPEČENÍ CELNÍ SPRÁVY

1. INVESTIČNÍ VÝSTAVBA

V rámci stavebně investičních a rekonstrukčních činností bylo v roce 2010 realizováno 17 akcí, z čehož 13 jich bylo v roce 2010 zcela dokončeno.

Stavebně a finančně byla dokončena rekonstrukce vč. zateplení objektu ČR Ostrava, rekonstrukce vytápění ŠS Miletín, rekonstrukce objektu CÚ Břeclav – Břetislavova, vybudování mechanických zábran na parkovacích stáních GŘC a rekonstrukce objektu ubytovny v Nových Butovicích.

Neukončené investiční akce v roce 2010 budou realizovány v roce 2011, rekonstrukce objektů Brno – Traťová, rekonstrukce CÚ Olomouc – Sladkovského, rekonstrukce výměňkové stanice GŘC a rekonstrukce objektu Jeremenkova.

V rámci FKSP byly dokončeny dvě akce, rekonstrukce jídelny a provedení hydroizolace, u objektu CS Orlické Záhoří.

Proběhla nová instalace nebo rozšíření systémů EZS ve čtyřech objektech CS, akce EZS GŘC byla v roce 2010 pozastavena a postupná realizace akce se předpokládá v letech 2011-2012. Dále proběhla realizace strukturované kabeláže v objektech ČR Ostrava a CÚ Břeclav.

Co se týče čerpání finančních prostředků, bylo v roce 2010 vyčerpáno 79,40% disponibilního rozpočtu v oblasti staveb, a 99,99% disponibilního rozpočtu v oblasti EZS, EPS.

Od roku 2005 se snižují prostředky na investiční výstavbu, důsledkem je zhoršování fyzického stavu staveb, tím zvyšování nákladů na opravy a údržbu nemovitostí a vyšší výskyt havarijních situací v objektech CS.

2. AUTOPROVOZ

V rámci obnovy vozového parku CS nebylo v roce 2010 pořízeno žádné vozidlo pro výkon služby, mimo vozidel sekce 03, které provedlo obměnu 22 vozidel nákupem z jiných rozpočtových zdrojů. Dále pokračuje provoz 113 vozidel Seat Ibiza financovaných prostřednictvím leasingu.

Nejvíce opotřebovaná vozidla byla průběžně vyřazována z majetku CS tak, aby byly naplněny požadavky Optimalizace vozidel CS.

3. TECHNIKA

V roce 2010 byly činnosti zaměřeny zejména na níže uvedené oblasti:

- Zajištění provozuschopnosti velkokapacitního rentgenu (VK RTG) na provádění efektivní kontroly kamionů. VK RTG, unikátní zařízení v rámci ČR je intenzivně provozováno od roku 2004. Byla provedena generální oprava a revize generátoru-zdroje ionizujícího záření.
- Zajištění provozuschopnosti silničních vah pro výkon kompetence kontrol nápravových hmotností nákladních vozidel.
- Dovybavení zvláštních výstražných zařízení (ZVZ - modré majákové soupravy) pro vozidla celního dohledu. V roce 2010 byly naplněny aktuální požadavky výkonu. V zájmu bezpečnosti byla tato vozidla již vybavena i předními zábleskovými světly do masky a doplněny STOP nápisem.
- Pro složky pátrání byl zakoupen videoskop zcela nové generace, umožňující prohlídky nepřístupných prostor. Obrazy je možné zpracovávat digitálně s možností propojení k PC.

4. VÝSTROJNÍ ZABEZPEČENÍ

Vzhledem k výši přidělených finančních prostředků v roce 2010 nebyl centrální výstrojní sklad naplněn výstrojnými součástkami do zásoby, pouze byly realizovány skutečné požadavky konkrétních příslušníků. V roce 2010 byly realizovány požadavky nenaplněné z předchozího roku a požadavky na rok 2010. Činnost ve výstrojním zabezpečení se zaměřila především na naplnění požadavků na výstrojní součástky obsažené v základní výbavě pro nově nastoupivší příslušníky. Na základě doporučení výstrojní komise bylo přistoupeno k provedení některých změn v kvalitě používaných součástek a současně byly vyvzorovány doplňující nebo nahrazující součástky. V rámci zajištění bezpečnosti příslušníků při kontrolní činnosti v rámci mobilního dohledu a elektronického mýtného se jedná především o reflexní bundy.

VIII. INTERNÍ AUDIT A KONTROLNÍ ČINNOST

1. INTERNÍ AUDIT

V roce 2010 Samostatné oddělení 070 - Interního auditu vykonalo pět auditů dle schváleného Plánu interního auditu na rok 2010.

Při sestavování ročního plánu interního auditu vycházejí auditoři z rozsahu působnosti a potřeb celní správy a stanovení priorit auditovaných oblastí na základě sestavení mapy procesních rizik a s přihlédnutím ke zjištění vnitřního kontrolního systému.

Cílem vykonaných auditů bylo prověřit, zda jsou jednotlivé postupy v systému zavedeny efektivně, účelně a zda jsou dodržovány právní předpisy, vnitřní akty řízení, stanovená kritéria a podmínky pro výkon.

Tabulka č. 64: Audity provedené v roce 2010 podle schváleného plánu

P.č.	Předmět auditu	Auditovaný útvar
1/2009	Personální agenda - služební a pracovní hodnocení, kvalifikační zařazení, systemizace služebních a pracovních míst	Celní ředitelství Olomouc
2/2009	<i>Vydávání závazných informací o sazebním zařazení zboží</i>	Celní ředitelství Praha
3/2009	TOR - pravidla aplikace lhůt pro výpočet, zaúčtování, sdělení a platbu cla	Celní ředitelství Plzeň
4/2009	Správa personálního informačního systému a příslušných evidencí	Generální ředitelství cel v Praze
5/2009	Ochrana práv duševního vlastnictví	Celní ředitelství Hradec Králové

Z provedených auditů vyplynulo 39 doporučení pro služební funkcionáře, kteří jsou odpovědní za auditovanou oblast. Jednotlivá doporučení odrážejí míru rizikovosti příslušného nedostatku z hlediska negativního dopadu na činnost celní správy.

Výsledky interního auditu neukázaly na výskyt závažných nedostatků, které by zásadně nepříznivě ovlivnily činnost útvarů celní správy a byly překážkou při plnění stanovených úkolů celní správy. Přesto byly v auditovaných oblastech zjištěny některé přetrvávající nedostatky, které lze zobecnit, jako například postupy prováděné v rozporu s vnitřními akty řízení, nedodržení stanovených lhůt, nedostatečná kontrolní činnost, nedostatky v oblasti základních personálních dokumentů zaměstnance.

Doporučení interního auditu navržená odpovědným funkcionářům nejčastěji směřovala ke zvýšení podílu kontroly zajišťované vedoucími pracovníky, k předcházení rizikům, k uplatňování konkrétní odpovědnosti zaměstnanců, k aktualizaci vnitřních předpisů nebo jejich doplnění a k minimalizaci nákladů spojených s určitou činností celní správy. Současně bylo zdůrazňováno, že efekt uložených opatření je účinnější, pokud jsou přijímána

na základě doporučení interních auditorů po předložení auditorské zprávy bez zbytečného odkladu.

2. KONTROLNÍ ČINNOST

a) Vnější kontrolní činnost

Orgány státní správy, institucemi ČR a orgány Společenství, které jsou oprávněny provádět kontrolní, revizní nebo dohlídkovou činnost, bylo v CS v roce 2010 provedeno 29 kontrol. Počet kontrol provedených těmito orgány v letech 2006 až 2010 vykazuje setrvalý až mírně vzrůstající trend. Nadprůměrný počet kontrol byl proveden v roce 2008.

Z orgánů Společenství provedla jednu kontrolu Evropská komise - Generální ředitelství pro rozpočet v oblasti tradičních vlastních zdrojů Společenství podle čl. 18 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1150/2000 ze dne 22. května 2000, ve znění pozdějších předpisů. Kontrola byla zaměřena na systém výběru antidumpingových a vyrovnávacích cel a na správu účtu B. Prověřován byl též systém analýzy rizik a kontroly používané při a po proclení zboží v souvislosti s antidumpingovými cly, systém záruk používaných k zajištění prozatímních antidumpingových cel a opatření, jež následovala po informování o riziku (RIF) a sdělení vzájemné pomoci (MA). Na základě provedené kontroly a přezkoumaných vzorků bylo konstatováno, že postupy a systémy pro výběr antidumpingových cel používané v ČR i jejich kontrola jsou v souladu s příslušnými předpisy Evropské unie. Kontrolou byl zjištěn jeden případ, kdy antidumpingová cla nebyla připsána na účet v předepsané lhůtě. Dle pověřených zástupců Evropské komise bylo u 4 případů zjištěno, že celní dluh nebyl zaúčtován ve stanovené lhůtě po obdržení výsledků laboratorní analýzy vzorků.

Z orgánů ČR provedl Národní bezpečnostní úřad kontrolu v oblasti ochrany utajovaných informací ve smyslu § 143 zákona č. 412/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Na základě výsledku kontroly bude zpracován nový projekt fyzické bezpečnosti pro vyhrazené oblasti sekce 03 a odboru 10 GŘC a současně dojde k nápravě ve věci mechanismu uzavírání smluv se subjekty, které jsou ve stupni utajení „Vyhrazené“. Drobná administrativní pochybení byla nalezena u třech ČR.

Odbor strukturálních fondů Ministerstva vnitra ČR zkontroloval procedurální, obsahovou a finanční stránku realizace projektu "Zpracování podpůrných dokumentů pro realizaci projektu eCustoms". Byla zjištěna nedostatečná publicita informací o projektu, při zadávání veřejné zakázky malého rozsahu nebyla dodržena pravidla metodického pokynu pro zadávání zakázek, neboť výzva nebyla zveřejněna stanoveným způsobem na určených místech. Drobná pochybení byla zjištěna Ministerstvem pro místní rozvoj ČR při kontrole zaměřené na dodržování podmínek pro organizaci a provádění dražby podle zákona č. 26/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a zdravotnickými zařízeními Ministerstva vnitra ČR v oblasti BOZP.

Kontrolní orgány České správy sociálního zabezpečení se zaměřily na plnění pojistného, finanční úřady na výběr správních poplatků, úřad práce na dodržování zaměstnávání povinného podílu osob se zdravotním postižením, Státní zemědělský intervenční fond na plnění delegovaných činností, Český institut pro akreditaci, o.p.s. a certifikační orgán TÜV NORD Czech, s.r.o. na procesy a postupy prováděné v laboratořích CS. Kontrolními orgány a institucemi ČR nebyly shledány téměř žádné nedostatky.

b) Vnitřní kontrolní činnost

Útvary GŘC a ČR bylo v roce 2010 na všech organizačních úrovních CS provedeno 411 tematických kontrol. Dále byly útvary a služebními funkcionáři na všech úrovních organizační struktury CS uskutečněny operativní a celními úřady tematické kontroly v celkovém počtu 5619 případů. V porovnání s předchozím obdobím (2005 až 2009) dochází

k mírnému snižování počtu tematických kontrol, počet operativních kontrol je přibližně na stejné úrovni. Důvodem je užší zaměření kontrol a lepší plánování tematických kontrol. Dále došlo ve srovnání s předchozím obdobím k výraznému zvýšení počtu kontrol (cca o 18 %), které provedli v rámci své řídicí činnosti služební funkcionáři. Kontrolní činnost směřovala především do agend celního řízení, mobilního dohledu, správy příjmů a kanceláře celního úřadu, v menší míře pak do agend integrovaných kontrol a daňového řízení. Kontroly byly obsahově zaměřeny do stejných oblastí činností CS jako v letech 2007 až 2009. Kontrolní zjištění ze všech forem kontrol vzhledem k četnosti a závažnosti negativních odchylek se nijak neodlišují od výsledků kontrol z předchozích období, přičemž nejzávažnější pochybení byla zjištěna stejně jako v letech 2007 až 2009 v agendách správy příjmů, tradičních vlastních zdrojů, celního řízení a nově v agendě vymáhání a exekucí.

c) Inspekční činnost

Inspekčními a kontrolními útvary GŘC a ČŘ bylo provedeno 63 inspekčních šetření zaměřených na prošetření a dokumentaci protiprávního jednání zaměstnanců CS. Vlastní inspekční šetření provedli i služební funkcionáři, a to v počtu 10 případů.

Za nejzávažnější porušení právních předpisů vyplývající z ukončených šetření lze považovat zneužití pravomoci úřední osoby hlídkou mobilního dohledu při ukládání pokut, postup při prodeji nepotřebných služebních motorových vozidel, zneužívání služebních cest, služebního motorového vozidla a neoprávněné čerpání služebního volna při studiu, postup při vydávání závazné informace, náhodné výstřely ze služební zbraně, skladování jiných než služebních zbraní ve zbrojním skladu CS, podezření z neoprávněného podnikání zaměstnance CS, porušení režimových opatření při zabezpečení budovy, neprovádění řádného výkonu služby během kontroly elektronického mýta a časového zpoplatnění, neprovedení exekuce příkázáním pohledávky na peněžní prostředky na účtu dlužníka, dopravní nehody služebních vozidel CS, podezření z nezákonného postupu při předávání OPL pracovníky mobilního dohledu Policii ČR, podezření na diskriminaci a rozdílný přístup k podřízeným a nerovnoměrné přidělování pracovních úkolů služebním funkcionářem, nesprávný postup a šikanu ze strany vedoucího pracovníka a nesprávné zaúčtování cla na zvláštní účet B. Dále byla šetřena jednání celníků, která měla znaky přestupku podle zákona č. 200/1990 Sb, o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zejména přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích.

Na základě výsledků inspekční a kontrolní činnosti oddělení kontrol a inspekce GŘC a ČŘ a služebních funkcionářů bylo přijato 363 organizačních a personálních opatření k nápravě zjištěných nedostatků.

d) Vyřizování stížností, oznámení, podnětů a petic

Stížnosti právnických a fyzických osob jsou v CS vyřizovány podle ustanovení § 175 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. V roce 2010 bylo celními orgány vyřízeno 105 stížností, z toho 20 bylo shledáno důvodnými nebo částečně důvodnými, což činí 19 % z celkového počtu vyřízených stížností. Tyto stížnosti směřovaly v 17 případech proti nesprávnému postupu celních orgánů, ve 3 případech upozorňovaly na nevhodné chování úředních osob. Od roku 2008 je počet vyřízených stížností téměř konstantní. Zároveň došlo i k mírnému nárůstu počtu stížností, které byly shledány důvodnými nebo částečně důvodnými.

Petice jsou vyřizovány podle zákona č. 85/1990 Sb., o právu petičním. V roce 2010 nebyla celními orgány přijata ani vyřizována žádná petice.

V roce 2010 bylo na bezplatné protikorupční lince na telefonním čísle 800 232 222 registrováno celkem 31 volání. Podezření na možné korupční jednání pracovníků CS bylo vysloveno ve dvou oznámeních. Prošetřením se tato podezření nepotvrdila. Zbývající volání se týkala dotazů a žádostí o poskytnutí informací souvisejících s činností CS a spadajících do

oblasti poradenství. Na elektronickou adresu korupce@cs.mfer.cz bylo v roce 2010 doručeno 16 podání. Na možné korupční jednání pracovníků CS poukazovala dvě podání. Jedno podání bylo po zjištění, že se nejedná o pracovníky CS, postoupeno Policii ČR. V případě druhého podání dosud probíhá následná kontrola po propuštění zboží.

Tabulka č. 65: Souhrnné ukazatele z kontrolní činnosti

Rok	2007	2008	2009	2010	Index 2010/2009
Tematické kontroly provedené útvary Generálního ředitelství cel a celních ředitelství	577	495	481	411	85,4
Ostatní kontroly (tematické kontroly provedené celními úřady, operativní kontroly provedené všemi útvary CS, kontroly provedené služebními funkcionáři)	2 882	2 692	4 765	5619	117,9
Inspekční šetření	-	-	69	73	105,8
Přijatá opatření na základě výsledků inspekčních šetření	400	364	361	363	100,6
Vyřízené stížnosti a petice	143	109	92	105	114,1
z toho důvodných a částečně důvodných	16	16	13	20	153,8
Vnější kontrolní činnost (orgánů státní správy České republiky a EU)	23	42	23	29	126,1

IX. SVOBODNÝ PŘÍSTUP K INFORMACÍM

Generální ředitelství cel jako povinný subjekt zajišťuje agendu poskytování informací v souladu se zákonem č.106/1999 Sb. cestou oddělení vztahů k veřejnosti. V roce 2010 GŘC přijalo celkem 19 písemných žádostí o poskytnutí informací dle zákona č.106/1999 Sb., ve všech případech byla žadateli zaslána požadovaná informace (v roce 2009 bylo těchto žádostí 14). Vůči GŘC byly podány dvě stížnosti na postup při vyřizování žádosti o informace, v obou případech nadřízený orgán (Ministerstvo financí ČR) správnost postupu GŘC potvrdil. Nebylo podáno žádné odvolání, ani nebylo vedeno soudní řízení o právech a povinnostech podle zákona č. 106/1999 Sb.

Mimo standardní žádosti podle zákona č.106/1999 Sb. zpracovalo oddělení vztahů k veřejnosti GŘC dalších 1836 písemných žádostí o informace z celní a daňové oblasti. Ve srovnání s rokem 2009 (1131 žádostí) činil nárůst 62 %. Žadateli o poskytnutí informací byly fyzické i právnické osoby. Výrazně převažovala podání elektronickou cestou, řada žádostí byla řešena i osobním jednáním s žadatelem. Nejčastěji se žádosti týkaly podmínek dovozu a vývozu zboží, zařazování zboží do celního sazebníku, celních sazeb a oblasti SPD, DPH a oblasti dovozu drobných zásilek pro osobní potřebu žadatelů. Na oddělení vztahů k veřejnosti směřovalo ve vztahu k písemným až čtyřnásobně více obdobných telefonických dotazů. Veškeré žádosti byly vyřízeny bez zpoplatnění.

X. VZTAHY S OBCHODNÍ I LAICKOU VEŘEJNOSTÍ

K propagaci Celní správy ČR u obchodní i laické veřejnosti a k poskytování informací přispívá největší měrou aktivní práce s nejmodernějším komunikačním prostředkem - internetovými stránkami, jejichž správcem je oddělení vztahů k veřejnosti. Pro další zlepšení komunikace s veřejností a usnadnění orientace v oblasti cel, daní a dalších kompetencí Celní správy ČR bylo v červnu 2010 zřízeno v rámci tohoto oddělení speciální pracoviště - Poradenské a informační centrum Celní správy ČR, jehož pracovníci zpracovávají telefonické

dotazy (centrální telefonní linka 261331919) a písemné dotazy (centrální adresa informace@cs.mfcr.cz) veřejnosti za celou celní správu.

Dalším informačním kanálem byly tiskové zprávy a tiskové konference. Oddělení vztahů k veřejnosti převzalo od června 2010 komunikaci s médii i za Celní ředitelství Praha. V roce 2010 zorganizovalo oddělení vztahů k veřejnosti 5 tiskových konferencí a vydalo 30 tiskových zpráv a informací, z nichž některé hovořily o mezinárodní spolupráci. Celní správa i v roce 2010 pozitivně zviditelnila svou činnost v oblasti kontrol stánkového prodeje, při akcích proti nelegálním obchodům se zbožím zatíženým spotřební daní, tedy alkoholu, cigaret a pohonných hmot. Oddělení vztahů k veřejnosti metodicky i přímo řídilo či koordinovalo vystupování regionálních mluvčích. Ostatní tiskoví mluvčí celních ředitelství vydali v roce 2010 celkem 229 tiskových zpráv a informací. K propagaci Celní správy ČR nepochybně přispěly i tradiční prezentace s Armádou ČR v Králíkách a rozsáhlá účast na Dnech NATO v Ostravě – Mošnově, Den celníků v Plzni (spojený s propagací expozice z historie celní správy) a účast na Dni otevřených dveří Evropských institucí v Bruselu (součást prezentace OLAF).

K informovanosti laické i odborné veřejnosti i v roce 2010 významně přispíval také měsíčník Clo Douane.

XI. ZÁVĚR

Předložené vyhodnocení ukazuje na širí vykonávaných činností Celní správou ČR. Uplynulé období je charakteristické realizací opatření k zajištění všech kompetencí. Po zhodnocení výsledků činnosti Celní správy ČR a plnění plánu strategických cílů na rok 2010 lze konstatovat, že Celní správa ČR stanovené hlavní úkoly splnila a dále pokračuje v trendu zvyšování kvality a efektivity vnitřních procesů spolu s prosazováním moderních metod organizace a řízení.

V roce 2010 se Celní správa pod tlakem vnější politické a ekonomické situace vydala cestou řízení změn - modernizace. Je nesporné, že vedle příležitosti být v budoucnu moderní, profesionální a efektivní součástí české státní správy, je na této cestě i mnoho velmi vážných rizik, jejichž eliminace si ještě vyžádá značné úsilí. Disponibilní materiální a finanční zdroje sice budou i nadále důležité, nejdůležitější ale vnímáme oblast řízení lidských zdrojů. Vzdělaný, schopný, loajální a motivovaný zaměstnanec Celní správy ČR se pro příště stává klíčovým faktorem úspěšnosti modernizace.